י"ט אייר תשל"ט, 16.5.79

84 עמודים

שנה 43 המחיר: 20.00 י"י (כולל מ.ע.מ.)

מספר 2176

השבוע בבוקר

המזימה להדחת חיים יבין

עריפת ראשים בטלוויזיה

אם אתה נוסע לפריז, או להונולולו
קח אתך פילם שמכיר את הדרך.

העולם מצלם בקודאק.

דרוש פיתוח במעבדות דלתה קולור

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03־243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס כ„הדפוס החדש" בע„מ, תל־אביב, רח' בן־אבי־גדור • הפצה „גד" בע„מ • גליונות: צינקוגרפיה „כספי" בע„מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך תבנית: יוסי שנון • עורכת ביתוב: עפרה ישראלי • צלמי מערכת: ציון צפריר וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זברוני • המו„ל: העולם הזה בע„מ.

קריאה ראשונה

בשבוע שעבר עמד העולם הזה כמה פעמים במרכז דיוני הכנסת.

גרם לכך שער העולם הזה (2174). נראה שהוא עורר זעם עמוק בליבו של ראש־הממשלה. כשעברתי על פניו במליאת הכנסת, העיר לי על כך, ואף הטיח בפני כמה דברים שעליהם חזר, לאחר מכן, מעל הדוכן. השבתי לו שבעניין עונש־המוות הוויכוח הוא עמוק ונוקב, והוא מאפיל על יחסים אישיים. בגין הבטיח להשיב לי מנה אחת אפיים.

התקפה מוכנה מראש

באותו יום היה נטוש הוויכוח על מישרד ראש־הממשלה. לא השתתפתי בדיון, אך קראתי כמה קריאות־ביניים, שעליהם השיב בגין בנימוס. אך בנאום־הסיכום שלו, כאשר השיב לח"כים שהשתתפו בוויכוח, פנה לפתע אלי והשמיע את ההתקפה, שהכין מראש.

הנה דבריו, כפי שנרשמו בפרוטוקול:

ראש־הממשלה מנחם בגין: אני רוצה להשיב עכשיו במיספר מישפטים לחבר־הכנסת אבנרי, כי הוא הרבה שנים לא היה בכנסת ולא יכולתי לעשות איתו שום חשבון. עכשיו הגיעה השעה, פעם אחת, לומר לו משהו בפניו. עכשיו תשמע בסבלנות.

חבר־הכנסת אבנרי, אתה חזרת לכנסת משום שאחד מחברי־הכנסת התפטר, אני חושב שזה היה לובה אליאב. חבל.

אז אתה חזרת לכנסת. עכשיו אני רוצה לשאול אותך: האם זה מתאים לחברי־כנסת להיות גם עורך עיתון, ועוד מעט אתאר אותו. אני לא קורא בו, דרך אגב. יש אנשים שקוראים אותו ביגלל העמוד הראשון, יש אנשים שקוראים אותו ביגלל העמוד האחרון. אני אינני מעוניין בשני־הם, וודאי לא בתוך. אני אינני קורא אותו. אבל מוסרים לי מה שמופיע שם. האם זה כבוד לכנסת?

עכשיו אספר לכנסת בפעם הראשונה: חבר־הכנסת אבנרי בכל שבוע תוקף אותנו בשצף־קצף בשבועונו. כך עשה גם בעבר.

באחד הימים, גברתי היושבת־ראש, בא אלי איש חשוב במערכת־הביטחון של ישראל, ואומר לי את הדברים הבאים: יש לי הוכחות שחבר־הכנסת אבנרי הוא סוכן קומוניסט, ואני רוצה לעצור אותו בצו־מעצר אדמיניסטרטיבי; אני אעשה זאת רק בתנאי שאתה לא תעורר את הבעייה בכנסת. אני אז הייתי ראש האופוזיציה.

אמרתי לו כדברים הבאים: אדוני, אם יש לך הוכחות נגד חבר־הכנסת אבנרי, תעמיד אותו לדין. אם בית־המישפט, אם שופטי־צדק בישראל ימצאו אותו אשם, יסיקו את המסקנה. צו־מעצר אדמיניסטרטיבי בשום פנים ואופן לא אסכים להוציא נגד מר אבנרי, ואם תעשה זאת, אני אעורר את הבעייה מעל במת הכנסת, ואמחה בכל תוקף נגד המעשה הזה.

מאז אתה נשארת בחופש, כפי שאתה רואה. ואני אומר לך: הודות לתגובתי.

אורי אבנרי: ביקשתי אז להודות לך; אני מודה לך גם עכשיו.

ראש־הממשלה מנחם בגין: חבר־הכנסת אבנרי, אני מודה לך על התודה. אבל עכשיו אני רוצה לשאול אותך, חבר־הכנסת אורי אבנרי: שמעתי שבשבוע ה־אחרון ציירת אותי עם חבל־תלייה. ה־משמעות ברורה. ה־אם אתה לא מרגיש לפעמים איזה רגש של בושה?

אורי אבנרי: לא.

ראש־הממשלה מנחם בגין: ב־יום רביעי אשיב בקשר עם בעיית תביעת התביעה ו־הכרעת בית־המיש־פט בעניין פסק־דין מוות במיקרים של מעשי־אכזריות בל־תי־אנושיים. אשיב בגילוי־לב, הכל אס־פר. אבל כך אתה מצייר אותי? האם זה נאה? הרי מוכ־רחה להיות איזו שהיא הגינות אנו־שית!

שער „העולם הזה" 2174

פעם קראתי, זה היה מיקרה מן הנדי־רים שבהם קראתי את השבועון הזה, על מישפחה של רופא ידוע, היה גם רופא שלי, הבת סטתה מן הדרך, הידרדרה. מעולם לא ידעתי על זה. עם השם, עם שם־המישפחה. נשפך דמה של המישפחה הזאת, שפיכות־דמים שאין חמורה ממנה.

האם צריך לספר את זה לכל השכנים, לכל עם ישראל, שילדה מסויימת הידר־דרה, בתו של רופא גדול בישראל? הגה אני אומר: אני לא ידעתי. מדוע אני צריך לדעת את זה? קורה אסון בבית, האב אחראי בשביל הבת? האם אינך יודע שילדים בימינו הולכים בדרכם שלהם, וזה יכול לקרות בכל מישפחה? הרי המל־בין פני חברו ברבים אין לו חלק בעו־לם הבא.

מה אתה כותב בעולם הזה? ואתה מדבר על חבל־תלייה? אמרתי לך בקרי־את־ביניים: כל שבוע אתה שופך דם, לא רק של נשים וגברים, גם של בנים ובנות. אתה פוגע ברגשותיהם העמוקים ביותר. ואתה תעמוד פה ותטיף מוסר לכל חברי־הכנסת? אתה איש־המוסר? יש גבול לצביעות הזאת!

אורי אבנרי: האם אתה מרשה לי להשיב על זה?

היו"ר שושנה ארבלי־אלמוזלי־נו: לא, אני לא מרשה.

אורי אבנרי: אם לא, אני אענה בהודעה אישית. זו זכותי הפרלמנטרית.

ראש־הממשלה מנחם בגין: תש־תף בדיון ביום הרביעי, ואני אשיב לך בעניין מייוחד זה. אבל אל תטיף מוסר לכל בשר. אני אומר לך כחבר שדאג לכך שתהיה בן־חורין במדינת־ישראל: אינך יכול לעשות זאת, אין לך זכות מוסרית כזאת!

אורי אבנרי: לכל אדם בישראל בכ־לל, ובכנסת בפרט, יש לא רק הזכות כי אם גם החובה לקום ולמחות נגד עו־נש־המוות!

ראש־הממשלה מנחם בגין: אני אינני מונע ממך שום כתיבה, שום זכות דיבור, הכל פתוח, אבל אל תמנע ממני להגיב. גם לי יש חופש־דיבור. ואם אתה מצייר אותי ליד חבל תלייה, אני אגיב על מה שאתה כותב. ורק אבקשך: אל תטיף מוסר. יש פה אנשים, אם מותר לו־מר כך, שהם לא פחות מוסריים ממך; יש פה אנשים שעשו לא פחות ממך בחיים. מה אתה מטיף לכולם מוסר?

הודעה אישית

עד כאן דבריו של ראש־הממשלה ביום השני. למחרת היום השתמשתי בזכו־תי הפרלמנטרית ומסרתי „הודעה אישית" מעל דוכן הכנסת. יושב־ראש הישיבה, חיי־קה גרוסמן ממפ"ם, ביקשה למחוק קטעים גדולים מן ההודעה, וניהלנו על כך וי־כוח בחליפת פתקים, תוך מהלך הישיבה. לבסוף מחקתי כמה קטעים וקראתי את השאר מן הדוכן.

להלן ההודעה השלמה (הקטעים שנמחקו מופיעים כאותיות דקות):

אורי אבנרי:

בנאום התשובה שלו בסיכום הדיון על מישרדו אתמול, ת־קף אותי מר מנחם בגין, בתפקידי כ־חבר־כנסת שהוא גם עורך השבועון העולם הזה. כעילה לכך שימש לו שער השבועון בשבוע שעבר, שהיה מוק־דש להחלטת הממ־שלה להפעיל את עונש־המוות, וש־עליו הופיע דיוקנו של מר בגין וחבל־תלייה.

מר בגין האשים אותי בכפיות־טו־בה אישית כלפיו, וכן טען כי אני שופך דם בעיתון, ועל כן אין לי זכות להטיף לו מוסר. אשיב לשתי ההא־שמות האישיות ה־אלה בהזדמנות זאת מעל דוכן זה:

(1) מר בגין הזכיר פרשה סודית, ש־אירעה בשנות החמישים, כאשר מי שהיה אז הממונה על שירותי־הביטחון, מר איסר הראל, פנה אליו וביקש את הסכמתו מראש לכליאתי במעצר מינהלי, כמי שחשוד כ־סוכן קומוניסטי. מר בגין סירב לתת את ידו למזימה אפלה זו, ובכך מנע את בי־צועה.

אחד מראשי תנועת־החירות הודיע לי בשעתו מייד על המזימה, ואני מניח ש־עשה זאת ביוזמת מר בגין עצמו. ביקש־תי אז את השליח להביע את רחשי תו־דתי באוזני מר בגין. כאז כן עתה אני מודה למר בגין על שבעניין זה התייצב לימין חופש־העיתונות, ולימיני אישית.

חשוב להזכיר בעניין זה כי מגמת ראש שירותי־הביטחון של מר דוד בן־גוריון נועדה לסתום את פי העולם הזה בשל ביקורתו הבלתי־נרתעת על מעשי השיל־טון, ובמייוחד מעשיהם של משה דיין, שמעון פרס ואחרים, לגבי פעולות התג־מול ומיבצע סיני, פרשות שחיתות, פר־שת עמוס בן־גוריון, פרשת קסטנר ועוד.

מוזר על כן כי מר בגין תוקף אותי עתה בגלל העיתו של העולם הזה למתוח ביקורת באותה חריפות על השילטון הנו־כחי, שהוא עומד בראשו.

„העולם הזה" ממשיך לנהוג על פי הסיס־מא „בלי מורא בלי משוא פנים".

(2) האשמתו השנייה של ראש־הממשלה נוגעת אף היא לחופש־העיתונות. מותר לכל קורא, גם כשהוא ראש־הממשלה, למ־תוח ביקורת על עיתון. אך אין זכות זו שמורה למי שאינו קורא — וראש־הממשלה, בדבריו, הכריז בפירוש ובגאווה שאינו קורא את העולם הזה. איך הוא מעז, על כן, למתוח ביקורת מפליגה על תוכן העיתון ושיטותיו? אפשר רק לקוות שעל נושאים אחרים מדבר ראש־הממ־שלה בידיעה מעמיקה יותר.

במייוחד התייחס ראש־הממשלה למיק־רה אחד, שבו פירסם העולם הזה, לדי־בריו, ידיעה על בת של רופא מכובד, שהידרדרה לפשע. למרות שביקשתי מ־ראש־הממשלה לאחר מכן, בשיחה פרטית, לנקוב בשמות המעורבים בפרשה הנדונה, והוא אכן עשה כן, לא הצלחתי לאתר את הכתבה, שפורסמה לדבריו לפני שנים רבות, ושנחרטה משום־מה בזיכרונו. כידוע הציתה יד זדונית את ארכיוני העולם הזה לפני כמה שנים, וחומר רב הושמד, ואפ־שר להעיר — בדרך אגב — שמישטרת־ישראל לא הצליחה עד היום לאתר את מבצעי המעשה, כשם שלא גילתה את מניחי הפצצות ומבצעי ההתנקשויות נגד העולם הזה במיקרים דומים. נדמה לי שאני מנחש נכונה למה התכוון ראש־הממשלה, והיתה זו פרשה שדווח עליה בכל העיתונות הישראלית.

העולם הזה נוהג בפרשות מסוג זה שהזי־כיר ראש־הממשלה על־פי הכללים המקו־בלים בעיתונות האנגלו־סאכסית. שעקרו־נותיה משמשים גר לרגלינו והוא סבור שהאינטרס הציבורי מחייב פירסום כל המאורעות, החיוביים והשליליים כאחד, גם כשמעורבות בהן מישפחות מיוחסות, ושוב על פי הסיסמה „בלי מורא בלי משוא פנים". כאשר יש נימוקים הומאניים לגני־זת שמות, נשקל הדבר בכובד־ראש על־ידי המערכת, המוותרת לא פעם על איז־כור כזה, וראש־הממשלה עצמו יודע זאת אישית.

למרבה הצער נראה כי דעתו של ראש־הממשלה על תפקיד אמצעי־התיקשורת הש־תבשה מאז עלותו לשילטון, ועל כך מעי־דות הערותיו מאתמול, והתערבותו הישי־רה והעקיפה בענייני רשות־השידור הממ־לכתית, כגון מינוי קומיסרים פוליטיים וכתבים־מטעם.

„מוציא לחושך"

עד כאן ההודעה האישית. אך בזה לא נגמר העניין.

למחרת היום, אחרי שנימקתי את ה־הצעה להביע אי־אמון לממשלה בשל הג־הגת עונש־המוות, השיב לי ראש־הממ־שלה בהתקפה אישית מוחצת. תוך כדי כך הזכיר שוב כמה פעמים את העולם הזה. את נאומו באותו עניין — הנהגת עו־נש־המוות! — פתח בגין במילים הבאות: „אדוני היושב־ראש, מורי ורבותי חברי־הכנסת, חבר־הכנסת אבנרי, המטיף מוסר לכל בשר, אף־על־פי שהוא עצמו מוציא לאור, או לחושך, עיתון כזה, דיבה ושפי־כות־דמים מדי שבוע בשבוע..."

המפליא הוא שכאדם שאינו קורא את העולם הזה, לדבריו, הוא גילה בקי־אות מופלגת בתוכנו. כך, למשל, הזכר־תי כי „כל האלופים" בממשלה הצביעו נגד הנהגת עונש־המוות. בתשובה על כך טען ראש־הממשלה כי אחד האלופים ה־אלה, השר אריאל שרון, משמש מטרה להתקפות העולם הזה, וכי בכל שבוע מפרסם השבועון התקפות והשמצות עליו. „אתה יודע מה אתה כותב על אריאל שרון בעיתון שלך. ועכשיו תשבח אותו?" כימעט אפשר היה לחשוד במר בגין שהוא קורא כל מילה בשבועון המסויים.

שלמי שפניק

אם חשבת לנסוע ביום ב' — ייתכן שתת־אכזב. אבל גם אם עלה הדבר בידך, זכור שדווקא ימי ה' עד שבת הם קשים ומסוכנים במיוחד. על־כן מוטב שתרכז בהם דברים הקשורים בביתך. ואם אתה חייב לנסוע, נהג בעצמך. פגישה מיקרית הופכת לרומן של קבע. הצלחה, בה זכית לאחרונה, מתגלה כעלייה. בת טלה לבשי לבן.

ענה
21 במרס - 20 באפריל

* * *

החוכמה, השבוע, היא לסגת לתוך קליפתך, להתבונן בעולם מות ושל זכוכית, ולא מאחורי קיר של חלון להתחשב בהשפעות השליליות, ובכוונות־זדון ובדברי הרכילות שיעוטו עליך מכל עבר. זה מצריך, כמובן, הימנעות מוחלטת מכל החלטה עסקית, אישית או כלכלית במשך השבוע.

שור
21 באפריל - 20 במאי

* * *

מחזור העיסוקים החדש מתחיל ברגל ימין. קח עצמך בידיים; היה מנע מחולמנות־יתר ומדיכאון חסר־תכלית — ותמצא שאתה יוצא בהדרגה מן הבוץ, אף מבלי שתצטרך לקבל החלטות גורליות כלשהן. הפגישה אליה נכספת, תתקיים, אך תתאכזב. לעומת זאת צפה למיפגש רומאנטי. בת תאומים, השתדלי לו.כיר ידידים חדשים.

תאומים
21 במאי - 20 ביוני

העבודה בוערת והתוצאות מפתיעות לטובה. המשך המאמץ כדאי. בסופו של חשבון העבודה הנוספת, הגוזלת את שעות הבילוי, תצריך את עצמה. תבוא על שכרך בעין יפה. נסיעה לטיול בסוף השבוע תביא הפתעות רומאנטיות משעשעות בחברת מישהו שזה זמן רב כבר חפצת בו. קמצנותך, היא נחלת רובי משפחתך, אינה מוסיפה לך כבוד רב.

סרטן
21 ביוני - 20 ביולי

* * *

תבזבז יותר מכפי שאתה יכול להרשות לעצמך. אורחים בלתי צפויים יפתיעו אותך. אלה עשויים להיות בני משפחה שישהו בביתך יותר מכפי שתרצה. יש איום כלשהו בנזק לפריט מסויים ברכושך העלול לגרום לך צער. משהו הקשור בביגוד יגזול מזמנך ומחשבתך היום בסוף השבוע הזה.

אריה
21 ביולי - 21 באוגוסט

* * *

כושר־השיפוט שלך יתערפל השבוע לחלוטין, כתוצאה מפגישה עם גורמים שאת טיבם אינך מצליח לקלוט. את בת בתולה, תני לחוש ההומור שלך חופש. צחקי, הצחיקי ונצלי כל רגע. כי האושר שלך הוא רק זמני, בסופו של דבר. חוץ מזה, צפויה לך בשבוע זה פעילות בלתי רגילה ומועילה, שאינה תלויה במין השני.

בתולה
22 באוגוסט - 22 בספטמבר

האתגרים שנטלת על עצמך יהיו קשים לביצוע. רק כוח רצון חזק יעזור לך להתגבר עליהם — וגם זה לא בהצלחה מלאה כפי שציפית. אל תאשימי את ידידך על כי הוא קר ואדיש כלפייך. זה בגללך. היי סבלנית כלפיו ואל תדחקי את הקץ. צפי לגילוי חיבה מפתיע מצד חבוש שלך. גילוי זה צופן בחובו סכנה — הוא אדם ערמומי. היזהרי ממנו. דחי אותו בעדינות.

מאזניים
23 בספטמבר - 22 באוקטובר

* * *

נסיעה קצרה ושיגרתית לכאורה, בעניינים הנוגעים לעבודתך או לבעייה משפחתית כלשהיא, עשוייה לזמן לך פגישה מרגשת עד מאד. אם אתה רווק, אתה עשוי לפגוש השבוע, לגמרי במיקרה, את אשתך לעתיד. עם זאת, אל תתפתה להאריך את שהותך במקום, מכיוון שרק הפתעה תקסום לה פעל במרץ רב ובהחלטיות נחושה.

עקרב
22 באוקטובר - 22 בנובמבר

* * *

כולנו יודעים שאתה בטוח שבכוחך לפתור את בעיותיהם של כל אלה הפונים אליך. אבל השבוע — בחייך, אל תתן עצות. אתה עשוי לסבך אחרים, מתוך שזה שאתה חושב כמוך. התנאים אינם שווים לכל אחד, וזה נתון שעלול לסבך אותך. בייחוד כאשר אתה אינך רואה את נקודות הזולת. בעיקר אתה עשוי לגרום לשיברון־לב לבת שור, וגם לבן דגים. בת קשת צפי להפתעה.

קשת
23 בנובמבר - 20 בדצמבר

* * *

הרבה מזל מחכה לך לקראת סוף השבוע. מתנות, גילויי אהבה, כסף, והצלחה עם בני מזל עקרב. אך מכל אלו לא תצמח לך, בסופו של דבר, שום טובת הנאה לטווח ארוך. המזל הזה ייגמר כתום השבוע. גישה רצינית ועמוקה לבעיות הנפש יות המטרידות תועיל לך לטווח ארוך. זילזול בבעיות אלו יזיק לך בסופו של דבר בצורה רצינית. עליך להימנע מנסיעה חפוזה.

גדי
21 בדצמבר - 19 בינואר

* * *

חילוקי דיעות סוערים יגרמו לך למפח־נפש. אין דבר: שיחת לאור ירח, באמצע השבוע, תשפר את המצב עד אין־הכר. ייתכן אפילו שזה יגרום לך התלקחות הקשר לממדים רציניים ביותר. קנייה אשר תעשי ביום שישי עשוייה להיכרות חדשה. הישמרי מרכילותן של ידידותייך. לבשי אפור וארגמן.

דלי
20 בינואר - 18 בפברואר

* * *

כסף זה דבר רציני מאד, ואת זה אפילו את יודעת. אלא מה? אינך יודעת ליישם את המישפט הזה בחייך. מגיפת הביזבוז שפקדה אותך באחרונה, חביא, בסופו־של־דבר, לתוצאות הרות־אסון עבורך אם לא תרסני עצמך. לכן הימנעי השבוע מקניות מיותרות, ושיקלי פעמיים כל דבר לפני פותחך הארנק. בבוא העת ישתפר מצבך.

דגים
19 בפברואר - 20 במרס

מכתבים

בנפשו של כל אזרח

חלקים נכבדים בחברה הישראלית עוברים תהליך של התבהמות, שקיבל ממדים מבהילים אחרי מילחמת ששת־הימים.

רכושנות („נובו ריש" וכו') מול רגישות לערכים ולנורמות מחייבות. אלימות (בכבישים, בבתי־הספר, במוסדות־ציבור וברחוב) מול סובלנות ואורך־רוח. פתיחות מחשבתית התחלפה בסגירות ובהסתגרות, ואישורם של גזרי־דין מוות יתזיר אותנו מאות שנים אחורנית.

מי שצופה בהתנהגות קהל הצופים במיגרשי הכדורגל (בעיקר כלפי הקבוצה המפסידה), ומי שחש בהידרדרות אכיפת החוק (גם על־ידי מוסדות ציבוריים), חייב להתנגד להוצאות להורג על־ידי החברה ומוסדותיה.

על האלמנט של אי־הרתעה כבר נאמר ונכתב רבות, אך מן הראוי לבדוק היטב מה יתחולל בנפשו של כל אזרח, עם ההמתה הראשונה.

דן יהב, תל־אביב

● ● ●

בארזים נפלה שלהבת

הצביעות של ראש־הממשלה, מנחם בגין, זועקת לשמיים. הוא מורה למפקדי צה"ל לתקוף בלבנון יומם ולילה, ותוך כדי כך מציע שלום למדינת הארזים.

יונת השלום של בגין אמנם צחורה היא ונאווה, אך פצועה היא וכלואה.

הרוצה בשלום חייב לשחררה.

אסתר פלד, תל־אביב

● ● ●

אחרית הימים

בעיתונות נמסר, כי מרכז מכבי מבקש לנצל את כוחו, כדי להשפיע על מוסדות הספורט שלא לקיים מישחקים בינלאומיים בשבת, כדי לא לפגוע ברגשות הדתיים.

כספורטאי התומך בהפועל אני ממש מאושר מן הידיעה. סוף־סוף עוברים עסקני מכבי ממאבקים לקידום הספורט למאבקים לקידום הדת. אכן, אחרית הימים הגיעה.

אני שמח להציע למרכז מכבי את הצעות הבאות:

(1) נא לשחרר את אולסי פרי להפועל תל־אביב, כדי לא לפגוע ברבבות האוהדות הישראלים, שלא זכו לגיירו.

(2) נא להפסיק את השתתפות קבוצתיכם במישחקי הליגה בכדורגל, שנאמר כבר, שאת הצדק יש להתחיל בבית.

(3) יש לכנס מדי שבת בבוקר את ספורטאי מכבי לתפילה משותפת בכותל המערבי.

(4) על מאמני מכבי לעבור קורס סמליות, למען יוכלו, בצד ההדרכה המיקצועית, להדריך את חניכיהם באהבת השם, דבר שיעזור לרומם את הרוח ויביא להקרבת־יתר על המיגרש.

(5) על עסקני מכבי להפסיק את השתתפותם במישחקי כדורמים ובתחרויות שחיה, הנערכים בבריכות־שחיה משותפות, שבהן בתולות ואברכים יכולים לצפות זה בזה, בבגדי־ים בילבד, רחמנא לצלן.

ועצת העצות לכל ספורטאי מכבי: הפסיקו ללכת בדרכי תרבות הגוף ההלניסטית; שובו למקורות ושננו תורה. רק

(המשך בעמוד 6)

למבקשים את הטוב ביותר...

HMK

SONY
SONY
SONY

תשבץ העולם הזה 2176

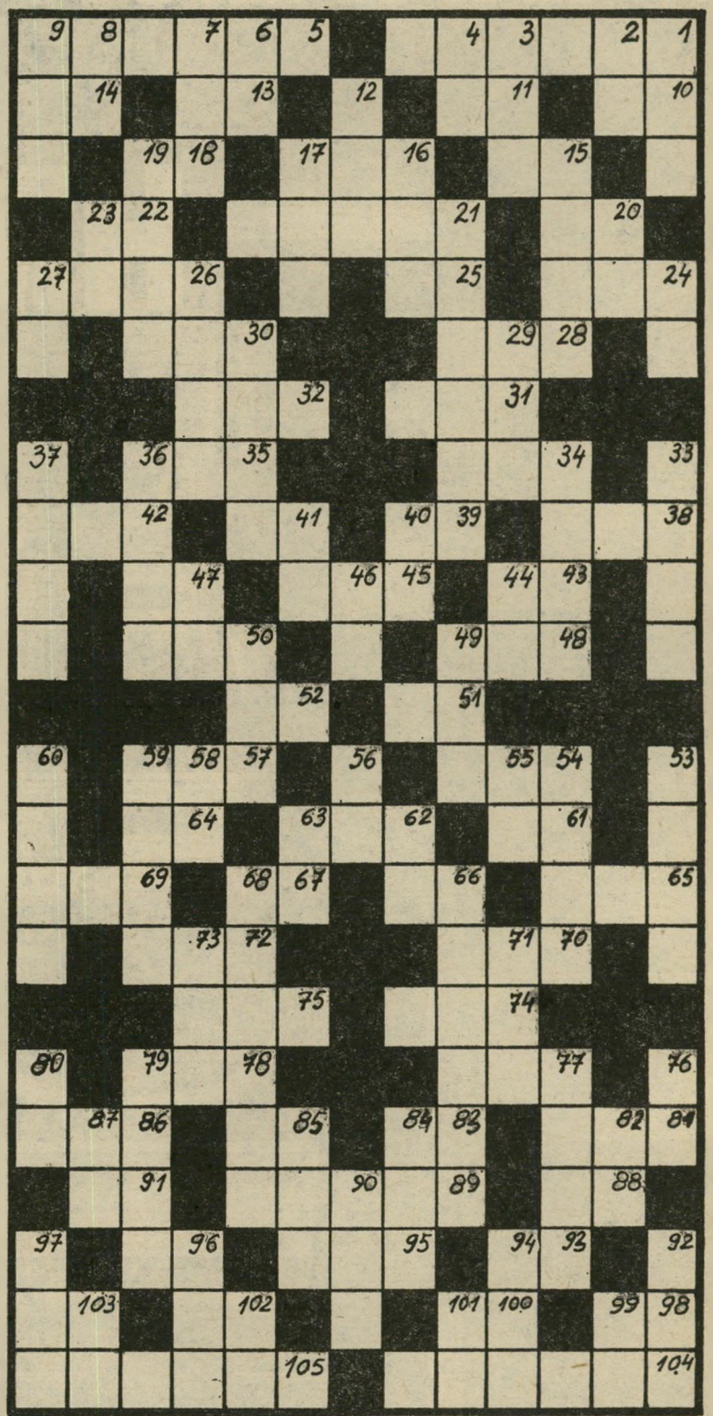

מאוזן:

1) יישוב במרכז הארץ; 5) רויאלי; 10) ראש (בערבית); 11) רוח רעה; 13) תאריך בחודש שבט; 14) רכוז; 15) כלי־קיבול לנוזלים; 16) רך בבקר; 18) מרושע; 20) כינוי; 21) עבים; 22) הדרך הקצרה בין שתי נקודות; 24) אבן טובה; 25) משקה קל; 26) מתודה; 28) מעונות השנה; 30) לאלתר; 31) זימרה; 32) בהמה ממישפחת הבקר; 34) שם (בערבית); 35) ישמח לבב אנוש; 38) משקה דבש; 39) קיים; 41) שם דורכים את הענבים; 42) בדיחה (באידיש); 43) קידומת הולנדית; 45) אולם; 47) וזיר; 48) מסג'; 50) לא־מתורבת; 51) נוזל החיים; 52) בנו של יהודה; 54) ישימון; 57) מטבע מיקראי; 61) מצבת־זיכרון; 62) מפירקי הגוף; 64) פקודה מפורשת; 65) עלו; 66) יבשה מוקפת מים; 67) כן (בספרדית); 69) מתוצרת החלב; 70) יופי; 72) בפעם נוספת; 74) נרתיק; 75) ניתוק; 77) נחל בעמק; 78) אנוש; 81) שעבר הכשר; 82) מעדנות; 85) אלוהות; 86) בוץ; 88) בתוכו; 89) הצטרפות אל מישהו; 91) מטבע יפאני; 93) בסיס; 95) מין ציפור; 96) עצם בפה (הפוך); 89) נצח; 100) סחוב!; 102) להבה; 103) מסולם הצלילים; 104) לכל הרוחות!; 105) מן היבשות.

מאונך:

1) מטע גפנים; 2) רצועה; 3) מפל; 4) רשע; 6) מכשף; 7) תנור; 8) אפס כוחו; 9) צלע במשולש ישר־זווית; 12) חבר בתיזמורת; 15) צפון; 16) השיב; 17) מלך שקספירי; 19) לא ישר; 20) שים עצמך על כיסא!; 21) רפורטר; 23) מונח בתורת החשמל; 24) סידרי מישנה (ר"ת); 26) תרנגול; 27) בת־קול; 29) ירק־גינה; 30) צלוליד; 33) הרגע הבא; 34) דרגש; 36) מחריד; 37) חפץ; 40) חזר; 41) ועוד; 44) פלא; 46) נישא; 47) מזמר; 49) הוציא לחם מן התנור; 50) רוכב; 53) מחלקי הטלפון; 54) כינוי לירושלים; 55) מצבת־זיכרון; 56) זכר בבקר; 58) סוף; 59) מארבעת המינים; 60) לא דומה; 62) בתוכי; 63) כיסא־כבוד; 66) משאת נפש; 68) אזרח הארץ; 71) מחול אצילים; 73) נציגות גבוהה; 76) אולם; 77) ממושך; 79) קורה כבדה; 80) מרגיש; 82) כמו 20 מאונך; 84) בוץ; 85) נהרה; 87) שמא; 90) הקדש מוסלמי; 92) אישה של האשה; 94) סחב; 96) עוף דורס; 97) רפואה; 99) עליך לדעת!; 101) בזמן ההוא; 102) חוטם; 103) בלבד.

מכתבים

(המשך מעמוד 4)

בדרך זו נתגבר על כל אויבינו, ספורטאי העולם ימ"ש.

להתראות באיצטדיון מגן־דויד (ימק"א לשעבר) בירושלים, בתחרות כושר קרבי על־שם ברק בן־אבינועם, בין אברכי מכבי תל־אביב לאברכי מכבי מירושלים, ק"ק.

יוסי קאופמן, גיבעתיים

● ● ●

רק כך!

אם פרופסור כה נכבד, כמו עזרה זוהר, הצטרף למעדון־הפתוח של היורים באוויר והפוגעים על הקרקע, הגיע הזמן למסד את העניין, לקבוע לו מיסגרות ארגוניות, הנהלה ונשיאות, ואולי גם גיזרת חברות, שתעסוק בגביית דמי־חבר, למימון מיבצעי־ירי מיוחדים ולדאגה ליורים זקנים, משהו כמו פנסיה־של־דם.

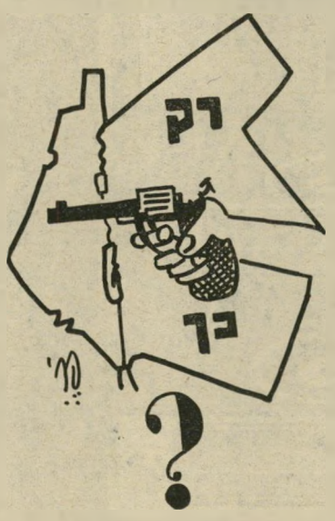

למועדון־הפתוח של היורים אפשר לקרוא מועדון א"י — פירוש הדבר: מועדון אזרחים־יורים. אפשר גם להקים לידו חוגי־אוהדים כמו, למשל, חוג דע"ה (דם ערבי הפקר).

ליורים שהוכיחו את עצמם אפשר להעניק את אות הכ"י (הרוג כפי יכולתך), שיתבסס על הסמל הישן־נושן של מגחם בגין וחבריו — יד אוחזת נשק, על רקע מפת הארץ.

משה עזרא, תל־אביב

● ● ●

עולי הגרדום סללו את הדרך

באותו השבוע שבו העלה ראש־הממשלה הפלסטינית היא קשה — היא תהיה רצופה בגרדומים. אולם ההמשך ברור והכיוון ידוע. הפלסטינים, כמו הישראלים, ישיגו לבסוף מדינה משלהם, וברבות הימים, כשיוזמן ראש־הממשלה הפלסטיני לנאום ביום־הזיכרון הפלסטיני, הוא יאמר את הדברים הבאים: „אלמלא עולי־הגרדום לא היתה קמה המדינה."

גם הדברים האלה יפורסמו בעיתונים ויזכו לכותרות בולטות.

חיים צמח, ירושלים

● ● ●

חומיניי, איפה אתה?

לא איכפת לי שכל העולם יעשן. אם למעשנים לא איכפת מהסרטן, אז לי בוראי שלא. אבל אני רוצה שלא יכפו עלי את העשן המסריח באוטובוס, במישרד ובקולנוע.

אני גם רוצה שיופסק הנוהג השפל, המקובל במדינה דמוקרטית זו, לנער שטיחי־ריצפה מזוהמים על ראשי האנשים. השבוע ראיתי איך ניקו שטיח על מירפסת בית בקומה השלישית. ענן גדול של אבק סמיך נחת ישר למטה, על חנות פתוחה של גרעינים. אחר כך באים אנשים, קונים את הגרעינים, ושאר דברים מתיקה, ואוכלים אותם מבלי לדעת שהם אוכלים גם אשפה.

אם דמוקרטיה פירושה שאיש הישר בעיניו יעשה, אז לעזאזל הדמוקרטיה. חומיניי, איפה אתה?

חנן גולדגרט, חולון

● ● ●

קשר מיכתבים

ברצוני לנצל את כתובתכם, שהגיעה לידי, כדי ליצור קשר מיכתבים עם צעירות או צעירים מישראל. אני מקווה שתעזרו לי בכך.

אני צעירה בת 16 ומחפשת את בני גילי. תחביבי הם, בין השאר: ספורט, פריטה על גיטארה, האזנה למוסיקה וקריאה.

כתובתי:

Ute Hamprecht
Hauptstr. 42
7119 Niedernhall
Baden-Württemberg
Deutschland

אוטה המפרכט, גרמניה־המערבית

● ● ●

מעוזם הרוחות

במדורכם שידור (העולם הזה 2168) כתבתם, תחת הכותרת „הקרב על הרדיו": „לרוגל מתנגדים רבים ברדיו, עוד מה־תקופה בה כיהן כמנהל מדיום זה." מה חבל שנקדימון רוגל מעולם לא היה מנהל הרדיו. אולי גם החלק הפותח של המישפט אינו מדוייק? הדבר הנכון בפיסקה זו היא ההתייחסות אל הרדיו כאל מדיום — משהו מעולם הרוחות והשדים.

רענן רוגל, תל־אביב

● הצדק עם הקורא רוגל. המישפט הנכון צריך היה להיות: „לרוגל מתנגדים רבים ברשות־השידור, עוד מהתקופה שבה כיהן כמנהל הטלוויזיה."

● ● ●

לשים ולא לחינות

הקשבתי לתוכניתו השבועית האחרונה

(המשך בעמוד 10)

ראש־הממשלה מנחם בגין ביום הזכרון:

„אלמלא עולי־הגרדום לא היתה קמה המדינה"

„ידיעות אחרונות", 3 במאי 1979
למען מדינה פלסטינית

„אגוזי של עלית-
אַגָּדָה"

"...אוכלת אגוזי ומוותרת על
אווז טבול בצחצחי-שומן, על טורט בקצפת,
על משקה רווי סוכר, ונראית - אגדה!"

טוב לי עם אגוזי של עלית

פרסום ד"ר מוסקוביץ

חלום על טלוויזיה

כיצד לראות טלוויזיה ובכל זאת להשאר מרוצה?

יש לי חלום: הייתי רוצה לראות טלוויזיה שה־עיקרון המשמש ומנחה את כל עובדיה ומעבידיה, ללא כל תנאים מוקדמים, יהיה: אי הכתבה!

לא יכתיב שר פלוני למנכ"ל הרשות או הטלוויזיה, איזו תוכנית לשדר ואיזו לגנוז, מפני שאותה תוכנית תפגע במשרדו או בו.

כל אדם באשר הוא, שיתעסק בראש וראשונה ב־עבודתו ובהתמצאותו!

לא יכתיב המנכ"ל לכפופים אליו ולעם ישראל דב־רי קומיסר, ויפגע בזכות הציבור לשפוט בעצמו ממראה עיניו ומשמע אוזניו — תחת כנפי אובייקטיביות כזאת או אחרת. האינטליגנציה של הציבור, מן הסתם, עדיין פועלת ויש לה מקום בחברתנו. לאו דווקא לפי המכנה המשותף הנמוך ביותר!

לא יכתיב מנהל מחלקה כזה או אחר בטלוויזיה, גיזיה סיטונית של כתבות בנושאי אקטואליה בוערת, בשרירות־לב, כאשר הקו שינחה אותו יהיה, שחדבר עלול לעודד גלים ויוריד את המוראל הציבורי. ואחר כך, אם חלילה קורא „יום כיפור" או „מחדל" או „ליקוי מאורות" באותו תחום גנוז (חיצוני או פנימי), יתברר על ספסל־הנאשמים של בית־העיתונאים, ש„לא שכחו דבר ולא למדו דבר". מייותר לציין, שה־מעילה בתפקיד תצא נשכרת והאמון הוא שלא ייצא נשכר מכך.

לא יכתיב כתב טלוויזיה למרואיין איך להגיד או מה להגיד ואיך לעשות זאת בצורה ספונטנית או מבו־יימת. כתבים, אל נא תקלקלו את הראי. לא הכתב צריך לשבור אותו. ואם טעה הכתב, אין זאת בושה להתנצל לפני המסך!

ואם ברכילות או החלפת מחמאות בין מרואיינים עסקינן, מדוע לא להקפיד על שיווין הזדמנויות לתגו־בה, בין אם מיידית או בפינה מיוחדת בשידור!

■ ■ ■

באשר לתוכן המישדרים: לדעתי, לטלוויזיה יכול להיות תפקיד כביר בתחום הקניית המודעות לגיל הרך, וחיא יכולה להוכיח עצמה ולהירתם למשימות חינו־כיות, בסידרה של נושאים וסרטים דוקומנטריים: כי־צד לקדם את יחסי האנוש בין אדם לאדם, ללא עליו־נות, ללא רגשי נחיתות, תוך כיבוד חדדי ונכונות להק־שבה ולהסכמה חדדית.

ובנושא שונה: האם יכול ומוכן חילד להיות זחיר בדרכים ולחימנע מתאונות? מה המודעות שלו לנושא, וכו'. ישנם בארץ כמה מיתקנים, שוממים לצערי, מעין מסלולי־דרך עם תמרורים שונים ומשונים וקווי־דרך ישרים ומרוסקים לשם למידה! עדיין לא צפיתי בקבו־צת ילדים הנעה לה ברגל או באופניים, כאשר שוטר מסביר להם צעד אחר צעד והילדים מדגימים אחר־כך לצופים כיצד לזהות תמרורים ושאר סימנים בדרכים, כיצד לנהוג ליד רמזורים ומעברי־חצייה וכו'! נדמה לי שבחו"ל הוקדשה לכך מחשבה רבה.

ודוגמה אחרונה: חדשות מקומיות מרחבי הארץ, לרבות מיבצעים ארציים או מקומיים, של ילדים, נוער וסטודנטים לעזרה הדדית, לשיפור איכות הסביבה, לתרבות הדיור, ועוד. עקרונית יש לעודד הקרנת יוז־מות יצירתיות מעין אלו בתחומים שונים ומגוונים בטלוויזיה, להגברת מעורבות הציבור.

■ ■ ■

הצעות! בבקשה!

● מבצע סטודנטים ארצי לחונכות פר"ח, לשיקום ולקידום הישגי תלמידים משכונות מצוקה, מעקב ול־קחים.

● תוכניות להתעמלות ובריאות המישפחה: מה על חולה־לב לעשות לשמירת בריאותו? איך לעמוד בפני התקפה פיתאומית? כיצד להגיש עזרה־ראשונה בסיסית בכל מיני מצבים?

● לנהגים בכבישים: כיצד עליו לנהוג כאשר הוא עייף, תוך כדי נסיעה, ומה עליו לעשות במיקרים בסי־סיים של תקלה ברכבו או תאונה, כדי שלא יהיה אובד־עצות ו/או יפריע לתנועה בכבים?

● שעות הפנאי: מה כדאי לעשות בשעות ה־פנאי לילדים, נוער, מבוגרים וזקנים?

● עברית קלה: לא רק חדשות אלא יעוץ לאז־רח הפונה למשרדי ממשלה, עיריה או כל גוף רשמי אחר, ובמה להצטייד מראש. חרי מדינת קיבוץ גלויות אנו...

ולסיום: „תבן אין נותנים לעבדיך ולבנים אומ־רים לנו עשו" (ספר שמות, פרק ה', פסוק ט"ז). הפסוק הזה מזכיר לי את מצב התשתית הנוכחי של הטלוויי־זיה, לעומת הציפיות והמשימות שהיא עמדה ועוד תצ־טרך לעמוד בהם.

ללא ערוץ נוסף או יותר, ללא תשתית נורמלית של מיבנה אולפן, ציוד נייד לשידורי־חוץ, צלחות ותחנות מימסר על בניינים גבוהים, בערים הגדולות ברחבי ה־ארץ, ללא מצלמות אלקטרוניות רבות עד כמה שניתן, לא ייתכן לצפות למיבצעים ארציים ניידים ואחרים בגודל ובממדים עצומים. כגון: שידור ישיר בטלוויזיה של תוכנית „שירים ושערים" מרחבי המיגרשים, תוכ־נית תנועה בכבישים ברחבי הארץ ושעות העומס, שי־

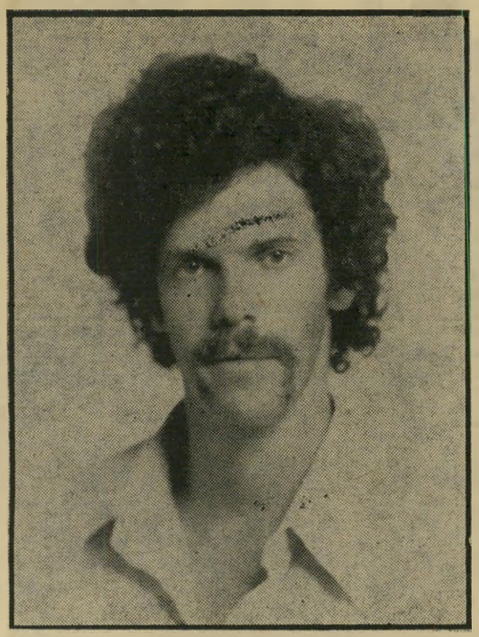

נח כהן

דורים ישירים רבגוניים של עצרות וכינוסים מכל רחבי הארץ בכל מיני נושאים בזמנים שונים!

זה אולי יהווה פתח ליציאתה של הטלוויזיה מן השיגרה!

ואפרופו — מה שקרוי ה„קוזק הנגזל" ואגרת ה־רדיו והטלוויזיה:

בלא מעט ארצות ישנו ערוץ מייוחד הניזון מתרו־מות הצופים ובפיקוח ציבורי לא מיפלגתי, למי שמ־עוניין לראות תוכניות באורך מלא, ללא קטיעת פיר־סומת באמצע (לדוגמה: בניו־יורק ישנו ערוץ כזה, שבו מוצגים רוב הסרטים של „נשיונל ג'יאוגרפיק"). מי שסולד מפירסומת חוזרת ונשנית ומעוניין לראות תוכניות באיכות טובה, העיקרון הוא לא רק שהאזרח איננו משלם אגרה, הוא תורם לפי בקשת התחנה, למען קיום התחנה והתוכניות הטובות שבה, ככל אשר ינדבנו ליבו וכיסו!

אשרינו אם נגיע לכך!

נח כהן, רמת־גן

בחזרה לתקופת החושך

הרבה מילים נכתבו כבר על הנושא „עונש־מוות למחבלים". עיתונאים ואנשי־מישפט ניסו לנתח את הבעיה במישור המישפטי, החברתי, המוסרי והתועלתי, וכן את ההשלכות שיהיו לעניין זה, אם יאושר וימומש. אני לא מתכוון לחזור על אותם אלמנטים, שכבר נדונו בעיתונות, במייוחד באחרונה, וכן אינני מתכוון להתפלסף או להתווכח עם המצדדים בעונש־מוות. אתמקד רק בנושאים חיוניים בחקשר זה.

■ ■ ■

האם התכוון מר בגין בהצעתו, להטיל עונש־מוות על מחבלים שלאומיותם אינה יהודית, או שהתכוון גם לישראלים (יהודים ודרוזים) שפגעו באופלוסיה אזרחית בלבנון?

לא מכבר הודה מוטה גור (האכס־גורו של הצבא), כי צה"ל היה פוגע באורח שיטתי ביישובים אזרחיים בתוך שטח לבנון. ישנם שרים, שהוצאה־להורג של מחב־לים לא־יהודים, שפגעו ביהודים, נראית להם מעשה טבעי. האם כך הדבר גם כלפי יהודים שפגעו באזרחים לבנוניים, שנמצאו בשטח העימות שלא מרצונם ושלא באשמתם? האם פגיעות על־ידי צה"ל, בפיקודו של חגורו, אינה נראית לאותם שרים כחריגה?

ואותו הדין לגבי מיבצע הליטאני. דו"ח מבקר־המדינה חשף פגיעות חבלניות באופלוסיה האזרחית, שבוצעו על־ידי צה"ל במהלך המיבצע, ללא סיבה רציונלית כלשהי.

האם איזשהו שר מאותם שרים, שגוויות מתנדנדות על חבל תליה מרגיעות את עצביהם המתוחים, חשב פעם על אופלוסיה אזרחית לא־יהודית שנפגעה כתוצאה מפעולה מתוכננת בקור־רוח ובדם־קר מצדנו? האם ניסה להביא לדין את האשמים, „למען יראו וייראו", או שמא העקרון המנחה את אותם אופחבי־גוויות הוא, שמה מותר ליהודים אסור על בני לאומים אחרים?

כאשר שר־הביטחון, עזר וייצמן, הודיע לראש־הממשלה, מנחם בגין, כי יש לשאול את הצבא בנושא זה, ואחר כך הצביע נגד ההצעה (ובכך התעלה לדרגה מוסרית של אדם), הוא בוודאי לא התכוון לרמטכ"ל. שהרי דעתו של רפול בנושא פעולות חבלה של יהודים נגד ערבים — ידועה. רק באחרונה קבע הרמטכ"ל מחיר לפעולת מחבל יהודי שרצח אזרח ערבי — דינו שלוש שנות מאסר בתנאים משופרים. הייתי שמח, אילו רפול היה מקדיש את מרצו למילחמה במחבלים (במידה שיש לו את הכושר לכך) או לאיסוף תרמילים (הוא כבר הוכיח שהוא מסוגל לכך), תחת לעסוק במתן חנינות לרוצחים בדם קר.

■ ■ ■

סוג אחר של פעולות חבלה הוא של יהודים נגד יהודים. האם אותם שודדים שהשליכו רימונים על אזרחים, בעת שוד הבנק ברמת־אביב, נכללים בקטיגוריה של מחבלים־הפועלים־נגד־אוכלוסיה־אזרחית, או שמא מחבלים יהודים יהיו פטורים מעונש המוטל על מחבלים לא־יהודים!

אנשים הפועלים בהשפעת דחפים ורגשות פרימי־טיביים, יחפשו פורקן לרגשות הנקם שלהם ויטענו שיש לגמול למרצחים מידה כנגד מידה, ולהוציאם לחורג. אם כי אני שולל מכל וכל את חגישה הפרימיטיבית ביחס לערך העליון — חיי־אדם — הריני מסוגל להבין את הרגשות הפרימיטיביים שמפעמים בקירבם של שוחרי הנקם, אם נעשה הדבר ללא הבדל מין, דת, לאום, או גזע. אולם חלחלה עוברת בי, כאשר כמה עסקנים פוליטיים קובעים את יחסם לחיי־אדם באופן סלקטיבי, לפי השתייכותו הלאומית של המחבל, בתוספת הדחף לעשות חון פוליטי תוך שלילתו של הערך האנושי העליון — חיי־אדם.

סוציולוגים ופסיכולוגים יכולים בוודאי לנסות ולנתח את הסיבות, שדחפו שרים לרדת, בהשפעתו של בגין, לרמה מוסרית תת־תרבותית ותת־סוציאלית, בהרימם את ידם למען אישור הצעתו של ראש־הממשלה. אינני מתיימר להיות תלמידו של פרויד או תלמידו של קאנט, ולנתח את אישיותם או חוסר־אישיותם של אותם ספק בני־אדם, שמתיימרים להחליט מי יחיה ומי ימות. רק את העובדה הידועה אציין, שנמצאו שרים, בהנהגת ראש־ממשלתם, שהתייצבו על אותה רמה מוסרית (או תת־רמה) שעליה ניצבו וניצבים מיודעינו אידי אמין, השאה הפרסי, האייית־אללה חומייני, והגנרלים של דרום־אמריקה, ושעליה ניצבו דמויות מן העבר, כמו יוסיף סטאלין.

מעניינת העובדה, שהשרים שתמכו בהצעת ראש־הממשלה, מלבד סגנו, ייגאל ידין, התכוונו להפגין רגשות פטריוטים אך השתמטו בזמנו משירות בצה"ל. לחיים לנדאו, למשל, יש עוד יתרון פטריוטי — הוא הצביע נגד הסכם השלום.

■ ■ ■

אנחנו חוזרים לתקופת החושך. יתכן שאף נגיע למצבה של סעודיה, שבה כורתים ידו של גנב, והדבר נראה טבעי לגמרי בעיני האוכלוסיה. והרי הצעתו של בגין, שאושרה בממשלה, נראית אף היא טבעית לגמרי, לפחות בעיני כמה פסיכו־פאתטים ישראלים.

אריה זלצברג, תל־אביב

Capitol

סיגריה עם אופי

תערובת אמריקאית מובחרת

11.- ל"ר בלבד

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

של גדעון לב־ארי ולראיונו עם שר־האוצר שימחה ארליך. מאחר ותוכן דבריו של השר פגע בי מאד, הריני מבקשכם לפרסם תגובתי זו. בין הרבה תשובות סתמיות על שאלותיו העניניות של המראיין, ענה שימחה ארליך שמחיר הדלק „זול" אצלנו ביחס למקומות אחרים, וכי תיתכן התייקרות נוספת, כי „תסתכלו בשבתות ובחגים בכבישים ותראו איך נוסעים האזרחים לטיולים ולבילוי". וכי מה רצונו של מר ארליך? שנשב ונתאבל על חוסר כישרונו? או שמא נחזיק את המכוניות נעולות ליד בתינו, ונשלם עבורן את המיסים והאגרות שהם מהגבוהים בעולם?

אם האוצר היה מעוניין באמת בחיסכון בדלק, היה עליו להנהיג יום־שבתון ולהקציב בדחיפות את הסכומים הדרושים להתאמת הכבישים לעומס התנועה, ולא להתבונן באדישות בטונות הדולרים הנשפכים לשווא מדי בוקר, בפקקי התנועה האינסופיים.

א. הירש, בת־ים

● ● ●

בת הקיבוץ

בכתבתכם המסקרת את הרצח המזעזע בנהריה (העולם הזה 2173) נכתב שאם המישפחה שנותרה בחיים, סמדר הרן, היא בת קיבוץ שער־מנשה. סמדר היא בת קיבוץ רמות־מנשה אשר בהרי אפרים. שער־מנשה הוא מוסד ממשלתי שבו מאורשפזים אנשי פגועי־נפש, הנמצא בסמוך להדרה. בכתבה על נושא כה כאוב, מן הראוי לדייק בעובדות.

א. שרון, קיבוץ עין־השופט

● ● ●

צ.ל.ש משוגע

חן חן על הצל"ש שהענקתם לי עבור הכתבות על הבדואים (העולם הזה 2171). אבל הוא מגיע בראש וראשונה לכתב מחלקת־החדשות בערבית, סלימאן אבו־זבראה ולצלם ראובן יחזקאל. הם שהיו במקום.

גיל סדן, הטלוויזיה הישראלית, ירושלים

● ● ●

ידידתו של אישי־גזית

בגליון 2172 של העולם הזה התפרסמה רפורטז'ה שכותרתה „הפרש הכחול ממשיך לרכב." ובכן, הסיפור אינו מושלם. המסופר בו פגע בי, במישפחתי ובידידי, סופרים ואמנים. לא הוזכרה בו אימי ז"ל, מרים טלפיר, אפילו במילה אחת. והרי

מרים טלפיר
סיפור אהבה מרתק

היא היתה אשתו הראשונה של גבריאל טלפיר, משנת 1942 ועד מותה, בשנת 1962.

היא עבדה בגזית לפני שנישאה לגבי, פעלה, ביססה ובנתה את המיפעל הסיפרותי, תרגמה ספרים כמו מאדם קירי ו־שירת ברנאדט, והיתה הרוח החיה וידידתו בנפש של „איש גזית", מר טלפיר.

זה היה סיפור־אהבה מרתק. היא הכיר־ה אותו עוד בווינה, לפני שעלה ארצה, וקשרה את גורלה בגורלו. הם התגוררו בדירה של חדר וחצי, ברחוב צבי ברוק 8, ששימשה גם מישרד, מערכת ומרכז רוחני וחברתי לציירים ואמנים בעיר.

משום מה לא הוזכרה מרים טלפיר ב־כתבה. סופרים רבים וגם ציירים פנו אלי, כי לא הבינו פשר הדבר. דווקא ביום הופעתה של הרפורטז'ה התקיימה בתל־אביב, בבית אגודת־הסופרים, חלוקת ה־פרס הסיפרותי השנתי ה־17 מאז מותה, לזכר פעלה בתחום חיי התרבות בארץ. הפרס נוסד על־ידי שלושת ילדיה — אביגדור יישע, תיאודור פריד ומניון איזנברג.

אביגדור יישע, גיבעתיים

● ● ●

שירות מיוחד לספורטאים

ברצוני להצביע על תופעה מרגיזה, שעדיין לא נתנו עליה את הדעת, מתוך תיקווה שהעלאת הנושא תדחוף אותכם לטפל בו ולחקור אותו עד תום.

המדובר הוא בכך, שרבים משחקני הכדורגל והכדורסל עושים חיים במהלך שירותם הצבאי. הם משרתים קרוב לבית,

בג'ובים קלים ונעימים, בלי תורנויות ליל־ה ובלי מישמרת בשבת. כל זאת, כדי להגיע במועד לאימון, ערים ורעננים, ללא פיסת עייפות.

אני מניח כי גם בענפי ספורט אחרים המצב דומה, אם כי לא בדקתי את הנושא. כמי שהיה מקורב לקבוצות כדורסל חיפאיות, אני מכיר את התופעה הזו מקרוב. ביכולתי להעיד, כי עסקני־ספורט מסדרים לשחקניהם שירות קרוב לבית, באמצעות פיתוח קשרים מיוחדים עם קצינים ומפקדים בכירים בצה"ל, וזאת על־ידי קירובם של הקצינים והמפקדים לאגודות הספורט. לא פעם ביקשו השחקנים הזמנות למישחקים עבור מפקדיהם. הם קיבלו אותן תמיד, ללא בעיות.

עברתי על רשימת השחקנים בליגה ה־לאומית, הן בכדורסל והן בכדורגל, והתוצאות מעוררות דאגה. ממש קשה למצוא בין השחקנים שכבר השתחררו מצה"ל, כאלה היכולים להתגאות בעבר צבאי מפואר (שירות ביחידות קרביות מעולות, הרחק מן הבית, בשטחים המוחזקים).

עם כל הכבוד לשחקנים, מדוע מגיעה להם הפריבילגיה הזו?

ישראל ב., חיפה

● ● ●

עד „הגלגל"

ברצוני להתייחס למדורו השבועי של מר אלי תבור (העולם הזה 2173), שבו הוא כותב בין היתר: „את הקאריירה שלו כצלם עיתונות, פתח דויד רובינגר במעכת העולם הזה בשנות ה־50' הראשונות, עד שהחל בשנת 1954 מפרסם בקביעות את צילומיו בטיים."

ברצוני להעיר על אי־דיוק בכתבה. דויד רובינגר פתח את הקאריירה שלו ב־1947, בשבועון הגלגל, שהיה בזמן המנדט בי־טאון הרדיו.

את הצילומים הראשונים של רובינגר, פירסמתי ב־1947 ועד לסיום המנדט הו־פיעו צילומיו בגלגל, שהיה בשעתו ה־שבועון המצוייר הנפוץ ביותר בארץ.

מנחם גולן, לשעבר עורך הגלגל, חיפה

טיולים מאורגנים ל:
אירופה
★
ארה"ב וקנדה
★
ארה"ב ומכסיקו
★
המזרח הרחוק
★
דרום אמריקה ומכסיקו

טיולים מיוחדים לצעירים

פרטים והרשמה בכל משרדי הנסיעות!

הטיול הטוב מיותר זה

50 שנות נסיון לשירותך!

אירופה טורס
EUROPA TOURS

קול המפרסם

oberson 79
Gideon Oberson

טעם חדש לעסיס

סלטים פיקנטיים

שטנסקי פרידלך

טבול ואכול

סלט פיקלילי, סלט קרי, סלט פלפל וסלט תורכי - כדאי שיהיה בבית.

את זוכרת שחזרת הביתה והילדים אמרו שהם רעבים כבר שעה...
והאם לא קרה שהאורחים הפתיעו אותך והגיעו ללא הודעה מוקדמת?
ותודי שגם לך מתחשק לפעמים משהו פיקנטי וטעים בלי לטרוח להכין אותו...
לראשונה עסיס הכינה משהו מיוחד עבורך.
טבול ואכול.
4 סלטים מעוררי תיאבון, פיקנטיים וטעימים.
והעיקר: תמיד מוכנים לאכילה.

1979 המוצר הנבחר

כי עסיס זה עסיס

עם

פרופ' ארנסט עקיבא סימון

„מנחם בגין אינו פאשיסט. הוא לאומן קיצוני, שקיבל את ירושתו האידיאית מזאב ז'בוטינסקי, שהעריץ את מאציני וגאריבלדי..."

חלק גדול של הציבור גילה לפתע כי מצוי בתוכו אישיות דגול, בעל מכשירים והושיות נדיר: ארנסט עקיבא סימון.

לקראת יום־הולדתו ה־80 ראיין סימון עלידי כמה מאמצעי־תיקשורת, והקסם באישיותו את הציבור שהתנכר לו במשך שנים רבות.

לאחרונה נתן הפרופסור סימון ראיון ארוך ל„העולם הזה". הוא השתרע על שטחים נרחבים, החל במצב המדיני וכלה בחינוך. להלן מתפרסם קטע מן הדברים, המתייחסים לשאלות שילטון ומוסר. ריאיינה אנה ספרא.

„חומייני אחר גם לנו!"

● נחתם חוזה השלום. באיזו מידה יש סמליות בעובדה שחוזה־השלום נחתם דווקא עלידי הימין?

לפני כ־20 שנה אמר לי ד"ר נחום גולדמן בשיחת־רעים: לכשתבוא השעה, והיא תבוא בקרוב או במאוחר, שלא תישאר לנו ברירה אלא להסכים לשלום הדורש מאיתנו ויתורים כואבים, אינני רואה אלא אדם אחד שיוכל למכור זאת לעם — משה דיין.

הסכמתי איתו והוספתי שאנשים כמונו, והתכוונתי אף לגדולים ממנו — בובר, מגנס, קלווריסקי — המרחיקים לראות את העתיד לבוא, אינם יכולים, בדרך כלל, גם להשיג אותו. הם אינם מקובלים על דעת־הקהל, מפני שהספיקו לעשות את עצמם כה בלתי־פופולריים, שכשרק פותחים את פיהם, הכל חושבים שיודעים מראש מה יאמרו.

חולשתנו היא שאנחנו אומרים מה שאנחנו חושבים בכל עת ובכל הזדמנות, לעתים ללא הבחנה נכונה למחוה תה הסגולית של שעה היסטורית זו או אחרת.

בכל־זאת אסור לנו לשתוק ולצפות שיבוא איזה „דיין"

> **אי־אפשר לחנך מנהיגים גדולים. הרוצה לחנך נביאים – סופו לחנך פאשיסטים**

ויפעל בשעת־רצון בכיוון הנכון. יש חובה להכין את דעת־הקהל למיפנה שיבוא. ואם יבוא, להתאפק ולא לומר: „את אשר יגורתי בא."

אילו היה גולדמן יושב איתנו בארץ, יתכן שהיה יכול למנוע בעד השגיאות הרבות שנעשו עלידי הממשלות השונות.

מוטב היה, כמובן, שחוזה־השלום היה נחתם עלידי ממשלה מתקדמת, ובהיפוכו של דבר יש משום אותה סמליות, ששאלת עליה, ושגולדמן הסביר אותה.

● זו תשובה עצובה, מפני שהיא מכריזה את הפער שבין העם והמנהיגים.

אנחנו לא היינו מנהיגים. הספדתי לא מכבר את שר־המישפטים הראשון של מדינת־ישראל, פינחס רוזן זיכרונו לברכה. ואחת השאלות שעסקתי בהן היתה שאלת המנהיגות.

הוא אמר על עצמו פעם: „לא, לא הייתי מנהיג." המילה מנהיג שובשה — ולא רק עלידי השימוש ששם בה הנאצים, להבדיל. הסוציולוג מקס וובר העמיד על בעייית הכריזמה. כריזמה משמעותה כוח שבחסד, ממשי או מדומה.

יש אנשים שלהם עומד אותו כוח באופן טבעי; ואילו אחרים יודעים את הטכניקה כיצד לשחק את התפקיד של מנהיג כריזמתי. כיום אנשים כאלה מצויים במיספר רב מדי וזה מסוכן. אתה מוכנס עלידיהם לתחום שאינו ניתן לבקרה רציונלית.

ההמון נוטה להאמין ולהתרשם על נקלה. במייוחד כשאנשים אלה הם גואמים גדולים לפני המונים.

מן הדין להסביר את ההבדל בין המון ורבים. אם כל אחד מרגיש שמדברים אליו כאל פרט, אין הרבים הוספים להמון. ואילו בהמון — אין „המנהיג" מתכוון אל כוח ההבחנתם והחלטתם הבלתי־תלויה של שומעיו, וכוונתו ליצור אקלים רוחני של הידבקות עלידי חיידקים רטוריים ודמגוגיים. יש כאן ניצול זול של פסיכולוגיית המונים.

● ישנה בעייה אקטואלית ביחס לנושא המנהיגות והפוליטיקה: את תקופת הבחירות ב־77' איפיינה דינאמיות פוליטית — קמה ד"ש; בתוך המערך היתה התלבטות; קמה של"ג. עלייתו של הליכוד בכמה כוחות אלו. האם בכך זאת פוליטיקה צעירה, חדשה בארץ?

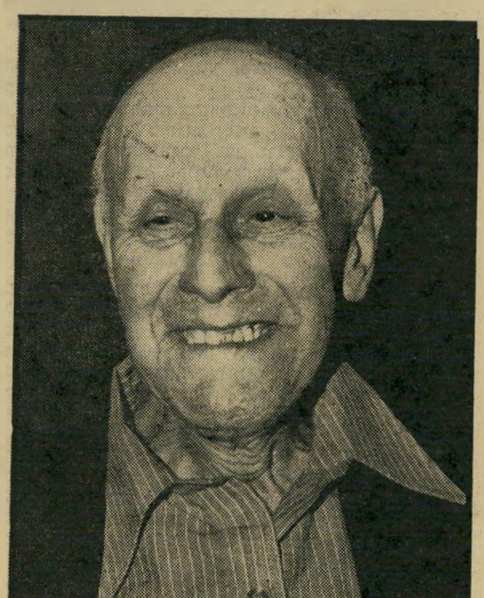

אתייחס לפרטים, אחר־כך אתן לך תשובה כוללת יותר.

נתחיל בעניין המיפלגה החדשה — ד"ש. לצערי, הרי בה מכרים שלי, אינטלקטואלים ממשיים או מדומים, מעין מעמד חברתי־מיקצועי — הצביעו בעד ד"ש. אני הצבעתי בעד של"ג.

עסקתי גם מעט בתעמולה פרטית ואמרתי להם: אינכם יודעים לקרוא טקסט. לקרוא טקסט צריך לימוד כדי להבין אותו. יש לשאול: מה כתוב, מה אינו כתוב, מי אומר, ומדוע? כך צריך לקרוא גם טקסטים של מודעות־בחירות.

במודעות הבחירות של ד"ש היתה יותר ביקורת על ישראל העובדת מאשר הסתייגות — מתוגה מאד! — מן הליכוד. לפיכך כלל לא הופתעתי שמיפלגה זו לא יכלה להישאר ביחד. והסיכויים לכך ששני אגפיה — אם במשרתף ואם בנפרד — שוב יהוו כוח מחדש הם מצומצמים ביותר.

עניין שני, אשר אפשר היה להבחין בו, הרי הוא המיפנה השוביניסטי של רוב היהדות הדתית בארץ, להוציא אגודת־ישראל (וזאת מן הטעם העגום — שלא היו ציונים...). אולם „הפועל המזרחי", אנשי הקיבוץ הדתי, הלכו והיימינו.

אנשי „עוז ושלום" ראו זאת מראש, והם סובלים סבל פנימי כפול — דתי ולאומי. אנו רואים בברית זו שבין הלאומניות השוביניסטית לבין קיום מיצוות דבר טראגי. מה שאנו רואים באיראן — חומייני — דברים מעין אלו אורבים גם לנו.

לנבואה יש מקום לגיטימי במסורת שלנו. היא היתה כוח מתרה ומחדש במצבים משתנים לבקרים, ואי לזאת לא עבר מאב לבן. כל נביא נזדקק לחסד של ממש, והיה רחוק מאד מאותה כריזמה מזוייפת, המניעה את הרצון לשלוט.

זו הסיבה שבגללה אין אנשי „עוז ושלום" דומיהם מנהיגים. הם חסרים את הרצון לשלוט, אף שונאים לשלוט על אחרים. זו חולשה במערכת־הכוחות. אין זו טראגדיה. איש־ציבור מטיפוס זה חייב לדעת מראש: מבלי הרצון לשלוט — לעולם לא תגיע לשילטון. עליך להסתפק בהכנת־השינויים, בקורתית ואידיאית, שיתגשמו על־

> **יש מיפנה שוביניסטי אצל רוב היהדות הדתית בארץ, להוציא אגודת ישראל**

ידי כוחות מאסיביים הרבה יותר, כגון אינטרסים כלכליים ומאבקים פוליטיים.

איש הרואה את העתיד הרחוק עשוי להיות בעל דיאגנוזה נכונה, אבל בדרך כלל אין בידו כל התרופות. המרפא — טיפוס אחר. רק מנהיג גדול מאד — ואני איני רואה כיום איש כזה בתוכנו — יכול לאחד את כישרון־ההבחנה ואת כוח־הריפוי של הפצעים, אשר בהתהוותם היה לו חלק. מנהיג נדיר כזה היה לינקולן, ואולי גם גאנדי. שניהם שילמו את המחיר המלא לגדולתם ונרצחו.

אי־אפשר, ואסור לחנך אנשים כאלה בכוונה תחילה. הרוצה לחנך נביאים — סופו לחנך פאשיסטים.

● אתה חושב שהממשלה הנוכחית פאשיסטית?

לא, איני חושב שהממשלה שלנו פאשיסטית.

כדי לדבר על מנהיגה — מר בגין, הרי אינו פאשיסט. אומנם הוא לאומני קיצוני, שאף קיבל על עצמו אחריות למעשי־טרור מסויימים. אבל ירושתו האידיאית קיבל מז'בוטינסקי, ובעקיפין ממסורת הריזורגימנטי, תנועת־השיחרור האיטלקית במאה ה־19, כלומר ממאציני וגאריבלדי.

גם בפולין היו אנשים כאלה: לוחמים לשיחרור עמם, אבל לאו דווקא פאשיסטים. במישטר פאשיסטי אין אלא מיפלגה אחת, וכל שאר המיפלגות מדוכאות באלימות, או עלידי שינוי דראסטי של החוקה.

גם בישראל יש לנו עדיין חופש־דעות מרובה, אם כי יותר בעיתונות החופשית מאשר באמצעי־התקשורת הממלכתיים.

■ ■ ■

● את סוף תקופת המערך ליוו פרשות שחיתות וירידת המוראל בעם. עם עליית הליכוד התאזן בראשונה קו־המוראל. האם קיים קשר מספיק בציבור הישראלי בין מוסר ומוראל? אולי העם מוטרד יותר מבעיות אינפלאציה?

נברר לעצמנו כמה מושגים, כדי לתת תשובה מובנת ומוסברת.

נבחין בין שלושה מושגים, שיש ביניהם זיקה, אך אינם חופפים זה את זה. יש אתיקה; יש מוסר; יש מה שקורא

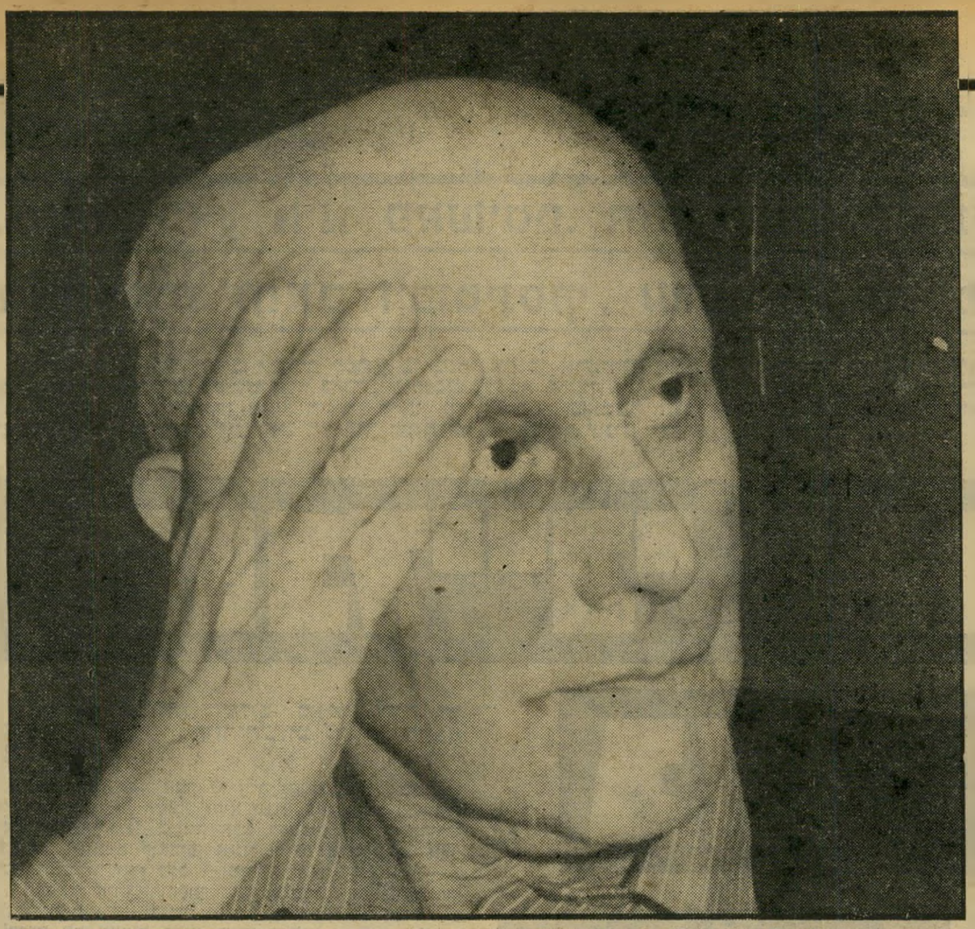

(המשך מעמוד 13)

אים באנגלית — מוסר צבאי. נגתח זאת. נתחיל מלמטה, מהדרג השפל ביותר.

במילחמת ויאט־נאם נעשו דברים נוראים. למשל — רצח המונים. אמר קצין אחד לפני בית־דין: היינו צריכים לעשות דברים אלה, ולהרשות לחיילים לעשותם, כדי להעלות את ה מ ו ר א ל שלהם. המוראל הוא הקשר המהדק אותם להמון אקטיבי. יש בו אנשים אמיצים וגם אנשים אכזריים ללא כל צורך, אחוזי התלהבות שלילית.

נעלה לשלב המוסר. מושג זה מוגדר תכופות כהתנהגות לפי נוהגים מקובלים בחברה מסויימת. למשל, המוסכמה המקובלת לומר אמת. בילעדיה אין גם שחר לשקר. הוא חי מן ההסכמה הכללית שבדרך־כלל אנשים אומרים אמת. זהו מוסר פונקציונאלי־מעשי. מייחסים לביסמארק את האימרה „האמת היא השקר הטוב ביותר".

באינפלאציה עליה שאלת, יש עירעור עמוק של מוסר־ההתנהגות. הרגשתי בכך במעבר מגרמניה לאנגליה, בעת אינפלאציה דוהרת. נתקלתי באקלים מוסרי אחר לגמרי באותה ארץ, אשר אז לא שלטה בה אינפלאציה. יציבות ההתנהגות תלויה בהרבה ביציבות המטבע. חיסורה פותח פתח למעשי־רמייה. תהליך זה ניכר גם אצלנו. הממשלה, כנראה, אינה רואה את הזיקה בין שני מצבי־היציבות האלה, הכלכלית והמוסרית.

ואשר לאתיקה: היא המאפשרת את הנסיון לבנות סולם־ערכים. לאמור: להבחין בין ערכים הנגזרים מן הערכים המוחלטים, כדי להפעילם בסיטואציות שונות.

נקח לדוגמה את עשרת הדברות. הם לוח של ערכים מוחלטים. כוונתם למוחלט מתבטאת בנוסחות חסרות־מו־שא: לא תרצח; לא תגנוב; לא תנאף, ועוד. אילו היה

כתוב: „לא תרצח אחיך", או „לא תגנוב מבן־עמך" היתה לשון זו עלולה להטעות, כאילו מותר לרצוח לא־אחים ולגנוב מזרים.

■ ■ ■

מן הערכים המוחלטים נגזרים ערכים המתווכים ביניהם לבין מצבים מייוחדים, הדורשים יישום מייוחד. בתורה שבעל־פה נמצא דוגמות רבות. נראה שנוקטים בלשון קיצונית כדי להזכיר קצת מהערך המוחלט גם באותם מצבים בהם עליך לעבור עבירות.

לדוגמה בעת מילחמה אתה עובר על ה„לא תרצח" (בחינת לעבור עבירה) — אולם משאתה יודע שאתה עובר עבירה, אתה מצמצם את ההריגה במידת האפשר.

קו התיחום עובר בין הרע ההכרחי והטוב המירבי

מורי, מרטין בובר, קבע את מטבע הלשון „קו־התחום". בכל סיטואציה וסיטואציה מן המצבים המתחלפים עליך לשאול את עצמך: כמה רע הכרחי כדי שתחיה, או כדי שהמדינה שלך תחיה; וכמה טוב אפשר — ומצווה — לעשות אפילו אז. קוו־התחום עובר בין הרע ההכרחי והטוב המירבי.

מבחינה זו, האדם הוא בריה טראגית: מטילים עליו צווים מוחלטים — אך הוא חי בחברה לא־מתוקנת או בעולם „בלתי־נגאל", כדי לדבר בלשון האמונה.

בכל יום יש להכריע הכרעות כאלה מתוך המצפון החי, מאותו מתח שבין התביעה המוחלטת והאפשרות היחסית בילבד לקיימה. זהו הטעם המחשבתי והריגושי של תחום האתיקה.

ההצלחה האמיתית בתחום זה אינה המונית אלא תלוייה בהשפעה אישית: בחוגים קטנים; ללא דמגוגיה; תוך מתן חופש דבר בלתי־מוגבל; עם ידיעת הגדול בשנים את מיגבלותיו; ולהיות פתוח למה שאומר השני.

● אתה אופטימיסט בקשר לחוגים הללו? אתה רואה אפשרות של הגשמת מיצוות מוסריות על־ידי ציבורי־אדם גדולים יותר?

אני משתדל להיות אופטימיסט ריאלי. אי־אפשר להיות מחנך בלי להיות אופטימיסט. כמחנך — אתה רוצה להביא אותם אנשים, חוגים, מצבים, למצב קצת יותר טוב מכפי שהיו מקודם. ה„קצת" חשוב. אופטימיסט אינו הוזה־הזיות — הוא רואה מצב ממשי. הוא נמצא בעמדה מועדפת; החברה נותנת לו פנאי ואפשרות לחשוב. עליו להיות מודע לאחריותו; האחריות מוסיפה לענוותנותו.

היו ושאלו אותי לשם מה ניתנו הדיברות. עניתי: הדיברות הם ההצעה, הם ה־Blue Print לחברה מתוקנת. הווה אומר מבחינת הפוליטיקה החיצונית — אין עוד צורך לרצוח; מבחינת הסדר הכלכלי — אין רעבים ללחם; אין צורך לגנוב. בחברה מתוקנת לא תהיה זנות — נשים עניות לא תאלצנה למכור גופותיהן. או הדגש לא יושם עוד על הסברה מינית, למרות הצורך שבה, אלא על חינוך לאהבה.

איני מאמין שחברה כזו תוקם בימינו. אם תוקם — אלה יהיו ימות המשיח. אולם ניתן להתקרב אליה. צריכים דמות כזו שאתה יודע למה אתה שואף; כיצד אתה מודד ושוקל את כיוון דרכך יום־יום. אנחנו בודקים, אם אנחנו עושים את שלנו כדי לקרב חברה צודקת. עניינים אלו הם אופייניים לאווירת האתיקה.

■ ■ ■

● על רקע חוזה־השלום בין ישראל ומצריים — האם אחווה עולמית היא אוטופיה?

טוב ששאלת על אחווה, ולא על אהבה.

אחווה יכולה להיות מטרה — משום שאנו יודעים שגם אחים רבים לפעמים. לשאוף לאחווה הווה אומר לדעת שלכל בני־האדם, באשר הם, יש יסודות משותפים מבטן ולידה. כל תינוק — כי יולד — תלוי בגדולים. בדרך כלל באם ובאב או בממלא־מקומם — המאכילים אותם, התומכים בהם, והמעניקים להם ביטחון ראשון.

כך עשוי להיווצר בסיס, המאפשר לכל יולד־אשה, ללא הבדל גזע ועם, לחיות חיי אדם, שגם בהם לא יחסרו קונפליקטים הכרחיים, אך ימעט מיספרם ומישקלם של הקונפליקטים השרירותיים.

● הזכרת קודם את המושג עולם „בלתי־נגאל"; העולם הזה הוא באמת „בלתי נגאל"? אין כו גרעין למימוש טוב טוטאלי?

איני רואה תנאים לכך. איני יכול לומר יותר ממה שאני יכול לומר במידה מסויימת של ודאות. אמונה — תמיד היא אמונת „אולי".

נתבונן בעמוס, פרק ה'. נמצא בו קודם כל פסוק חשוב לרלטיביות של הדברים: „לכן המשכיל בעת ההיא ידום, כי עת רעה היא."

יש אומרים שעמוס לא אמר זאת, ואם כן — באירוניה. כלומר, ביקש להזהיר אותה כת־משכילים מוגי־לב, המשתיקים את אמתם. נתקלנו בהם במישטרים טוטליטריים — ולא בהם בילבד. דווקא משום שהמשכיל מועדף — יש חשיבות לדבריו. למשל — מר יעקוב אגמון. אני מאד מעריך אותו. פעמיים בעת האחרונה ריאיין אותי; פעמיים שאלתיו: האין אתה מסכן עמדתך? ענה: „שטויות!" הוא משכיל אמת. חוששני שעתה יורע לו.

אולי לכך התכוון הנביא. תמיד היו דברים כאלה. היו נביאי־שקר. זה הכתוב הראשון במובאה. הכתוב השני אומר: „דרשו טוב ואל רע למען תחיו. ויהי כן השם אלוהי צבאות יוסף."

בבוא היום לא יושם הדגש על הסברה מינית אלא על חינוך לאהבה

אולי. ויש לכך גמרא מעניינת ועצובה: ישנו קובץ קטן של פסוקים שונים, שבהם המלה „אולי" משמשת מילת־מפתח. חכמים, המעידים על עצמם שכאשר הגיעו לאחד הפסוקים האלו — בכו, ושאלו שאלה רטורית:

„כולי האי, ואולי?" פירש רש"י: כל הצרות הללו, כל מה שעבר על עם ישראל, ורק — אולי.

לא אוכל לתת תשובה טובה יותר מאשר המקורות שלנו.

אקאי מנציחה את האגדה – חיה.

אתה החפץ לשמוע את אלטון ג'ון כאילו היה זה מופע חי; חשוב לך שמוסיקת הפופ תגיע לאוזנך בצבעה המקורי;
עיוות צליל קל שבקלים מקפיצך ממקומך; אסור שהתוים הדקים ביותר ימלטו מאוזנך; רצונך להנות מהיצירה בשיא עוצמתה
המוסיקלית; הנך מעריץ מושבע של הטכנולוגיה היפנית.
לך ורק לך אנו מגישים את מערכות הסטריאו המתוחכמות של אקאי, מערכות המנציחות את ההופעה חיה.
גם אלטון ג'ון לא היה יכול לאחל לעצמו, הנצחה חיה יותר.

אקאי אלקטרוניקה בע"מ, ת"א המסגר 70 טל. 330594 ובחנויות המובחרות. **שמע בקול האוזן שלך.**

ושוב, כמו תמיד -
בנק טפחות נותן יותר:

22% = 1% + 21%

מענק מיידי — **יותר כמו תמיד בבנק טפחות** — **משכל הבנקים האחרים מציעים לך**

מבצע מיוחד עד 31 במאי 1979

בתכנית החיסכון "טפחות עד 120"
תקבל 22% מענק מיידי על הפקדותיך,
הקרן והמענק נושאים ריבית והצמדה והכל פטור ממס.

בתכנית החיסכון "טפחות ברירה דולרית"
תקבל 17% מענק מיידי על הפקדותיך,
הקרן והמענק נושאים ריבית והצמדה והכל פטור ממס.

חוסכינו הותיקים יקבלו על ההפקדות במהלך המבצע את המענק המוגדל וזאת בנוסף לכל ההטבות הרגילות הניתנות בתוכניות.

ושוב, כמו תמיד -
בבנק טפחות אתה מקבל יותר.

אל תסתפק בפחות - חסוך בבנק

טפחות

בנק משכנתאות לישראל בע"מ

רק משק המתנהל בהתאם לאינטרסים של העובדים מסוגל להיאבק באינפלציה ביעילות

הכסף האבוד של העובד

מאת **אסתר אלכסנדר**

בפעם הראשונה בהיסטוריה שלה חוגגת מדינת־ישראל את עצמאותה, כשחוזה־שלום באמתחתה, עם הגדולה מבין שכנותיה הערביות. הסיכוי שלא נצטרך עוד לשלוח את ילדינו למילחמות ממלא את לב כולנו בתיקווה ובשימחה.

גם המחשבות על שינוי איכות חיינו היום־יומיים, הנגוזות בהגשמת השלום הלכה למעשה, ממלאות אותנו תיקווה לעתיד שונה טוב יותר. לא עוד בידוד ובדידות, לא עוד איבה ודחייה, אלא חילופי מחשבות ורעיונות, נוסף לחילופי סחורות ותיירים. לא עוד ניצול עם בידי עם, ולא עוד ביזבוז משאבים במילחמות, אלא שיתוף־פעולה ורווחה משותפת.

מיקרי־סעד בעלי כושר

ובכל זאת, בפרוס השנה ה־32 למדינת־ישראל, ה־שימחה עדיין לא שלמה. הסיבה העיקרית לכך היא דמותה של החברה הישראלית בת־ימינו. אין זאת הדמות שבה רצינו, לאחר שלושה עשורים של עצמאות.

האינפלציה הממושכת אינה רק חולי כלכלי, אלא בתור שכזאת היא אוכלת כל חלקה טובה בחברה שלנו. כאשר היא אוכלת את השכר הריאלי היא מכרסמת גם בערך העבודה ובכבודו של האדם העובד.

תשלומי הסעד הולכים וגדלים. לפי מישרד העבודה והרווחה, קו העוני נמצא היום בסביבת המשכורת הממוצעת במשק, כ־7,000 ל״י. פירוש הדבר הוא, שבעל מישפחה פחה המשתכר פחות — ויש רבים כאלה, שהרי זאת משכורת ממוצעת — ואינו נעזר במפרנס נוסף במישפחה, בעיקר בגלל ריבוי הילדים הקטנים, הזקוקים לטיפול במשך כל היום, נהפך למיקרה־סעד. וזאת לא בגלל שהוא חולה, נכה או אינו רוצה לעבוד. הוא בריא וחרוץ, עובד

> **האינפלציה הממושכת אינה רק חולי כלכלי. היא אוכלת את השכר הריאלי, מכרסמת בערך העבודה ובכבודו של האדם העובד**

ביושר שמונה שעות ביום. אך הוא מיקרה־סעד אודות לכך, שלא רוצים לשלם לו משכורת מכובדת בעד עבודתו. אין הוא מיקרה־סעד באשמתו, אלא באשמת אלה הקובעים והמשלמים את המשכורות.

אין צורך להכביר מילים על הדמוראליזציה שהחברה גורמת לאדם העובד, שמרגיש כי אין הוא יכול לפרנס את מישפחתו ונזקק לסעד. ושוב, אין המדובר במיקרים של חולים ונכים, המוגבלים בכוח עבודתם, שהחברה מפרנסת אותם בצדק, אלא באנשים עובדים, בעלי־כושר, ששיטת התשלומים הנהוגה אצלנו הופכת אותם למיקרי־סעד.

נחשוב רגע על הדוורים ששבתו לא מכבר, שמשכורתם נעה בין 2,000 ל־5,000 ל״י. מרצה בכיר באוניברסיטות, בעל תואר דוקטור, משתכר 6,000 ל״י ברוטו לחודש. השיכבה הקרויה אצלנו ברוב צביעות מיעוטי־יכולת או טעוני־טיפוח, כוללת הרבה אנשים עובדים ובני מישפחות־תיהם. כינויים אלה לא מוסיפים כבוד עצמי לאדם העובד ולא כבוד לעבודתו. לשאלתם עונים כלכלני המימסד, ש״אין המשק יכול להרשות לעצמו״ שכר גבוה יותר.

שחורה או בהירה

כאשר אנשים צעירים חוזרים מן הצבא, הם מגלים שאינם יכולים להתחיל בחיים עצמאיים, כי ידם אינה משגת דיור. ושוב, אין כל פגם בצעירים האלה. הם בריאים ברוחם ובנפשם. ״אך מה לעשות, שמחירי הדירות בשוק הם כה גבוהים?״

״אין אנו יכולים להרשות לעצמנו״ לשכן זוגות־צעירים ״עניים״ בדירות כה יקרות, שעומדות על מיגרשים כה יקרים, סתם ככה. גם את שכר הדירה האסטרונומי, בגובה של חודש משכורת, אין להוריד למעגם, כי ״בתנאי השוק״ לא יהיה זה ״כלכלי״, אלא שלא דורש הסבר. (במערב־גרמניה ובשוויץ האינפלציה השנתית היא בשיעור של 4%—3%, כפי שהיה פעם אצלנו.)

הרבה כלכלנים באמת חרימו ידיים, ותחת לשבור את הראש בסוגיות כמו אינפלציה, שכר ושכר־דירה, הלכו לפתור את הבעיות המעניינות — האם כדאי יותר להתחתן עם שחורה או עם בהירה; והאם זוגות צעירים בימינו, עם דירה או בלי דירה, מעדיפים כן או כת; או, האם עובדים ״אוהבי סיכון״ הם במצב עדיף על עובדים ״שונאי סיכון״ או ההפך?

נוסף להסברים המוראליסטים והמיסטים על מצבנו הכלכלי, עומד כמובן היום, כמו תמיד, ההסבר הביטחוני. יש לציין שבעולם הגדול תופס את מקומו של ההסבר הביטחוני ההסבר של מחירי הנפט (O.P.E.C.).

מן הרוב - אל המיעוט

כי? זה היה טוב ויפה, ואנו היינו מקבלים הסברים אלה וממשיכים למשוך בעול, אילולא היינו מבחינים בצד הסבל הרב (אינפלציה, שכר נמוך וחוסר דיור) גם בהתעשרות (הכנסות ענקיות שלא משכר, קניית דירות במיליוני לירות), תופעות שכפי הנראה נגרמות בעטיים של אותם הגורמים עצמם, דהיינו: אינפלציה, שכר נמוך וחוסר דיור.

בפרוס שנתה ה־32 של מדינת ישראל אנו מצויים בעיצומו של תהליך קיטוב ההכנסות בחברתנו. תהליך זה הוא הוא הסיבה למיעקה שקיבל, גם כאשר נפתח עידן השלום. הוא הוא הסיבה העיקרית לדמוראליזציה בחברה שלנו.

קבוצת מיעוט בחברה שלנו, שהכנסתה לא מן השכר, הולכת ומתעשרת. ומכיוון שהתוצר הלאומי אינו גדל,

> **על סך חקופת השלום אפשר לחולל מיפנה בכלכלה ובחברה - הכל תלוי בעובדים השכירים ובאמונתם**

או כימעט שאינו גדל, הרי שהתעשרות זו מתבצעת בהכרח על חשבון קבוצה אחרת, שהולכת ומידרדרת. קבוצה זו הנה הרוב, זהו מעמד העובדים השכירים במדינת־ישראל, שחלקו נאלץ היום לקבל עזרת־סעד לקיומו.

השכר הנמוך והאינפלציה אינם תופעות־מוסר או מכות־טבע. הם האמצעי היעיל ביותר להגברת קיטוב ההכנסות במשק — מן הרוב השכיר אל המיעוט שאינו שכיר. אלה הם אמצעים יעילים מדי, מכדי שנפקיר אותם ביד המיקרה. את השכר הנמוך ואת האינפלציה מטפחים אלה המעוניינים בקיטוב זה של ההכנסות.

התופעה הזאת אינה ישראלית בילעדית. בעולם שוררת סטגפלציה. זאת היא תופעה של אינפלציה מלווה בחוסר־עבודה. מצב שגורם הרבה סבל לעובדים. גם הסטגפלציה, בדומה לאינפלציה הדוהרת אצלנו, מוצגת על־ידי כלכלני המימסד המערביים, כתופעה מיסטית, שסיבותיה לוטות בערפל, אין יודעים להסבירה ואין יודעים גם איך למחוק אותה מעל פני האדמה. אך אם מסתכלים מקרוב מתברר, שעם כל הסבל שהסטגפלציה גורמת לעובדים, הרי אין תנאים יותר טובים ממנה להפקת רווחים בעולם העסקים.

האם יש תנאים יותר טובים להשגת מטרה זו מאשר עליות מחירים יחד עם חוסר־עבודה, השומר על השכר הנמוך גם בתנאים של עליית מחירים? הדו״ח האחרון של הלישכה הסטטיסטית של מישרד העבודה הפדרלי של ארצות־הברית הצביע על גאות עצומה בריווחי החברות. הדבר היכה בתדהמה את הציבור האמריקאי, שמתמרמר במילא למראה המשכורות המצטמקות מחמת האינפלציה.

חרף הכסות המיסטית יודעים הממשלות וכלכלני המימסד המערביים איך לשמור על המשק קיומה של הסטגפלציה. השמירה על ״האיזון״ בין אינפלציה וחוסר־עבודה נקראת THE FINE TUNING OF THE ECONOMY **ההכוונה העדינה של המשק. היא נעשית**

(המשך בעמוד 64)

״עיוות״ בחלוקת המשאבים. וזאת אין אנו יכולים להרשות לעצמנו — יגידו כלכלני המשק.

ומה לעשות שפתאום יש לנו אינפלציה דוהרת, חוסר פיתוח ושכר נמוך; אין הסבר רציונלי לדבר, שהרי עברנו תקופות יותר קשות מבחינת התנאים האובייקטיביים של המדינה והמשק — תקופות של עליה המונית בתנאים של משק פחות מפותח, בתנאי בטחון קשים — וככל זאת היה פיתוח, האינפלציה היתה מתונה, והשכר גבוה בהרבה. כנראה שחפעם חטאנו, הפכנו עם רע, חמדני ועצל — כפי שניזפים בנו לעתים המאמרים הראשיים והמומחים. וזכן עדיין ישאת בעונש המכות הכלכליות.

לגבי פרשנים כלכליים אחרים, גם ההסבר המוראליסטי הזה אינו תופס. לדידם שייך כל העניין לתחום המיסטיקה. אין הסבר לדהירת האינפלציה ולהאמרת מחירי הדירות. וגם אם יש פה ושם הסברים, לבטח אין שליטה על התופעות. הן, כמו רעידת־אדמה, פורצות ונעלמות מבלי שיד אדם תכוון אותן או תשלוט עליהן.

באוצר כבר נאמר, שיש לנו ״אינפלציה בסיסית״ של 3%—2.5% לחודש, ורק את האחוזים הנוספים על אלה יש צורך לנמק. האם הבנתם נכון? אינפלציה של 40%—30% נקראת ״אינפלציה בסיסית״, מין כח־סבע

בגין אמר על בן־גוריון שהוא רק „הכריז על המדינה" - בעמודים אלה מש״ב דויד בן־גוריון על טענותיו של מי שירש אותו על כס ראש־הממשלה

בן-גוריון שנה

לפני כמה שבועות עורר ראש־הממשלה מנחם בגין סערה, כאשר הצהיר כי לדעתו דויד בן־גוריון, מי שהיה ראש הממשלה ושר־הביטחון הראשון של מדינת־ישראל, לא היה זה שהקים את המדינה.

להגנת זכר פעליו של בן־גוריון יצאו אישים שונים, ביניהם אף שר־החוץ במר משה דיין. בבגין תמכו מי שהיה הרמטכ״ל השני של צה״ל בת־קופת בן־גוריון, סגן ראש־הממשלה יגאל ידין, ונכדו של בן־גוריון, יריב בן־אליעזר. „חעולם הזה" מביא כאן את תשובתו של בן־גוריון עצמו לדברים אלה של ראש־הממשלה. כל המובא כאן הן ציטוטים מדוייקים מדברי דויד בן־גוריון, שנאמרו מעל בימת הכנסת ונרשמו בדברי־הכנסת.

● אין שם עברי

דויד בן־גוריון ב־21 בנובמבר 1949, בתגובה על הנאום הראשון של בגין (עמודים 126—125 בדברי־הכנסת):

...אם כי שמעתי מר בגין בפעם הראשונה, לא היה הנאום חדש בשבילי. שמעתי נאומים כאלה — לא בעברית ולא בארץ זו — לפני כמה שנים. עוד לפני מלחמת־העולם השניה... הצטערתי צער רב על שבתוכנו נשמעים נאומים כאלה.

...אני מצטער לציין שנאום זה הוכיח, שמנהיגה של חרות לא למד כלום ולא שכח כלום, מאז הופיעו אנשי אצ״ל מעבר למחנה של התנועה הציונית ושל היישוב המאורגן.

נאום זה היה מאלף בשבילי מבחינה אחת. הוא לא השאיר בלבי שמץ של ספק בדבר מהותה של התנועה, שהנואם עומד בראשה. מהות זו אין לה שם עברי, ואתם יודעים שאיני אוהב להשתמש במונחים לועזיים.

חבר־הכנסת בגין היה לו צורך לספר מעשיה פיקנטית על הימים שלפני הכרזת המדינה, שכאילו אדם אחד, ממקורביו של ראש־הממשלה, ביקש מאנשי אצ״ל לדרוש בתוקף הכרזת המדינה, למען ש־ראש־הממשלה יהיה יותר תקיף בריבו עם חברי־מיפלגתו, שהתנגדו להכרזה. „מקורב" זה הוא פרי דמיונו הפורה של מר בגין. לראש־הממשלה לא היה כל עניין לדעת, ולא יודע, מה שאומרים או לא אומרים אנשי אצ״ל בדבר הכרזת המדינה.

● לא בעדלאידע

תשובת בן־גוריון לנאום של בגין ב־4 בינואר 1950 (עמודים 436—435):

ממר בגין שמענו הפעם מיבצע רטורי, לא בלי כישרון, ולא בלתי־משעשע. אבל מר בגין היה צריך לדעת שהוא מדבר לא בעדלאידע, אלא בכנסת, וכשמדברים בכנסת נחוצה קצת ידיעת העניינים, קצת דברי אמת ואחריות. לצערי הגדול נעדרו כל אלה לגמרי הפעם הזאת...

ואיני מאשים את מר בגין, שהוא בודה בכוונה ובמזיד דברים לא נכונים. אבל נדמה לי, כי באופן אורגני הוא לא מסוגל להבחין בין דמיון למציאות.

אני אמרתי שאני בוחר במדינה יהודית בחלק מן הארץ, מאשר בשלמות הארץ שיש בה רוב ערבי, באשר זוהי מדינה ערבית. מר בגין אמר שביקשתי מחרות לחזק את ידי ולהילחם נגד נסיון להוציא מידינו את ירושלים. זו הפעם השניה, שמר בגין מספר שאני ביקשתי את עזרתו. בפעם הראשונה סיפר זאת בכנסת, בוויכוח על סקירתי בסוף נובמבר, שלפני הכרזת המדינה ביקשתי את עזרת חרות לחזק את ידי נגד חברי. אמרתי אז שאין לדבריו שחר, והוא טען שיוכיח דבריו במיסמכים, ואני עדיין מחכה למיסמכים המובטחים.

גם הפעם טען שיוכיח דבריו בפרוטוקולים — בבקשה. תשיג את הפרוטוקול ותוכיח זאת.

אבל הדברי העיקרי, שבו התרחק מר בגין מהאמת ודיבר כיד הדמיון הטובה עליו, היה בסיפרו תולדות מילחמת השיחרור... מר בגין אמר: „אנחנו דורשים חקירה ודרישה, אנחנו דורשים ושובה". יש גם יחידים שאני מכיר בזכותם המסרית לפנות אלי בתביעות או בשאלות בענייני מילחמה, ואני נענה להם ומכיר בזכותם המוסרית. אם זה בן של חייל, אב של חייל, אם של חייל או חייל. אינני מכיר בזכות זו של מר בגין. הוא אינו בן של חייל, הוא לי יכול עדיין להיות אב של חייל, הוא גם, לפי מיטב ידיעתי, אינגו חייל, ולא היה חייל בצבא ההגנה לישראל.

קריאות מספסלי חרות: הוא היה.

דויד הכהן (ח״כ מפא״י): הוא היה משתמט.

דויד בן־גוריון: ב־15 במאי היינו עצמאיים ולא צריך היה איש להתחבא מהשילטון המנדטורי. אז החלה הפלישה, והמילחמה נגד הפלישה נמשכה עד ה־7 בינואר 1949, בהפסקות שונות. אינני יודע וגם לא התעניינתי לדעת, איפה היה מר בגין כל אותו זמן ומה עשה, אבל אני יודע איפה לא היה ומה לא עשה. הוא לא היה עם אלה שלחמו על חרות ישראל, על עצמאותנו ועל הצלחתנו. הוא לא השתתף במערכה.

אין לי כרגע שום טענות אליו. לפני הבחירות לכנסת הוצא חוק של חנינה והחוק חל גם על מר בגין. אבל אינני מכיר בזכותו לחקור ולשאול. ומפני חוק החנינה לא אשאל אותו שאלות אישיות.

אנחנו, אנשי התנועה הציונית הישנה, אנחנו לא יודעים מה זה צבא ומה זה נשק, מה זה זיון ומה זה מילחמה. אנחנו הגנו „צמחונים" ועוסקים כל ימינו ברכישת קרקעות, בעבודות חקלאיות, בהתיישבות, בבניין כפרים, בתי־חרושת, בתי־ספר, בהגנה, במיפעל ובניין, שהיו לצחוק ולקלס בפני אנשי חרות ומוריהם. אולם ההסתדרות־הציונית־החדשה * עסקה כל ימיה ב־צבא ובנשק, בזיון ובמילחמה. זו היתה הסתדרות עצמאית עם קרנות משלה, להסתדרות זו היו גרלים ומצביאים, נציבים ומפקדים. ברשותה וברשות יורשיו היו קרנות עולמיים: קרן תל־חי וספר הברזל.

איפה הצבאות אשר הם אירגנו? איפה הנשק אשר הם רכשו? איפה הלוחמים שהם חינכו? מדוע נעלמו כל אלה בשעה שהיישוב עמד בפני סכנת כליון והשמדה? איפה היו כל צבא הגיבורים והלוחמים של חגיכי ההסתדרות־הציונית־החדשה? איפה הנשק שנתנו והכינו לעם היהודי? איפה האווירונים, התותחים, מכונות הריה, אוניות המילחמה שרכשו? איפה בתי־חרושת לנשק שהם הקימו? ואיפה הכספים שהם אספו למטרות אלה? מדוע לא עמסר הכסף להגנת היישוב כשהיה בו צורך? מה עשתה סוף־סוף תנועה זו ומה יצרה ומדוע נעדר מקומה בהגנת היישוב?

אינני רוצה לקפח את שכרם על מה שעשו, והם עשו משהו ביפו ובירושלים. אינני יודע אם הם מבינים מה זה איסטרטגיה צבאית, אבל יש איסטרטגיה אחת שהם באמת בקיאים בה. זוהי איסטרטגיה של הפגנה ופירסומת. את קומץ האנשים שהיה להם הם ריכזו בבסיסים האיסטרטגיים הנוחים לפירסום ולרקלאמה, בערי ירושלים ותל־אביב. המנהיג של תנועת החרות התפאר בצבאות האדירים של הארגון הצבאי הלאומי. היכן היו צבאות אלה כשהיישוב כולו עמד במערכת חיים ומוות? היכן היה נשקם?

● לא אתה, אדוני

בן־גוריון ב־17 באוקטובר 1950 (עמודים 38—37):

מר בגין חזר כמה פעמים על אשמה כבדה ונוראה, שאנו משתמשים בחוקים נאצים ובחוקים גרועים מחוקים נאציים. דברים אלה שופכים קצת אור על מקור תנועתו של מר בגין.

לא אתה, מר בגין, תפסול אותנו בנאציזם. לא אתה, אדוני. תמהני על מר בגין. האם אין הוא מבין שבכנסת אינו יכול לנהוג מינהג אסיפה פומבית? באסיפה פומבית הוא יכול לספר מעשיות, כי אין איש שיענה לו. כלום אינו יודע שבכנסת לא ידבר רק במונולוגים?

● לא לחלל את השם

בן־גוריון בתשובה לנאומיהם של בגין ופרץ ברנשטיין (מנחיג חציונים הכלליים) ב־3 בנובמבר 1955 (עמודים 284—283):

* אחד מגילגולי התנועה הרביזיונית.

שמעתי בצער רב שינאת אחים, הסתה מעמדית והיתירות שנשמעה בנאומיהם אמש (של בגין וברנשטיין), אם כי מר ברנשטיין מדבר בסיגנון תרבותי ומר בגין בסיגנונו הוא.

חבר־הכנסת בגין אין דרכו לדייק בדבריו. אני מניח שלא מתוך זדון, אלא מפני שאינו מבחין בין עובדה לבין לא־עובדה, וגם הפעם לא דייק.

...וכשם שמותר להקים ממשלה של אנשי חרות, כפי שחולם על כך חבר־הכנסת בגין, אשר בישר לנו לפני זמן מה כאילו קיבל „דפשה" מהקדוש ברוך הוא, שבחר בו לשילטון. אם כי לאדם כמו בגין, המתיימר להיות מאמין באלוהים, היה צריך להיות קצת דרך ארץ כלפי מושג נשגב זה, ולא לחלל את השם למטרות פירסומת מיפלגתית.

● מניאק או מוקיון

בן־גוריון ב־19 ביוני 1956 (עמודים 2068—2067):

אני רוצה להגיד לכנסת שבמיפלגת פועלי ארץ־ישראל, ונדמה לי שיכול אני להגיד: גם בכל שאר המיפלגות המשתתפות בממשלה, אין אף מניאק או מוקיון אחד שיאמר לנפשו או לחבריו כי אלוהים בחר בו לשילטון. אנו סבורים כי במדינה דמוקרטית בוחר העם בשילטון, והבחירה תשאר גם להבא בידי העם.

מימי אתונה העתיקה ועד ימינו יש בדמוקרטיות שני טיפוסים מסויימים, המופיעים מדי פעם בצורות שונות: טיפוס הדמגוג וטיפוס המדינאי. דרכו של הדמגוג היא דרך קלה. אין דבר שאין בכוחו לעשות. אין ארץ שאיננו יכול לכבוש. אין שונא שאיננו יכול להשמיד. אין מאוויים של ציבור שאיננו יכול לספק.

בעניני בגין

אין אינסטינקט של ההמון שאינו יכול להשביע רצונו, כי כוחו בהבל פיו. הוא דברן, אין מעצור ללשונו. הדמגוג הוא ארטיסט מדיני.

הדמגוג יודע לחבב דבריו במליצות יפות ונבונות, ולפעמים הוא מצטט שלא כהלכה מדברי אחרים. בשעה שדנים על ענייני ביטחון, דורש הדמגוג שיוסיפו עשרות מיליונים לתקציב, אבל בשעה שבאים לדון על מיסים הוא אומר: „מיסים, חס ושלום". ביחוד עמל הדמגוג לפטור מעול המיסים סוגי אנשים, שנדמה לו כי הוא יכול לקנות אותם על־ידי כך.

הדמגוג מפאר ומרומם את הצבא, כי הוא יודע עד כמה הצבא אהוב בעם. אבל הוא בעצמו לא נקף אצבע לטובת הצבא. כשהעם נתקף, מתיימר הדמגוג שהוא כל כך דרוש לעם, שהשאירותו בעסקנות מיפלגתית יותר חשובה מאשר השתתפותו במילחמה, כאחד החיילים. כעסקן מיפלגתי הוא משיג שיחרור מהצבא ומהמילחמה. ובתום הקרבות, כשהצבא ניצח, אין הוא פוסק מהתפארותו „אנחנו נלחמנו ואנחנו נצחנו."

אין זה פלא, שאין מוצאים את הטיפוס של הדמגוג בגבולות, בנגב. לרוב פוגשים אותם רק על רחבת ציון או כיכר מוגרבי.

● מפקד תנועת החרות

בן־גוריון ב־15 בינואר 1957 (עמוד 50):

אני לא אתווכח עם האומה ולא עם האלוהים, שבשמם מתיימר הנאום שקדמני לדבר. אענה רק על הנאום הארוך של מפקד תנועת החרות.

בגין: יושב־ראש תנועת החרות, ולא מפקד תנועת החרות. אני מבקש לדייק בדבריו.

בן־גוריון: אתה דייקת כשדיברת בשם האלוהים, מפקד תנועת החרות?

● רמוריקה נבובה

ויכוח בין בן־גוריון לבגין על תרומת בן־גוריון לביטחון המדינה, ב־2 באפריל 1957 (עמ' 1671).

בן־גוריון: אמנם כן, היושב־ראש של תנועת החרות, לא השתתפת במילחמת החרות.

אריה בן־אליעזר (ח"כ חרות): אתה אפילו בלטרון לא ישבת.

בן־גוריון: נכון מאד. לא ישבתי בלטרון.

בגין: אני יודע במה השתתפת.

בן־גוריון: אני לא השתתפתי במילחמת השיחרור ואי השתתפות זו אני גאה בה. אולי גם העם היהודי גאה בה. אבל אני נלחמתי ואלחם נגד תנועות שכוחן היחיד הוא בהבל פיהן, ברטוריקה נבובה ומטעה.

● קונצרט מחועב ומכוער

תשובת בן־גוריון להתקפה שערכה עליו תנועת החרות יום קודם לכן, ב־6 במרס 1957 (עמ' 1274):

הקונצרט של אתמול הזכיר לי קונצרט הרבה יותר מחועב, מכוער, בכנסת, בדיון על שילומים מגרמניה. בשעה שהביאו הנה ביריונים מן החוץ, זרקו אבנים לנבחרי העם והמפקד עמד כאן על הבמה וכאשר יושב־הראש לא נתן לו לדבר דברי־נאצה והפסיק אותו, הוא אמר בקול נגיד ומצווה: „איש לא ידבר פה אם אני לא מדבר." והוחלט לזרוק אותו לחודשים אחדים מן הכנסת, והתנחמתי שבכל זאת יש התקדמות.

● והמנצח רוכב בקאדילאק

בן־גוריון על בגין, בשנת 1959 (עמוד 224):

השומע יכול לחשוב שדברי־רהב מגוחכים ומבדחים אלה, על מסע נצחון מבויים ועל שער־נצחון ועל רוכבי אופנוע ועל נסיעת מר בגין ופמלייתו במכונה פתוחה, ובעיקבותיה מכוניות של אוהדי התנועה ועיתונאים וידידים, נתפרסמו בעיתון של פורים, המתנגד לתנועת החרות ומנסה לעשות את מנהיגה לצחוק. אבל זה לא הופיע בעיתון של פורים אלא בעיתונה הרשמי של תנועת החרות, ואין לחשוד במערכת העיתון, כך נדמה לי, שהם רצו לעשות את מנהיגה של חרות לצחוק, ואין גם להניח שהדברים הם בדויים, אלא ברור כי מר בגין אירגן באמת מסע־נצחון „אדיר", עם רוכבי אופנוע הרצים לפניו ופמלייתו מלווה אותו, והמנצח רוכב בקאדילאק פתוח כמו, להבדיל, הנשיא אייזנהאור במסעו האחרון לתורכיה ולהודו.

כל איש נורמלי שראה המסע הקומי הזה, לא יכול, בוודאי, אלא לרחם על האנשים שאיבדו עשתונותיהם בחשבם שעל־ידי הצגות מצחיקות כאלה יכבשו לבבות הבוחרים.

● רוצח שהוא ראש ממשלה

בן־גוריון על בגין, בשנת 1960 (עמוד 832):

נוסף לכל הגידופים שנאמרו בסיגנון ההדור של חבר־הכנסת בגין, הוא צעק לעומתי תוך ניפנוף באגרופים: „למישפט בן־גוריון למישפט על רצח." מה פשר הדבר, שהאדון הזה יודע שמתהלך כאן רוצח, ולא סתם רוצח אלא רוצח שהוא ראש־ממשלה, ואין הוא תובע אותו לדין מישפט? דיבורים אלה, אגרופים אלה ואיומים אלה, מובנים. הוא מחכה למישטר שיהיה לו, צ'קה או גסטאפו.

יוסף שופמן (ח"כ תנועת החרות): פוטשיסט.

בן־גוריון: גם אתה עלית לגרדום יחד עם חבר־הכנסת בגין?

בגין: אוי לאוזניים שכך שומעות.

בן־גוריון: אתה חושב שעל־ידי הטעויות האלה תעשה לאמת מה שאינו אמת? על־ידי תיאטרליות אי אפשר להפוך שקר לאמת. העיני אנשים תנקר, מר בגין, במעשיות שלך? אתה חושב שאתה נמצא בכנס של בית"ר ובו כתובת באותיות קידוש לבנה „אלוהים לשילטון בחרתנו", והנערים מריעים לכבודך ואתה יכול להגיד כל העולה על רוחך?

שמעתי ההיסטוריה המשעשעת שסיפר עליה מר בגין, ובפעם המאה שמעתי התפארותו של מנהיג חרות, כיצד פעל במחתרת, בשדות הקרב, בבתי הכלא, במחנות הריכוז, במרתפי העינויים, בבתי־דין צבאיים, בתאי־מוות ובמעלות הגרדום, ותהיתי לו שאינו מתפאר בגבורות שגילה כלוחם במילחמת־הקוממיות, לאחר קום המדינה.

● העם היהודי בכבודו ובעצמו

בן־גוריון על הדתיות של בגין, בנאום ב־1961 (עמוד 380):

לגבי מנהיג חרות אין זה חשוב אם מקפידים על האמת או לא, וצריך שיהיה גם דרך־ארץ לנטורי־קרתא. אני מאמין בכנותם הדתית יותר משאני מאמין בכנותו הדתית של מר בגין. אני מבין את הזדעזועותו הדרמאתית, כי הוא מייצג כאן אדוקים קנאים כמו באדר, מר יוניצ'מן ומר אלטמן (חברי־הכנסת של חרות).

שמעתי את הנאום הראשון בוויכוח ושמעתי אותו בתמיהה רבה. אני רגיל שבכנסת הזו עונים רק נבחרי העם, חברי־כנסת, בין מתוך השורה ובין מנהיגי סיעות. והנה, בדברי הנאום הראשון שמעתי מעל הבימה מדבר אלינו לא חבר־כנסת פשוט, גם לא מנהיג סיעה, אלא לא פחות ולא יותר, העם היהודי בכבודו ובעצמו.

תמהתי תמיהה רבה, איך קרה הנס שה־עם היהודי הופיע על הבימה? בעוד אני משתאה והנה לא רק העם היהודי אלא העולם כולו כאילו הופיע אחריו על הבימה ומדבר. הקשבתי קשב רב, מלא השתוממות על הפלא הזה, עד שפקחתי את עיני, הבטתי לבימה וראיתי שזו היתה אילוסיה. לא העולם ולא העם מדבר, אלא חבר־הכנסת בגין הנכבד, מנהיג סיעה אחת המהווה רק 12 אחוז בכנסת, מדבר אלינו.

אנשים בעולם

וילי בראנדט: בריגיטה צוחקת – המיפלגה בוכה

מה שמרגיז את חברי המיפלגה הסוציאל־דמוקרטית הגרמנית יותר מן העובדה שמנהיגם התגרש בגיל 65, הם הסיפורים המתפרסמים בעיתון הימני, שנוא נפשם: בילד. מדי יום ביומו מתפרסם משהו נוסח: „וילי יצא לחופשה עם בריגיט במכונית השרד של המיפלגה.“ פחות איכפת לאנשיו של וילי, שהוא מקיים קשרים הדוקים עם מי שהיתה ראש לישכתו, בריגיטה זיבאכר. הם עברו לסדר היום כאשר עיתונו של אכסל שפרינגר פירסם ערב בחירות בברלין, כי „וילי בראנדט ובת זוגו מבלים לילה בבית־ההארחה העירוני,“ ולא התרגשו כאשר בריגיטה פירסמה באותו העיתון, למחרת, וידוי שהשתרע על עמודים שלמים.

אורסון וולס: לקאן עם מיס פיגי!

לא קל לפתות את אורסון וולס, בהתחשב בממדיו האדירים, כוח זכרונו ומיזגו הסוער. מי שהצליחה לעשות זאת היא כוכבת מכובדת ביותר, שלא תצטרך אפילו להתפשט כשתתלווה אליו לפסטיבל הסרטים בקאן. זוהי פצצת הסכס של החבובות, מיס פיגי. וולס יציג בפסטיבל סירטי טלוויזיה. המקדים את פסטיבל הסרטים הגדול שבקאן, סרט בן 90 דקות, שעשה על הבובות החבובות כשבמרכז הסרט, כמובן, חזירונת. נוסף לאהבה זו, יש לוולס גם ידידה בגודל אנושי: אוז'ה קודר מיוגוסלביה.

ואנסה רדגרייב: עלתה ביוקר

בשנה שעברה הפסידה מיפ־לגת־הפועלים המהפכנית, ש־אליה משתייכים ואנסה רד־גרייב ואחיה קורין, במישפט דיבה נגד העיתון אובסרבר וחוייבה לשלם את הוצאות ה־מישפט בסך 140 אלף דולר. בביטחון מופלג אירגנה ואנסה הצגת גאלה מייוחדת. אבל ה־בריטים קפצו ידיים והקהל תרם רק 2400 דולר.

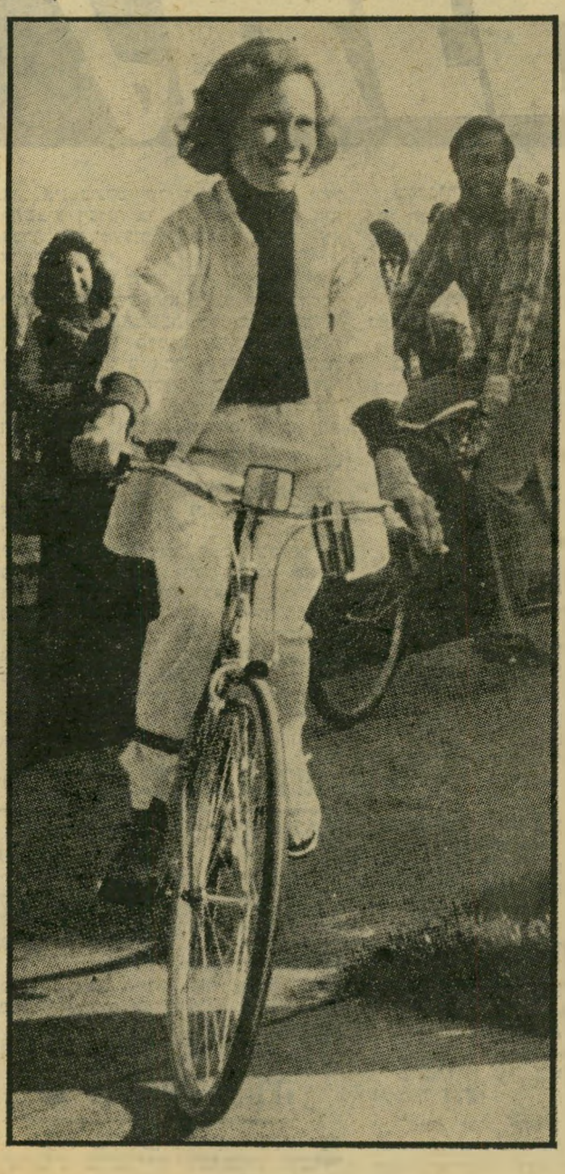

רוזלין קארטר: אופנים לבריאות

בכל בוקר אוכלת רוזלין קארטר את ארוחת־הבוקר שלה עם אימי בת ה־11. אחר־כך פורשות השתיים לחדר־המוסיקה ומנגנות בכינור. „אני המדריכה והחברה של ילדי,“ טוענת אשת־הנשיא ומוסיפה: „אי־ני חושבת שהם חייבים לקיים יחסי־מין לפני נישואיהם, או לעשן מריחואנה.“ רוזלין היא גם חסי־דת בריאות הנפש והגוף ומוכיחה זאת במישחקי טניס יומיים, עם בעלה, וברכיבה על אופניים.

מיה פארו: אוהבת ילדים גדולים

אחרי שמונה שנים ושישה ילדים (שלושה מהם מאומצים), נפרדו מיה פארו והמוסיקאי אנדרה פרבין. הסערה התרחשה אחרי שמיה הסריטה בבורה־בורה את האריקאן עם הצלם הידוע של אינגמר ברגמן, סוון ניקוויסט. מיה הגישה בקשה לגירושין „מוחשים“, אצל שופט ברפובליקה הדומיניקנית. עבודתה האח־רונה היתה בסירטו של ניקוויסט הנקרא: „אני אוהבת ילדים חוץ מנערים.“ אבל כשהם גדולים — זה כנראה עניין אחר.

פטי הרסט: למי צלצל הפעמונים?

זה נשמע כתסריט: האסירה פטי הרסט בחרה להיכנס לכלא פרטי עם שומר ראשה האהוב ברנרד שו. פעמוני חתונה, והאב המאושר שרק אתמול לא ידע אם סיוט, או חלום עבר עליו כשבת? נחטפה, קושר לרגל בתו סרט תכלת נושא מזל (בתמונה למעלה). אלא שלעומת האב המאושר, היתה אמה של פטי, קתרין הרסט (בתמונה למטה משמאל), מאושרת פחות: אחרי חמש שנים של הבלגה, התנהגות אצילית והזדהות עם בתה החטופה, גם כשהגיע סרט ההקלטה שבו כינתה פטי את הוריה „חזירים", הסתבר שהאם הסתירה מציאות סוערת מאחרי חזות אופטימית. משצילצלו פעמוני החתונה לפטי, קיפלה קתרין את חיי הנישואין שלה עם רנדולף. רק עתה התגלח שארבעים שנות נישואיה לרנדולף הרסט דחפו אותה אל הטיפה המרה, ואף שהמישפחה ניהלה חיי־חברה סוערים בסן־פרנציסקו, נהג רנדי לנדוד בין ידידותיו שעה שקתרין, שבעבר היתה בין המועמדות לתפקיד סקרלט־אוהרה בחלף עם הרוח, גידלה את חמש בנותיהם. בתמונה האמצעית למטה, נראים שרידי נישואיו הקודמים של שו: ילדיו הנמצאים ברשות אשתו.

שובבות נעורים, חיים משוגעים ו..."קאפרי"

"קאפרי"-
רעננות, רכות, שובבות ואוירה צעירה.
"קאפרי"-
הנאה אמיתית ותחושות נפלאות.
"קאפרי"-
סבון נעורים של "עץ הזית" מכיל
שמן קוקוס מעולה
לריכוך העור, עידונו וטיפוח יופיו
ומרכיבים טיבעיים לשמירת בריאותו.

"קאפרי"-
סבון "חוצלארץ" אמיתי
מתוצרת **עץ הזית**

"קאפרי"-הנאה אמיתית.

אנשים בעולם

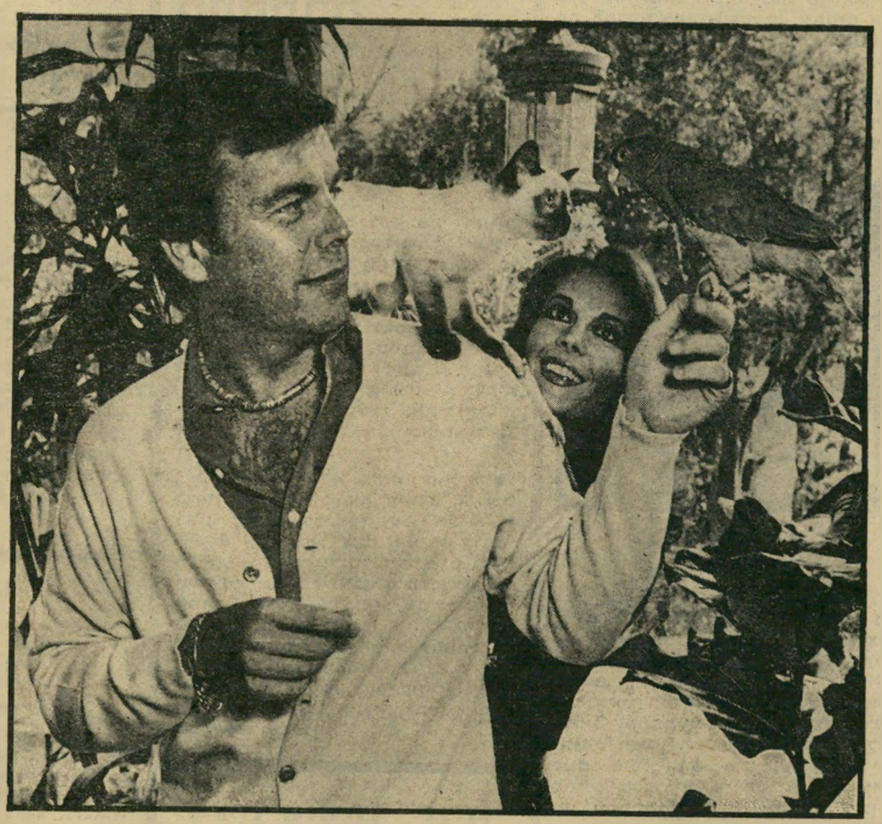

נאטאלי וד ורוברט וגנר: אהבה בסיבוב חוזר

כשהציע רוברט וגנר נישואין לנאטאלי וד בפעם הראשונה, הוא הטביע כתובת בטבעת יהלום: „הינשאי לי, בכוס שמפנייה."

מאז איפיינה התסיסה את שלוש וחצי השנים הראשונות לנישואיהם שהתפוצצו. מאוחר יותר פגש הגרוש הטרי, וגנר, את נאטאלי, במסיבה הוליוודית, כשכרסה בין שיניה, בחודש השישי. נאטאלי דאגה להתפנות וב־1972 נישאו השניים בשנית. „מעולם לא הפסקנו לאהוב האחד את השני," טען רוברט. „גדמה לי כי סוד הצלחת ההצגה השנייה, טמון בעובדה שאין אנו מקדישים לה זמן רב מדי ומחשבה רבה מדי. אבל נזהרים מדבר אחד — לא לקחת האחד את השני כדבר המובן מאליו."

היום, הוא בן 49 והיא בת 40, ויחדיו הם מהווים את אחד המוסדות הסולידיים והפחות שחצניים בהוליווד.

שריל טיגס: להיפטר מהקול הילדותי

בג'ינס מרופטים, אפודה זרוקה ותיפזורת של נמשים, עיצבה הדוגמנית שריל טיגס את המראה האמריקאי 1978. שכרה הסתכם ב־2000 דולר כיום, מבלי שנדרשה להוציא הגה מפיה היום, בגיל 31, החליטה לשנות כיוון. היא חתמה על חוזה עב א.ב.ס. ככתבת טלוויזיה, והחליטה להיפטר מקולה הילדותי

וורן בייטי: אין אוסקר יש אהבה

היה עצוב במיקצת לראות כיצד מועמד סירטו של וורן בייטי השמיים יכולים לחכות לפרס האוסקר, פעם בקטגוריה זו ופעם בזו, ומכל חמש הקטגוריות זכה בפרס רק על העיצוב האמנותי — אבל בייטי יכול לחכות להזדמנות הבאה, כשהוא מצוייד בעזר שכנגד דוגמת דיאן קיטון. היום — זהו הזוג המוזר והמפתיע של הוליווד — שני טיפוסים קולנועיים המתעבים את כל הקשור בהווי אימפריית האשליות. הוא בן 41, והיא בת 33, דילגו במשך 10 חודשים בין מעונו בברלי־הילס לדירתה במאנהאטן, בלי להחליט באיזו מהן להישאר. ידידים משותפים מתבדחים שוורן פשוט לא מסוגל להבין שדיאן חכמה כמעט כמוהו ושחקנית טובה לא פחות מאחותו (שירלי מקליין). סבתה של דיאן מג־דירה זאת ביתר פשטות: „אני הייתי רוצה שיהיה לי חתן כמו וורן בייטי."

טוני קרטיס: הרגעים היפים ביותר

במבט לאחור, סקר מי שנחשב פעם לאחד הגברים היפים של הוליווד את 53 שנותיו: „הרגעים היפים ביותר שהיו לי? אני מתמלא סיפוק כשאני זוכר שהיו לי שעות אהבה ארוכות עם היפות בנשות הוליווד". זה כולל לפחות שתיים מנשותיו החוקיות, שהיו יפות־יפות: ג'נט לי וכריסטין קופמן ואת הנוכחית — לסלי. „לא רוצה מכוניות פראריי ולא מניות פטורות ממס. היפות הן כדורי־המרץ שלי."

אלה פיצג'רלד: הכל׳ האנושי

קשה לאלה פיצג'רלד להיות יותר טובה מאלה פיצג'רלד ובכל זאת טוענת הביקורת המוסיקלית בניו־יורק, כי ברסיט האחרון שלה (עם שלישיית אוסקר פיטרסון) עלתה על עצמו „מעולם לא היתה כל־כך משוחררת וכל־כך בבית," ניכת בהתעלות.

אתה והלירה

מאת יגאל לביב

איך ניצלה מישפחת גרופר מהפסד

שר־התעשיה־והמסחר־והתיירות **גיד־עון פת** הורה לבטל את ההיטל של 10.5 לירות, שהיה על ייבוא כבש. קבוצת יבואני־כבש, הכוללת את מישפחת חבר־הכנסת **פסח גרופר**, שהיתה עתידה להפסיד על הייבוא, יכלה כתוצאה מכך להוריד את המחיר לצרכן, ולהקטין את ההפסד.

לקראת חג הפסח התארגנו כמה קבוצות לייבוא כבש מאוסטרליה. לייבואנים הוותיקים, הפועלים בשוק, הצטרפה קבוצה חדשה, המורכבת מ**בנימין גרופר** מזיכרון־יעקב, הקבלן **יגאל וילקר**, איש־העסקים **מנו ללו**, השותף במלון באילת, וכמה אחרים.

קבוצה חדשה זו ייבאה 400 טון, ו־העלתה את כמות המיובאת ל־1200 טון שהציפו את השוק. החלה ירידת מחירים, וקבוצת גרופר מכרה את הייבוא בהפסד של 5.6 מיליון לירות לקבוצת **אלי אפרתי, ברוך אהרון ויאיר קולטון**. זו העבירה את מחצית הכמות ל„חברה לקירור ואספקה", ואת היתר היא משווקת לאט באיטליזים.

ביטול ההיטל בא אחרי שמכירת 30 מתוך 400 טון של קבוצת גרופר הראתה כי יהיה הפסד של 22 לירות לכל קילו. הורדת ההיטל הקטינה את ההפסד ל־12 לירות לקילו.

שר פת
ההיטל בוטל

בן־נר נרכש על־ידי „כתר"

הסופר **יצחק בן־נר** חתם הסכם עם הוצאת „כתר", שלפיו תממן ההוצאה את כל צרכיו משך שנה בארצות־הברית, ושש שנים נוספות בישראל. תמורת זאת התחייב למסור להוצאה את כל יצירותיו.

השנה עתידה ההוצאה להוציא לאור ספר סיפורים, וכן ספר עליתי על חווי חברי המיפלגה הקומוניסטית בחיפה, בשנות ה־20.

איראן משלמת את התחייבויותיה

• הממשלה החדשה של איראן משלמת במדוייק ובמלואן את כל ההתחייבויות הכספיות של המדינה, וכל החברות הישראליות מקבלות את מלוא התשלומים המגיעים להן. הממשלה מקפידה על ביטול כל החוזים שהיו לה עם ישראלים, וכך אין היא מאפשרת בינתיים לחברות להוציא ציוד שיש להם באיראן, אולם הרכוש לא הולאם, והוא נשאר ללא פגיעה.

התפתחות זו הקטינה בהרבה את הנזקים שחשבו כי ייגרמו לחברות ישראליות שפעלו באיראן. ההערכה, המתגבשת עתה, היא כי „שרותי הנדסה ו„סולל־בונה" תפסדנה שני מיליון דולר כל אחת, **צבי גולדנברג**, בעל חברת „פארם־כימיקלס", יפסיד סכום דומה, בעוד ש„תדיראן", „פויכטוונגר" וחברות אחרות יפסידו סכומים קטנים.

רווחים מזפרזים מניהול „בית כלל"

התשואה השנתית של החברה לניהול בית „כלל" היא יותר מסבירה, קובע מבקר חברת „כלל", בדו"ח הביקורת שהגיש להנהלת „כלל".

הוא מצא כי על מחזור חצי־שנתי של קצת יותר מחצי מיליון לירות היתה התשואה ששולמה לבעלי המניות 320 אלף לירות.

בעלי המניות הם חברת „חסותה" של „כלל" וקבוצת עופר (25%). החברה מגישה את שירותיה לפי שיטת עלות ועוד 20%, כאשר לקוח אחד, מיטווך, משלם עלות ועוד 10%.

המבקר מצא כי אין החברה מנצלת ביעילות את יתרות הזכות המצטברות בבנק, בין גביית הכספים להוצאתם. כן מצא המבקר כי רואי־החשבון של החברה ערכו את הדין־וחשבון הכספי שלה ושגו בחישוב ההכנסות, בהוסיפם 86 אלף לירות מיותרות. המבקר סבור כי אין זה מתפקידו של רואה־החשבון לערוך דו"ח כספי, אלא לבקר בילבד.

זב"מ תוציא את „לארוס" בעברית

הוצאת זב"מ (זמורה־ביתן־מודן) רכשה את הזכויות להוצאה לאור בעברית של אנציקלופדיה „לארוס" הצרפתית. הסידרה תופיע בשוק בעוד כשנה וחצי. לשם כך הוקמה חברה מיוחדת, „זב"מ אנציקלופדיות".

מלחמת הספרים מתפתחת

חנות־הספרים הוותיקה „בראון" פתחה לאחרונה חנות חדשה ומפוארת בצפון תל־אביב, המתרכזת בעיקר בסיפרות יפה. בעל החנות, **עמנואל בראון**, אמר כי השינויים בשיווק החלו לפני שלוש שנים, מאז ראה כי לסיפרות אקדמית אין שוק ריווחי.

בשעתו החזיקה החברה שתי חנויות באיזור העסקים של תל־אביב, שהתרכזו בסיפרי־יבוא אקדמים ואחרים. עתה ממשיכה לפעול החנות ברחוב נחלת־בנימין, שבה יש סיפרי־יבוא וסיפרות־חוק, ואילו החנות החדשה בצפון תתרכז בסיפרות־יפה. בראון פתח גם סניף בבאר־שבע, והוא מפעיל חנות בירושלים.

לדברין, הביקוש לסיפרות אקדמית ירד ביגלל הקטנת תקציבי האוניברסיטות והתייקרות הספרים המיובאים, ביגלל ירידת שער הלירה.

גורמים בענף אמרו שהחנות החדשה של בראון בצפון העיר היא תשובה לחדירת רשת חנויות „לירוק" של **אבינועם אלפסי**, המפעיל עתה חנויות ברמת־השרון, בנהריה, בירושלים ושתיים בצפון תל־אביב. אלפסי היכה את בראון, בקנותו באנגליה אלבומים וסיפרי־יבוא במחירים זולים, ובמכרו אותם בהנחות גדולות, תוך משיכת הקהל לחנויות ל־קניית סיפרות יפה ואחרת.

רשת חנויות „סטימצקי" עוסקת בעיקר בסיפרות בשפה האנגלית, ואינה גורם במילחמת־הסיפרות.

דוקטוראט לשניצר

נשיא בורסת־היהלומים, **משה שניצר**, יקבל תואר דוקטור־כבוד מן הפקולטה החדשה למינהל־עסקים של אוניברסיטת בר־אילן. נמסר כי האוניברסיטה קיבלה הבטחות, שהיהלומנים יתרמו לה כמיליון דולר.

הפקולטה החדשה למינהל־עסקים תהיה בחסות אוניברסיטת קולומביה האמריקאית, והקשר בין השתיים נעשה

דוקטור שניצר
תמורת מיליון דולר

על־ידי **חיים בר־לב**, שקיבל תואר ב־מינהל־עסקים בקולומביה. בר־לב רוצה להיות דיקאן הפקולטה החדשה למינהל־עסקים.

בינתיים החליט שניצר לבטל את ה־טכסים ההמוניים שרצה לערוך לרגל פתיחת הבניין החדש של בורסת־היהלומנים. תחת זאת יערכו נשף לאורחים מחו"ל בילבד. שניצר הסביר כי באותו זמן תתקיימנה בבריסל חגיגות גדולות ליהלומנים, ויבואו לשם אנשי־מיקצוע מכל העולם, מאחר שממשלת בלגיה רוצה להחזיר את בלגיה לבכורה העולמית בענף זה. על־ידי הבאת הסוחרים לנשף רוצה שניצר למשוך את היהלומנים, ש־יבואו לבלגיה, גם לישראל.

„ממנו מיפעל „זניט"

„החברה לישראל" ב', בראשותו של **אהרון רובינשטיין**, נכנסה כשותפת ב־50% בחברה שקיבלה את סוכנות „זניט" בישראל, ושתקים מיפעל להרכבת

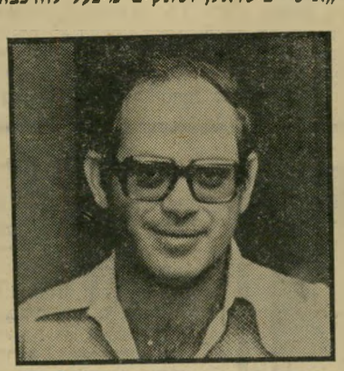

יזם ספיר
בלי צבע

מקלטי טלוויזיה שחור־לבן. הסוכנים הם עתה **מיכאל וידרא ועמוס ספיר**. קודם לכן היתה הסוכנות בידי מישפחת **ויליאם רובינסון** המנוח, ווידרא היה מנהלה.

ספקות ב„כללביט"

אם יתרחש אירוע שבו תידרש החברה לשלם כספים בגין הפוליסות שחוציאה, ובהתחשב שאין לחברה ביטוח־מישנה, ספק אם הביטחונות שבידה ואמצעיה יאפשרו זאת — למסקנה חמורה זו הגיע מבקר חברת „כלל" לגבי „כללביט סוכנויות ביטוח", השייכת ל„כלל", בדו"ח־ביקורת שהוציא. „כללביט" עוסקת כ־מנהלת של „חרמון", חברה לביטוח ה־מבטחת בעיקר את כספיהם של רוכשי דירות לפי החוק, והיא מבטחת דירות של חמש חברות שהן בעלות מניותיה.

לפי דיווחי עורך־דין החברה, **יגאל ארנון**, למפקח על הביטוח, היא מקבלת ביטחונות בסדר־גודל הבא: „רסקו" הגדילה את היקף הביטוחים מ־300 ל־400 מיליון לירות; קבוצת „אלרם" תבטח ב־150 מיליון לירות, ותיתן ערבויות ב־12.5 מיליון לירות; חברת משה"ב של המפד"ל תגדיל את היקף הביטוחים מ־30 ל־40 מיליון לירות, ותקטין את הביטחונות ל־3 מיליון לירות.

המבקר העלה כי החברה הוציאה פוליסות מעל לסכומי הביטחונות. כך, למשל, נתנו ל„מיגדלי המלך דויד" פוליסות ב־6.5 מיליון לירות, נגד ערבות של 5 מיליון. לחברת „סקום" נתנו פוליסות ב־8 מיליון לירות, והביטחונות שקיבלו הן רק ב־5 מיליון לירות. המבקר גילה כי כמה חברות חרגו בסכומי־הביטוח מעל למיסגרת שאושרה להם. „רסקו" חרגה ב־6.6 מיליון לירות, „אלרם" ב־20 מיליון, ומשה"ב ב־2 מיליון לירות.

במיספר רב של מיקרים הוצאו פוליסות ללא אישור מועצת־המנהלים, כמו לחברות „נווה", „גד", „גילת", „רמת אילן", „קאמאדאב", „רסיסי טל". הערות והפוליסות ל„רסיסי טל" הוצאו למרות שלא קויימו התנאים שקבע עורך־הדין ארנון.

המבקר מצא גם אי־סדרים בחשבונות החברה, ואי־התאמות רבות בין סכומי הפרמיות, הנגבים בפועל, לבין הרשום בספרים. החברה מחזיקה את כספיה בחשבון ב„בנק דיסקונט", ויש לה יתרות־זכות ממוצעות של יותר מ־50 אלף לירות. אין היא מזוכה בריבית על יתרות אלה.

„ברטלסמן" תפתח מועדון ספר בישראל

חברת המו"לות הגרמנית הענקית, „ברטלסמן", חתמה על הסכם עם הוצאת „כתר" הישראלית על פתיחת מועדון־ספר בישראל. „ברטלסמן" היא בעלת 51% ממניות הוצאת „באנטאם" האמריקאית, 75% ממניות השבועון „שטרן", ובעלת מועדוני־ספרים ב־22 ארצות. היא שולטת גם בשבועונים „בריגטה" ו־„שיינהאוזן".

ראשי החברה ביקרו עתה בישראל, והחליטו להקים כאן מועדון כדוגמת זה המופעל על־ידם ביתר הארצות. בשלב הראשון יוצא קטלוג ציבעוני, שיופץ ב־אמצעות מאות סוכנים מבית לבית, שיציע לחברי־המועדון לרכוש את סיפרי המועדון במחירים מיוחדים, כאשר עליהם לרכוש לפחות ארבעה ספרים בשנה.

המוטורולה של פרס

במכונית ה„אולדסמוביל" המפוארת של יו"ר מיפלגת העבודה, **שימעון פרס**, הותקן מכשיר אלחוט תוצרת „מוטורולה", שמחירו כ־40 אלף לירות. יודעי־דבר במיפלגת־העבודה אינם מבינים לשם מה הוצא סכום כה גדול, ומתי נזקק פרס למכשיר כדי להגיב במהירות על המאורעות.

אל תאחר את חודש מאי הוא שווה כסף רב.

פנה מיד לאחד מסניפי קבוצת בנק הפועלים.

21% מענק במטמון עד-120

17% מענק במטמון ברירה דולרית

עד 31.5.79 מענקים מוגדלים בתכניות החסכון של בנק הפועלים, במסלולי ההפקדות החד־פעמיות.
מטמון עד 120 – מענק מיידי של 21% במקום 14%.
מטמון ברירה דולרית – מענק מיידי של 17% במקום 10%.
שאר ההטבות והיתרונות שמציעות לך תכניות חסכון אלו נשארות בעינן.
פרטים בכל סניפי בנק הפועלים, בנק אמריקאי ישראלי, בנק קונטיננטל, בנק עין חי ובנק מסד.

בנק הפועלים נשמח

לנו אכפת.

יש תיירים המגלים את ישראל דרך בירה מכבי.

ירושלים. בתי אבן. טליתות לבנות. קולות השוק ואויר שכולו אוירה. יריים מגישות שוב ושוב כוסות שהקצף עולה בהן על גדותיו.

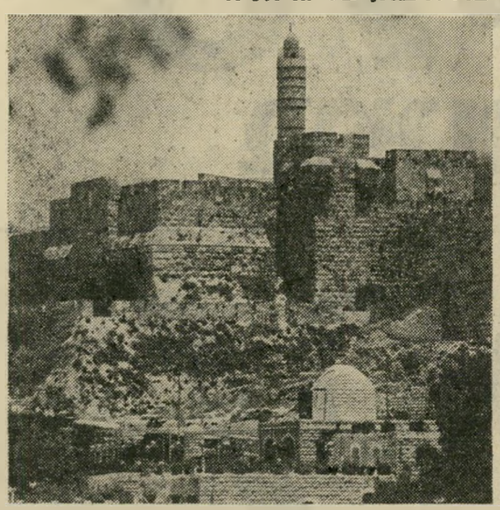

את בירה מכבי ואת ירושלים אוהבים כאן בשבע שפות. כי לטעם של בירה טובה וקרה אין לאום ואין גבולות.

יש תיירים המגלים את ישראל דרך בירה מכבי. ויש ישראלים המכירים דרכה את העולם.

maccabee

בירה בינלאומית

הנדון:

מידת החסד

יש ראיונות על המסך הקטן, תוך 48 שעות: אשה המתארת פרשה כאובה. אשה שקטה, תרבותית, כנה. היא מדברת בלי פאתוס, בלי רגשנות, בלי הגזמה. רות צור מגינה על בעלה, מיכאל, שנדון ל־15 שנות מאסר. היא מבקשת להצילו. דבריה פשוטים, נוגעים ללב.

השר שמואל תמיר מדבר על סירובו להמליץ על המתקת עונשו של מיכאל צור. הוא יושב מאחרי שולחן־הכתיבה שלו, בלישכתו החסומה באופן אלקטרוני. כולו שופע חדוות־שררה ושביעות־רצון־עצמית. בקולו הבארי־סוני הוא מדבר על המלצות הוועדה הציבורית, שטיפלה בבקשות הרבות למתן חנינה לאסירים ולהמתקת עונשיהם. הוא מקדיש חצי פסוק למיכאל צור, תוך כדי העברת נייר מערימה אחת לשנייה.

„החלטתי שלא להמליץ על המתקת העונש." זהו.

עוד חצי פסוק על אשר ידלין. כנ"ל. העניין הסתיים.

לא. העניין לא הסתיים!

■ ■ ■

לפי החוק („חוק יסוד: נשיא המדינה"), נתונה לנשיא־המדינה „הסמכות לחנן עבריינים ולהקל ב־עונשים על־ידי הפחתתם או המרתם."

בסעיף הבא של אותו חוק נאמר, כי כל חתימה של הנשיא על מיסמך רישמי טעונה „חתימת־קיום של ראש־הממשלה או של שר אחר, שהחליטה עליו הממשלה". לגבי מתן חנינה או המתקת־עונש לעבריין שנשפט בבית־המישפט האזרחי, חתימת־הקיום היא של שר־המישפטים.

האם פירוש הדבר הוא כי לשר־המישפטים יש זכות־וטו על ההחלטות של נשיא־המדינה? האם שר־המישפטים עומד מעל לנשיא־המדינה? האם הוא שווה לו?

הדעת אינה סובלת פירוש כזה.

ואכן, כאשר נתקבל אותו חוק בכנסת, לפני 15 שנים, התעוררה השאלה וניתנה התשובה.

המשיב היה שר־המישפטים דאז, דב יוסף, אדם שהיה ידוע כאיש קשה־עורף ובעל־סמכות. אך הוא לא השאיר ספק לגבי מקומו הנחות של שר־המישפטים. בעת הדיון על החוק, בקריאה השנייה, הכריז*:

„אין לי וטו. הדבר אינו פועל כך.

„כי גם כאשר שר־המישפטים אינו ממליץ (על חנינה או המתקת־עונש), העניין אינו מסתיים בזה.

„הנשיא מזמין אותו. מדבר איתו. מתווכח עימו. גם לשר־המישפטים, כמו לאחרים, יש יחס לנשיא, והוא גם יודע מה כתוב בחוק.

„הוא יודע שאם הנשיא יעמוד על איזה ידבר, לא יוכל שר־המישפטים סתם להגיד לא...

„ככל מיקרה, ההכרעה לתת חנינה היא בידי הנשיא בלבד."

שר־המישפטים הנוכחי אינו דומה — למרבה הצער — לקודמיו, פינחס רוזן, דוב יוסף, יעקוב שימשון שפירא וחיים צדוק. הוא קורץ מחומר אחר. יתכן שאין לו יחס לנשיא. אך הדברים מחייבים גם אותו.

לא הוא יקבע. הנשיא יקבע!

■ ■ ■

אני כותב דברים אלה כעורך העיתון שגרם במישרין לכך שמיכאל צור ואשר ידלין יושבים עתה בכלא. פירסומינו הם שחשפו את מעשיהם וגרמו למישפטם. לולא פעולתנו, יתכן מאד ששניהם היו נמנים עד עצם היום הזה על הצמרת החברתית והכלכלית של המדינה.

איני מתחרט על כך. מילאנו את חובתנו.

אך אני רואה את עצמי כנושא, במידה מסויימת, באחריות לגורלם. ואיני רואה טעם כלשהו שיש בו כדי לשכנע את נשיא־המדינה שלא להמתיק העונשים המוטלים עליהם.

■ ■ ■

מה זה החנינה אינו בית־מישפט. לנגד עיניו עומדים — או צריכים לעמוד — שיקולים שונים לגמרי. כאשר הטיל בית־המישפט את העונשים החמורים ש־הטיל על מיכאל צור ואשר ידלין, הוא הביא בחשבון את כל הנימוקים הקובעים את הכרעתו של שופט: החומרה החברתית של הפשעים, נסיבות המיקרים, הצורך להרתיע עבריינים־בכוח, „למען יראו ויירא", ועוד.

זהו תפקידם של השופטים, ואני משוכנע כי בשני המיקרים היו גזרי־הדין צודקים ונבונים.

אך כאשר בא נשיא־המדינה לשקול את המתקת העונש, מערכת־שיקוליו שונה לחלוטין.

כאן פועל היגיון אחר. וגם מידת־הרחמים, שיש לה היגיון משלה.

האם המשך ישיבתם בכלא, של צור וידלין, מוסיף משהו להרתעת פושעים פוטנציאליים?

* דברי־הכנסת, כרך 40, עמוד 2085 והלאה.

התשובה היא שלילית. על־ידי עצם גזירת העונש החמור אמר בית־המישפט את דברו על חומרת הפשע, וקביעה זו תעמוד לנגד עי־ניו של כל אדם אשר ירצה ללכת בדרכיהם, גם אם לא ישבו הנשפטים במשך מלוא השנים הרבות שחוקצו להם.

בשביל אנשי־צמרת המבצעים פשעים כלכליים, אין כל הבדל בין חמש שנים ועשר שנים מאסר, מבחינת ה־הרתעה.

האם יש סיכוי לכך שיחזרו על פישעיהם, אם ישוחררו בטרם זמנם?

בוודאי שלא. אפילו רצו בכך, הרי שמותיהם ידועים, ואין להניח כי יזכו בנקל בעמדות־מפתח כלכליות שבהן יוכלו לקבל שוחד, למעול או לעסוק ב„עסקות סיבוביות". והרי המעשים שעשו נבעו מפיתויים ומאפשרויות שהיו נעוצים בעמדות שהחזיקו בהן, במישטר שהיה קיים אז.

האם יש חשש שמא לא באו על עונשם, ולא סבלו די צורכם?

רק אדם קהה־חושים יעלה זאת על דעתו. שניהם

רות צור בעת מישפט בעלה

נהרסו מבחינה חברתית. שמותיהם הפכו שם־דבר. ול־אנשים כמוהם — כמו לכל אדם שאינו חבר מועד בחברת־הפושעים — כל יום בכלא הישראלי הוא עינוי.

איש אינו חולק על כך שבית־הסוהר הישראלי הוא גיהינום, שאינו ראוי למחיית בני־אדם. (יכחוכי־חיות, הייתי מוסיף: אף לא למחיית בעלי־חיים אחרים.)

■ ■ ■

אני דוגל בחנינה לרגל חתימת הסכם־השלום, ולפחות בהמתקת עונשיהם של כל האסירים אשר לגביהם יש יסוד סביר להניח כי לא יחזרו לפשע ולא יסכנו את החברה. זה כולל את כל האסירים שעברו עבירה ראשונה.

אך לגבי שניים אלה, צור וידלין, יש נימו־קים מיוחדים, המצדיקים המתקת עונשיהם.

קודם כל, יש כאן עניין של צדק טבעי:

לפני שנה וחצי ניצל מנחם בגין את תקופת כהונתו הקצרה כשר־המישפטים־בפועל כדי לשחרר מן הכלא את יהושע בן־ציון, הפושע הכלכלי מס' 1 של ישראל.

בן־ציון נמנה על תורמי קרן־תל־חי ועל חסידי ארץ־ישראל השלמה. כשופט־צבאי־במילואים דן למוות נאשם ערבי, בניגוד לבקשת התביעה. שיחרורו נעזר בתעודה רפואית מידי הרופא־היורה, ד"ר עזרה זוהר, איש גוש־אמונים.

האם פשעיהם של צור וידלין עלו על פשעיו של בן־ציון? בוודאי שלא. איש אינו טוען כך.

אם כן, מהו ההבדל? האם הוא קשור בעובדה שצור מקורב למפד"ל, וידלין הוא איש מיפלגת־העבודה?

האלה קני־המידה שיש ליישם בישראל?

אפשר להפליג בכיוון זה. למשל: הרמטכ"ל המתיק זה עתה את עונשו של ישראל לדרמן, מעשר שנים לשלוש שנים. משמע: האיש שירה והרג עובר־אורח ערבי, על לא עוול בכפו, יבלה שנתיים בכלא, להוציא שבתות וחגי־ישראל, אותם יבלה בחוג־המישפחה.

האם צריך מיכאל צור לבלות בכלא עשר שנים? האם אשתו של צור צריכה לסבול יותר מאשתו של לדרמן זה?

■ ■ ■

יש גם נימוק מסוג אחר, שיש להתחשב בו. **צור וידלין הפכו, במידה מסויימת, שעירים־לעזאזל למישטר שחוליד אותם.**

אומנם, פשעיהם חמורים כשלעצמם, ואין להשכיחם או להפחית בגינויים. אולם אין גם לשכוח כי שניהם היו רק קצות־הקרחון. מעשיהם היו סימפטומים למחלה מדינית־חברתית עמוקה הרבה יותר. הם סימלו תקופה שבה צמח ושמן, בחסות מפא"י ובגוניה, מעמד חברתי חדש ומיויחס, שעמד מעל לחוק ושעירבב שחיתות אישית, מיפלגתית ולאומית בתערובת עליזה.

המישטר הזה נענש. מיכאל צור ואשר ידלין תרמו תרומה נכבדה לנפילתו, במאי 1977. (ובדרך אגב: הם תרמו לעליית הליכוד, כפוי־הטובה, יותר מכל תרומותיו של יהושע בן־ציון.)

זה היה הגמול האמיתי למעשיהם.

המשך ישיבתם בכלא אינו אלא תיזכורת לאותה תקופה, שחלפה.

אין פירוש הדבר שחלפה השחיתות מן הארץ. להיפך. המישטר החדש אימץ לעצמו את סיסמת מישטרו של המלך הצרפתי לואי־פיליפ: „התעשרו!" הפושעים ה־גדולים ביותר במדינה — פושעי ההון השחור — שולטים עתה בכיפה. למענם נקבעת המדיניות הכלכלית והחברתית.

אוזם גורלם של צור וידלין לא ירתיע את פושעי המישטר החדש, שאיש מהם לא הובא לדין, והכוטחים בחזון המישטר המגן עליהם.

הם מפליגים בספינת־השעשועים של מישטר־הליכוד, תחת הדגל החאור של הספסרות והעלמס־המס, ומתעניינים כהוא־זה בגורלם של שני החובלים של ספינה שנטרפה.

גם מבחינה זו, אין כל טעם בהמשך ישיבתם של אלה בגיהינום.

■ ■ ■

אך קודם כל, ומעל לכל, צריך הנשיא להתחשב בצד האנושי של הפרשה, שעל כן העניקה לו ה־מדינה את זכות השימוש במידת־הרחמים.

אדם שרמתו האנושית היא כרמת שמואל תמיר, יכול לדרוש בני־אדם ברגל גאווה, מבלי שזה ידיר שינה מעיניו.

יצחק נבון, כמו כל קודמיו, נבחר לתפקידו מפני שהציבור ראה בו אישיות בעלת תכונות אנושיות ומוסריות, העוזות על אלה של הפו־ליטיקאי המצוי, ולא כל שכן של פוליטיקאי מצוי־שבמצוי, מסוגו של תמיר.

במשך תקופה ארוכה דנה ועדת־החנינה, בראשותו של השופט־העליון־בדימוס, יצחק קיסטר, בגורלו של מיכאל צור. היא החליטה להפחית את עונשו.

ההמלצה הונחה על שולחנו של שר־המישפטים. על פי הנוהג המקובל, שר־המישפטים הוא הממליץ לפני הנשיא אם להמתיק את עונשו של פלוני, אם לאו.

השר משך את העניין במשך חודשים ני־ספים. בתקופה זו נדרק זיק של תיקווה בליבו של האסיר בכיולאו, והפך מדורה.

הוא התמלא כוח־חיים, התמסר לפעילות בכלא, מילא תפקיד כמרכז הסיפריה והקדיש שעות לחינוך ולהדרכה.

ולפתע: החלטת השר להתעלם מהמלצות הוועדה. בלי נימוק.

כך משחק חתול בעכבר, שנדכד בציפורניו.

נאמר לי שעולמו של צור חרב עליו. הוא הסתגר בתוך עצמו, נטש את עיסוקיו, פרש מחברת אחיו־לצרה.

■ ■ ■

אני משוכנע כי נשיא־המדינה חייב להפחית את עונשיהם של מיכאל צור ואשר ידלין.

אם יגיע גם הוא למסקנה זו, איך יוכל לעשות זאת, נוכח סירובו השרירותי של שר־המישפטים?

מבחינה ציבורית ומוסרית, תהיה לו כל ההצדקה לכך. אחרי שהוועדה הציבורית החליטה כפי שהחליטה.

אך מבחינה חוקית, אין נשיא־המדינה יכול לפעול על פי מצפונו, בהעדר „חתימת־הקיום" של שר־המישפטים.

זהו מצב בלתי־נסבל. נשיא־המדינה נהנה — לא רק להלכה, אלא גם למעשה — מאמונו של כל הציבור, שהפקיד בידיו את סמכות־החנינה. שר־המישפטים הוא מס' 2 במיפלגה אשר לפי כל סקרי דעת־הקהל, אינה נהנית בשעה זו אף מאמונו של אחוז אחד של הציבור.

לדעתי, צריך הנשיא לנהוג במיקרה כזה כפי שניבא דוב יוסף, בעת קבלתו של החוק. עליו לקרוא אליו את שר־המישפטים, להביא לפניו את נימוקיו, לנסות לשכנע אותו לקבל את דעתו. ואם לא יצליח בכך: לתבוע ממנו להיכנע להכרעת הנשיא או להתפטר.

בהבטחתו של שר־המישפטים דאז, כאשר קיבלה הכנסת את החוק הזה: „ההכרעה היא בידי הנשיא בלבד."

ארליך השיג הישג ששום ענף־ספורט ישראלי לא

השיג: מקום שני בליגה העולמית של האינפלציה

■ בעת הדיון הסוער ב־כנסת על הצעות אי־האמון של המערך, ש"י ושל"י, פנה סגן־ראש־הממשלה, **יגאל ידין**, אל יושב־ראש מיפלגת העבו־דה, **שימעון פרס**, היושב מאחריו, וביקש ממנו שלא להפריע לנאומו של ראש־הממ־שלה, **מנחם בגין**. עוד לפני שפרס הצליח להשיב לו, אמר ח"כ **עוזי ברעם**, שעמד ליד פרס: "שימעון, אל תשים אליו לב. הוא אוויר. הוא ביכ־לל לא קיים. אתה לא צריך לענות לו בכלל." שימעון פרס, שלא רצה להעליב כל־כך את ידין, אמר לברעם: "אל תגיד עליו שהוא אוויר, תגיד את זה על ד"ש."

■ מאוחר יותר פגש בגין עצמו את עוזי ברעם, והתלונן בפניו: "אבא שלך (מי שהיה שר־העבודה בממשלת המערך, **משה ברעם**) היה מתנגד שלי, אבל אף פעם לא תקף אותי כל־כך כמו שאתה תוקף אותי." השיב לו ברעם: "אני למדתי מאבא שלי איך להת־ייחס אליך." השיב לו בגין, בהבעת־פנים מהורהרת: "אז אולי גם אני אכניס את הבן שלי לכנסת?"

■ באותו דיון התיישב ח"כ לע"מ, ומי שהיה שר־המיסחר־והתעשיה, **יגאל הורביץ**, ליד שולחן־הממש־לה, על כסאו של השר־בלי־תיק **משה ניסים**. ניסים ראה שמקומו תפוס ועבר לשבת קרוב למלכות, על כסאו של שר־החוץ, **משה דיין**, שהיה באותו יום בחוץ־לארץ.

■ מאוחר יותר הסביר הורביץ כיצד נפוצו השמועות שהוא עומד לשוב לממשלה דווקא כשר־התיקשורת. "בכל פעם ששואלים אותי אם אני חוזר לממשלה," אמר הורביץ, "נמאס לי כבר לענות לא, אז אני אומר כן, להיות שר־הדואר". היה עיתונאי אחד ש־לא הבין את החוכמה, ופירסם את זה."

■ הפעם הראשונה שבה זכה ראש־הממשלה בנזיפה מ־אחד משריו היתה ביום הר־ביעי שעבר. בגין עשה באולם מליאת־הכנסת ככל העולה על רוחו, הפריע לנואמים, הסתו־בב וניהל שיחות פרטיות, ולא שם לב לבקשות הנואמים ויו־שב־ראש הישיבה להירגע. ה־דבר נמאס על שר־הפנים, ח־ד"ר **יוסף בורג**, שאמר לב־גין: "שב ואל תפריע יותר!"

■ בסקירה על מישרד ראש־הממשלה כינה מנחם בגין את היהודים העולים מ־ארצות־ערב בשם פליטים. הד־בר עורר את זעמו של ח"כ ד"ש **מרדכי אלגרבלי**, ש־טען: "אנחנו לא פליטים! היינו ציונים, ועלינו מתוך ציונות!" אלגרבלי דרש מבגין למחוק את ההגדרה מפרוטוקול הכנסת, ובגין סירב, כשהוא אומר לאלגרבלי: "אל תלמד אותי ציונות!"

■ בהגנה על הגברים ב־קפות הליכוד ולישכת ראש־הממשלה על הנשיא **יצחק נבון**, התפרץ לעברו ח"כ **רז־ני מיכוא**, קרוב־משפחתו של מנחם בגין, ואמר לו: "אל תבלבל את המוח!"

■ כאשר תיאר פרס איך, לדעת ראש־הממשלה, על נשיא־המדינה לנהוג ומה תפ־קידיו, לדעתם, הוא אמר: "כל מה שהנשיא צריך לע־שות, זה לנסוע לנמל־התעופה, ישראל יצאה דווקא חברת־הכנסת **שולמית אלוני**. כ־אשר מנחם בגין הצהיר בפא־תוס האופייני לו: "אנחנו נגן על אזרחי ישראל, על נשותינו וילדינו!" קראה לו אלוני, בקריאת־ביניים: "גם על הגברים!"

■ אחרי שסיים בגין את הצד הפוליטי בסקירתו, הוא עבר לתיאור פעולות מישרדו והקדים לאמר: "סקירה זו הוכנה בשבילי על־ידי חברי לעבודה." קרא לעברו ח"כ **מאיר פעיל**: "סוף־סוף מי־שהו יודע מה נעשה שם."

■ אחד הנאומים הטובים שנשמעו בכנסת בעת האחרו־נה, היה נאומו של שימעון פרס, שתקף בציניות רבה את ראש־הממשלה, ואת הממשלה כולה. כאשר לעג פרס להת־למחוא כפיים וללחוץ את ידיו של ראש־הממשלה."

■ בנאומו התנגד פרס ל־פיטוריו של שר־האוצר **שימ־חה ארליך**, באומרו: "אם יפטרו את ארליך, תפסיד יש־ראל דבר ממדרגה ראשונה. ארליך השיג הישג שאף ענף־ספורט בישראל לא השיג: מקום שני בליגה העולמית של האינפלציה." במקום הראשון עומדת בראזיל.

■ כשהסתיים נאומו של פרס יצא בגין למיזנון־הכנסת, ולעוזריו, שהקיפו אותו כרגיל, אמר: "זה היה נאום נורא. ממש תת־רמה. שימעון פרס הגעיל אותי."

■ כאשר דנה הכנסת בעני־יני מישרד ממשלתי מסויים, נהוג כי אותו שר יושב במ־תעשע. בכרטיס אחד אני רו־אה הצגה גדולה."

■ פרס אף לעג לבגין ו־הזכיר את קריאתו לחברי ראש־הממשלה בתנועת־החרות "להיות גברים." כשהכנסת כו־לה צוחקת, שאל בגין: "האם הצו הזה חל גם על חברת־הכנסת **גאולה כהן**?"

■ למצליף־ליצן הליכוד **פסח** ("פייסי") **גרופר** נמאס משבט לשונו של פרס, והוא קרא לעברו: "אני מאד מש־

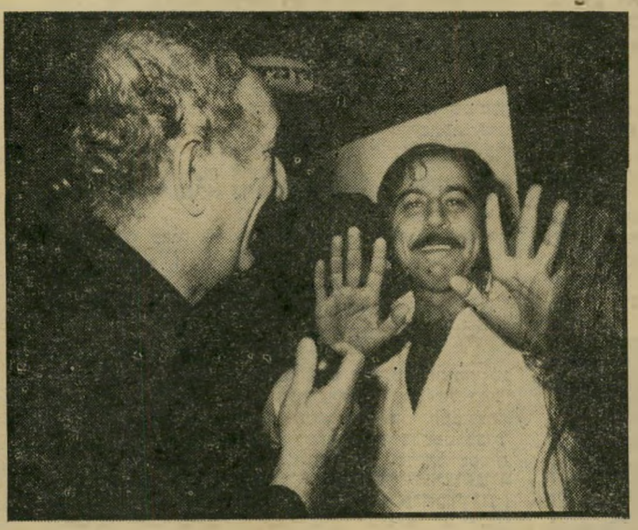

רפיק חלבי

כתב הטלוויזיה, נוכח בערב־המחאה שנע־רך לכבודו של המנחה יעקב אגמון בתל־אביב. המחאה היתה נגד רשות־השידור, שביטלה את תוכנית־הרדיו של אגמון, "בירה ומצב־רוח". עם תום האירוע, שבו נוכחו פוליטיקאים ואמנים, אמר רפיק חדרוזי ליענקלה אגמון: "אתה רוצה שלא יזרקו אותך מן הטלוויזיה? תתאסלם!"

דידי מנוס

הפיזמונאי, התערב בשעתו עם ידידים שאם מנחם בגין יביא את השלום, הוא יאכל את כובעו. הארכיטקט אלישע גת, ששמע זאת, הלך לחנות ממתקים, קנה כמה יריעות של לעדער, הממתק העשוי מישמש, תפר אותם בצורת כובע־מיצחיה ובמשך שבועות ארב לדידי ב־"כסית", כדי לשכנעו לאכול אותו, כפי שהבטיח. השבוע נעתר דידי, ואמנם אכל את הכובע במסיבה שערך במיסעדה ליום הולדתו ה־51.

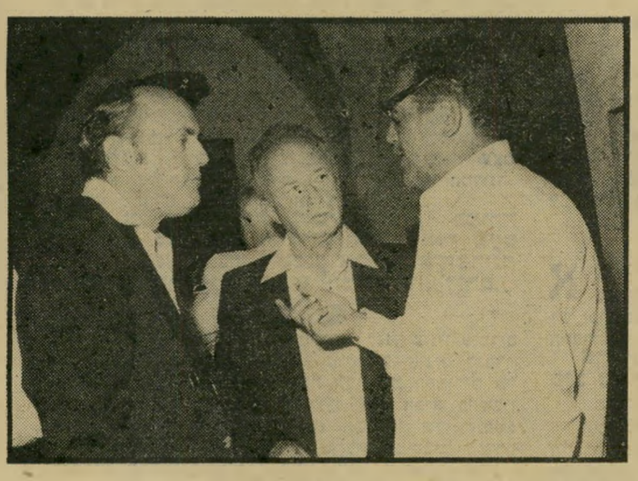

אדמונד דה־רוטשילד

אשר הגיע לארץ במייוחד לישיבת חברי־הנאמנים של מוסיאון ישראל בירושלים, בילה את רוב ימיו בארץ כשהוא רתוק למיטתו בבית־חמלון, ביגלל מחלת־שפעת. אולם בעוד רוטשילד מיעט לבוא לישיבות במוסיאון, הוא לא חסכים לוותר על מסיבת יום־הולדת שערך התעשיין־מיליונר, בנו גיטר, במלון מפואר בטבריה. מרבית אישי־המדינה הטריחו את עצמם לטבריה, כדי לכבד את גיטר ולהינות ממטעמי המסיבה ומרחצה בים. בתמונה: רוטשילד (מימין) משוחח עם ח"כ יצחק רבין ועם שגריר ארצות־הברית בישראל, סם לואיס.

מרשימותיו של מבקר מסעדות

המסעדה שוכנת ליד הנמל והדבר מורגש היטב בתפריט. העדפנו להזמין את הדג החריף בנוסח טריפוליטני, חרריימי בלשון האזור. הדג היה טעים מאד והרוטב חריף כיאות. את הדג ליוור־נו ביין עבדת לבן של כרמל מזרחי, והיתה ביניהם התאמה מושלמת. מולי שתו יין סוביניון בלנק, גם הוא יין משובח של כרמל מזרחי. בכלל ראוי לציין כי לכרמל יש מבחר מעולה של יינות שולחן, אדומים ולבנים.

היין האדום מיועד לבשר בקר, הודו ודברי מאפה, והיין הלבן - לדגים, ועוף. בין היינות האדומים נציין את קברנה סוביניון, אדום יותיק, קרינ־יאה.

יינות כרמל מיטיבים את הארוחות

כרמל מזרחי
מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

מוקד

אנשים

שך כל הדיון במליאה ומאזין לדברי הנואמים, כדי שיוכל להשיב עליהם. בעת הדיון על מישרד ראש־הממשלה לא נכח מנחם בגין במרבית הזמן באולם־המליאה, ובשלב מסויים לא נכח אף אחד מהשרים ב־באולם. יושבת־ראש הישיבה, **שושנה ארבילי־אלמוזלי־נ'**, פנתה למזכיר הכנסת, **נתנאל זורך**, בבקשה שיע־ביר לראש־הממשלה הודעה כי עליו להיות באולם. להפתעתה גילתה כי גם לזרך נעדר באו־תו רגע מהאולם.

■ ח"כ המערך **יוסי שריד** פתח את נאומו על הצעת של"י לאי־אימון בממשלה, בעניין עונש־המוות, בהתקפה על ראש־הממשלה, כשהוא אומר: „רבים מאלה שהתייצבו היום על הדוכן חשבו שנאומו של ראש־הממשלה היה נאום מאכ־זב. אני לא התאכזבתי. אני התבישתי, כי אני חושב שזה היה נאום מביש ומבייש."

■ בהמשך דבריו אמר שריד: „מעולם לא שמעתי את ראש־הממשלה, או לא ראי־תי את ראש־הממשלה, עושה מאמץ אינטלקטואלי."

■ בהמשך נאומו של שריד הוא האשים את ראש־הממש־לה על־כך שאינו מקבל על עצמו אחריות לנושאים רצי־ניים וכבדים. בגין השיב לו הכנסת יש מיקרופונים ליד מושבי כל הח"כים, מלבד מו־שבי חברי־הממשלה.

■ אולם שריד דחה את העזרה של בר־לב ואמר לו: „אל תפריע ללנדאו. השר לנ־דאו, בהתנהגותו, משמש אי־לוסטרציה יוצאת־מן־הכלל ל־מצבה של הממשלה."

■ שריד לא נשאר חייב ללנדאו ואמר לו: „השר לנ־דאו, בחוץ־לארץ מתייחסים ברצינות לשרים. חושבים ש־שרים הם אנשים בעלי שכל ישר, בעלי אחריות ובעלי סמ־כות. אולי אתה אינך מבין זאת."

■ כשעלה בגין בפעם ה־שנייה לדוכן, כדי להשיב לנו־אמים שתקפו אותו, הוא ראה שראש מתקיפיו, שימעון פרס, אינו באולם. הוא פנה אל הב־רן למיפלגה של פרס, ח"כ **שלמה הלל**, ואמר לו: „אב־קש את ח"כ הילל למסור את תוכן דברי לח"כ פרס." השיב לו על־כך הילל: „אני מקווה שיהיה מה למסור, אדוני ראש־הממשלה."

■ במזנון הכנסת ישבו ליד שולחן אחד שר־הביטחון **עזר וייצמן** וח"כ יוסי שריד, דקות אחדות אחרי ריב מי־לולי שהיה ביניהם במליאה. שריד שאל את וייצמן: „כא־קריאת־ביניים: „אני מקבל. עוד לפני שנולדת, הייתי כבר נושא באחריות." השיב לו על־כך שריד: „את מידת העניי־ניות של הסיעון הזה אני מש־איר לחברי־הכנסת לשפוט. כאשר מציגים לי ארגומנטים של גיל, אני נכנע מראש."

■ כאשר שר־התיקשורת והתחבורה, **חיים ילנדאו**, החל מפריע לנאומו של שריד, יצא ח"כ **חיים ברלב** לה־גנת חברו־לסיעה ואמר ללנ־דאו: „תשב ותשמע. בכוונה אין לשרים מיקרופונים. אוז־ניים יש להם. אף פעם ממש־לה לא עשתה קירקס כזה ליד שולחן הממשלה!" במליאת שר אנחנו היינו בשילטון, אי־לול היינו משחררים 76 מחב־לים, אתם לא הייתם מגישים הצעת אי־אמון?" השיב לו על כך וייצמן: „אני לא. אבל החברים המפגרים שלי כן."

■ ראש־הממשלה, מנחם בגין, עבר במזנון הכנסת, ני־גש אל כל שולחן שלידו יש־בו אורחים, בין שהכיר אותם ובין שלא, אמר להם: „ברוך בואכם לכנסת ישראל." הגיב על־כך עיתונאי דבר **נחום ברנע**: „תנו לאיש הזה מדים של הג'א ועוזי ביד, והוא ית־חיל לירות."

■ חבר־הכנסת **חיים קיפמן** השתתף בהקלטת הר־דיון הפומבית של גלי צה"ל, בשם „תרגיל בחמש אצבעות". הוא זכה בניתוח אופיו, כפי שהשתתף בכתב־ידו, על־ידי הגרפולוגית **חנה קורן**, המ־קבלת לידיה כתב־יד אנונימי. כתב־ידו גילה שהוא איש־צי־בור, אינטליגנטי, ערמומי אך טוב־לב. מה שהפתיע הוא ש־הגרפולוגית גילתה אצלו נטיה לכתיבה סיפרותית. כשנשאל קופמן מהיכן הגיעה יצירה סיפרותית לכתב־ידו, סיפר ש־הוא אכן מושך ידו בכתי־בה, אבל בשביל המגירה בל־בד. כשאמרה לו הגרפולוגית, שהיה מתאים לו להיות עורך־דין, אישר קופמן שאכן למד מישפטים, אך ביגלל מות אביו פנה לעסקים.

■ ח"כ **מאיר פעיל** טען השבוע, כי הוא יודע במה דו־מים ובמה שונים הפרופסור **עזרה זוהר** והדוקטור **ג'ורג' חבש**. „השווה ביניהם הוא ששניהם רופאים," טען פעיל, „אבל השונה ביניהם הוא ש־חבש שולח אנשים אחרים ליר־רות, ואילו עזרה זוהר פועל לפי השיטה 'עשה זאת ב־עצמך'!"

■ חבר־הכנסת פסח גרופר אינו זקוק לארוחות־צהריים, אך הוא זכה בארוחה נוספת בהתערבות. כשביקר באחד ה־ימ"חים, כחבר ועדת־החוץ־וה־ביטחון, התערב עם מפקד־המ־קום שימצא טנק שאינו במצב תקין. הוא הצביע באקראי על טנק מסויים, הצוות ניסה להפ־עילו — והטנק לא תיפקד. המ־פקד הנרגז העלה את כל הצוו־תות לטנקים, ציווה להתניע את כולם — ואכן כולם תיפ־קדו כראוי — מילבד האחד שעליו הצביע גרופר.

■ מי שהיה בעבר קונ־סול־הכבוד של אוסטריה בא־רץ, **לאויש גוטסמן**, שהוא כיום סוכן־ביטוח, החליט לאר־גן תחרות טניס לוותיקים. ל־שם כך הזמין את **ז'אק שבאן־דלמאס**, מי שהיה ראש־ממשלת צרפת ונחשב כ־טניסאי מעולה, להשתתף בת־חרות. הוא אף הבטיח לארגן לו פרטנר נכבד אחר, **יצחק רבין**, מי שהיה עמיתו ביש־ראל. אך שבאן־דלמאס לא בא. לעומת זאת, במישחק טניס ב־זוגות, שייערך במלון אכדיה, ישתקו יחד רבין ו**סם זיאים**, שגריר ארצות־הברית בישר־אל. למרות עיסוקיהם הרבים, מצאו השניים פנאי לשני אי־מונים במישחק. רבין בן ה־57 טוען שלואיס הוא שחקן טוב ממנו. לואיס בן ה־48 אומר שרבין הוא שחקן יציב מאד.

■ הזמר הצרפתי **שארל אזנאבור**, שהגיע ארצה ל־שורת הופעות, סיפר לידידים בארץ, כי הפעם הראשונה ש־בה ראה את אשתו **אהה** רוי־קדת היתה בבית־מלון בירוש־לים, באחד מארבעת ביקוריו כאן. כאשר שהו השניים במ־לון, הם ראו תיירים שפתחו **בריקוד הורה**, ואחד מהם בי־קש ממנה להצטרף. אולה לא היססה ונכנסה במרץ למע־גל הריקוד. „זו היתה חווייה מרגשת עבורי", אמר הזמר בחיוך. „היא נראתה לי אז כפיסת־קש, בין כל האנשים שחורי־השיער שרקדו שם."

■ מי שהיה עיתונאי־סא־טיריקן והפך זמר, **יעקב ריטביץ**, הולך בעיקבותיו של זמר להקת החיפושיות ב־עבר, **פול מקרטני**, ששיתף את האשה־בחייו בתקליטיו. יענק'לה, שהוציא עתה תקליט חדש, משתף בו את חברתו הציירת, **טדי עינב**, שליוותה את שיריו בקולות־רקע ובנגי־נת־חליל, יחד עם הזמרת **קורין אהה**.

■ בטכס ברית־המילה ש־ערכו זוג־העיתונאים **ניצה ורם אהרן** לבנם, נשאל האב מדוע קרא לבן **יער**. השיב רמי: „זה רמז לאשתי, שה־תינוק הזה הוא היעד הסופי."

■ במטוס אל־על, שחזר מניו־יורק לישראל, התפלאו הנוסעים לראות את השחקנית **דליה פרידלנד** יושבת, כש־על ברכיה בובה ענקית של פונזי הדוב, מתוכנית הטלווי־זיה החבובות. גם כשהמטוס עצר בלונדון, לקחה דליה את פונזי איתה לנמל־התעופה. ב־הפסקה הקצרה של הטיסה. דליה הביאה את פונזי כמתנה לבתה, **איילה**, אחרי ששהתה בארצות־הברית שלושה שבו־עות, שם הופיעה עם תוכניתה זרעים של מסטיק.

■ ההצגה מחזור אלכוהולי מועדת לפורענויות. אחרי סצי־עתה של השחקנית **מירב גרי** נפגע גם השחקן **ישר־אל בידרמן**, שקפץ מראש המיגדל המוצב על הבימה. הוא נחבל בגבו, ושריריו נמ־תחו, אך בידרמן המשיך לש־חק עד תום ההצגה. רק בקטע שבו עליו להתפשט נעזר ב־שחקן אחר, **שמואל עצמון**. בגמר ההצגה נלקח בידרמן לבית־החולים, שם שהה אר־בעה ימים. קרן־האור היחידה בכל העניין היתה העובדה ש־נולדה לו בת בימים אלה, דבר שרומם את רוחו.

■ כמה מהברקותיו של הסטיריקאי **יואל ריפל**: שר־האוצר **שימחה אריוך** מת־כוון להיות נשיא לבנון. הרי הוא שר־כיס.

■ בעיקבות הירידות בגדה, כריתת הגפנים והסימת הדר־כים בדרום, הוקמה תנועה ל־ארץ־ישראל השלמזל.

■ על פי תוצאות כינוס הפועל, **הוברר שמשתתפי הכי־נוס הצליחו יותר בבריכת־השחיה מאשר באתלטיקה. מה שמוכיח שוב, כי בארץ המומ־חיות של הפועלים זה לסחוט.**

דיי קופר

המתופף המשתולל בתופיו במופע של אלטון ג'ון, היה האיש המפורסם ביותר שהגיע לגלריה „שלוש־עשרה וחצי" ביפו, למסיבה שנערכה לכבוד ג'ון ואנשי הלהקה שלו. קופר, המלהיב כל־כך על הבמה, נתגלה במסיבה כאדם ביישן וצנוע, האזין למחמאותיהם של מעריציו בשקט מאופק. הוא הגיע ארצה עם חברתו היוונית, אלפינדיה, בעוד אשתו נשארה באנגליה. המסיבה נערכה בערב פתיחת תערוכתו של הצייר עודד פיינגרש, וקופר קנה אחד מציוריו ב־200 דולר.

ורדה שניצר

מייוחד, במחיר של 1064 לירות ל־30 גרם. ורדה הביאה עימה אשת־הלומן אחר, חנה גרטלר (משמאל), שהיא גם בתה. השתיים לקחו ברצינות את כל החומר שהוגש להן, ועקבו אחר התצוגה בדריכות.

רעייתו של נשיא בורסת היהלומים משה שניצר, הגיעה לתצוגת־אופנה מייוחדת שנערכה עבור נשות יהלומנים. באותו מעמד נמכר להן קרם־פנים

אנשים

אין טמפונים בספרו של דן בן־אמוץ. אך יש באמריקה יותר פלאפל מאשר בישראל

■ אלוף כינוס הפועל בטניס, והשחקן מס׳ 3 בארץ במישחק זה, הוא **חיים ארי לוזורוב** בן ה־21, שזה עתה השתחרר מצה״ל והחלים מכאבים קשים בגבו, שהפריעו לו באחרונה במישחקי הטניס. חיים הוא בנו של **שאול ארי לוזורוב**, שהיה סגן נציב המים בארץ, ונכדו של **חיים ארלוזורוב**, המנהיג הציוני, שנרצח בחוף יפה של תל־אביב ב־1933.

■ לפני צאת ספרו החדש, זיונים זה לא הכל, הודיע **דן בן־אמוץ** שיהיה מוכן לשבץ נדהם מהמיספר הרב של המטלפנים, שתחת למסור לו מידע על הפיצוץ ביקשו לשאול פרטים על מה שאירע. אחרי שגלי צה״ל החל משדר מבין־קיים על הנוק, טילפנה אל ריימון אשה, תושבת הרצליה, שטענה בכעס, כי גלי צה״ל מעוררים בהלת־שווא. יום אחרי־כן טילפנה אותה הגברת אל רימון לביתו, התנצלה על כי כעסה יום קודם לכן.

■ הפתעה נעימה ציפתה למנהלת הפירסום של חברת עץ הזית, **טובה ישעיה**, כאשר חזרה מטיול בחוץ־לארץ על רגליו והתקרב אל הבימה מרוב התלהבות. באחת ההופעות שלהם, שנערכה בבאר־שבע, היה אריק עצבני ומתוח. באותו ערב נערך מישחק כדורגל בין ניבחרת ישראל לניבחרת ספרד, ואריק התעניין בכל רגע, מאחרי הקלעים, בתוצאת המישחק.

■ כינוי מקורי מצא הפרקליט **אברהם הנדשטיין** לנאשמת בהרבחת ההיריון על גופה, **קיילין פורד**: פורד טרנזיט.

■ יש מישפחות שהתברכו בילדים כישרוניים. מישפחת בעלי־הבוטיקים, **דליה ועמוס מירון**, היא אחת מהן. שירו של בנם, **גיא**, בן ה־17, סיפור קטן, כבר מושמע ברדיו, ועתה עומדת בתם בת ה־8, **מיכל**, להשתתף בפסטיבל בינלאומי של שירי־ילדים, שייערך בארץ. אגב, גיא נראה בימים אלה יוצא עם **מירי**, בתו בת ה־17 של האלוף **הרצל שפיר**.

■ במסיבת כתבי־תיירות, שערך **אלי מסר**, נציג מישרד־התיירות האוסטרי בארץ, גילו הנוכחים עניין בשולחן הרולטה, שהביאה מווינה מישלחת של אנשי־תיירות. לעיתונאים הותר לשחק ברולטה, ומי שזכה במישחק, קיבל פרס — עוגה אוסטרית, שהובאה אף היא מווינה. אחד המנהלים של אתר מרפא ותיירות באוסטריה סיפר שלפני שנה ביקרו באתר שלו כמה מאות ישראלים, וביניהם השחקן **שמואל רודנסקי** וההומוריסטן **אפריים קישון**.

■ מנהל שרותי עיריית תל־אביב, תת־אלוף (מיל.) **פינחס** („פינייה״) **לחב**, הידוע בהברקותיו, הכניס השבוע אימרה חדשה לאוצר־המיכתמים שלו: „יש שני סוגי חברים. אלה הבאים לברך אותך להצלחתך, ואלה הבאים לנחם אותך בכישלונך. משום־מה, יש תמיד הרבה יותר מן הסוג השני.״

■ **עדנה מדליה**, ספורטאית ומורה־להתעמלות ששימשה כמארחת לאנשים־חשובים־במאד בכינוס הפועל ה־11, התרגשה מאד כשאורחי הכנס מהוף־השנהב זיהו אותה מייד מודעות מיסחריות בספר, כמו כל שבוענון המכבד את עצמו. אך דן מגביל את סוג המודעות. שתיים מהן אין הוא מורשה לכלול בספר. האחת: פירסומת לסמפונים, והשניה: מודעה של חברה לאיטריות.

■ אחרי חמישה חודשי מנוחה באמריקה חזר ארצה הזמר־מלחין־שחקן **שמוליק קראוס**. הוא באמת נסע לשם לנוח, ולכן דחה הצעות של ישראלים, המתגוררים בארצות־הברית, להופיע בפניהם במועדונים שונים. מה הרשים אותו ביותר באמריקה? „יש שם יותר פלאפל מאשר בתל־אביב.״ אומר קראוס. סרטו סוסעץ, שבגללו נסע לאמריקה, מוקרן עתה בקנדה ו־זוקרן בקרוב בלוס־אנג׳לס.

■ אל תוכנית הסלפון ה־אדום, בגלי צה״ל הגיעו בשבוע שעבר קריאות רבות בדבר הפיצוץ ברמת־השרון. ערך התוכנית, **צבי ריבלין**, רץ. נודע לה שהציעו אותה כמועמדת בבחירות להנהלת איגוד המפרסמים. היא נבחרה בשבוע שעבר להנהלת האיגוד, יחד עם עוד עשרה גברים. אחרי הבחירה ניגשו אליה נשים המעטות מבין הבוחרים, ואמרה לה כי בחרו בה משום שרצו כי תהיה לפחות נציגה אחת בהנהלה. הגברים שבין הבוחרים טענו, כי בחרו בה מפני שרצו בנציגה יפה בהנהלה. סיבה נוספת לבחירת טובה, גרושה ואם לבת ובן, על־ידי בני שני המינים, היא לחימתה מזה שנים למען ענייני איגוד המפרסמים.

■ **הזמרים אריק איינשטיין ושלום חנוך**, שיצאו בתוכנית חדשה, הוכיחו לקהל הישראלי שלא צריך להיות **אלטון ג׳ון**, כדי להלהיב את הצעירים. בהופעותיהם הצליחו השניים להדליק את הקהל, שהדליק מצידו גפרורים בכל פעם ששיר אהוב הושמע. לקראת סוף התוכנית קם הקהל

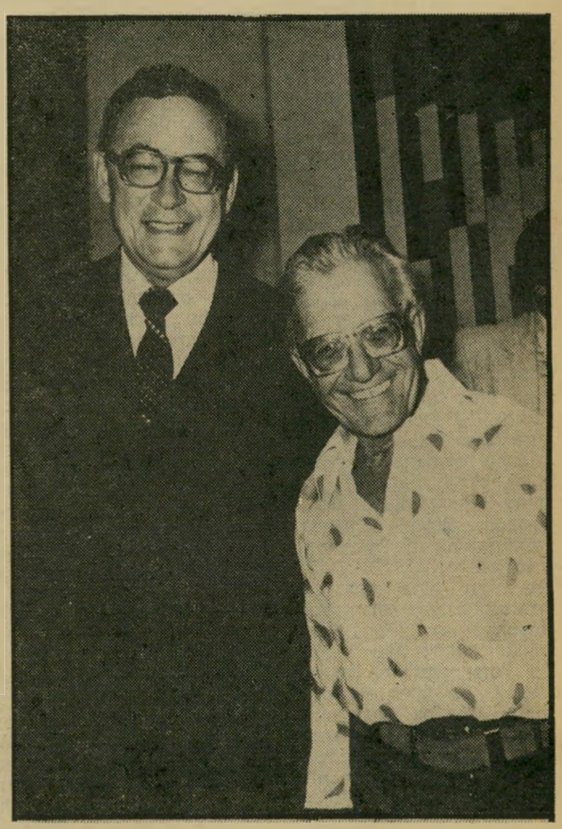

אברהם לביא המורה הוותיק לעברית ולערבית, הוא מומחה ללימוד שגרירים בארץ. בעבר היה המורה לעברית של שגריר צרפת בישראל, פייר ז׳ילבר, שדיבר עברית מבריקה, ועתה הוא מורו לעברית של שגריר גרמניה ביש־ראל, קלאוס שיץ. בפתיחת הערוכה במוסיאון תל־אביב נשא השגריר נאום בעברית רהוטה, ושמח מאד לפגוש במורו שהיה גאה בתלמידו.

ציונה גסט

מהפמיניסטיות הידועות של חיפה, ומי בעיר־חנמל, החליטה לפרוש מפעילות ציבורית ולעסוק יותר בענייני ממון. גסט מצאה וילה על הכרמל, שכרה אותה והקימה במקום בית־מימכר לרהיטים עתיקים. תוך שבועות אחדים הפכה וילת הרהיטים העתיקים מקום־המיפגש של הבוהמה החיפאית, שאולי אינה קונה רהיטים, אך נהנית לשבת עליהם וללגום משקאות.

אורלי חידה

הדוגמנית, נתגלתה כאשת־עסקים ממולחת. הסתיים המחזור הראשון, ותלמידיה צעדו על המסלול בגאווה. אחד מתלמידיה הוא שלמה הורביץ, בן ה־22 מחיפה, שעורר תשומת־לב כללית מפני שחוא דומה מאד בצורתו לגיון טראבולטה.

כ„קציגה מדליה״. בשעתו שירתה בארצם בצוות קצינות משעם צה״ל.

■ ההצגה חייבת להימשך, החליטו השחקנים יוסי קיסן וישראל? פריי־סמן. הם הגיעו למושב גורן שבגליל המערבי, שם עמדה להיערך הצגת הילדים מעבר לים על הדשא. לפתע החלו הפגזות על האיזור. כל הילדים ניצטו לרדת למיקלט. שני השחקנים לא ויתרו על ההצגה. הורידו את התיפאורה למיקלט דרך פתח־הביטחון, ושם התחילו בהצגה המתוכננת.

■ את מינויו החדש כשגריר ישראל בדרום־אפריקה חגג **יוסף הרמזין**, מי שהיה ראש שירות־הביטחון־הכללי ושגריר ישראל האחרון באיראן, במיסעדה סינית. באותו יום חגג גם את יום הולדתו ה־56. בארוחה נכחו גם אשתו, **שריקה**, מי שהיתה רב־סרן בחטיבת גיבעתי במילחמת־ה־עצמאות, ובעלה של בתו, **מור־לי אבישר**, שהוא כוכב־כדורסל. ידידיו של הרמלין אמרו לו, שהם מקווים שכאשר יחזור מדרום־אפריקה, עם תום שירותו שם, יגיע עם כל חפציו — דבר שניבצר ממנו כאשר עזב את איראן. הוא נטש את איראן בימי המהומות וכל רכושו שם עלה באש.

■ בישיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות, כאשר דובר על תביעות השכר של הפועלים, הציע **דב בן־מאיר**, מזכיר מועצת פועלי תל־אביב, לתבוע תוספת חדשה לפועלים — תוספת סבלות. הסביר בן־מאיר: „בקצב האינפלציה יהיה עוד מעט כל־כך הרבה כסף ללא ערך, שיצטרכו פועלים מיוחדים לסחוב אותו במיזוודות ענקיות.״

■ כאשר שני הזמרים, **ששי קשת ואריה משה קונה**, הגיעו לאולפן־הקלטות כדי לשיר ג׳ינגלים (שירי פירסומת), אמר מוסקונה למפיק: „בשביל מה לקחת את ששי? אני הייתי מוכן לחקות אותו בחצי מחיר.״

קופל מציע לך עולם ומלואו

1. טיולים מאורגנים לאירופה הקלאסית — 22, 23, 26, 27 יום החל מ־
38,950.- ל"י

2. טיולים מאורגנים לאירופה ולסקנדינביה — 21, 27 יום החל מ־
45,490.- ל"י

3. טיולי צעירים וסטודנטים לאירופה — 23, 24 יום החל מ־
34,235.- ל"י

4. טיולים מאורגנים לספרד ולפורטוגל — 15 יום (אפשרות להמשיך עוד 8 ימים בלונדון) — החל מ־
24,515.- ל"י

5. טיולים מאורגנים לארצות־הברית — 27 יום
69,150.- ל"י

6. טיולים מאורגנים לדרום־אמריקה — 30 יום
71,190.- ל"י

7. טיולים מאורגנים למזרח־הרחוק — 26 יום או חודש החל מ־
53,785.- ל"י

8. בילוי חופשות באי־השושנים רודוס — 7 לילות החל מ־
6,125.- ל"י

9. חופשות ביוון — 7 עד 14 לילות במקומות שונים (כרתים, אתונה, קורפו) החל מ־
6,425.- ל"י

10. השכרת רכב לכיוון אחד באירופה — קבלת רכב בארץ אחת והחזרתו בארץ אחרת. שיטת השכרה החוסכת נסיעה של אלפי קילו־מטרים ומאפשרת מחירים זולים במיוחד, ללא הגבלה בקילומטרים.

11. השכרת רכב וקרוונים באירופה. לבחירתך מספר רב של תכניות בארצות שונות ובמחירים שונים (דרוש חוברת מיוחדת).

12. בתי מלון בארה"ב ובאירופה. רשת מלונות "הילטון" בארה"ב ובאירופה, רשת מלונות "רמדה" בארה"ב וכן מלונות ברומא, בלונדון ובאמסטרדם.

כש"קופל" מציע טיולים לחו"ל, הוא גם מוצא לך דרך נוחה להשתתף בהם:

א. למשלמים מראש שליש ממחיר הטיול (בנוסף לדמי ההרשמה), יובטח המחיר לפי השער ביום ההרשמה.

ב. אפשרות לשלם שליש ממחיר הטיול ב־10 תשלומים שווים, ללא ריבית וללא הצמדה. התשלום הראשון — חודש לאחר היציאה לטיול.*

* אין אפשרות ליהנות משתי ההטבות הנ"ל, אלא לבחור באחת מהן.

קופל נסיעות

משרד ראשי: **תל־אביב,** רח' פרישמן 14, טל. 246121.
ירושלים טל. 233533.
חיפה טל. 88011.
קרית ביאליק טל. 740451.
נתניה טל. 27410.
הרצליה טל. 938057.
רמת־גן טל. 731105.
באר־שבע טל. 78860.

1979

המחירים לפי שער המטבע ביום **23.4.79**

אם אתה מעונין באחת או יותר מן ההצעות המצויינות במודעה זו — נא מלא, גזור ושלח את התלוש הרצ"ב וחברת "קופל" תשמח לשלוח לך פרוספקט מתאים.

ביטוח חינם בטיולים המאורגנים

זבר

סוכן ישראלי? פטריוט לבנוני? קוויזלינג? הרפתקן? סעד חדאד אירח את צוות "העולם הזה" במדינתו החדשה, והסביר

ממלכתו של אבו-אל-בנאת

ב־1976 נשיח קצין צעיר, בדרגת רב־סרן, ע"י מיפקדת הצבא הלבנוני בביירות, כדי לפקד על איזור דרום־לבנון. האיש, רב־סרן סעד חדאד, קבע את ביתו בעיירה מרג'־עיון. המקום לא היה זר לו. 42 שנים קודם לכן הוא נולד בעיירת־גבול זו, שרק קילומטרים ספורים מפרידים בינה לבין מטולה.

תוך חודשים ספורים הפסיק רב־סרן חדאד לשרת את צבא לבנון, והקים צבא פרטי משלו — צבא המליציות הנוצריות. מאז זרמו מים רבים בליטאני. צבא לבנון הכריז עליו כעל בוגד, דרש ממנו לפ־

אמא רב־סרן סעד חדאד מחבק את אמו הישישה, המתגוררת עד היום בבית שבו נולד במרג' עיון.

שוט מייד את מדיו ולשוב לביירות. חדאד סירב, יצר קשרים הדוקים עם ממשלת־ישראל, בתיווכו של העיתונאי יורם מיזרחי. הוא יצר את "הגדר הטובה" והפך בן־ברית למדינת־ישראל.

חיים במיקלט

הוא נכנס ויוצא אל תוך שטח מדינת־ישראל כבעל־בית. איש אינו עוצר בעדו במחסום־הגבול שליד מטולה. הוא מכניס ומוציא אנשים לתוך שטח לבנון ומתוך שטח מדינת־ישראל, כאוות־נפשו. צוות העולם הזה, שנלווה אליו לסיור במובלעות הדרום־לבנוניות, לא נעצר אפילו פעם אחת על־ידי החיילים הישראליים אשר על שני מחסומי הגבול. איש לא דרש מהצוות אישור מיוחד, מיסמכים או דרכונים. הג'יפ של סעד חדאד מהווה, מן הסתם, גושפנקה חוקית למעבר בגבול הצפוני של מדינת־ישראל, אל תוך דרום־לבנון.

אבי הבנות רב־סרן חדאד עם אשתו תרז ובנותיו: דולי, קתי, ליליאן וזנה. חדאד טוען כי הוא סובל מכך שהוא אבו־אל־בנאת, ומקווה לבן זכר. בתמונה מימין זנה עם חולצת טי, שהודפסה בישראל, ועליה דיוקן אביה.

על רב־סרן סעד חדאד חלוקות הדיעות. לבד מצבא לבנון יש בעולם ובארץ הרואים בו בוגד, קוויזלינג שהחליט לשרת את ממשלת־ישראל למען הקארייריה הפרטית שלו. יש הרואים בו קארייריסט שאפתן, אחרים רואים בו פטריוט ולוחם אמיץ.

לו עצמו יש דיעה טובה על עצמו: "אני איש פשוט, איש רגיל. נולדתי במרג'־עיון לפני 42 שנים. אני לא זוכר בדיוק את התאריך. אינני חוגג את ימי ההולדת שלי. זה נראה לי לא־חשוב. אני גר היום מול הבית שבו נולדתי. בבית זה מתגוררת אמי הזקנה. אני חייל מיקצועי, בוגר בית־ספר צבאי בלבנון ובוגר קורסים מיקצועיים בבתי־ספר צבאיים בצרפת ובארצות־הברית. לשם נשלחתי על־ידי הצבא הלבנוני בזמן כהונתו של הנשיא סולייימאן פרנג'ייה. ב־1976 נשלחתי לדרום־לבנון, כדי לפקד על האיזור ולאבטח את הכפרים."

רב־סרן חדאד מדבר אנגלית טובה. למרות קשריו ההדוקים עם הישראלים אין העברית שגורה בפיו. לדבריו, אין כל צורך ללמוד עברית, מכיוון שהאוכלוסיה הישראלית, שאיתה הוא בא במגע, דוברת

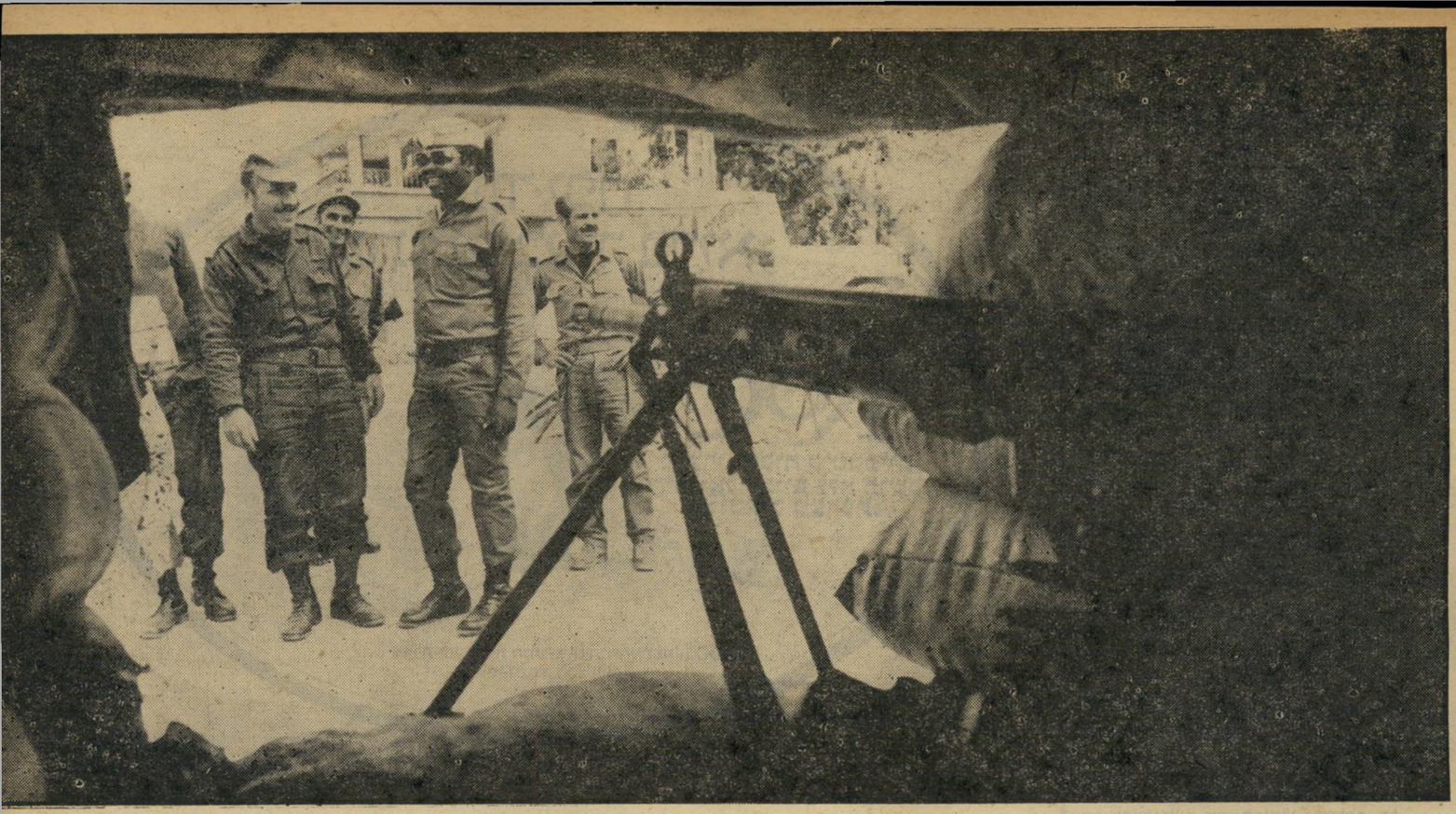

על הכוונת: רב־סרן סעד חדאד בחברת חיילי או"ם בבסיסם בטייבה

רובה ככולה אנגלית או ערבית, או שתיהן. יחד עם זאת, נוצר בקרב חייליו ואצלו מעין סלאנג חדש. הם מרבים לשרבב לתוך שיחותיהם מילים עבריות, כמו „ככה ככה", „לבריאות", „לא, תודה", ו„זהו זה".

במטולה הוא בן־בית. התושבים מדברים אליו כמו אל אחד משלהם. הוא מכיר ילדים בשמותיהם הפרטיים, ומתנהג ב־בית־המלון, שבו נפגש עם צוות העולם הזה לשיחה, כבעל־בית. הוא מספר שיש לו ידידים רבים במטולה. הוא מרבה לבקר בבתיהם, ורבים ביקרו בביתו. לדבריו, הוא את המיקלט, הגראה יותר כחדר־מילחמה מאשר כבית.

הלבנוני הטוב ביותר

אבו־אל־בנאת מזמין את צוות העולם הזה אל ביתו. אשתו, תרז, אשה נאה בשימלה ארוכה, ממהרת לשפות קפה תורכי. הבנות בורחות מהחדר בציחקוקים. ורק לאחר שאביהן משכנע אותן שהשד עצמו אינו מרבה לשהות זמן רב בביתו, ביגלל חוסר זמן.

רב־סרן סעד חדאד הוא בעלה של תרז, מורה במיקצועה, ואב לחמש בנות. הוא אומר בכאב ערבי אופייני: „מה לעשות? אני אבו־אל־בנאת. כך קוראים לי במרג־עיון. יש לי חמש בנות. אבל אין דבר, יום אחד יהיה לי גם בן. אני לא מתייאש."

בנותיו של רב־סרן חדאד, שגילן בין 15 ו־3, מתגוררות ביחד עם אמן במיקלט ביתן. מאז הפך אביהן מפקד צבא פרטי, חייהן בסכנה. ומכיוון שרב־סרן חדאד משוכנע כי ביתו מוכר לפלסטינים, ירדה מישפחתו למיקלט הבית, ותחת להתגורר בבית היפה, הצופה אל העמק, היא מתגוררת בתנאי־מילחמה, כששקי חול אוטמים את החלונות, ומיטות־הברזל מוצבות בחדר־המיקלט.

חדאד: „אם תמצאי פה חייל ישראלי אחד, תצלמי אותו ותפרסמי בעיתון. יש פה רק חיילים לבנוניים. אנחנו מקבלים תמיכה מישראל אבל מגינים על עצמנו. את רואה, יש לי בית יפה המשקיף על נוף נהדר, אבל כעת אני צריך לגור ב־מיקלט, מתחת לאדמה. מי שסובל מזה יותר מכל היא בתי הקטנה, בת השלוש. היא לא אוהבת להיות בתוך הבית. היא אוהבת להיות בחוץ, וזה מסוכן. כך שרוב הזמן היא מבלה בבכי, כי אינה רוצה לרדת למיקלט."

האם הוא מרבה לבלות עם מישפחתו?

„לצערי הרב, לא. אני משתדל לקפוץ הביתה במשך היום, כשיש לי זמן. בערב אני מגיע מאוחר מאד והילדות כבר ישנות. אשתי תרז, שנולדה בהר הלבנון, נושאת בעול המישפחה. היא מגדלת את הבנות, מריצה את הבית ויש לה חיים קשים מאד, ולא קל לה."

האם הילדות מעורבות בעבודתו? האם הוא משוחח איתן על מצבה הפוליטי של לבנון? „בשביל מה? הן צריכות ללמוד, לא צריכות להיות מוטרדות מהמילחמה. אני מתאר לעצמי שהן יודעות מה קורה. אחרי הכל הן ירדו לחיות במיקלט. אבל אני לא מדבר איתן על פוליטיקה. הן צריכות ללמוד, לעזור בעבודת־הבית. אלה לא דברים שמדברים עליהם עם ילדות."

אשתו תרז, מאירת־הפנים ממהרת לכבד את האורחים במאפה לבנוני הדומה לפיצה איטלקית. עד לפני כשלוש שנים עבדה כמורה. כעת היא עקרת־בית. מדוע חדלה לעבוד?

המזכירה הפרטית

תרז: „אין־לי זמן לצאת לעבודה. לא כל כך מפני שאני צריכה לטפל במישפחה אלא מפני שבשלוש השנים האחרונות הפך הבית שלנו לבית ציבורי. באים והולכים כל כך הרבה אנשים. אני צריכה לארח ויש לי אחריות רבה מאד, בתור אשתו של מייג'ור חדאד. פונים אלי הרבה מאנשי המקום עם בעיות, ואני צריכה לעזור להם. חוץ מזה אני המזכירה הפרטית של בעלי. כל היום אני עסוקה עם הטלפונים, ועוד יש לי חמש ילדות על הראש, שצריך לעזור להן בלימודים, לבשל, להאכיל, לדאוג, זוהי אחריות רבה מאד."

האם תרז מרבה גם היא לבקר במטולה את ידידי בעלה?

תרז: „הייתי שם פעם אחת. אין לי זמן. אני צריכה לעבוד בבית."

(המשך בעמוד 34)

הכניסה למיקלט

סעד חדאד בכניסה למקלט ביתו. מישפחת חדאד משוכנעת כי אנשי אש"ף יודעים את מיקומו המדוייק של ביתם שבמרג' עיון, לכן ירדו למקלט הבית ושם הם חיים.

אנשי אש"ף

חיילי פידאיון, שנשבו על־ידי אנשי המיליציות, מוחזקים על־ידי חדאד בבית־כלא בכפר קליעה. לדבריו, הוא מחזיק בשבויים כדי להחליפם בשבויים נוצריים שבידי המחבלים. **צילם: ציון צמריר**

ממלכתו של אבו־אל־בנאת

(המשך מעמוד 33)

רב־סרן חדאד משתהה מעט עם מישפחתו. לאחר מכן הוא יוצא מהמקלט, לכיוון הג׳יפ החונה בחוץ. מהגבעה יורדת אשה זקנה, בעלת שיער לבן, מוקפת בעדת כבשים ועזים. זוהי אמו הישישה של הרב־סרן היא מתגוררת באותו בית שבו נולד, בית־אבן ישן ומאד פרימיטיבי.

ערביה כפרית טיפוסית

הישישה מתיישבת על הריצפה, בין העזים והכבשים. ערביה כפרית טיפוסית.

מישפחת חדאד לא בילתה את כל חייה במרג׳־עיון. תקופה ממושכת התגוררה המישפחה בביירות. כיאה לאיש־צבא בעל דרגת־קצונה, התגוררה המישפחה באחד מרובעיה המפוארים של העיר. בעת שעבר קורסים מיקצועיים בצרפת ובארצות־הברית, נלוותה מישפחת חדאד אל הרב־סרן.

הוא אומר כי בעת ביקורו בתל־אביב נזכר בשהייתו בארצות־הברית: „לא אהבתי את תל־אביב. זוהי עיר מאד מודרנית, המזכירה לי עיר אמריקאית. ומאחר וחייתי בארצות־הברית עם מישפחתי, אני מכיר אווירה אמריקאית ומראה אמריקאי, וזה מה שראיתי בתל־אביב.

„התגוררנו בג׳ורג׳יה, מדינתו של ג׳ימי קארטר, ומאד לא נהנינו, מישפחתי ואני. כל אותו זמן התגעגענו ללבנון. לא אהבנו את האמריקאים ואת המנטליות שלהם. כל מה שמעניין אותם זה מחיר הדלק.

„אם מחיר־הדלק עלה בסנט אחד, העיתונים יוצאים בכותרות־ענק, והטלוויזיה עסוקה רק בזה. שלום במיזרח־התיכון? המילחמה בלבנון? איפה! רק שמחיר הדלק לא יעלה. חוץ מזה יכול כל העולם להישרף.״

יחסי־ציבור של אש״ף

רב־סרן חדאד נוהג בג׳יפ שלו לאורך הכביש המשובש מרוב פגזים. מצד שמאל מיבצר הבופור המאיים. קשה להתעלם מהמחשבה שפעם היה זה מיבצר צלבני, שבו חלשו הנוצרים על המוסלמים. כעת המצב התהפך.

חדאד טוען כי אינו שונא את הפלסטינים. הוא שונא רק את הפדאיון. ולראיה, הוא מספר כי כשהיה ילד, בשנת 1948, היה בין אותם שאספו מזון ובגדים למען הפליטים הפלסטיניים, שברחו מארץ־ישראל.

כשכבש צה״ל את דרום לבנון והגיע עד לליטאני, ידעו עדי־ראייה ישראיים, ביניהם עיתונאים, לספר על מעשי־זוועה, ביזה ושוד שביצעו אנשי המליציות הנוצריות בתושבי הכפרים השיעיים שצה״ל כבש. עדי־ראייה סיפרו גם על הלינץ׳ שעמדו אנשי המיליציה לבצע במפקד הלבנוני, מייג׳ור מוניר מאלי, קצין־הקישור לאו״ם מטעם צבא־לבנון. שמסוקו נחת במיפקדת האו״ם בנקורה. קבוצת אנשי מיליציה השתלטה על המסוק, ואספסוף זועם צעק „אטבח!״ ועמד לקרוע לגזרים את הקצין הלבנוני הכורדי, בעלה של בת לאחת המישפחות העשירות ביותר בלבנון. ברגע האחרון ממש הגיע למקום סעד חדאד, שהציל את מאלי מציפורני ההמון.

מייג׳ור חדאד מכחיש בכל תוקף מעשי ביזה, התעללות או רצח. הוא טוען כי יצר לב הנוצרים הלבנוניים טוב מנעוריהם, וטוען בלהט: „זה הכל יחסי־ציבור של אש״ף! הם מפיצים עלינו סיפורי זוועה ושקרים. אנחנו לא ברברים. אנחנו בני־אדם. הנה, יש לי שבויים של אש״ף, אני מחזיק אותם בכלא בתנאים אנושיים. אני לא פוגע בהם. אם את רוצה, אני אקח אותך לבית־הסוהר ואראה לך אותם, את יכולה לשאול אותם על היחס שלנו כלפיהם.״

כמו המערב הפרוע

ג׳יפ של רב־סרן חדאד משנה כיוון ונוסע לכיוון הכפר קליעה. הוא נעצר

(המשך בעמוד 61)

עור יפה
מתחיל בעור בריא.

מוצרי טיפוח קוסמטיים
היפו־אלרגניים ללא בושם.
מיובאים מצרפת.

להשיג בבתי המרקחת המובחרים הנושאים תוית ROC.
ברשיון משרד הבריאות.

במחירים מיוחדים עד 27 ליולי בלבד*

חופשה שכולה חגיגה

בסלע האדום - באילת

הכל במחיר אחד

720 ל״י ליום
חצי פנסיון

940 ל״י ליום
פנסיון מלא

המחירים לאדם בחדר זוגי (כולל מע״מ)

* אוכל מפתה — מזנונים תאוה לעיניים
* קוקטיילים, אפריטיבים
* יין חופשי בכל ארוחה
* בידור וצחוק, „הצגות״ ו„תצוגות אופנה״
* מוסיקה וריקודים במועדון
* ספורט והתעמלות, שיט מפרשיות וצלילה.
* יאכטה לשיט ודיג (בתוספת מחיר)

הזמנת מקומות
אצל סוכני הנסיעות ובסלע האדום אילת, טלפון 5—3171(059)

• לישראלים בלבד

עם ינוקא
בסלע האדום

האשמות בין המישטרה וצה"ל, ובין שרי הפנים והביטחון -

הרמטכ"ל מודה שהיה מחדל ותובע להסיק מסקנות מהפכניות

נהריה: מי אשם במחדל?

ר' **ב־אדוק רפאל** („רפול") איתן לא ימלא, כפי הנראה, את הבטחתו ל־סמדר הרן. כשבוע אחרי אסון נהריה, ו־יומיים אחרי הראיון המזעזע שאותו העניקה סמדר הרן לטלוויזיה, הופיע אצלה הרמטכ"ל. לאחר שיחה ארוכה הבטיח לה רפול, כי כאשר תסתיים החקירה בנסיבות הפיגוע, הוא אישית ידווח לה מה היה, מי האחראי, ואם יש יסוד להאשמות ש־עליהן רמזה סמדר בטלוויזיה, כאילו שהיה מחדל.

רפול כבר יודע מי האשם במחדל נהריה. הוא סיפר לכתב הטלוויזיה, עמירם ניר,

שר־הביטחון
לוקח תפקיד —

כי החקירה הסתיימה ומסקנתה, „שלמרות שאי אפשר לסגור את חוף־הים של ישראל באופן הרמטי, יגביר צה"ל את כוננותו." מקורות המקורבים לרפול ולשר־הביטחון, עזר וייצמן, ידעו לספר לכתב הטלוויזיה, כי סירת המחבלים נחתה כ־100 מטרים ממוצב של צה"ל.

נראה כי קשר ההשתקה סביב שערוריית הפיגוע בנהריה מתחיל להשתחרר. שבוע עיים קודם לכן מחקה הצנזורה הביטחונית בהעולם הזה קטע שהזכיר עובדה זו.

אחרים טוענים כי פרשת הפנסים היא עניין צה"לי טהור, וכי הפטרולים של צה"ל, העוברים מדי לילה כמה פעמים לאורך החוף, היו צריכים לדאוג להפעלתם התקינה של הפנסים. בגלל שיקול זה, לא דיווחה המישטרה לצבא, משום שאנשיה היו משוכנעים כי הצבא יודע על כך שהפנסים לא פעלו והוא מטפל בכך.

המאבק הפך מאבק בין שר־הביטחון, עזר וייצמן, לבין שר־הפנים הממונה על המישטרה, הד"ר יוסף בורג, מן הרגע שבו נודעו מסקנות החקירה.

כאשר היה שלמה הילל שר־מישטרה, הוא הצליח להביא להחלטת ממשלה, כי כל גושא ביטחון הפנים יהיה בידי המישטרה. החלטה זו הביאה לפריחתה של המישטרה בכל הנוגע לתקציבים. תקציב המישטרה הוכפל ואף שולש, תוועמדו אמצעים שהיא אף לא חלמה עליהם קודם לכן. הוקמה יחידה מייוחדת ללחימה בטרור, יחידה שעליה גאוות המישטרה כולה, ו־מישמר־הגבול, שאף הוא שייך למישטרה, חוזק ותוגבר. העובדה שהמישטרה עוסקת בביטחון־פנים שימשה אליבי לכל כישלונותיה במיגזרים המישטרתיים הרגילים, בלחימה בפשע המאורגן, מניעת גניבות ופריצות ונושא תאונות הדרכים.

בורג הוא אחד השרים החכמים. הוא יודע כי למעשה נושא ביטחון־הפנים מעיק ביותר על המישטרה, ושהמשאבים והמרץ המופנים לכיוון זה חסרים לפעילות הסדירה של המישטרה. הוא משוכנע כי גם מישמר־הגבול הוא נטע זר במישטרה.

אולם בורג גם יודע, כי ברגע שנושא ביטחון־הפנים ילקח ממישרדו, יצומצם תקציב המישרד. כך שלא רק תיפעולה של המישטרה ייפגע, אלא גם כוחו שלו, כשר־המישטרה. ולכך אין הוא מוכן.

המאבק בין צה"ל למישטרת ישראל, מתנהל עתה בשני מישורים. בין היתר מאשים המפכ"ל את הרמטכ"ל בכך, שבליל הפיגוע בנהריה סירב ה־

שר־הפנים
— לוקח תקציב

רמטכ"ל להעמיד לרשותו של המפכ"ל מסוק, שיקח אותו מירושלים לנהריה.

המישור השני, שעל פני השטח נראה תרבותי ושקט יותר, הוא המאבק בין שר־הביטחון לשר־הפנים. במאבק זה יכריע ראש־הממשלה, משום שעזר וייצמן כבר הודיע, כי יעלה את הגושא לדיון בממשלה בישיבתה הקרובה.

אולם רפול, אשר בדבריו לניר הסיר את האחריות למחדל מצה"ל, מודה כי ב־נהריה היה מחדל. הוא לא רק מודה ב־מחדל, אלא דורש להסיק ממנו מסקנות מהפכניות

כאשר הגיע כוח צה"ל למקום, לא היו עוד הזדמנויות לסגוע בשובים מבלי לסגוע בבני־הערובה.

יש המאשימים את המישטרה בשעריוריית הפנסים הביטחוניים. לאורך החוף כולו, במרחק כמה עשרות מטרים זה מזה, מוצבים עמודי תאורה ביטחונית מייוחדת. ביום הפיגוע, כמו במשך השבוע שלפני כן, לא פעלו מנורות אלה. למרות שבמהלך ה־שבוע דיווחו אזרחים למישטרה, שהמנורות לא פועלות, הן לא תוקנו.

לא רק שה־מישטרה, שקיבלה את ההודעות על הפנסים שאינם דולקים, לא דאגה לכך שהם יופעלו או יתוקנו, היא גם לא דיווחה על התקלה לצבא.

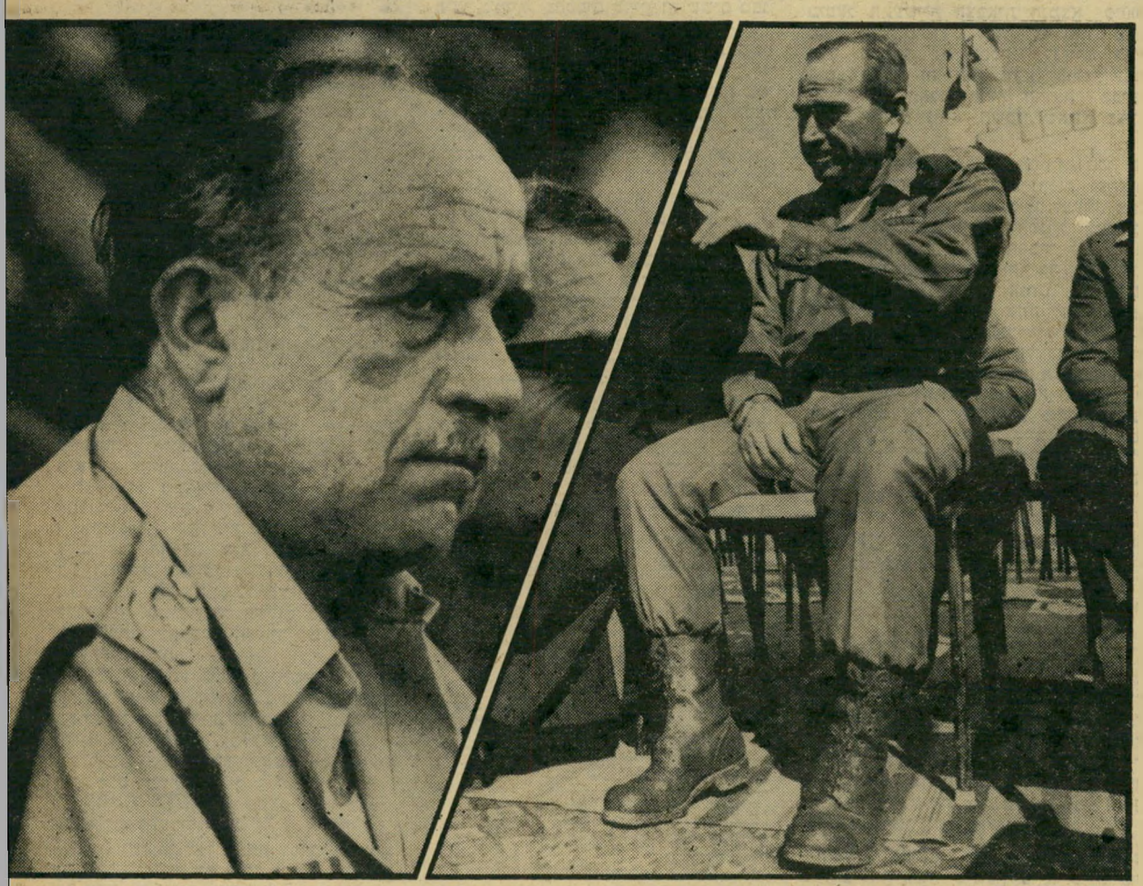

הרמטכ"ל **המפכ"ל**

מי אשם בכך שהמנורות לא דלקו?

במדינה

העם

פאטנטים

בושר־האילתור הישראלי המפורסם עוכד במזוא המרץ — בייחוד כאשר אפשר לרמות את הגויים

אין גבול לכוח־האילתור של התייר ה־ישראלי המאורגן, המשוטט בעולם.

לפני שנים נרעשה ניו־יורק כאשר הס־תבר כי ישראלים גילו פאטנט מצויין כדי לרמות את רשת הרכבות התחתיות במט־רופולין. הם מצאו כי מטבע גרמני חסר־ערך שוקל בדיוק כמו האסימון הדרוש כדי להיכנס מבעד לשערים האוטומטיים של התחתית. בעזרת מארבים ממושכים נת־פסו הישראלים.

השבוע גילה נציג מישרד־התיירות ה־אוסטרי בישראל שני פאטנטים ישראליים חדשים:

● הישראלים שותים בחינם את המש־קאות הנמצאים בבארים הקטנים, המצויים בחדרים של בתי־המלון הטובים באירופה. בבארים אלה יש מיספר קבוע של בקבוקי־משקאות קטנים מסוגים שונים. כאשר יו־צא האורח, נבדק כמה בקבוקים חסרים בבאר, ומחירם נזקף על חשבון האורח.

הישראלים הערימו על הבאר. הם שו־תים את המשקאות, ממלאים אותם מחדש במים, סוגרים את הפקקים — והתרמית אי־נה מתגלה אלא אחרי שהישראלים כבר חזרו הביתה.

● הישראלים, המשלמים בעד לינת־לי־לה וארוחת־בוקר, יורדים בבוקר לחדר־האוכל, שם מונח שפע של מזון על השול־חנות לשם שרות־עצמי. הם ממלאים לעצ־מם שקיות המספיקות ליום שלם. כך הם חוסכים לעצמם את הארוחות.

קשה לטעון כי האוסטרים, שבחרו זה עתה מחדש בקאנצלר היהודי ברונו קרייס־קי, הם אנטי־שמים. אבל ימשיכו התיי־רים הישראליים המאורגנים להגיע אליהם במיספרים גדולים, ייתכן שגם זה ישתנה.

יחסים מרחביים

מהחלה רצינית מאד

בגין הציע שיזום, היה זה אקט מתוחכם של לוחמה מדינית

„זוהי מהתלה!" ליגלג שימעון פרס מעל דוכן הכנסת.

שעה קלה לפני כן הכריז ראש־הממ־שלה, מעל אותו דוכן, על הצעתו לנשיא אל־אס סאדקיס לחתום על חוזה־שלום בין לבנון וישראל. פרס היה בטוח כי זוהי הכרזה ריקה נוספת של מנחם בגין, מחווה דרמתית נבובה שאין מאחריה כלום.

אולם אחרי מאורעות השנתיים האחרי־נות, היה פרס צריך להיות יותר. לא פעם מוסתרים מאחרי המחוות הגראנדיו־זיות של בגין דברים אחרים.

חיש מהר נתגלה השבוע כי גם הפעם זה כך. ההצעה לא היתה מהתלה כלל וכלל. **מהלך מתואם.** כבר למחרת היום הת־כנסו ראשי חזית הנוצרית־הימנית הלבנו־נית. לעיני מצלמות־הטלויזיה דנו מנהיגי המארונים בכובד־ראש בהצעתו של בגין. ההחלטה: דרישה מהנשיא סאדקיס, שאף הוא נוצרי, לקבל את ההצעה.

לא יכול היה להיות ספק כי המהלך המדיני הזה היה מתואם מראש.

מובן מאליו שהנשיא סאדקיס אינו יכול לקבל את ההצעה. הוא מתמרן בעדינות בין המחנות היריבים בלבנון. הוא נמנע מלהתגרות בסוריה, אשר צבאה נמצא ב־לבנון כדי לשמור על השלום בין העדות. הוא משתדל גם שלא להיגרר לעימות נוסף עם הפלסטינים.

ראש־הממשלה, שהוא מוסלמי־ימני, דחה את הצעת בגין מכל וכל, מייד עם הש־מעתה. סאדקיס דיבר בזהירות, נמנע מ־דחייה מוחלטת, אך גם לא קיבל אותה.

לכאורה, היו התוצאות אפס. אם כן, מה היה טעם המהלך?

לקראת החתוקה. הטעם טמון במצי־אות הלבנונית הפנימית.

הימין הנוצרי שולט עתה במובלעת גדו־לה בהר־הלבנון. שם ריכז כמויות עצומות של נשק, ושם הוא מקיים את צבאו הפרטי. הצבא הסורי אינו מנסה להשתלט על אי־זור זה, מחשש פן יסתבך במילחמה קשה.

הקיצוניים שבקרב הנוצרים — וברא־שם כמיל שמעון הישיש, פיאודל בעל צבא פרטי משלו — דוחפים עתה להקמת מדי־נה לבנונית עצמאית באיזור זה, תוך חלו־קתה של לבנון הקודמת והריסתה. כמה מן המנהיגים האחרים של הימין הנוצרי, כמו פיאר ג'מייל, מהססים עדיין וחוששים מפני צעד כה דראסטי.

הכרזתו של מנחם בגין באה לתת גיבוי לשמעון ולעמיתיו, לדחוף אותם לעבר ה־חלוקה. למען אותה מטרה גם עודדה ממ־שלת־ישראל את הרב סרן סעד חדאד (ראה עמודים 32—31) להכריז על מדינה „עצמאית" משלו לאורך גבול ישראל. חדאד, שהוא כל־כולו יציר־כפיים של יש־ראל, פעל על פי הוראות מפעיליו.

„פיסטין הקטנה". אם תקום לבנון נוצרית־ימנית נפרדת, היא תהיה מדינת־חסות של ישראל, כמו המובלעת של חדאד. היא תאיים על עורף המדינה המוסלמית, המשתרעת בין מובלעות־חדאד ובין מדי־נת־הנוצרים. מדינונת זו תהיה, למעשה, „פלסטין הקטנה", בשליטת אש"ף. היא גם תהווה איום על סוריה, ובת־ברית בעת מילחמה עימה.

מובן שכל זה אינו תוכנית־שלום, אלא להיפך: תוכנית־מילחמה. בשעה שמטוסי ישראל חגו בשמי לבנון והפציצו בהת־מדה מחנות פלסטיניים, בעוד שספינות חיל־הים הפגיזו אותם מן הים, ויחידות חי"ר ושיריון הגיחו אליהם על הקרקע, היתה ההצהרה של בגין אקט נוסף של לוחמה מדינית.

התוצאה הוודאית תהיה, כמובן, ההיפך מן המטרה המוצהרת, שהיא „לשמור על שלמות לבנון".

אסונות

בום! בום!

סיוט ההתפוצצויות מאיים על אזרחים שזווים בכל הארץ. עד מתי?

„באמצע שיעור היסטוריה, בתוך כל ההרצל והצ'יובטים ראינו פתאום עשן, הרי־בה עשן! ושנייה אחת אחר־כך שמענו בום! אבל איזה בום! כל הכיתה רעדה. רצנו לחלונות וראינו פטריית־עשן של איזה 50 מטר. נזכרנו בסיפורים על פצצות אטומיות, כאלה עם עשן כמו פטריה."

רונן צרפתי, תלמיד בית־הספר התיכון המקיף שברמת־השרון, המשיך לתאר מה עבר עליו בעת שאירעו ההתפוצצויות ב־מיפעל התעשייה הצבאית הנמצא כ־300 מטר מבית־ספרו: „בא לנו פחד נורא בלב. פתאום, לא הספקנו לגשום, ועוד בום! הפעם זה היה נורא, כולנו עפנו אחורנית והתחלנו לרוץ החוצה מבית־הספר. פחדנו נורא, חשבנו שאיזה פצצה תיפול עלינו.

„מפחיד לחשוב על זה. המורות בכו, ה־בנות התחבאו מתחת לשולחנות ופתאום לא היה חשמל. כולם התחילו לצעוק. אח־רי זה התאספנו במיקלט והמנהל אמר לנו לא ללכת לשום מקום, והסביר לנו שהוא בקשר עם המישטרה. אחר־כך באו שני שוטרים. ניסו להחזיר אותנו ללימודים, אבל היינו בלחץ, ועוד איזה לחץ! ברח־נו הביתה. כל אחד חשב שמי יודע מה קרה אצלו בבית. חשבנו על כולם, כאילו שזה הסוף, כאילו שהמילחמה הגיעה אלינו!

„אני ערוך העיתון סקופ, זה העיתון של בית־הספר. אחרי שנרגעתי מייד חשבתי על העיתון ועל זה שאני חייב לכתוב שם. שלדעתי זה ממש פשע שאנשים גרים על־יד מיפעל צבאי שיש בו כל מיני סכנות. בחיי, אנשים פה חיים כאילו ביישוב ספר, כל כמה שנים — פצצה. מצחיק, לא?"

מיפגע ביטחוני. ברמת־השרון אף־אחד לא צוחק.

„רק לחשוב על זה, שבאמצע העיר יש מיפעל תעשייה צבאי, זה מזעזע," אומר מי־שהו מהתושבים. ההתפוצצות הראשונה ב־מיפעל אירעה בסוף שנות ה־50', היא הפי־לה כמה חללים וגרמה לפציעתם של עש־רות. ואילו בארבע השנים האחרונות היו שלוש התפוצצויות — ב־1975, ב־1977 וביום החמישי בשבוע שעבר.

אחרי ההתפוצצות של שנת 1975 הכריז שר־הביטחון דאז, שימעון פרס, כי מיש־רד־הביטחון מתכנן את העברת המיפעל של תע"ש לאיזור בלתי מאוכלס. לפני כ־חודש נערכה ישיבה של אנשי מועצת רמת־השרון, בראשותו של מנחם שרמן, ואנשי המיפעל, ובה טען מנכ"ל התעשייה הצבאית, מיכאל שור, כי הפינוי לא ית־בצע בשנים הקרובות, בשל הנטל הכספי הכבד הכרוך בפעולה כזו. בסיום הפגי־שה סוכם, שייעשו מאמצים לבצע את ההעברה בהקדם האפשרי, וביניתיים „יהיה שיתוף־פעולה בין המועצה להנהלת תע"ש."

איש לא העלה בדעתו, כי סיכומי אותה פגישה יהיו טובים לחודש אחד בילבד. בעיקבות הפיצוץ האחרון החליטו ראש המועצה שרמן ומנכ"ל המועצה, עמיחי לוי, לפנות לראש־הממשלה, לשר־הביטחון ולשר־הפנים בדרישה לפנות את האיזור תוך שבועות ספורים. „הפעם זה כבר מעבר לניסבל," אמר לוי, „כל השנים זה היה מיפגע־תברואתי, כימיקלים וגזים רעי־לים זה דבר של מה בכך, כשעובדים בחומרי־נפץ. אבל עכשיו זה גם מיפגע־ביטחוני ממדרגה ראשונה. לא צריך לח־כות עד שיהיו עוד קורבנות בנפש."

מעשים ומחדלים. „לפעמים נדמה, שעד שלא יקרה משהו איום ונורא, אף אחד לא יזיז משהו," אומרת דורית שימ־רון, מורה לבלט, אם לבן, תוך כדי פינוי הזכוכיות והטיח שנפל מקיר ביתה. „זה שאף אחד לא מת היום, זה מרגיע את האשמים." לאחר כמה שעות התברר, כי בין עיי החורבות שבין שתי הגבעות נמ־צאה גווייתו של פינחס פפיאשווילי, אב לשלושה ילדים שעלה לארץ לפני שנתיים.

חביב שריקי, פועל תע"ש שנפצע ב־פניו, בחזהו וברגליו, אמר: „העבודה הזו בשבילי היא כמו כל עבודה אחרת, אך חבל לי על האנשים שגרים בסביבה. הם חיים בפחד, כל היום וכל הלילה."

בינתיים הורה שר־הביטחון, עזר וייצמן, להפסיק את העבודה במיפעל. הוא, ועימו כל תושבי הסביבה, מחכים בקוצר־רוח ל־מימצאיה של ועדת הבדיקה, בראשותו של אלוף־מישנה (מיל.) ישראל גרנית, שנת־בקשה לסיים את עבודתה ולקבוע את האח־ריות למעשים ולמחדלים, עד ה־22 במאי.

נפגע שריקי
מעשים —

נפגעת שימרון
— ומחדלים

הנשיא

חשבון עם הנשיא

השר משה ניסים מנסה לנקום בנשיא המדינה על יחסיהם בעבר

כאשר הציע ח"כ הליברלים, אברהם כץ, את חוק־צינון־הנשיאות המפורסם שלו, שנועד לקבוע כי נשיא־המדינה לא יוכל לכהן כראש־ממשלה אלא לאחר תקופת צינון בת ארבע שנים, היה ברור לכל מי שמכיר את כץ שאין זה הרעיון שלו.

כץ ידוע כחבר־כנסת שקט, לא בולט במיוחד ולא תככן. ואמנם חקירה קצרה העלתה, שהיה זה השר בלי תיק, משה ניסים, שהגה את הרעיון. הוא הצליח לשכנע את כץ להגיש את הצעת החוק בשמו. לא היתה זו הפעם הראשונה בשנה האחרונה שניסים ניסה להתנכל ליצחק נבון. כאשר הועלתה מועמדותו של נבון לתפקיד הנשיאות, היה זה ניסים ששכנע את המיפלגה הליברלית ואת הד"ר אלי־מלך רימלט, שיש למנוע בכל מחיר את הצגת מועמדותו של נבון. „אנחנו נמצאים עתה בשילטון, ולא יתכן שמי שהיה תועמלן המערך לפני הבחירות יהיה ה־נשיא שלנו." אמר ניסים. היה זה ניסים שהכשיל בצורה כה חמורה את מי שהיה מנהיג מיפלגתו, רימלט, ושיכנע אותו לנ־סות ולהתמודד עם נבון.

לפני כחודש לא יכול היה עוד ניסים, הידוע כתככן זהיר וערמומי להתגבר על עצמו. לאחר שבישיבת הממשלה נשמעה ביקורת נוקבת על הנשיא, בעניין פרשת ביקורו בארץ של ג'ימי קארטר, היו שרים ששמעו את ניסים אומר, בהתייחסו לנבון: „יש לי חשבון ארוך עם האיש הזה."

רק עתה, לאחר שהצעת ניסים־כץ, כמו יתר הנסיונות של ניסים לפגוע בנשיא, הפכה לבדיחה פוליטית תפלה, התגלה מה הם החשבונות ההיסטוריים שיש לניסים עם נבון.

טענות־שווא. ההיתקלות הראשונה בין השניים היתה בשנת 1958, כאשר משה ניסים, אחד מבניו של הראשון־לציון, הרב הספרדי הראשי לישראל, הצ־ליח בעזרת אביו להתחמק משירות צבאי. כאשר התפוצצה הפרשה ידע כי ניסים פטר עצמו משירות צבאי בטענות־שווא

(המשך בעמוד 44)

דו תשקיף

ראש־הממשלה לא
הזמין את הנשיא

הודעת לישכת ראש־הממשלה, לפיה הזמין מנחם בגין את נשיא המדינה, יצחק נבון, לטכסים שייערכו בשבוע הבא לרגל ביקורו בישראל של נשיא מצריים, אנוור אל־סאדאת, אינה נכונה.

נשיא המדינה ולא ראש־הממשלה הוא מארחו של נשיא מצריים, לפי כללי הטכס. לכן בגין אינו יכול להזמין את נבון, אך נבון יכול להזמין את בגין.

סאדאת התשקע
על השבת

בקשותיה של ישראל, שהנשיא המצרי לא יקדים את ביקורו בארץ מה־27 ל־26 במאי, נדחו על־ידי הנשיא המצרי.

ה־26 בחודש הוא יום־שבת וסאדאת מעוניין להגיע לאי־עריש וזכות במקוא תשומת־חכב, מבלי שראש ממשלת־ישראל, מנחם בגין, יהיה עימו. בגלל השבת לא יוכל בגין לקבל את פני סאדאת ובכך הטכסים, באותו היום, יהיה סאדאת הכוכב היחיד.

עליזה בגין
רוצה להופיע

מקאהיר נודע, כי ג'יהאן סאדאת לא תזווה את בעלה בביקורו הצפוי באי־עריש ובבאר־שבע. הודעה זו גרמה אי־נוחיות בלישכת ראש־הממשלה, מאחר שעליזה בגין עומדת על כך שהיא תלווה את בעלה, כשיקבל את פני סאדאת.

אם לא תשנה ג'יהאן סאדאת את דעתה ברגע האחרון, תיווצר בעייה, מאחר שהפרוטוקול קובע כי נשות המנהיגים המארחים תלווינה את בעליהן, רק אם האורח בא עם אשתו, או כאשר האורח אינו נשוי.

דגל פלסטין
בבאר־שבע

סטודנטים ערביים מתכננים להניף את דגל פלסטין בעת נאומיהם של אל־סאדאת ובגין באוניברסיטת בן־גוריון בבאר־שבע.

מתוך 2000 המוזמנים לשמוע את נאומי שני המנהיגים ביום הראשון, ב־27 בחודש, הוקצו 500 מקומות לסטודנטים, אשר ביניהם יהיו גם סטודנטים ערביים, תלמידי אוניברסיטת בן־גוריון, המתכוונים להניף את דגל פלסטין.

סאדאת יגיע
ביאכטה של פארוק

היאכטה אשר תביא את נשיא מצריים, אנוור אל־סאדאת לאי־עריש היתה היאכטה הפרטית של מלך מצריים, המלך פארוק עד שנת 1952.

יאכטה זו ידועה במצריים כאחד מסימני העושר של המישטר המלוכני המיצרי.

סאדאת לא רוצה יין

לישכת הנשיאות במצריים הזכירה לגורמים בישראל, כי הנשיא המצרי אינו נוהג, בגלל אדיקותו, לשתות יין וירושלים התבקשה לכבד אותו בטכס בשערי באר־שבע רק במלח ובלחם.

בביקורו הקודם של אל־סאדאת בישראל הוגש לנשיא המצרי גם יין והדבר יצר מבוכה במישלחת המצרית.

קרע נוסף
מישטרה - צה"ל

קרע נוסף בין פיקוד המישטרה לבין פיקוד צה"ל נתגלע בגלל ביקור אל־סאדאת בשבוע הבא.

במישרד ראש־הממשלה החליטו, כי הממונים על הביקור מהבחינה המיקצועית יהיו אנשי צה"ל ולא אנשי המישטרה. החלטה זו עוררה את מפכ"ל המישטרה, רב־ניצב חיים תבורי, להגיש מחאה על כך לשר־הפנים.

ריב בין ארליך ושרון

מאז ישיבת־הממשלה שדנה בנושא התקציב, אין שרי האוצר והחקלאות מדברים זה עם זה.

בישיבה תקף שר־החקלאות, אריק שרון, את שר־האוצר, שימחה אריין, במילים חריפות ביותר. בין השאר אמר שרון לארליך: „אין לך מושג בכיכלה. כל יום אתה מביא תוכניות כיכליות חדשות ואתה לא יודע על מה אתה מדבר."

רק בקושי הצליח ראש־הממשלה להשתיק את שרון, כשהוא תומך בארליך. שר־האוצר התחייב בפני מקורביו: „לא אדבר עם שרון".

פרס רצה
צנחנים באוטובה

רק עתה נתגלה מה היתה התוכנית הראשונה למיבצע־אנטבה, שהגיש שר־הכיטחון דאז, שמעון פרס, למי שהיה ראש־הממשלה, יצחק רבין. התוכנית היתה להצניח שני גדודים של צנחנים על נמל־התעופה. רבין פסל אותה מפני שהיה ברור לו כי החוטפים ירצחו את כל בני־הערד כה לפני שהצנחנים יגיעו לקרקע. וכי נשקפת סכנה גם לחיי הצנחנים עצמם.

דיין ידרש להחנצל

עובדי משרד־החוץ עימדים לפתוח בעיצומים ולהחריפם עד לשביתה כללית, אם שר־החוץ משה דיין לא יתנצל בפניהם, על התבטאויותיו בישיבת הממשלה.

בישיבה זו טען דיין, כי ישנם עובדי מישרד־החוץ המשמיצים את הממשלה ואת פעולותיה. דיין הודיע למקורביו, שהוא לא יתנצל וכי „העובדים לא הבינו אותי נכון."

דרישה לקצץ
בהוצאות סחרוב

כמה חברי־כנסת מהליכוד טוענים, כי הוצאותיו של יושב־ראש מועצת המנהלים של התעשייה האווירית, ישראל סחרוב, מגיעות לממדים מדהימים וכי יש לקצץ בהן.

סחרוב, מראשי המיפלגה החיברלית ואיש עסקים עשיר, עובד תמורת משכורת של לירה ישנה בתעשייה האווירית, אולם הוצאותיו, כולל הוצאות מכונית מפוארת צמודה ונהג, עולות לקופת המדינה יותר מ־100 אלף לירות בחודש.

המהירות
תוגבל ל־80

שר־התחבורה, חיים לנדאו, עומד להוציא תקנות שלפיהן תוגבל מהירות הנסיעה גם באוטוסטרדות ל־80 קמ"ש, במקום מהירות של 90 קמ"ש הנהוגה כיום.

לנדאו מנמק זאת בצורך לחסוך בדלק. למרות נימוקו זה, טוען שר־האנרגיה, יצחק מודעי, כי לשם חיסכון בדלק אין צורך להפחית את מהירות הנסיעה בעשרה קמ"ש.

ישראלי התבקש
להשפיע על מצרים

בישיבת הנהלת הפדרציה העולמית של העיתונאים, שנערכה בשבוע שעבר בבריסל, התבקש העיתונאי הישראלי, כתב ידיעות אחרונות, אריה צימוקי, לפתוח במשא־ומתן עם אגודת העיתונאים המצרית, כדי לשכנע אותה להצטרף לפדרציה.

המשימה הוטלה על צימוקי, שהוא סגן יושב־ראש הפדרציה, למרות שמדינה ערבית אחרת, תוניסיה, חברה אף היא באירגון.

הדגלים ועלמו
באל־עריש

בשבוע שעבר נעלמו כל דגלי ישראל שהיו מונפים באל־עריש.

המקום היחידי שבו מתנוסס עדיין דגל ישראל הוא על בית המימשל.

חילופי גברי
ב„מעריב"

עורך „מעריב", שלום רוזנפרד, עומד לפרוש מתפקידו כעורך. במקומו יתמנה כעורך הצהרון הנפוץ, חבר המערכת הראשית של העיתון, משה ז'ק.

חילופים אלה באו אחרי מתיחות ועירעור היחסים האישיים בין עורכי מעריב.

צוקרמן נבחר שוב

יושב־הראש החזק של ועד עובדי צ"ם, אורי צוקרמן, נבחר שוב לתפקידו, ברוב גדול, בבחירות הפנימיות שנערכו בשבוע שעבר בצ"ם.

בעיקבות תלונות של הנהלת החברה נעצרו צוקרמן וכמה מאנשי אמונו בוועד עליידי המישטרה לפני כחצי שנה, בחשדות של קבלת שוחד ומעשי מירמה. כוונת הנהלת „צי"ם" היתה להכאיש את ריחו של צוקרמן בעיני חבריו, כדי למנוע ממנו להיכחר בשנית.

צוקרמן שוחרר ממעצרו כעבור ימים אחדים, ולא הוגש נגדו כלל כתב־אישום.

ברג נזף באיבצן

שר־האמים, חד"ר יוסף ברג, נזף בממקד המחוז הדרומי של המישטרה, ניצב אריה איבצן, בצורה חמורה ביותר.

אחרי הפילטומים בדבר האפשרות שראשות הדיור שפיר יקבל את תפי קיד מפכ"ל המישטרה, הופיעו פיר סומים נגדיים, שטענו כי במישטרה קיימת תסיסה בגלל המינוי הצפוי של שפיר וכי קצינים בכירים רבים יעזבו את המישטרה, אם אומנם יהיה שפיר המפכ"ל.

ברג נודע כי יזום פירסומים אלה הוא איבצן, הנוטש את עיניו לתפקיד המפכ"ל ולכן הוא קרא לו ונזף בו.

השגים וניצחונות
104
PEUGEOT

1977

24 השעות של שָמוני
מקום ראשון בדירוג הכללי
מקום שני בדירוג הכללי

1977

תחרות חורף –
שֶר שֶבַלְיֶיה בְּריאַנְסון
מקום ראשון בדירוג הכללי
מקום שלישי בדירוג הכללי
מקום שמיני בדירוג הכללי

1977

טור דה־קורסיקה
עשירית בדירוג הכללי
ראשונה בקבוצה II

1977

ראלי לַנְוויל
מקום ראשון בדירוג הכללי
ראלי ריימס
מקום ראשון

1977

אליפות צרפת
מקום שני בדירוג הכללי

1978

ראלי פורטוגל
שביעית בדירוג הכללי
ראשונה בסווג שלה.

1978

ראלי חוף השנהב
מקום ראשון בדירוג הכללי

1978

גרנד פרי – מַרטיניק
מקום שני בדרוג הכללי
מקום ראשון בקבוצה II

1979

גרנד פרי, שֶר – שֶבַלְיֶיה
מקום שני בדירוג הכללי
מקום שלישי בדירוג הכללי
מקום חמישי בדירוג הכללי

1979

גביע הזהב שֶר – שֶבַלְיֶיה
ראשונה בדירוג הכללי
שניה בדירוג הכללי
שמינית בדירוג הכללי

דוד לובינסקי בע"מ
מפיץ פיג'ו בישראל

37

התזכנית להדיח את מנהל הטלוויזיה

יחד עם כל מי שאינו חסיד הליכוד

המזימה

בבניין הטלוויזיה, בבית־היחלומים בירושלים, מדברים עתה בטונים הרבה יותר נמוכים. לעיתים אף מדברים בלחש. „שלא לציטוט" מוכנים רבים מהכתבים, העורכים והמנהלים להודות בכך, כי ב־טלוויזיה נושבת רוח חדשה, רוח של פחד ושל צנזורה.

נושא השיחה המרכזי בבניין הטלוויזיה: מי יהיו אלה שיחליפו את חיים יבין כמנהל מחלקת־החדשות, ואת ארנון צוקרמן כמנהל הטלוויזיה. השאלה אם השניים אכן יוחלפו כבר אינה נשאלת. כימעט לכל ברור, כי ראשיהם של יבין ושל צוקרמן ייערפו בשבועות או בחודשים הקרובים.

מלבד שני הליצנים של הוועד־המנהל — עורך־הדין אהרון פאפו, מסיעת לעם שבליכוד, חבר נאמן בחוגי ארץ־ישראל־השלמה, וצבי („הזי") זינדר מד"ש, העושה כל מה שנדמה לו שייגאל ידין או שמואל תמיר היו רוצים שיעשה — איש לא דרש לסטר את חיים יבין. ההזדמנות של השניים נפלה לידיהם כאשר התעורר הדיון ב־שאלת הראיון עם סמדר הרן. בישיבה הראשונה של הוועד־המנהל, שדנה בעניין זה, שבה לא השתתף יבין, הם דרשו, כל אחד במילים משלו, לפטרו.

„לא תאיים עלי"

להגנתו של יבין קם, מי שכיהן באותו יום כממלא מקום מנהל הטלוויזיה, מנהל מחלקת התוכניות מרדכי („מוטי") קירשנבאום. הוא דרש בכל תוקף, וליושב־ראש הוועד המנהל, הפרופסור ראובן ירון, לא היתה ברירה, אלא לקבל את דרישתו, שלא לדון בנושא יבין, שלא בנוכחותו. ירון עוד ניסה להתווכח עם קירשנבאום ואמר כי חיפש את יבין בטלפון, כדי להזמינו לישיבה, אך קירשנבאום איים בשערוריה והנושא ירד באותו היום.

אולם לא עבר זמן רב והנושא עלה מחדש בישיבה נוספת של הוועד־המנהל, שבה השתתפו כבר ארנון צוקרמן, שחזר מסיור בחוץ־לארץ, ויבין עצמו, „שמצאו אותו בטלפון".

הדובר העיקרי נגד יבין היה זינדר. הוא מצא כיוון חדש להתקפותיו. „לא יתכן," טען זינדר, „כי יבין יהיה גם מנהל מחלקה, גם מראיין וגם מגיש. יש לו יותר מדי תפקידים." אולם הוא לא ביקש מיבין להפסיק לראיין או להגיש, והכל הבינו את הרמז שלו.

אך חילופי דברים חריפים בין המנכ"ל החדש של רשות־השידור, יוסף („טומי") לפיד, לבין מנהל הטלוויזיה, ארנון צוקר־מן, הביעו יותר מכל את הסיבה לאווירה החדשה בטלוויזיה. לפיד אומנם טען כי אם היה יבין מבקש ממנו, מראש, אישור לראיון עם סמדר הרן הוא היה נותן לו אותו, אך מחה חריפות על כך שיבין לא ביקש את האישור. „אני לא רוצה להיות מופתע," טען לפיד, „אני רוצה לדעת מה משדרים ואני רוצה שיתייעצו איתי אם לשדר, או לא, כל דבר שהדעת אומרת שצריך את השיקול שלי. אם זה לא ייעשה, אני אתן לעבאדי לנהל את ענייני רשות־השידור ואני אשב בבניין הטלוויזיה מה־בוקר עד הערב. אני אהיה בכל ישיבת בוקר ואצפה בכל שידור מתוך המערכת. אני אפקח על הכל."

באותו רגע הסך מנהל הטלוויזיה, ארנון צוקרמן, לבן כסיד: „אתה יכול לשבת בטלוויזיה כמה שאתה רוצה, אבל אתה לא תאיים עלי." אילו לא החליט יושב־ראש הוועד־המנהל, ירון, להפסיק את הוויכוח, הוא היה, כנראה, מידרדר ל־חילופי דברים קשים עוד יותר.

הכל התפלאו להתפרצותו של צוקרמן. מאז נכנס לפיד לתפקיד, היה ברור כי צוקרמן נמצא על הכוונת, והוא המועמד הראשון לעוף מתפקידו. בסוף חודש יולי השנה יסוג החוזה בין שלוש השנים של מנהל הטלוויזיה, ועל לפיד והוועד־המנהל להחליט אם להאריכו אם לאו.

לכן שמר צוקרמן על פרופיל נמוך, ו־נמנע מכל היתקלות עם לפיד או עם הוועד־

(המשך בעמוד 48)

מנהל־חדשות יבין
להמאיים עליו

מנכ"ל לפיד
להיכנס לעצמות

מועמד שימעוני (עם לפיד)
ממושמע

ראש הממשלה הבטיח להשיב ב„הגיון קר" על דבריו של אורי אבנרי,

ותחת זאת נשא נאום דמגוגי פרוע, רצוף השמצות אישיות

אי-אמון

לא כל אדם מסוגל לשאת נאום נלהב ונרגש בזכות עונש־המוות, ולסיים אותו בגינוי נלהב ונרגש של ביצוע עונש־מוות בארץ אחרת.

מנחם בגין מסוגל לכך בהחלט. הוא עשה זאת ביום הרביעי שעבר, בנאום־התשובה שלו להצעתו של אורי אבנרי בכנסת, להביע אי־אימון בממשלה, ביגלל החלטתה להפעיל את עונש־המוות. את דבריו, שבהם הגן על ביצוע עונש־המוות, סיים בגין בגינוי הוצאתו להורג של יהודי עשיר באיראן, שנמנה עם ראשי הכלכלה של השאה המודח.

סיעת של"י החליטה להגיש הצעת אי־אימון אחרי שנודע לה כי סיעות המערך וש"י הגישו הצעת אי־אימון בעניין הפוך — שיחרור 76 אסירים פלסטיניים, תמורת שיחרור חייל־המילואים אברהם עמרם, שחיה שבוי בידי האירגון הקיצוני של אחמד ג'בריל, „החזית העממית — המיפקדה הכללית".

היה זה ויכוח שגלש לפסים סוריאליסטיים, כאשר שימעון פרס מברך את יחודה בן־מאיר, הארכי־נץ המפד"לי, על כי התנגד לחילופים אלה. בעת הוויכוח הזכיר מאיר להפעיל את עונש־המוות. את דבריו, שבהם הגן על ביצוע עונש־המוות, סיים בגין בגינוי הוצאתו להורג של יהודי עשיר באיראן, שנמנה עם ראשי הכלכלה של השאה המודח.

סיעת של"י החליטה להגיש הצעת אי־אימון אחרי שנודע לה כי סיעות המערך וש"י הגישו הצעת אי־אימון בעניין הפוך — שיחרור 76 אסירים פלסטיניים, תמורת

אורי אבנרי: אדוני היושב־ראש, כנסת נכבדה.

בדחילו ורחימו אני ניגש לדיון הזה, העוסק בדיני־נפשות, ואודה לכנסת אם תקשיב לדברים בתשומת־לב.

סיעת של"י מציעה לכנסת להביע אי־אמון לממשלה על החלטתה הנמהרת והמסוכנת להתיר לתובעים, במישפטים צבאיים על פיגועים חבלניים, לדרוש את הטלת עונש־המוות.

החלטנו שלא להסתפק בהעלאת העניין במיסגרת הצעה־לסדר־היום ביגלל שלושה טעמים:

(1) עניין זה מאפיל על כל נושא אחר, המצדיק ברגע זה הבעת אי־אמון לממשלה, הן מבחינת משמעותו המוסרית המיידחדת, הן מבחינת התוצאות המעשיות, הן לגבי השלכותיו על עניין השלום.

(2) לא ייתכן כי הכנסת דנה היום בהבעת אי־אמון לממשלה בגלל מעשה הומניטרי, הראוי לשבח, ותתייחס אל מעשה אנטי־הומניטרי כאל עניין בעל חשיבות מישנית.

(3) רק במיסגרת זו יכולנו להבטיח ש כ ל הסיעות בבית הזה יוכלו להביע את דעתן על הנושא הזה, אחרי שראש־הממשלה לא הביא, לצערי, את הנושא לכנסת.

קריאה לפלסטינים

אדוני היושב־ראש, בנהריה בוצע מעשה־זוועה.

שום אדם בעל רגש אנושי אינו יכול אלא להזדעזע עד למעמקי־נפשו ניוכח סרגדיה נוראה זו. אנו, שוחרי־השלום הישראלי־פלסטיני, המאמינים בזכותו של העם הפלסטיני לחיות בחרות במדינה עצמאית, לצד ישראל ותוך שלום עימה, מצווים לגנות מעשי־זוועה כאלה יותר מכל אדם אחר, באשר הם מכתימים את העניין הפלסטיני ומחבלים בעניין השלום.

אני קורא מעל במה זו לתנועה הלאומית הפלסטינית לשים קץ לפעולות הפוגעות בנשים וביילדים, לעקור מן השורש את ארגוני הפורשים, העוסקים במעשי־אכזריות, ולשמור על הבילים האנושיים של מופקי־המיחמה — כשם שאנו תובעים זאת ממשלתנו שלנו.

אחרי כל פיגוע גוברת הקריאה לנקם ושילם. זה טבעי. אך אוי למנהיג הנכנע ליצרים אלה — של עצמו ושל אחרים.

למרבה הצער נראה שכך קרה למר מנחם בגין. הקריאה להפעלת עונש מוות לא באה בעת רגיעה, ולא נולדה מתוך שיקולים רציונאליים, אלא הושמעה על־ידו למחרת הזוועה של נהריה, ברגע של התרגשות. מאז לא הירפה ממנה.

הוא הכריח את הממשלה להצביע על־כך בחיפזון. הוא לא המתין לשובם של ארבעה שרים שהיו משנים — כך אני סבור — את מאזן הקולות. הוא דחה את התביעה לחכות עד שמוסדות־הביטחון יחוו את דעתם השקולה. הוא לא המתין להכרעת הכנסת.

ולמרות כל זאת, אדוני היושב ראש, השיג בממשלה רק רוב זעום של שיבעה נגד חמישה, עם אחד נמנע. כשבין המתנגדים נמצאים כל אלופי צה"ל בממשלה *, וכל השרים הדתיים. ידוע כי לפחות אחד מן המצביעים בעד הצעתו של מר בגין מתנגד לה, וקולו הוא שהכריע, וידוע גם שהשר הנמנע מתנגד להצעה. כל הכבוד.

ממשלה אחראית, המקבלת החלטותיה על בסיס רציונאלי, תוך שקילת כל הנימוקים בעד ונגד, האם לא צריכה היתה לדחות את ההחלטה בעניין כה מכריע יגבי עצם מהות המדינה הישראלית והעם היהודי; עצם הנוהל הזה מחייב אי־אמון!

אדוני היושב־ראש, פעמיים בחיי נשאתי נשק למען עם־ישראל: פעם כנער, באירגון הצבאי לאומי, ופעם כחייל גדודי ההגנה וצה"ל.

כחייל במילחמת־העצמאות ראיתי אנשים מוצאים להורג לנגד עיני, ולעולם לא אשכח חווייה נוראה זו.

כל יישותי מתקוממת נגד קיומו של תליין במדינת־ישראל. ועוד יותר, אדוני ראש־הממשלה, נגד מתן פקודה לחיילים או לשוטרים להרוג בדם קר, כפיתת־יורים, בני־אדם, יצורי־אנוש שנכראו בצלם, יהיו מעשיהם מתועבים ככל שיהיו.

זלמן שוכט: חבר־הכנסת אבנרי, אני רוצה לשאול אותך שאלה.

אורי אבנרי: אתה תקבל תשובה.

זלמן שוכט: לא, לא, אני רוצה לשאול אותך שאלה: האם היית אומר אותו הדבר — אני לא מביע עכשיו דעה בעד ונגד — על רבע מיליון נאצים, שגם הם נולדו כיצורי־אנוש? האם היית אומר עליהם אותו הדבר? מה היתה דעתך על זה?

אורי אבנרי: אענה על השאלה הזאת, לא אתחמק אף משאלה אחת.

מדינת־ישראל, שבה יקום כדבר הזה, לא תהיה עוד אותה מדינה אשר למענה לחמנו, שבה אנו מתגאים, מדינה אשר יומה הגדול ביותר היה היום שבו החליטה הכנסת הזאת על ביטול עונש־המוות לגבי רוב העבירות, והתכוונה לכולן, למעט הפשע האחד שאין דומה לו: רצח עם שלם על־ידי מכונת מוות ממלכתית.

יש דמגוגים שפלי־רמה, הסוחרים ברגשות אדם, המעזים להעלות את זכר השואה כשמדובר במילחמה האכזרית הנטושה עתה בין ישראל והאירגונים הפלסטינים.

עצם ההשוואה הזאת היא חילול זכר ששת המיליונים, שמצאו את עצמם חפרי ישע ומגן, בארצות לא להם, מול מכונת־המוות הגדולה והרצחנית ביותר שידעה ההיסטוריה האנושית — הגסטפו, הס"ס, הס"א, הוורמאכט.

אנו נמצאים במולדתנו. אנו מסוגלים להגן על עצמנו בכוח נשקנו. וכאשר יש מחדלים המאפשרים מעשה־זוועה כזה ש־היה בנהריה, תפקידנו, תפקיד הממשלה, הוא לסתום את הפירצה.

לא עמודי־תלייה ולא כיתות־יורים יביא לכך. הם יביאו רק להשחתת הבסיס המוסרי של מדינתנו, לזיהום האוויר בה, לירס המוסר היהודי שעליו גדלנו.

הם יורידו אותנו לרמה של הגרועים והאכזריים באויבינו — וככך יהיה ניצחונם האמיתי.

„קיבלים!"

הממשלה עצמה מרגישה בכך, ועל כן היא באה ומביאה צרור של תירוצים והתחמקויות, כדי לטהר את השרץ. נאמר שעלינו לסמוך על השופטים, שעונש יופעל רק במיקרים מיוחדים ואכזריים במייוחד, שהיועץ המישפטי הוא שיחליט מתי לתבוע עונש זה, וכן הלאה — טענות מופרכות וכוזבות, שבאו להרגיע מצפון נסער.

בתי־המישפט, אדוני היושב ראש, הדנים בעניינים אלה — ומי כמוך יודע * — אינם בתי־מישפט רגילים, ואין הם פועלים על־פי חוקי ישראל. זהו בית־מישפט מייוחד שהרכבו נקבע לפי המלצת הפרקליט הצבאי, ומי שמרכיב את בית־המישפט קובע מראש את העונש. שהרי השקפתם של כל המישפטנים, רובם אנשי־מילואים, היושבים בהרכבים אלה, ידועה מראש.

היה מקרהו של יהושע בן־ציון, הפושע הכלכלי מס' 1 של ישראל — אדם שבמישטר הברברי של בריתי־המועצות היה נידון שם למוות — שבשבתו כשופט־צבאי גזר עונש־מוות, גם כאשר התובע לא דרש זאת. כמוהו עשה, במישפט אחר, עורך־דין הידוע כרודף־פירסומת.

האם נאפשר למערכת־שיפוט מיוחדת זו לגזור עונשי־מוות? האם נאפשר לתובעים הכפופים לפקיד — אמנם פקיד בכיר מאד, אמנם בעל מעמד מיוחד, אך בכל זאת פקיד, המתמנה על־ידי הממשלה — לתבוע עונשי מוות?

מערכת זו, אדוני ראש־הממשלה, פועלת על־פי תקנות החירום המנדטוריות, שנחקקו על־ידי מישטר־דיכוי זר, כדי לאפשר

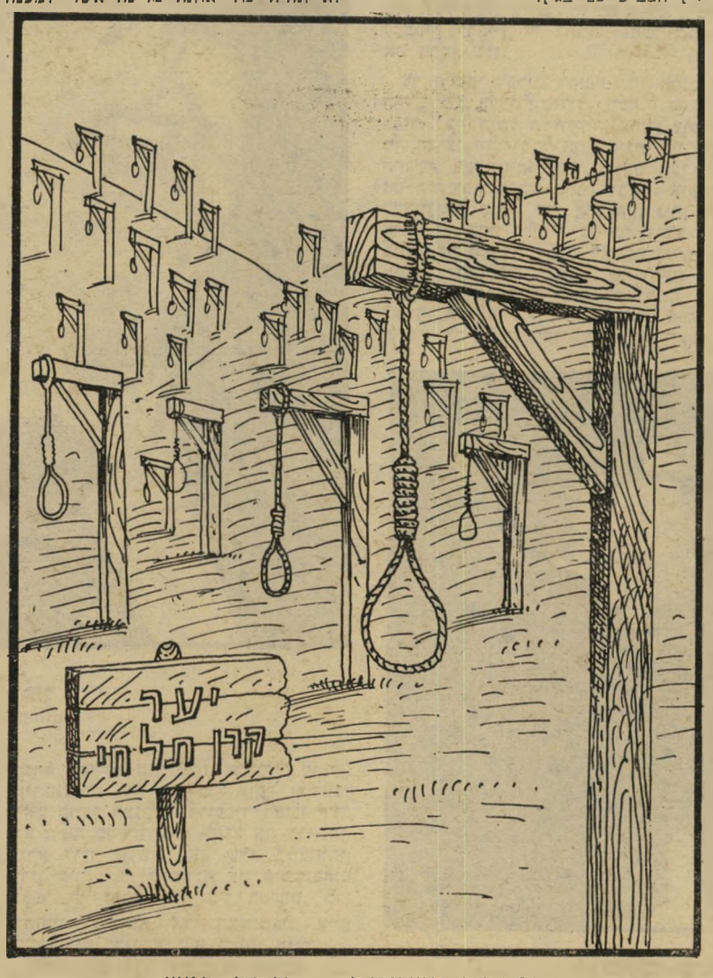

הפרחת השממה — נוסח חדש

* אבנרי שכח באותו רגע שייגאל ידין הוא רב־אלוף, אף שפרש מצה"ל ב־1952. ידין הצביע עם בגין.

* יו"ר־הישיבה היה ח"כ בנימין הלוי, מי שהיה שופט בית־המישפט העליון.

את רצח לוחמי־המחתרת העבריים, פיקודי מר בגין, בדרך של רצח מישפטי־כביכול.

מנחם בגין: מר אבנרי, אתה נל־חמת נגד המישטר הזה.

אורי אבנרי: במשך שלוש שנים, ואני לא מגיע בעניין זה לקרסולין.

כאשר נתקבלו תקנות אלה, אמר יעקב שמשון שפירא, שעתיד היה להיות שר־המישפטים — בדרך ההגזמה — שחוק כזה לא היה קיים גם בגרמניה הנאצית.

כאשר נתבעה הפעלת עונש־המוות עפ"י תקנות אלה במחרינ־ישראל, השיב אותו אדם דגוך, יעקב שמשון שפירא, במילה אחת רזעמת ומהדהדת: „קניבלים!"

רוני מיזוא: חבר־הכנסת אבנרי, האם הפושעים הנאציים נתלו? האם הפוש־עים הנאצים הוצאו להורג? איך אתה משווה את המצב בגרמניה הנאצית תוך הת־עלמות מכל זה? האם היית מתנגד גם לתליית פושעים נאציים, שהרגו מיליונים?

אורי אבנרי: אתה פשוט אינך מק־שיב כאשר דיברתי על זה.

אוסיף רק זאת: קניבל נשאר קניבל גם כשהוא אוכל קניבלים.

בני־ערובה

מנחם בגין: קניבל! הנה יושב לפניך קניבל! תסתכל בי!

זאב ורטהיימר: אתה מתבונן בי, אדוני ראש־הממשלה? אני לא אמרתי דבר.

מנחם בגין: לא, לא אליך התכוונתי אלא אל הנואם. אתה לא מבין.

אורי אבנרי: אדוני ראש־הממשלה, אני ציטטתי את דבריו של יעקב שמשון שפירא, שלא נאמרו עליך, ואנא אל תשים מלים בפי. זה רחוק ממני. ציטטתי את דבריו של אדם דגול, גדול שרי־המיש־פטים במדינת־ישראל, שאמר דברים אלה כאשר היה הוויכוח הזה במדינת־ישראל. אתה לא היית צד לזה.

מרדכי וירשובסקי: אתה שוכח את פינחס רוזן. אל תגיד: „גדול שרי ה־מישפטים."

אורי אבנרי: אני מתקן: אחד הגדולים.

יגאל אלון: מותר לך לחשוב שהוא היה גדול שרי־המישפטים.

זלמן שובל: אחד משמת הגדולים.

יצחק יצחקי: חבר־הכנסת אבנרי, מותר לשאול אותך כיצד אתה היית נוהג באותם האנשים, שרצחו ילדה בת ארבע בצורה אכזרית ביותר?

אורי אבנרי: אני אענה לזה.

מאיר פעיל: אני הייתי דן אותם לפי החוק הפלילי, הנהוג בישראל.

יצחק יצחקי: אני שאלתי את חבר־הכנסת אבנרי כיצד הוא היה נוהג.

מאיר פעיל: ואני עונה לך: הייתי דן אותם לפי החוק הפלילי בישראל, כפי שדנים כל מי שעושה מעשה־רצח.

יצחק יצחקי: יופי, הייתי רוצה לש־מוע את חבר־הכנסת אבנרי אומר זאת לאמה של הילדה.

אורי אבנרי: אדוני ראש־הממשלה, יש לי בקשה אליך: אני הייתי מבקש להוציא כל נימה אישית מהדיון הזה.

מנחם בגין: אתה מבקש זאת מעצ־מך או אתה מציע לי להוציא נימה אי־שית מהדיון?

אורי אבנרי: אדוני ראש־הממשלה, אני אומר זאת קודם כל לעצמי, ואני מש־חדל להימנע מכל הערה אישית.

חיו"ר בנימין חלוי: חבר־הכנסת אבנרי, בקשר למילה שציטטת מדברי שר־המישפטים לשעבר, יעקב שימשון שפירא, הרי עד כמה שזכור לי הוא השתמש בה כלפי הרעיון לשפוט אנשים למוות על־הנאי, שאם יקרה מיקרה של בני־ערובה יוצא גזר־דין המוות לפועל. כך שאם אתה ביקשת להוציא נימה אישית, אתה יכול לבטל את הביטוי הזה.

אורי אבנרי: הדבר לא היה מכוון נגד איש. שר־המישפטים דאז ענה לאחת הטענות של מחייבי עונש־המוות, שאמרו כי אם נדון אנשים למוות — עצם העובדה שהם נמצאים אצלנו וממתינים לביצוע גזר־דינם, תרתיע אחרים. זו היתה אחת הטע־נות של המחייבים, ועל כך אמר יעקב שימשון שפירא: „קניבלים."

„גיבורים לאומיים"

אדוני היושב־ראש, מעבר לשיקולים ה־מוסריים, ישנם שיקולים מעשיים נגד הפ־עלת עונש־המוות בכל המיקרים, גם החמו־רים ביותר, והם שהביאו את קהיליית־הבי־טחון להתנגד להפעלתו במשך 31 שנים. אמנה בקצרה את העיקריים שבהם.

ביוני 1938 הוצא להורג, על־ידי השיל־טון הברימי, הבימ"רי שלמה בן־יוסף, אחרי נסיון־נפל להתנקש באוטובוס ערבי, כתגמול על הריגת נוסעים יהודיים.

חודש אחרי זה התגייסתי לאצ"ל, ואני נער בן 14. היה קשר ישיר בין ההוצאה־להורג ובין התגייסותי שלי ושל כל חברי, אנשי פלוגה ז' של האירגון, באותה שנה.

כשאני מדבר על ענייני מחתרת, נסיוני האישי נופל לאין שיעור מזה של ראש־הממשלה, אבל אני מדבר לאור מה שראו עיני.

רבים בבית הזה מתקוממים נגד כל השוואה בין המחתרת העברית ובין האירגו־נים הפלסטיניים, ולא אתווכח עימם בהז־דמנות זו. אך יש כללים מסויימים, הנכונים לגבי כל מחתרת, בכל מקום בעו־לם, טובה או רעה, חיובית או שלילית, אהודה או שנואה.

ואלה הם:

(1) הוצאת אנשים להורג, תהא העילה חמורה ככל שתהיה, חוד־פכת את עיני הגרדום לגיבורים לאומיים, סמל להערצה ולחיקוי, ומג־בירה את הגיוס לשורות האירגון.

(2) ברגע שנגזר דין־מוות על אדם, נשכחים המעשים שביצע — ויהיו אכזריים ככל שיהיו — והעזים כולו מתמקד על דמותו של הממתין לתלייה. הוא ההופך למוקד הדרמה, ולו נתונה אהדתם של המיליו־נים ברחבי העולם. זהו תהליך בלתי־נמנע.

(3) חבריו של הנדון־למוות עו־שים כל מאמץ כדי למנוע את חו־צאתו־להורג, ומנסים לחטוף בני ערובה. במיקרה שלנו, יהיה לא רק כל ישראלי, אלא כל ציוני ברחבי העולם, חשוף לסכנה. ממשלה זו שהחזירה זה עתה 76 אסירים ביטחוניים תמורת חייו של יש־ראלי אחד (וטוב עשתה — אני מברך בכל לב את ראש־הממשלה, ועוד יותר אחרי הדיון שנערך כאן היום, על ההחלטה ה־נועזת והאמיצה שקיבל) האם היא תביא למותם של בני־ערובה? והרי מן בנין עצ־מו החליט כפי שהחליט בפרשה הנוראה של שני הסרג'נטים — ואני מבין שזו הי־תה אחת ההחלטות הקשות ביותר שקיבלת בחייך — אך ורק כדי למנוע את הו־צאתם להורג של אנשיו!

מנחם בגין: אני מבקש לתקן בפרו־טוקול: „של חבריו", במקום „של אנשיו".

אורי אבנרי: אני מקבל זאת, ומבקש לתקן ולומר „של חבריו".

(4) עונש־מוות אינו מרתיע. זה הוכח בעליל בכל העולם, לגבי כל סוגי הפשעים, פוליטיים ופליליים. במקום שבו בוטל עונש־המוות לא עלתה הפשיעה, ב־מקום שבו הונהג עונש־המוות, היא לא ירדה. במיקרה שלנו נכון הדבר שיבעתיים, כי ממילא כל אדם החוצה את הקווים כדי לבצע פיגוע בישראל הוא מתאבד, היודע כי סיכוייו להישאר בחיים קרובים לאפס.

(5) האיום בעונש־המוות לא יחסוך דם, אלא להיפך. באותם מיק־רים מעטים, שבהם יכולים התוקפים להי־כנע, הם לא יעשו זאת אם ידעו כי צפוי להם עונש־מוות. בסערת הרגע לא ישקלו בקור־רוח את הסיכוי שלהם להיות מו־צאים להורג או לא. הקרב יימשך, והוא יתבע קורבנות נוספים, חיילים ואזרחים.

(6) ברגע שיוצא אסיר פלסטיני להורג בישראל, תינתן עילה לאיר־גונים הפלסטיניים להוציא להורג כל חייל שלנו שיפול לידיהם. הרי זה עתה החזרנו 76 אסירים כדי להציל את חייו של חייל שבוי אחד כזה! האם נסכן בעתיד את חבריו?

(7) מישפטו של איש הצפוי לעונש מוות, כל מילה שיאמר, כל מעשה שיעשה, עד לרגע הוצאתו להורג, יעמדו במרכז ההתעניינות של אמצעי־התיקשורת העולמיים, ויהוו מוקד לסיקור הטלוויזיה, הרדיו והעיתונות בעולם כולו. נספק במיידינו זירת־תעמולה לאירגונים שיבצעו פיגועים, זירה שאין דומה לה בדרמטיות!

(8) הדבר יגביר את מיספר ה־פיגועים ואת אכזריותם. אירגוני־פור־שים קטנים ירצו ליהנות מתעמולה זו, וראשיהם לא יתקשו במציאת מתנדבים לתפקיד „הירואי" כזה.

(9) עם מתן פסק־הדין יופעלו על ישראל לחצים בינלאומיים, פו־ליטיים והומאניטריים, שכימעט ואי־אפשר יהיה לעמוד בפניהם. אוהדי ישראל בכל העולם, ראשי מדינות ידידותיות, יתבעו מישראל שלא לבצע את העונש הברברי, וישראל תעמוד בפני ה־ברירה להיענות ללחץ, ובכך לרוקן את ה־איום מתוכנו, או להוציא את פסק־הדין לפועל, ובכך לירוק בפני מיטב ידידינו וגדולי־העולם. נזכור שאפילו הממשלה ה־סובייטית, האדישה כל כך לדעת־הקהל העולמית, לא העזה להוציא להורג את אסירי לניגרד, ועל כן זכו להצטרף אלינו.

(10) אל הלחצים החיצוניים, שידרשו את אי־ביצוע פסק־הדין, יתווסף לחץ פנימי מצד חוגים היס־טריים, תאבי־נקם וסתם פסיכו־פטים, שידרשו לבצע את פסק־הדין, ולא זאת בלבד אלא להטיל פסקי־דין כאלה על מיספר גובר ורב של פשעים. היום פירסם עיתון מכובד מיכתב התובע להטיל עונש־מוות גם על סוחרי סמים, רוצחים ואנסים.

„הגיון קר"

אדוני היושב־ראש, אני קורא לכנסת ולממשלה ממעמקי־לבי: אל ניכנע לאמוצ־יות, אל נלך בדרכו של חומייני, המו־ציא להורג את רבי־הטבחים ואלופי־העי־נויים מקרב אויביו. גם שם מוצאים להורג בעיקר אנשים שהיו אחראים לעינויים. חיזרו בכם מהחלטה זו, בטרם יהיה מאו־חר מדי!

אני יודע שקל יהיה לראש־הממשלה להשיב לדברים אלה בנאום רגשני, להס־עיר רגשות, לפנות אל הרבדים העמוקים של התת־מודע הקולקטיבי.

מנחם בגין: למה אתה מתייחס לדברי? אתה בדרכך ואני בדרכי אני אשיב לך בהגיון קר.

אורי אבנרי: זה מה שרציתי.

מנחם בגין: אבל בהגיון קר תקבל מנה אחת אפיים!

מאיר פעיל: כבוד ראש־הממשלה, עוד תהיה לי זכות תשובה, ותקבל אתה ממני מנה אחת אפיים.

מנחם בגין: אני מוכן לריב איתך, אבל אל תצעק.

מאיר פעיל: אתן לך את זה בשקט, אבל בקול רם.

אורי אבנרי: אדוני היושב־ראש, אם לא יודיע ראש־הממשלה עכשיו שהוא מביא את ההחלטה הזו להכרעת הכנסת — ואני מבקש שראש־הממשלה יקשיב להו־דע הזו —

מנחם בגין: אני מקשיב. אבל אתה השווית אותי לחומייני.

אורי אבנרי: למה אתה מקבל כל דבר באופן אישי? הנה מדינה שבה היתה מהפכה, והיא מוציאה היום להורג את רבי־העינויים, את אלופי־הטבחים. הרבה אנ־שים יכולים לומר שזה מוצדק, אבל אנו נגד זה.

זלמן שובל: מעניין ש„אמנסטי אינ־טר־נשיונל" לא חושב שמוציאים להורג רק את ראשי־הטבחים. למה אתה צריך להצדיק את חומייני, שהוציא להורג את־מול את ראש הקהילה היהודית?

אורי אבנרי: אני מגנה אותו גם כשהוא מוציא להורג את ראשי־הענויים של סאוואק.

אדוני היושב־ראש, אם יודיע ראש ה־ממשלה שהוא מביא את ההחלטה להכרעת הכנסת, ובתום דיון כזה יהיה חופש־הכ־רעה מצפוני לכל, נסיר ברצון את הצע־תנו להביע אי־אמון לממשלה. אם לא יעשה כן, אין לי ברירה אלא לבקש להביע אי־אמון לממשלה.

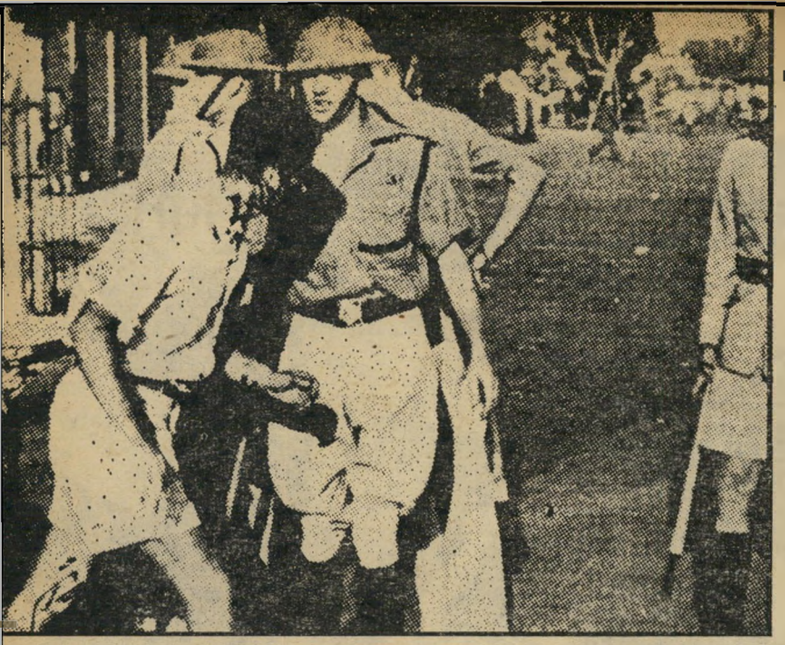

מהומות־הדמים אחרי תליית שלמה בן־יוסף

אם ציפה מישהו ברצינות כי מנחם בגין ישיב על הטענות בסיגנון קר ורציונלי, כפי שהבטיח, עמד כבר במישפט הראשון על טעותו. היה זה אחד הנאומים הדמגוגיים ביותר שנשא מנחם בגין מזה זמן רב, והוא הזכיר את נאומיו בראשית ימי הכנסת.

בגין פתח בהתקפה אישית פרועה על אבנרי ועל „העולם הזה", ועבר לתיאורים מסמרי־שיער על מעשי „המחבלים".

בכל נאומו, לא ענה בגין אף לא על אחת מ־10 הטענות המעשיות שהעלה אבנרי בדבריו, ואף לא טרח להזכיר אותן במילה אחת. תחת זאת נאחז בכמה מילים בדברי אבנרי („התנועה הלאומית הפלסטינית" וכו') כדי להתפלמס על הגדרות.

אחרי נאומו של בגין, הגיע תורן של כל הסיעות למסור הודעות מעל הדוכן, כמקובל בדיון על הצעות אי־אימון. קרה משהו מוזר: כימעט כל הסיעות ויתרו על זכותן למסור הודעות, התעטפו בשתיקה עמוקה. דיברו רק יוסי שריד (המערך), מרדכי וירשובסקי (ש"י) תופיק טובי (חד"ש) ומאיר פעיל (של"י), שחיזקו את דברי אבנרי. אך לא דיברו סיעות הליכוד, המפד"ל, התנועה הדמוקרטית, אגודת־ישראל, פועלי אגודת־ישראל, התנועה לזכויות האזרח (שולמית אלוני הרצתה באותה עת לפני סטודנטים באוניברסיטה), יעד (אסף יגורי טען כי איחר לישיבה), הליברלים העצמאיים, וכמובן שמואל פלאטו־שרון. על עניין כמה חמור ומהותי, לא היה לכל אלה מה לאמר.

המערך העניק לחבריו מראש חופש־הצבעה, אף שהחליט קודם לכן פה אחד להתנגד להפעלת עונש־המוות. בדיון הקודם באותו יום גינה יגאל אלון את הטלת עונש־המוות, אך הוא יצא לפני ההצבעה. יצחק רבין התפלמס בקריאות־ביניים עם בגין על החלטת הממשלה הקודמת בעניין זה. אך ברגע שהכריז היו"ר על ההצבעה, קמו שימעון פרס ויצחק רבין, כאילו על פי פקודה, ויצאו מן האולם. הם לא הצביעו.

התוצאה: כאשר הורמו הידיים ונימנו הקולות, על פי בקשתו של בגין, היתה התוצאה 50 בעד הממשלה ועונש־המוות, 14 בעד אי־אימון ונגד עונש־המוות. 14 אלה כללו קומץ של ח"כי המערך שנשארו באולם, כמה אנשי ש"י וחד"ש, ושני הקולות של של"י.

כל אנשי הקואליציה הצביעו בעד הממשלה. המפד"ל הצביעה בעדה, אף כי כל שלושת שריה מתנגדים להפעלת עונש־המוות. דויד גלאס ואברהם מלמד נעדרו. גאולה כהן נעדרה, ומשה שמיר הצביע נגד הממשלה, בלי קשר לעניין, מפני שהוא נגדה עקרונית. אנשי הסיעה הדמוקרטית תמכו בהפעלת עונש־המוות, וחיש מהר נפוצה בבניין הכנסת הבדיחה כי ייגאל ידין יהיה „סגן ראש־הממשלה ושר־התלייה".

בהיסטוריה של הכנסת, יירשם יום זה, מן הסתם, כאחד מרגעי־השפל של הפרלמנטריזם הישראלי.

פאיז בן ה־13 קפץ ממיטתו ורץ אל ההפגנה בפיג'מה, כדי לנטוע גפן יחד עם עמין בת ה־10 מגן־שמואל

העקר

נות המימשל הצבאי בתלונה כי הגפנים בכרמו במסור. הועלה החשד שהמעשה נעשה על־ידי מ בי קריית־ארבע, ששער־הכניסה לעירם נמצא כרמו של עוואד.

כתגובה על מעשה־בריונות זה נולדה ההצעה

כיפה ורובה

הפגנת הנטיעות, שאורגנה על־ידי **שלום עכשיו**, נועצרה ליד מחסום צה"ל, בכביש הראשי בדרך לחברון. במשך שעה שרו ורקדו המפגינים, עד שהגיעו מכוניות ובהן תושבי קריית־ארבע וגוש־עציון. אלה הגיעו כועסים, על שחבריהם נשארו תקועים בפקק התנועה הענק, שנוצר בגלל ההפגנה, והחלו לצעוק ולקלל.

קריאה!

ילדי קריית־ארבע החלו לקרוע את הכרזות של **שלום עכשיו**, כשברקע מעודדים אותם הוריהם במחיאות־כפיים. הגננת, שראתה את מצ־ למות הטלוויזיה הזרות, התחילה לנקות את השטח ולהרגיע את ילדי המקום.

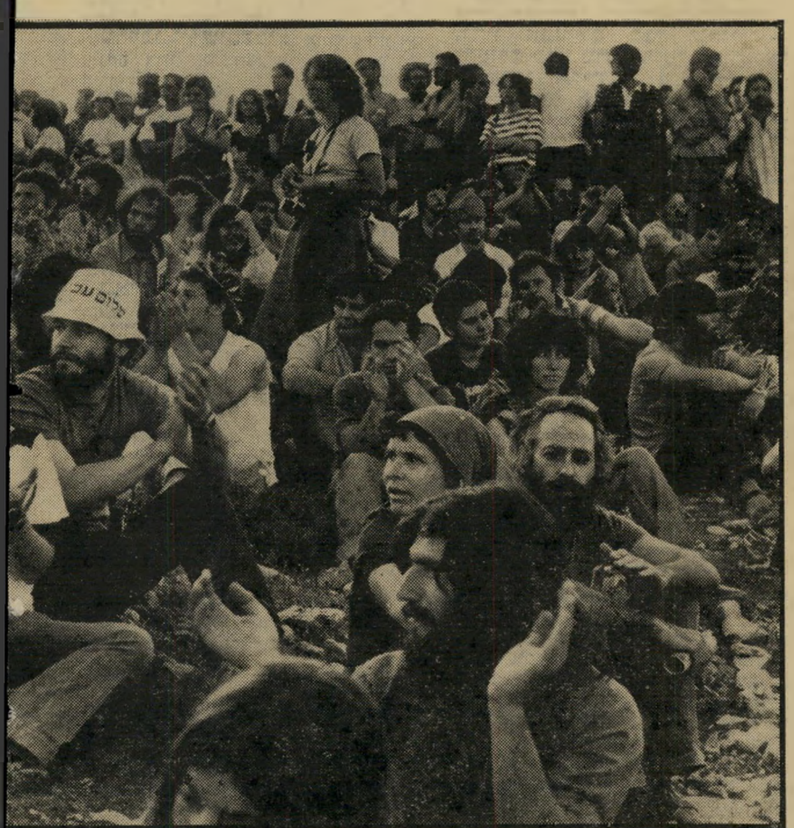

הידד למטעים

מכל קצוות הארץ הגיעו נוטעים וביקשו להשתתף בהפגנת ההזדהות, נגד עקירת הגפנים של התושבים הערביים בגיבעת ג'עברי, השוכנת מול שער הכניסה לק של אל־ג'עברי, שנוט הרעיון לנטיעת הגפ

מסע האלפים

אחרי האישור שניתן על־ידי המושל הצבאי, החלו אלפי הנוטעים לצעוד לעבר פיסגת הגיבעה. השיירה עברה בין בתי התושבים הערביים, שקראו קריאת ברכה, כמו „סלאם עליכום", „מרחאבה".

„ס ור מרע ועשה טוב!"

„קיוינו לענבים, והבאתם באושים!"

„ישובים בשומרון הם כמו עצם בגרון!"

"One, Two, Three, Four — We Don't Want Your Fucking War!"

קריאות, כרזות והרבה פסוקים מהמיק־רא נשמעו במיבצע „נטיעות שלום", ב־יום השישי בשבוע שעבר, מול מחסום צה"ל, בכביש לחברון, ואחרי־כן על גיבעה בשולי העיר.

פרשת גזילת כרמו של נבות היזרעאלי על־ידי אחאב בן־עומרי, שליט שומרון, חזרה במהדורה חדשה. לפני כשלושה שבו־עות פנה עוואד אל־ג'עברי אל שילטו־

גן מסע של ישראלים, כדי לנטוע במקום גפנים שים, כאקט סימלי של מחאה ואחווה.

הרעיון היה של סעדיה מרציאנו, חבר הנו של"י, איש הפנתרים השחורים.

מרציאנו, המנהל עתה מועדון ירושלמי, ממקומו כאשר שמע ברדיו על כריתת הגפנים בגיבע ג'עברי. באופן ספונטני עלה בו רעיון: מדוע לא לק גן שוחרי־שלום ישראליים, ולנטוע את הגפ מחדש?

מרציאנו הביא את ההצעה להנהלת של"י, קיבלה אותה בהתלהבות. בו במקום הוטל על ז נעמי קיס, סוציולוגית ילידת־אמריקה, להיפגש ראש עיריית חברון, פאהד קווסמה, כדי לקבל הסכמתו למיבצע.

חיים ברעם, בנו של מי שהיה שר־העבו־דה, ואחיו של ח"כ עוזי ברעם. הוא צי־פה לאלף משתתפים. במוצאי־שבת הודי־עה הטלוויזיה על המיבצע המתגבש.

ואז קרו שני דברים: תנועת „שלום עכשיו" ביקשה לקבל את המיבצע לידיה, והמימשל הצבאי הודיע כי ימנע אותו ב־כוח.

„חבלני השלום"

הצעת „שלום עכשיו" נתקבלה בהנ־הלת של"י, אחרי ויכוח קצר, בברכה. אחת ממטרות של"י היא ללכד את כוחות־השלום ולשמש קטליזטור למיבצעי־שלום רחבים. אנשי של"י שמחו על כך של־מיבצע חשוב כזה נמצא מחנה רחב יו־תר, המאגד בתוכו חוגים מתנועות שונות. לכן ויתרו אנשי של"י על זכות־היוצ־רים וזכות־הבכורה, וגם הסכימו שלא לש־את את דבריהם בעצרת. הם העמידו רק תנאי אחד: שבעצרת ישותף ראש־העי־רייה, קווסמה, שכבר הוזמן לכך קודם לכן

ת וגם ירשת?

קווסמה קיבל אף הוא את הרעיון בהת־להבות, ונענה להצעה לשאת את דבריו בעצרת היהודית־ערבית, שתתקיים במקום בעת הנטיעה.

עוד באותו היום מסר קווסמה הכרזה

על־ידי שליחת של"י. התנאי היחידי נתקבל.

אנשי המימשל הצבאי היו בעייה חמו־רה יותר. בכנסת נתקל שר־הביטחון באר־רי אבנרי, ביקש ממנו להפעיל את הש־פעתו כדי למנוע את המסע לחברון. אב־נרי סירב באדיבות, הזכיר לשר כי המימ־של הצבאי לא מנע את המיצעד הפרובו־קטיבי של גוש־אימונים בגדה, ואף העניק לו הגנה. מדוע אסור לשוחרי־השלום מה שמותר לחבלני־השלום?

תשובתו של וייצמן: הוא מוכן להתיר פיקניק לאנשי־השלום בכל מקום בגדה, כגון בריכות־שלמה, אך לא בחברון. הסי־בה: החשש מפני שפיכות־דמים בחברון, שבה האווירה כבר מחוממת, אם תהיה היתקלות בין אנשי „שלום עכשיו" ובין אנשי גוש־אמונים.

כאשר יצאה ההפגנה לדרכה מירו־שלים, ביום השישי בשעה 2, היתה הח־(המשך בעמוד 44)

ארץ־ישראל היפה

נוטעים בני כל הגילים ואנשים ממיפלגות שונות התלכדו יחדיו והפגינו את סלידתם מן המע־שים של הזוממים להשתלט על אדמות ערביות נוספות. הנוטעים נשאו כרזות בשפות שונות.

רית־ארבע. בתמונה למעלה נראים גפניו היבשים רו לפני כשלושה שבועות. ברקע קריית־ארבע. ים הועלה לראשונה על ידי סעדיה מרציאנו.

חד־
לת
ת־
ר־
ים
זו
"ר
עם
את

פוליטית רבת־חשיבות, שפורסמה על־ידי כלי־התיקשורת בארץ ובעולם: שתושבי הגדה ישקלו את הצעת האוטונומיה בכו־בד־ראש אם זו תהיה אוטונומיה על ה־שטחים, תכלול את ירושלים המיזרחית ותסלול את הדרך להגדרה עצמית פלס־טינית. בגדה היו משוכנעים הכל, כי קווס־מה לא היה מכריז הכרזה כואת, בזכות אוטונומיה אמיתית, לולא קיבל על כך היתר מידי אש"ף. לא במיקרה, תאמה ההכרזה גם את העמדות המוצהרות של של"י.

סניפי של"י ברחבי הארץ קיבלו את האור הירוק להכנת המיבצע. ניצח עליו

המעשה הסימלי

של נטיעות הגפנים היה מטרת ההפגנה, שנאסרה על־ידי המימשל הצבאי. רק אחרי שהגיעו המפגינים למקום, ושני נציגי שלום עכשיו שוחחו עם המושל, הותר לנוטעים להגיע לגיבעה, מול המקום שבו נגדעו הגפנים. בתמונה מימין: לטיף דורי ורן כהן, כשביניהם עומד פאיז, הנער הערבי שרץ בפיג'מה.

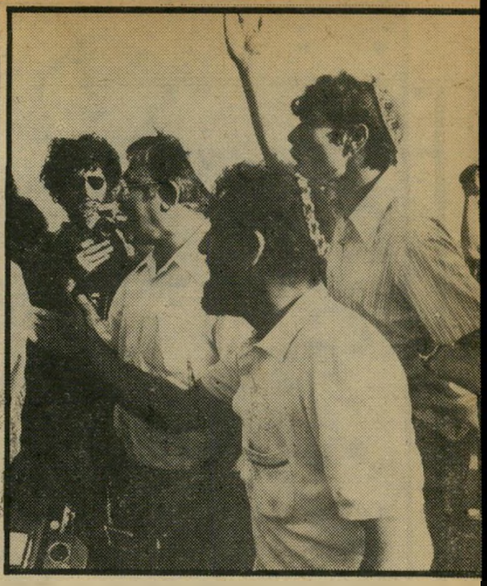

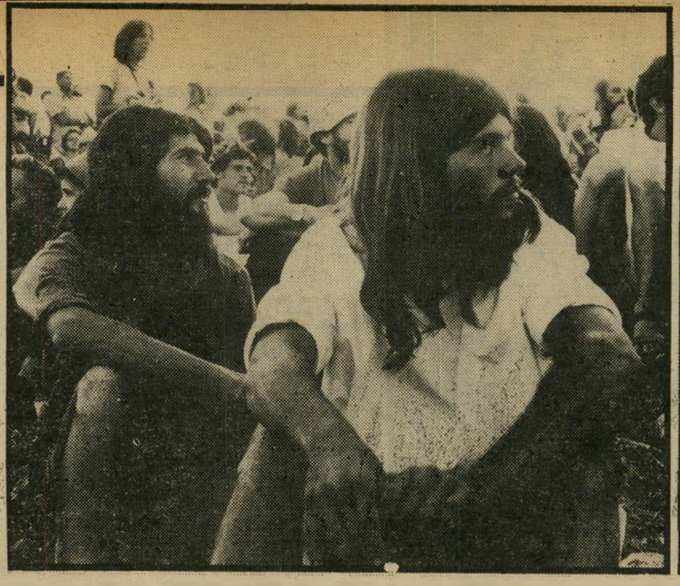

אלה מול אלה

עכשיו הגיעו קיבוצניקים בבגדי־עבודה, אנשי **עוז ושלום** בכיפות סרוגות, מבוגרים בחליפות וצעירים ששערם וזקניהם מגודלים פרא. אלה יושבים ושרים ואלה כורעים ומצלמים. להפגנת **שלום** עכשיו הגיעו אנשי גוש־אמונים, שהגיעו בעיקבות פקק התנועה, גרמו לעיכות קולני, שהתדרדר מפעם לפעם לתיגרות־ידיים בין הצדדים.

(המשך מעמוד 43)

לטת המימשל הצבאי נחושה וידועה: אכן, לא הרחק מגוש־עציון, בכביש הראשי לחברון, נתקלה שיירת־השלום בשלוש מכוניות צבאיות, שחסמו בפניה את הכביש לאורכו. השיירה נעצרה, ויחד עיה מה עשרות אוטובוסים ומכוניות שהסיעו פועלים ערביים, וגם אנשי גוש־אמונים, שחזרו לבתיהם בקריית־ארבע.

ורדימון אורגד וצלי רשף, מראשי „שלום עכשיו", הורשו להמשיך בנסיעה, כדי לשאת ולתת עם המושל בחברון, סגן־אלוף אלי קדר.

„עוכרי ישראל"

פקק **התנועה** הלך וגדל. לחמשת אלפי המפגינים שעמדו במחסום, נוספו כאלף תקועים.

לפתע הגיחה מכונית פולקסווגן בהירה, שאל גגה היה מחובר רמקול. בתוך המכונית ישבו חמישה ילדים ונהג — מאיר אינצור מגוש־עציון.

אל סיני פתר, עורך כתב־העת במרחב, פנה בחור תוקפן: „תסתלקו מפה! זה הבית שלנו פה!"

סיני: „מי אתה בכלל?"

הבחור: „תיכף אני אראה לך..."

סיני: „תסתובב, תסתובב, שנראה את הנשק שלך. בטח לא העזת לבוא בלי נשק. אתם כבר רגילים!"

בפינה אחרת התחילה תיגרת־ידיים. הילדים מתערבים. הרבה חולצות לבנות, ועליהן הכתובת „שלום עכשיו", מנסות להפריד בין הניצים.

מדי פעם הגיעה קבוצה נוספת של אנשי הקריה וגוש־עציון, ובכל פעם היו צעקות נוספות.

„עוכרי ישראל!"

„אתם עוכרי ישראל! נותנים לערבים לגור כאן!"

במרכז המהומה עמדו שני גברים מבוגרים, התווכחו בקול רם אך פנו זה לזה בנימוס ובגוף שלישי: „תבין, אדוני..." אמר איש־נטיעות, במיבטא ייקה כבד, „אדוני גר כאן במקום של ערבים, זה הבית שלהם! אדוני הוא עוכר־ישראל, בבקשה!"

מולו, במיבטא אמריקאי, התפרץ גבר: „תלכו תישנו עם ערבים!"

לפתע ניגש חייל ואמר לו: „תסתום את הפה! כולם ראו איך הרמת יד על חייל ועל הסגן־אלוף! יש לך מזל שאתה משוגע, אחרת..."

החיילים ניסו להעביר את המכוניות התקועות של הדתיים והערבים לחברון, לגוש־עציון ולקריית־ארבע, דרך שביל־עפר מאולתר. לפתע נראה גבר רץ וצועק, כשהוא רודף אחרי צלמת צעירה שרצה לפניו בכל כוחה. היה זה הרב משה לוינגר, שישב במשך שעתיים חבוי בתוך מכונית, שהיתה תקועה בפקק. הצלמת שברחה ממנו, אחרי שצילמה אותו, התחבאה, והרב חזר בכעס למכוניתו.

הזמן עובר. הנציגים, שנשלחו להידבר עם המושל בחברון, לא חזרו. בין האלפים גוברת אי־הסבלנות.

ראשי התנועה החלו נושאים נאומים. יוקי עמיר, חבוש כיפה ובעל זקן, מזכיר חוג „עוז־ושלום" („חוג רעיוני דתי, התומך בשלום ובפשרה, והנלחם בגוש־אמונים ובתפיסה המשיחית שלו," לדברי יוקי) קורא את פרשת כרם נבות ומדגיש „הרצחת וגם ירשת?" הפרשה העתיקה מרגשת את הנוכחים. כאילו קרתה אתמול. נעמי קיס, חברת הנהלת של"י ומראשי „שלום עכשיו": „לצד פשעי גוש־אמונים אנחנו רואים את פשעי ממשלת־ישראל. למה לא נתנו לפאהד קוסמה, ראש העיריה, להגיע לכאן? ממה מפחדים? אולי מזה שנדבר על שלום ועל ישראל ופלסטין? אנחנו יודעים שיש עם מי לדבר ויש על מה לדבר! אנחנו תומכים בהקמת מדינה פלסטינית, שתחיה בשלום עם ישראל!"

קבוצת הצעירים חובשי־הכיפות, תומכי תנועת־השלום, נפרדים ורצים למכוניות: „עוד מעט שבת, צריך לנסוע מהר, אנחנו גרים רחוק מאד!".

יסמין ואחמד

ב**מרכז המחסום** ממשיך העימות. מתוך המכונית הסגורה והמסוגרת של גוש־אמונים נשמעים קולות בשלווה מעושה: „חברי, אנשי הגוש, אל נא בכעס, תבינו אותם, הם אינם מבינים. תתייחסו בסבלנות, ידידי." חבריו אינם נענים לו, הם עסוקים במשחי קללות.

כמה ילדים, כבני שלוש, התחילו לקרוע כרזות של „שלום עכשיו", לקול מחיאות־הכפיים של חבריהם הבוגרים. הגננת שלהם, שראתה את מצלמות הטלוויזיה הזרות, קראה להם: „תראו שאיכפת לכם — אבל אל תקרעו כרזות ליד הצלמים!"

השבת מתקרבת, ותושבי הקריה וגוש־עציון עוזבים את המקום. רווחה כללית. היה חשש לתקרית גדולה יותר. סבלנותם של המפגינים הלכה ופקעה. גברה המגמה הפעלתנית: לפרוץ את המחסום.

אך באותו זמן בדיוק, כאילו תואם הדבר מראש, חזרו שני השליחים מחברון. בפיהם היתה בשורה מרגינה: המושל הסכים שהטכס יתקיים מול גיבעת־ג'עברי. התנאי: שהשיירה לא תיכנס לחברון עצמה, אלא תעקוף את העיר ותגיע ישר לגיבעה המשקיפה על גיבעת־הגפנים.

מבחינה עקרונית, היה זה ניצחון לתנועת־השלום. אך היה קוץ באליה: לעיר־בים לא ניתן להשתתף בטכס. על פאהד קוסמה נאסר הדבר בפירוש, מטעם הימושל.

ארבעת חברי־הכנסת שהיו במקום — נפתלי פדר, שולמית אלוני, אורי אבנרי ומאיר פעיל — לא נשאו דברים. „בלי מיפלגות!" לדיבריי עומרי. אך הם צעדו בראש השיירה שעלתה על הגיבעה כשהם נושאים ענפי־זית בידיהם.

על הגיבעה נשאו ראשי התנועה דברים קצרים.

אורגד ורדימון: „באנו לשמור על כבוד האדם באשר הוא אדם. שלום לישראל הוא שלום לכל העמים, כולל הפלסטינים!"

נפתלי רז קורא לכל תומכי השלום בכל המיפלגות: „זה לא הזמן לשבת בבית!"

לטיף דורי, איש המחלקה הערבית של מפ"ם, מסיים בנאום בערבית לעשרות התושבים המקומיים שהיו במקום: „אנחנו איתכם. יחי העם הפלסטיני! יחי השלום בין העם הישראלי והפלסטיני!"

על שדה חרוש חפרו יהודים וערבים באותה טוריה. פאיז בן ה־13, שהגיע לכאן ישר ממיטתו ונשאר בפיג'מה, נטע שתיל גפן יחד עם ישי שנידרמן מנגבה. יסמין בת ה־10, ילדה עם קוקו מגן־שמואל, שידרה את הערוגה, יחד עם אחמד, בן־גילה מגיבעת ג'עברי.

הרב קופץ

הרב משה לוינגר ישב במשך שעתיים תמימות בתוך מונית, שהסיעה אותו לקריית־ארבע. הוא הסתתר במונית עד שזוהה על־ידי צלמת עיתונות, שניסתה לצלמו. מעשה שהקפיצו החוצה בנסיון לעצרה.

במדינה

(המשך מעמוד 36)

של לימוד בישיבה, כעס ראש־הממשלה דאז, דויד בן־גוריון, כעס רב.

בן־גוריון, שקיבל דיווח ממזכירו יצחק נבון על הפרשה, הזמין אליו את ניסים לשיחה נוקבת. בן־גוריון חקר את ניסים בענייני הלכה ודת ושוכנע שלא יתכן שניסים אכן לומד בישיבה. בורותו בנושאי דת באותה תקופה היתה נוראה לשמיים.

יצחק נבון מסר בזמנו לביסים את הזמנתו של בן־גוריון, ואף סיפר לו אחר כך על התרשמותו הקשה של בן־גוריון מהשיחה עימו, נבן מהחקירה שערך בצה"ל בנסיבות הפטיר שניתן לבן של הרב הראשי. לכן משוכנע ניסים עד היום, שנבון היה זה שיזם את החקירה של בן־גוריון נגדו.

ההיתקלות השניה בין השר לבין הנשיא קשורה אף היא בבן־גוריון. למרות שלבן־גוריון היה יחס מיוחד אל הרבנים הראשיים ואל שרי־הדתות, הוא שטם את הרב הראשי הספרדי, יצחק ניסים. למרות שניסים ידע להפיק הנאה אישית ממעמדו, הוא היה קשה, בלתי־מתפשר ועיקש, ופעמים אחדות כינה אותו בן־גוריון „הטיפש הדתי".

באחת הפעמים שבהן הרגיז ניסים את בן־גוריון, בעניין גיוס בנות לצה"ל, ישב בן־גוריון וכתב מיכתב־גלוי חריף ביותר לרב הראשי הספרדי. אולם בן־גוריון, שלא רצה לגרום לקרע בינו לבין היהדות הדתית הספרדית בארץ, ביקש ממזכירו ואיש־אמונו יצחק נבון, שהוא בן העדה הספרדית, לחתום על המיכתב. היתה זו הפעם היחידה שהזקן פנה אל נבון בבקשה מעין זו.

נבון הסכים, לא לפני שמיתן קצת את חריפות המיכתב של בן־גוריון. הוא חתם עליו ושלח אותו לפירסום בעיתונות. התגובות למיכתב בציבור, גם בציבור הדתי־ספרדי, לא היו מחמיאות לרב הראשי.

עתה בא השר משה ניסים לנקום בנבון את עלבון אביו ואת חשיפת מעשה ההתחמקות שלו משרות בצה"ל.

קליטה

סוף המישרד

לשר־הקליטה נדמה היה כי הצליח להתגבר על ראש־הממשלה, אך זה הפיזו בפח

שר הבינוי והקליטה דויד לוי נידהם. ביום הראשון בשבוע שעבר, בישיבת הממשלה, העלה לפתע ראש־הממשלה מנחם בגין הצעה, שלא היתה רשומה בסדר־היום. כאילו בדרך אגב הציע בגין להקים רשות לעליה ולקליטה ולבטל את מישרד־הקליטה. לוי, הנלחם כבר למעלה משנתיים נגד ההצעה לבטל את מישרדו, התקומם. „נושא קליטת העליה הוא יותר מדי חשוב, מכדי שיופקר בידי אחרים, מחוץ לממשלה." הוא הטיח לעברו של ראש־הממשלה.

הפקדת הקליטה בידי הסוכנות היהודית, שלא גילתה עד כה הצלחה רבה בתחומים אלה, תחזיר את המצב לתקופה שלפני קום המדינה, עת הסוכנות שימשה כממשלה. גם הצעתו של בגין, להעמיד בראש הרשות החדשה את לוי, לא ריככה את התנגדותו של שר־הקליטה. כאשר החלו השרים להתבטא והחברר כי אפילו שרים כמו יגאל ידין ושמואל תמיר, הממתינים בדרך כלל לרמז מצידו של בגין, כדי לדעת מה עליהם, לאמר, מתנגדים לחיסול מישרד הקליטה, החליט בגין לערוך הצגת כניעה.

הוא לא העמיד את הצעתו להצבעה ושמר על אופציה להעלותה לדיון בשנית, הפעם להכרעה. ללוי רמז, כי הוא יביא את הצעתו בפני מוסדות תנועת החרות, ואם מוסדות אלה יחליטו על ביטול מישרד־הקליטה, יאלץ לוי לקבל את ההכרעה.

שרים יוצאים וחוזרים. לוי לא היה מודאג. מאותו היום ועד היום החמישי בשבוע שעבר, עת התכנס מרכז חרות, הוא עבד רק על נושא אחד: לשכנע את צירי המרכז להצביע נגד ראש־הממשלה. תוצאות ההצבעה במרכז חרות הוכיחו כי רב כוחו של השר מבית־שאן. היתה זו אחת הפעמים הבודדות בהיסטוריה של

(המשך בעמוד 48)

השר לנדאו הכריז מילחמה על הנהגים ולהכות אותם בכיסם

כ**שהיה חיים לנדאו** גונדר אבהרם, הוא לחם בבריטים, ועד היום הוא אינו שוכח להזכיר זאת בכל מקום. אולם כשהגיע חיים לנדאו להיות שר־התחבורה, החליט לאמץ לעצמו את אימתם ושיטתו של אחד מיריביו הקשים ביותר מתקופת המנדט הבריטי, מפקד הצבא הבריטי בארץ, הגנרל בארקר, שאמר: „הכה את היהודי במקום היחידי הכואב לו: בכיסו."

אם אמנם תאשר הכנסת את ההצעות של לנדאו, בעניין המילחמה בתאונות הדרכים, יכה לנדאו את הנהג הישראלי בכיסו, במידה שאינה מקובלת בשום מקום בעולם. נהג שלא יעצור בתמרור עצור, שיעבור קו לבן או שיתפוס כשהוא נוסע במהירות מופרזת, יהיה צפוי לקנס של עד 150 אלף לירות.

אולם לא רק בנהגים, שהם עבריינים בתנועה מועדים או בנהגים המהירים ביותר מייחד יפגעו החוקים החדשים של לנדאו. הם יפגעו גם בנהגי־שבת ובנהגים הנושאים תווית של נהג זהיר, אשר מדי פעם בפעם מקבלים רפורטים פעוטים על חניה במקום אסור או על עבירה קלה אחרת שהיא בחזקת בריתת־קנס. תחת 750 לירות, שהם הקנס המירבי שבית־המישפט יכול להטיל על עבירות שהן בחזקת בריתת־קנס, יוכל בית־המישפט להטיל קנס של 2000 לירות. אולם אם יעבור הנהג את אותה העבירה פעם שניה, יוכל בית־המישפט להטיל עליו קנס גבוה יותר, עד 3000 לירות.

שומרי־חוק מטיבעם

ל**נדאו יש גם** הסבר לטירוף הקנסות שאותו הוא מציע. טוען לנדאו, בהסבר להצעת החוק שלו: הקנסות הנוכחיים נקבעו לפני כ־20 שנה ולכן יש להתאימם למצב הכלכלי החדש, ולהביאם לשיעור ריאלי לפי ערך הכסף. ההצעה באה, לדבריו, כדי למנוע מהכנסת לדון כל פעם, כשהמדד עולה, בשיעורי הקנס.

לנדאו מאיים כבר מהיום הראשון לכניסתו לתפקיד שר־התחבורה בשינוי מדיניות הענישה של עברייני תנועה. לכן היו כאלה שנשמו לרווחה כשגילו כי החוקים החדשים של לנדאו נוגעים רק בכיס. „חשבנו," אמר אחד מהם בהומור, „שלנדאו יציע להוציא להורג את הנהגים העבריינים. אבל לנדאו הבין, כפי הנראה, כי אי אפשר לאיים בעונש־מוות על מי שנוהג בכבישים הצרים והמסוכנים של ישראל."

למדיניות הקנסות הרצחניים של לנדאו מתנגד הקרימינולוג גיורא שלמה שוהם. „יש אנשים שהם שומרי חוק מטיבעם," מסביר שוהם. „אנשים אלה לא חנו מעולם על מדרכה, אפילו כשהקנס היה רק 60 לירות. עליהם בוודאי יפעל החוק החדש, אבל גם החוק הקיים מהווה לגביהם גורם מרתיע. לעומת זאת יש אנשים שאין העונש מרתיעם. הם אינם מסוגלים להגיע לרמת ההפשטה הנדרשת כדי ליישם את העונש על נהיגתם. אלה, גם אם לא עצרו בתמרור עצור כאשר העונש היה 750 לירות, לא יעצרו לפניו גם כאשר העונש יהיה אלפים רבים של לירות."

לפרופסור יעקוב לורך, אחיו של נתנאל לורך, מזכיר הכנסת אשר דנה השבוע בהצעות של לנדאו, יש תיאוריה משלו על הנהג הישראלי. שיטת הקנסות של לנדאו בוודאי שלא תהיה תשובה לבעייה זו, כפי שרואה אותה לורך. טוען לורך: „גם על סדינים וגם על כבישים, גם עם אשה במיטה וגם ליד ההגה, בולט חוסר ההתחשבות של הישראלי הממוצע בזולת. האדישות, האגרסיביות, השחצנות, שאותן מפגין הישראלי בשני מקומות אלה, גורם במיקרה של המיטה לחוסר קונ־

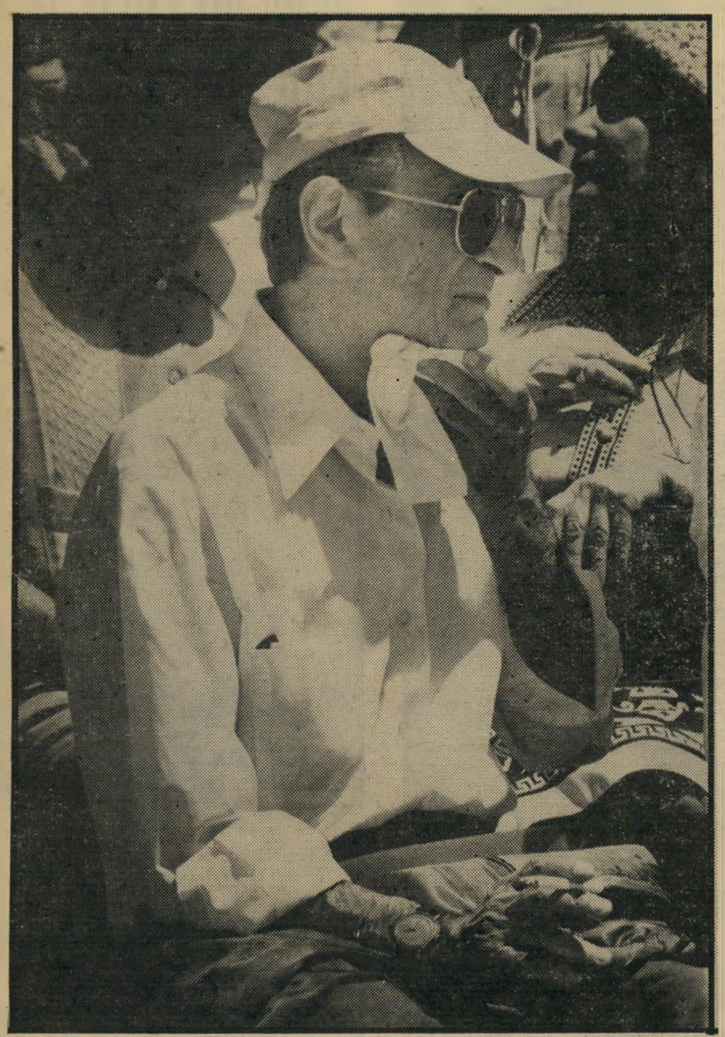

מוניקציה, ובמיקרה של הכביש לתאונות."

ההצעה של לנדאו אינה ההצעה הראשונה המובאת לכנסת, אשר מטרתה להילחם בתאונות הדרכים ובנהגים הגורמים אותן. שר־התחבורה לשעבר, מאיר עמית, כתב במבוא להצעת חוק דומה, אותה הגיש לכנסת עוד בשנת 1977, כי יש להעמיד את הקטל בדרכים בראש דאגות המדינה. התזה של עמית היתה, שאין לטפל בכאבי תאונות הדרכים בשיטת האספירין המשכך את הכאב, וגם לא בשיטת הזבנג־וגמרנו. לעמית היו כמה הצעות, שחלקן אומץ גם על־ידי לנדאו — מבלי לציין את המקור, כמובן.

בין היתר הציע עמית שפסיכולוג ופסיכיאטר המטפלים בחולים, יהיו חייבים לדווח לרשות מיוחדת שתוקם, על כל אדם הנמצא בטיפולם, אם לדעתם עלול הוא לסכן את עצמו או אחרים בנהיגתו. מידע זה, אשר ישמר בסוד, ישמש כדי לפסול את החולה מלנהוג.

זוהי הצעה מפוקפקת כי היא עלולה לגרום לכך שחולים יפחדו להזדקק לרופא־נפש.

למראה הדם ולמשמע האנחות

ר**וב ההצעות** מתייחסות להקלות בדיני ראיות. כמוצע, יוכל שוטר למסור את עדותו בתעודה הדומה לזו של עובד ציבור, ואז לא ייקרא לבית־המישפט לעיד, אלא אם כן הוא נדרש לכך.

הצעתו של עמית מחייבת נהג חדש לשאת שלט המכריז על כך. ואם בתוך השנה הראשונה יעבור עבירות תנועה, יחוייב לגשת למיבחן־חוזר.

כל ההצעות הללו הן שוליות, אומרים עורכי־הדין עמיקם לויתן ושלום פסקא, שהם מומחים לעבירות תנועה. אולם אינן יורדות לשורשה של הבעיה.

תחת לחקור את הנושא באופן רציני ומעמיק התמקדה ההצעה על הקנסות הדראקוניים, אשר כוח הרתעתם מוטל בספק. תחת זאת היה מקום להקים רשות מיוחדת למחקר, אשר תמנה יועדות מומחים. יהיו אלה פסיכולוגים, רופאים, שוטרים וקרימינולוגים. הם יחקרו את הסיבות לתאונות, יבדקו שיטות הרתעה שונות בשטח, ורק אז יציעו הצעות מבוססות, ולפיהן יתוקן החוק.

מאדונות ונרות־נשמה מציבים שילטונות ספרד ואיטליה במקומות בהן אירעו תאונות דרכים קטלניות. גרמניה פיתחה מערכת אוטוסטראדות משוכללת, וביטלה את הגבלת המהירות בהן. שווייץ מפרסמת בכניסה לערים את מספר ההרוגים בתאונות דרכים באותו השבוע. ארצות־הברית מתמקדת בבדיקות ומאמצים לשפר את בטיחותו של הרכב. אולם גם הם לא פתרו את בעיית תאונות הדרכים.

מחנכים מציעים להתחיל את מניעת התאונות בישראל על־ידי לימוד נהיגה כמיקצוע חובה בבתי־הספר התיכוניים. כך יהיה ביטחון, כי בוגרי תיכון ידעו את כל כללי הנהיגה, יעברו קורסים ביחסי־אנוש בדרכים, התחשבות בזולת, ושימרש נכון ברכב.

קרימינולוגים מציעים להטיל ביקורי־חובה בבתי־חולים על מי שהורשעו ב־גרימת נזקי־גוף בתאונות דרכים. פציעיהם וסבלם של הנפגעים, מראה הדם ושמיעת האנחות, ישפיעו מאה מונים יותר מכל תוכנית טלוויזיונית או קריאת עיתון.

עורכי־דין מציעים נוכחות מודגשת של שוטרים בכבישים. בניגוד למיתוס של הנהגים, כי על השוטרים להביא מיכסה יומית של דו"חות, זכור לטוב מי שהיה מפקד ענף־תנועה בתל־אביב. הוא היה אומר לשוטריו: „אל תביאו לי יבול של דו"חות, הראו לי את הקילומטראז' שעשיתם היום בכבישים."

כל הנוהג בדרכים מכיר את השיירות הנשרכות מאחרי מכונית משטרה, כאשר כל נהג חושש לעקוף אותה.

הקנסות שלא הרתיעו ולא מנעו תאונות דרכים עד כה, לא ירתיעו גם לאחר העלאת התעריף. הפגנת־שריריים של המישטרה בדרכים תהיה יותר אפקטיבית מקנסות דראקוניים.

אילנה אלון ■

מירה נוף התלוננה עשרות פעמים במישטרה שבעלה הח"כ מכה אותה וגונב את רכושה - אך היועץ המישפטי לא ביקש להסיר את חסינותו

מיזוודות ח"כ עקיבא נוף, כפי שצולם ברחוב על יד בית אשתו, בשדרות בן־ציון בתל־אביב, כשהוא נושא עימו מיזוודות עמוסות חפצים מהבית שאותו רוקן. בתמונה למטה נראה נוף כשהוא מעמיס את המיזוודות למכוניתו.

השוטר וחבר־הכנסת

רס"ל מישטרה וח"כ עקיבא נוף בפתח דירתה של מירה נוף. המישטרה נקראה בשבועות האח־רונים עשרות פעמים לבית נוף, והשוטרים רשמו תלונות מפי מירה נוף על כך שבעלה מכה אותה, מתעלל בה וגונב את רכו־שה. אולם השוטרים עצמם מודים כי קצרה ידם מלהושיע למירה.

המישטרה בבית הח"כ

ה שוטר במוקד מישטרת תל־אביב, שקיבל את ההודעה הטלפונית, הפטיר בכעס: „עוד פעם יש צרות אצל החבר־כנסת." לכל מי ששמע אותו היה ברור למי הכוונה. ניידת־מישטרה יצאה לשדרות בן־ציון 29 בתל־אביב. השוטרים עלו לקומה השלישית של הבניין המהודר, שם המתינו להם שני בני־הזוג, שהיו מוכרים להם מאזעקות קודמות: ח"כ מהתנועה הדמוקרטית, עקיבא נוף, ורעייתו מירה.

בחודש האחרון הוזעקה המישטרה כ־20 פעם לביתה של מירה נוף. בדרך־כלל הקריאות היו של מירה, שהתלוננה בפני־הם על כי בעלה מכה אותה, גונב חפצים יקרי ערך מהדירה וממרר את חייה.

לעיתים היו התלונות של הח"כ עצמו כנגד אשתו. „היא לא נותנת לי להכנס הביתה." היה מסביר לשוטרים.

המישטרה היתה מנסה לסיים את ה־סיכסוך היומי בין בני־הזוג בדהכי נועם. גם כאשר הופיעה מירה נוף בתחנת־ מישטרה כאשר פיה זב דם, וסימנים כחולים על פניה, וכשהיא מאשימה את בעלה חבר־הכנסת בחבלה, היו השוטרים מושכים בכתפיהם ואומרים: „מה אנחנו יכולים לעשות? יש לו חסינות. אנחנו לא יכולים לעזור לך."

ביום החמישי לפני שבוע היו השכנים המתגוררים בשדרות בן־ציון עדים להת־ פתחות במילחמה המישפחתית. נוף נראה כשהוא מעמיס על מכונית הסובארו ה־ אדומה שלו חפצים מהבית, ביניהם תמונות יקרות ערך, כאשר המטפלת בביתה של מירה, לידיה אברג'יל, צועקת על חבר בית־המחוקקים באמצע הרחוב: „רוצח, פושע, גנב, הומוסקסואל. תתבייש לך. אתה מנצל את חסינותך כחבר־כנסת כדי להרביץ לאשה ולגנוב ממנה דברים." נוף אשר יצר הפירסום הקיצוני שלו והופעותיו כזמר גרמו לכך שפניו יהיו מוכרים ל־ עוברי־אירח, לא הגיב, אלא מיהר להסתיר פניו בידיו, ולהסתלק מהמקום.

הקרע בין חבר־הכנסת לאשתו העיתו־ נאית חל כבר לפני זמן רב. מירה, שהביאה נדוניה רצינית כאשר נישאה, לא היתה מוכנה להמשיך ולחיות עם חבר־ הכנסת: „מחדתי מפני בעלי, מפני אלי־ מותו, מפני מופרעותו ובגלל הטיפול ה־ פסיכיאטרי שהוא מקבל," אמרה נוף באחת מתלונותיה.

אולם עקיבא נוף ביקש מחיר יקר עבור החופש שהוא מוכן לתת לאשתו. „לא מספיק שהוא גבב ממני כחצי מיליון לירות במניות, שבתחילת נישואינו הוא הצליח להוציא ממני במירמה, גם הכנסתי לחשבון הבנק שלנו כחצי מיליון לירות נוספות כדי שאוכל לנהל משק־בית. הוא כמעט לא נתן לי כסף," סיפרה מירה נוף, „עכשיו הוא גם רוצה חצי מהדירה, שהיתה שלי עוד לפני שהכרנו. הוא עצמו מעריך את שווי הדירה בכשמונה מיליון לירות ורוצה ארבעה. הוא אומר שהבטחתי לו חצי מהדירה כאשר הכרנו, אבל זה שקר וכזב. הוא גם רוצה חצי מקרן נאמנות שיש בה כארבעה מיליוני לירות שיש לי בארצות־הברית. את הכסף הזה קיבלתי עוד מבעלי הקודם."

עקיבא נוף החליט לשבור את אשתו. השיטה הראשונה היתה המכות. הוא גרם לה חבלות גופניות במכות נמרצות במשך השבועות האחרונים. על כך יש למירה אישורים רפואיים. באחד המיקרים הוא אף־נשך אותה בידה, ומירה נאלצה לקבל זריקות אנטי־טטנוס. אולם לנוף היו שיטות נוספות כדי „לשגע" את מירה. אחת מהן היתה האיומים. בין האיומים שהשמיע כלפיה היו: „אני אאשפז אותך בבית־ משוגעים. את לא תראי יותר את הילדים שלך."

אולם מה שהטריד, יותר מכל, את מירה היו גיחותיו של עקיבא נוף לביתה, גיחות שמהן היה יוצא עם שלל רב. סיפרה מירה: „הוא לקח ממני כמעט הכל. ממש רוקן את הבית. היו לי יצירות אמנות של הציירים משה גבעתי, לוי ותמונה יקרה מווינה בשוו של עשרות אלפי לירות. עקיבא בא, היכה אותי ולקח אותם. הוא לקח את התכשיטים שלי. שאני מעריכה אותם בכ־20 אלף לירות, לקח כ־100 ספרים שאני הבאתי הביתה, יותר מ־60 תקליטים, תנור חשמלי, רשמקול, פטיפון ומערכת של כלי כסף תוצרת ג'נסן, שכל חתיכה מהם שווה יותר מ־2000 לירות."

שיטות התעללות מקוריות

אך מתברר כי עקיבא נוף החליט שלא לעשות את עבודת הרקת הבית בעצמו. מדי פעם היה מביא אנשים אחרים שיעזרו לו. פעמים אחדות הביא את אחיו, המבוגר ממנו בשמונה שנים, גרשון אצ־ בעוני, מורה למוסיקה וחבר מקהלות רינת ורננים. על פי אחת התלונות של מירה למישטרה, היא אסרה על אצבעוני להכנס לדירתה, אולם הוא דחף אותה בכוח, ויחד עם עקיבא פרץ בעזרת מברג את אחד מארונות הדירה, שאותם נעלה מירה קודם לכן, כדי שתוכנם לא יפול שלל ליצר החמדנות של הח"כ. יחד רוקנו שני ה־ אחים את הארון.

אצבעוני לא היה היחידי שבא לעזרתו של נוף. באחת הפעמים הביא עימו את המזכירה הראשית של התנועה הדמוק־ רטית, התנועה שמטעמה יושב נוף ב־ כנסת, יחד עם ייגאל ידין ושמואל תמיר, עליזה מסילתי.

מסילתי מכירה את נוף תקופה ארוכה, עוד כשהיתה מזכירתו של שר־המישפטים, שמואל תמיר, כאשר היה מנהיג המרכז החופשי. באחרונה התפרסמה מסילתי כאשר התפוצצה הפרשה שבה עזרה לעקיבא נוף להשיג במירמה תעודת סטודנט, כאשר היא לא היה כלל סטודנט. בחודשים האח־ רונים החליט נוף כי עליו להיראות בציבור עד כמה שיותר עם נשים, כדי למנוע רינונים. מסילתי היא אחת הנשים שעימן מופיע נוף בציבור.

בשבוע שעבר הופיעה מסילתי יחד עם נוף בבית שבשדרות בן־ציון. מירה אסרה עליה להכנס לדירה, אולם נוף משך אותה פנימה בכוח. כאשר החל נוף אורז חפצים שלא היו שייכים לו, שלפה מירה מצלמה, כדי שתהיינה לה עדויות לגניבה. נוף התנפל עליה במגמה לקחת ממנה את הפילם. דווקא באותו הרגע שמחה מירה על כך שמסילתי היתה במקום: „היא הרגיעה את עקיבא ואמרה לו שזה לא יפה להרביץ לנשים. אם היא לא היתה שם הוא היה הורג אותי."

נוף מצא לו שתי שיטות נוספות כדי להתעלל באשתו. הוא היה מחייג אל הטלפון שבביתם מטלפון אחר, ומשאיר את הקו פתוח למשך שעות וימים. הוא ידע כי הטלפון הוא כלי עבודה הכרחי של עיתונאית, השיטה האחרת שלו היא לקחת דברים אישיים השייכים לה, אשר כל אשה צריכה אותם או לנעול חפצים אישיים שלה בארונות שלהם לא היה למירה מפתח.

באחת הפעמים לקח נוף את גרבי־הצמר של מירה, כשהוא טוען שהם שלו, פעם אחרת נעל בארון את התחתונים שלה כשהוא לוקח עימו את המפתח לישיבת הכנסת, שאליה לא יכולה מירה להגיע.

הבקשות שלא נענו

מכת ההתעללויות של חבר־ הכנסת באשתו נמשכת כבר שבועות ארוכים ונראה כי תימשך עוד זמן רב. המישטרה, שאליה פונה מירה לעזרה, אינה יכולה לצאת להגנתה, אם כי קציני המישטרה המטפלים בנושא מודים: „מזמן היינו אוסרים אותו, אם הוא לא היה חבר־ כנסת, אבל יש לו חסינות."

לעקיבא נוף יש חסינות יותר מלכל חבר־כנסת אחר. נוף ידוע מזה שנים רבות כנושא כליו האישי של שר־המישפטים, שמואל תמיר. כאשר נסעה מירה במיוחד לירושלים, לביתו של היועץ המישפטי לממשלה, הפרופסור יצחק זמיר, ברחוב חי"ש 19 בבירה, היא היתה צריכה להבין כי ישועה גדולה לא תצמח לה מתלונתה. בתלונה פירטה מירה עשרות מיקרי התעללות של בעלה בה, צירפה מיסמכים על תלונותיה במישטרה, עדויות של אנ־ שים, ביניהם עובדי־אורח הזרים לה, על התנכלויותיו ומיסמכים רפואיים רבים. כל בקשתה מהיועץ המישפטי לממשלה היתה להגנה, שלה זכאי כל אזרח במדינת ישראל מפני אלימות וגניבה. היא ביקשה שהיועץ המישפטי לממשלה ידרוש את חסרת חסי־ נותו של עקיבא נוף, כדי שהמישטרה תוכל לרסן אותו. למרות שעברו כבר שלו־ שה שבועות מהגשת המיכתב, לא ביקש היועץ המישפטי מהכנסת להסיר את חסי־ נות הח"כ המשתולל, ואף לא טרח לענות למיכתבה של מירה.

אולם מירה פנתה לשני אישים נוספים בבקשת עזרה — אל יושב־ראש הכנסת, יצחק שמיר, ואל יושב־ראש ועדת הכנסת, יצחק ברמן. גם במיכתביה לשני אישים אלה פירטה מירה את כל הגיהינום שאותו היא עוברת בגלל בעלה, חבר־הכנסת, וביקשה את עזרתם. יושב־ראש הכנסת לא טרח לענות לה ואילו מזכירתו של ברמן אישרה לה במיכתב את קבלת מיכתבה.

מירה נוף, צעירה שהיתה פעם מלכת־ היופי של ישראל ואשר כל חטאה הוא שנישאה לחבר־כנסת אלים ומושחת גל־ חמת עתה נגד המנגנון האדיר של התנועה הדמוקרטית, נגד ההשפעות של ידיד בעלה, שר־המישפטים, שמואל תמיר, כאשר כל מי שהיא פונה אליו לעזרה, מפנה לה עורף.

אומרת נוף: „כל העניין קשה לי מאוד. אני מרגישה שאני לבד, וכי יש אנשים במדינה הזו שהם מעל לחוק ויכולים ל־ עשות מה שהם רוצים. אבל אולי העונש הזה מגיע לי מפני שהייתי כה מטומטמת כדי להינשא לעקיבא נוף."

של מי הספרים?

בין הדברים שלקח עקיבא נוף מהבית היו גם כ־100 ספרים יקרים שלטענת מירה שייכים לה. בתמונה נראה נוף, בתוך הדירה, לוקח ערימת ספרים שהוריד אחר־כך למכוניתו.

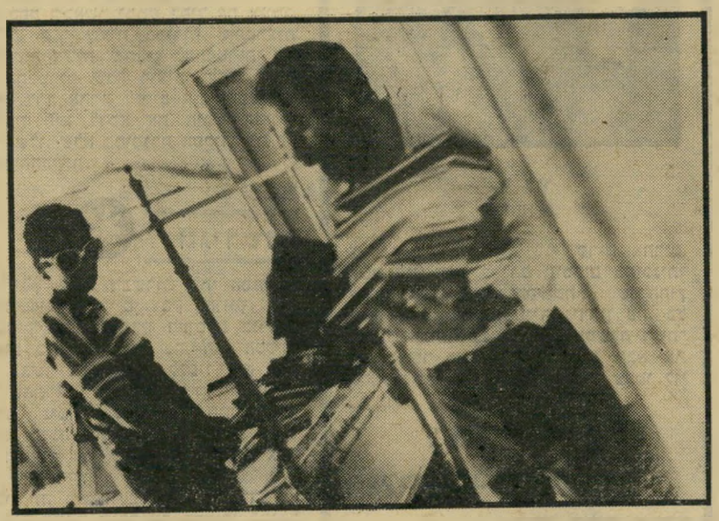

המיפלגה מתערבת

העובדה ששר־המישפטים הוא ידידו של נוף, אינה היחידה בעוכריה של מירה, כל מנגנון המיפלגה של תמיר־נוף עומד מולה. בתמונה למטה, נוף באחד ממסעות הבחירה.

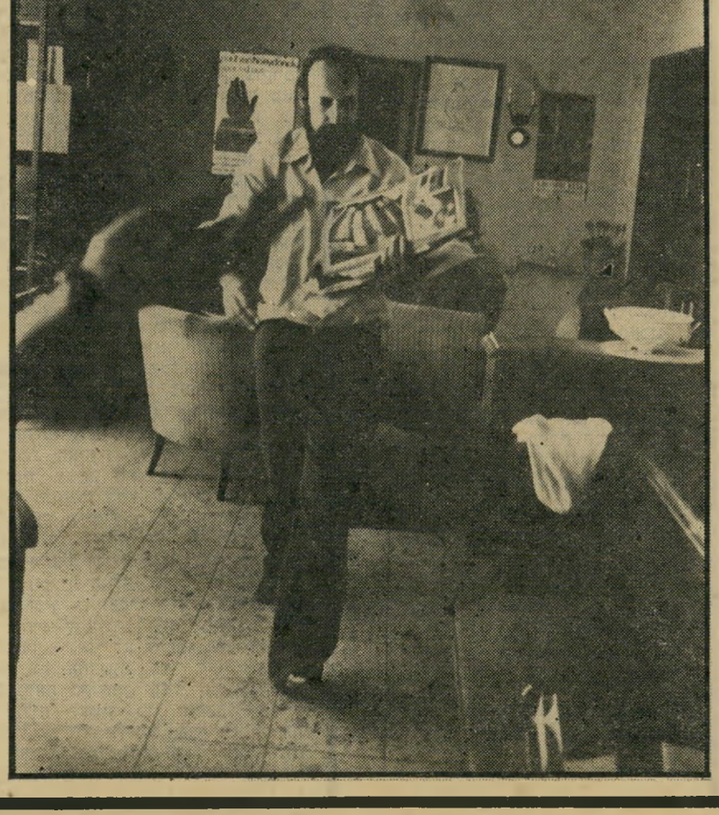

(המשך מעמוד 39)

המנהל, עד לאחר שיאושרו לו שלוש שנים נוספות.

אך נראה, כי מול איום מפורש בהתערבות פוליטית כה חריפה בעבודת הטלוויזיה, לא יכול היה צוקרמן להחריש.

תפקיד מנהל־הטלוויזיה מקביל, בחשיבותו הרישמית, לתפקיד מנהל הרדיו. אולם ראש־הממשלה, מנחם בגין, כמו שאר ראשי הליכוד, אינו מסתיר כבר זמן רב את דעתו השלילית על הטלוויזיה, שהיא, ללא ספק, חשובה הרבה יותר מהרדיו. כמה וכמה פעמים גילה בגין מורת־רוח כלפי הנהלת הטלוויזיה, והביע את דעתו שצריך לערוך בה שינוי יסודי.

צוקרמן לא סולק עד היום מתפקידו משום שהדבר היה מחייב התרת חוזה עימו, וגם ראשי הליכוד אינם רוצים שסילוקו ייראה כעריפת־ראש פוליטית. מלבד זאת יש לצוקרמן תומך חשוב בממשלה, שר־האוצר שימחה ארליך. השניים הם ידידים עוד מהתקופה שצוקרמן היה מנהל חברות כלכליות.

אולם אפילו ארליך אינו יכול להושיע את צוקרמן, נוכח ההחלטה הנחרצת של ראשי הליכוד להעיפו. כשנשאל על כך מנכ"ל הרשות, טומי לפיד, השיב: „השאלה של חידוש מינויו של מנהל הטלוויזיה תהיה אקטואלית רק בסוף יולי, ואז ידון בה הוועד המנהל." לפיד סירב לגלות את דעתו, אם ימשיך צוקרמן לנהל את הטלוויזיה, ורק ציין: „היחסים שלנו טובים, רק עכשיו סיימתי שיחת טלפון ארוכה איתו."

אך בבניין הטלוויזיה כבר יודעים מי יהיה המנהל הבא.

ההחלטה היתה למצוא מועמד מתוך הטלוויזיה, כדי להקהות את השערוריה שתפרוץ עם סילוקו של צוקרמן. המועמד המתאים נמצא, בדמותו של איש הרדיו הוותיק ומנהל מחלקת התוכניות הקנויות של הטלוויזיה, יצחק („צחי") שימעוני. הוא ידוע כאדם ממושמע וזהיר, שמעולם לא היו לו היתקלויות עם הממונים עליו על רקע „שמאלנות". לשילטון וללפיד אין כל ספק שהוא ישרת אותם בנאמנות.

עתה ממתינים הכל לראות מה יעשה לפיד עם חידוש המינויים של כמה ראשי מחלקות, הצריכים להתבצע החודש. סגנית מנהל מחלקת התוכניות, יהודית („ג'ודי") לוך, מנהל המחלקה הדתית, הרב בנימין צביאלי, מנהל ההפקה דויד („דודו") הירשפלד, ומנהלת מחלקת התוכניות לילדים אסתר סופר — על הארכת המינוי של כל אלה צריך להחליט צוקרמן החודש.

תחת עין הקומיסר

לגבי מנחם המחלקה הפרובלמטי ביותר, מנהל מחלקת התוכניות, מרדכי („מוטי") קירשנבאום, החליט כבר לפיד. קירשנבאום נחשב בעיני לפיד והוועד המנהל כנושא דגל ה„שמאלנות" בטלוויזיה. ראשי הליכוד אינם מוכנים לסלוח לו את תוכנית ניקוי ראש שלו, ואינם נהנים מהביקורת העוקצנית שאותה הוא מטיל לעברם בכל מקום ובכל זמן. בימים אלה שוברת קופות ההצגה ערוץ שני, שכתב קירשנבאום, אשר במשך שעתיים תמימות מכה בשילטון הליכוד ולועגת לו. בגין ולפיד אינם מוכנים גם לסלוח לקירשנבאום את העובדה שהוא חתן פרס ישראל לטלוויזיה.

ביום השני השבוע הביא במפתיע לפיד הצעה לוועד־המנהל, שלא לחדש את המינוי של קירשנבאום המסתיים החודש. בדרך כלל מקובל ברשות־השידור שמנהל הטלוויזיה הוא המחליט אם להאריך את מינויי מנהלי המחלקות. לפיד דילג בעוזות מצח על צוקרמן והציע להדיח את קירשנבאום. אהרון פאפו ושותפיו צחלו וזה ועדת־המנהל, ברוב הקואליציוני שלו, הדיח את קירשנבאום והטיח מכה עזה בצוקרמן.

מועמד נוסף להדחה הוא מנהל מחלקת החדשות, חיים יבין. אחרי הראיון עם סמדר הרן, שעורר זעם בצמרת השילטון, והראיון עם אסיריי־ציון, שעורר ביקורת מיקצועית, החליט יבין להעתר לבקשתה של אשתו, יוספה, ויצא עימה ועם ילדיהם לנופש בן שבוע, ואולי יותר, בנואיבה ובשארם־אל־שייח.

השילטון אינו אוהב את יבין, הממונה על המחלקה החשובה ביותר מבחינה הפוליטית — מחלקת החדשות. יבין גילה כמה פעמים, הן במיסגרת עבודתו והן מחוצה לה, עצמאות. יבין מונחה על־ידי שיקולים עיתונאיים, ואינו מוכן ש־קומיסרים פוליטיים יתערבו בהם.

ביחס ליבין יש לליכוד וללפיד בעיה גדולה יותר. המינוי שלו מסתיים רק בעוד שנה וחצי. כדי להעיף אותו לפני כן, חייבים להטיל בו דופי של ממש ולהראות, לפחות מבחינה הציבורית, כי הוא אינו ראוי לתפקידו.

נראה כי החלטתם של אנשי הליכוד ושל מנכ"ל הרשות היא למרר ליבין את החיים במידה כזו שהוא יחליט בעצמו להתפטר מתפקידו. רמז לכך נתן זינדר, כשהציע כי יבין יסתפק בתפקיד אחד בלבד מהתפקידים שהוא לקח על עצמו: מנהל מחלקת־החדשות, עורך, מראיין וקריין. ברור לכל שיבין לא יסכים לוותר על עריכה ועל הופעה על פני המסך הקטן.

דרך אחרת למרר את חייו של יבין, כדי להביא להתפטרותו, תהיה הדרך ש־עליה רמז לפיד: הכוונה שיבין ועימו כל מחלקת־החדשות יעבדו באופן מתמיד תחת עינו הפקוחה של הקומיסר לפיד, שיתמקם במישרדי מערכת־החדשות של הטלוויזיה, יאשר ויפסול כל כתבה על פי שיקולים פוליטיים ולא עיתונאיים ועניינים. למרות שלפיד טוען כי היה מאשר את הראיון עם סמדר הרן, מפקפקים רבים באמיתות דבריו. נראה שאילו ראה לפיד את הראיון קודם שידורו, לא היה מרשה שהאם השכולה והאלמנה ה־צעירה מנהריה תאשים את שלטונות הבי־טחון במחדלים ביטחוניים.

אין ספק שכאשר יממש לפיד את איומו, תתחולל, תוך שעות ספורות, התפרצות במערכת־החדשות, שתביא להתפטרותו של יבין, התפטרות שבה רוצים כל־כך לפיד וחבריו. דרך אחרת לגרום את התפטרותו של יבין היא לדכא את חופש הביטוי האישי שלו, שלא במיסגרת תפקידו כמנהל מחלקת־החדשות.

שתי הגירסות

ע"ך כך כבר מבשרות שתי הסנוניות הראשונות. חיים יבין הוזמן על־ידי מפיקי תוכנית רדיו העוסקת בנושאי עיתונות כדי להתראיין בה. הוא הסכים, אולם כאשר נודע הדבר ללפיד הוא אסר עליו להתראיין בתוכנית, ועל מפיקיה לראיינו. נימוקו של לפיד היה: „עד שהוועד המנהל לא יסיים את דיונו בפרשת הראיון עם סמדר הרן, יבין אינו יכול להתראיין."

נימוק זה מפתיע ביותר. לפיד ידע כי יבין היה מיועד לדבר על תפקידו כמנהל מחלקת־החדשות בטלוויזיה, ללא כל קשר לפרשת סמדר הרן.

באשר למיקרה האחר יש שתי גירסות. בדבר של היום השישי שעבר הופיע מאמר, פרי עטו של חיים יבין, המסביר בפרוטרוט את שיקוליו בהחלטה לשדר את הראיון עם סמדר הרן. על השתלשלות פירסום המאמר סיפר דובר רשות־השידור, משה עמירב, את הפרטים הבאים: מנהל הטלוויזיה ארנון צוקרמן פנה לעמירב וביקש אישור לפירסום מאמר, פרי עטו של חיים יבין, בדבר על נושא הראיון עם סמדר הרן. עמירב נתן את האישור, אולם צוקרמן, שלא רצה לסבך את יבין, ביקש גם אישור מהמנכ"ל לפיד. לפיד סירב בכל תוקף לאשר פירסום מאמר של חיים יבין. כעבור ימים אחדים טילפן יבין לעמירב וסיפר לו כי הוא כבר נתן את המאמר לדבר וביקש להסיר את התנגדותו של לפיד לפירסומו. עמירב ניסה לשכנע את לפיד, אך הדבר לא עלה בידו. הוא ביקש עותק של המאמר מיבין, נתן ללפיד לקרוא אותו ולראות שאין במאמר שום פגיעה בוועד־המנהל או ב־לפיד עצמו. עמירב גם סיפר ללפיד, כי המאמר נמצא כבר בדבר. רק אז אישר לפיד את פירסומו.

הגירסה האחרת לפרשה היא גירסתו של לפיד עצמו. הוא טוען שאישר את פירסום המאמר ללא כל לחצים ומבלי שפסל אותו קודם לכן. „כל הסיפור מצוץ מהאצבע. הנהג של דבר בא לקחת את המאמר מהבית שלי," טען לפיד.

כל התופעות האלה מגמתן אחת: לגרום לחיים יבין להתפטר מרצונו מתפקידו. יבין מודע לנסיונות אלה ובפני ידידים אף הצהיר: „אני לא אתפטר ואני אמשיך לערוך את החדשות כפי שאני מבין." אולם נראה כי יבין, ממש כמו צוקרמן, לא יצליח לעמוד מול המכבש הגדול שהופעל על־ידי הליכוד, כדי לסתום את הפה לאמצעי־התיקשורת בכלל ולטלוויזיה בפרט.

במדינה

(המשך מעמוד 44)

מיפלגה זו, שהמרכז הצביע נגד המנהיג מנחם בגין.

אולם לוי לא ידע כי העברת הנושא למרכז חרות היתה רק תרגיל השהייה של בגין. בגין לא ציפה לכך שהמרכז יסכים עימו. הוא גם לא התאמץ במיוחד לשכנע את המרכז. מה שבגין ציפה לו הוא שינוי מצב הכוחות בתוך הממשלה.

ועל שינוי זה לא חשב שר־הקליטה. השבוע יצאו לחוץ־לארץ שני שרים, מ־תומכיו של לוי בעניין זה, שר־התחבורה חיים לנדאו ושר־המישפטים שמואל תמיר.

שר לוי
ניצחון!

לעומתם שבו לארץ שני שרים אחרים, אשר היה ידוע כי הם תומכים בתוכניתו לחסל את מישרד־הקליטה: שר־התוץ משה דיין ושר־התעשייה גידעון פת. כל מערך הכוחות בנושא זה בממשלה השתנה. כאשר יביא בגין בשבוע הבא את ההצעה להצבעה מכרעת, ימצא עצמו לוי במיעוט.

דרכי חיים

תעלומת הנרתיק הריק

כמה שווה אקדח וכמה שווה מחשבי־ים

נרתיקו הריק של האקדח הוגש כ־מוצג לבית־המישפט. יעקוב מזרחי, שחור־השיער, הציגו בפני השופט דויד בר־אופיר, והעד יוסף ז'ק מגיבעתיים סיפר כיצד נעלם האקדח.

„מסרתי את מכונית הפיאט שלנו לאשתי, ביוני 1978, לצרכיה," אמר. „היא השתמשה בה, וכאשר חזרה בערב הביתה בדקתי מתחת מושב הנהג, לראות אם אקדחי במקום. מצאתי את הנרתיק הריק. הבנתי שגנבו את האקדח. שאלתי את אשתי אם עזבה את הרכב לבד, והיא סיפרה כי עזבה אותה רק בתחנת הדלק, כאשר מסרה את המכונית לרחיצה. השאירה אותה ללא שמירה. מייד יצאנו למישטרה, והודענו לשלוש תחנות, כי פחדנו שהאקדח יגיע לידיים בלתי־רצויות. אך המישטרה לא עשתה מאומה בנידון. למחרת קמה אשתי בשש בבוקר, נסעה לתחנת הדלק שבה רחצה את המכונית, דיברה עם בעל התחנה והוא ברר מי רחץ את המכונית. את היתר תספר אשתי, כי היא יודעת הכל."

בצורה ישירה. אל דוכן העדים נ־ראה לאה ז'ק, אשה בעלת פנים נוקשות ושיער מחומצן. גם היא העידה כי קיבלה את המכונית לשימושה, וכאשר נתגלה כי האקדח נגנב מיהרה לתחנת הדלק, ובעל התחנה גילה כי שלושה פועלים ערבים צעירים הם שרחצו את הרכב.

אחרי שלחץ עליהם ואיים במסירתם למישטרה, הבטיח אחד מהם להחזיר את הנשק למחרת. אך בעל התחנה לא הרפה, ונלווה מייד אל הצעיר הערבי. יחדיו נסעו ללוד, ושם נעלם הצעיר בין הבתים וחזר כעבור דקות ספורות כשהאקדח הגנוב בידו.

בעת שדן בית־המישפט בגניבת האקדח
(המשך בעמוד 52)

האגדה אומרת: דגל ישראל הונף בחעלה. עדי ראייה אומרים: לא היה ולא נברא

האם הונף הדגל?

עוד עיות ספורות לפני שהפליגה ה־אוניה אשדוד מאילת, במסעה ה־היסטורי לנמל חיפה דרך תעלת סואץ*, הגיע לנמל אילת מנכ"ל צ"ס, יהודה רותם, וחילק לכל אנשי הצוות ולעיתונאים שהיו על הסיפון תעודות למזכרת, כראוי למאורע ההיסטורי. התעודות אישרו את השתתפות בעליהן בהפלגה ה־היסטורית, שבה „התנוסס דגל ישראל בריש גלי בתעלת סואץ".

כאשר עגנה האוניה בנמל חיפה, יכלו אנשי הצוות לקרוא מאמרים בעיתונים, המתארים את הדגל הישראלי בתעלת סואץ. כל אחד ממשתתפי ההפלגה ידע את האמת: דגל ישראל לא התנופף בתעלת סואץ בהפלגה זו של אשדוד — הרגע ההיסטורי החמץ. החוק הבינלאומי קובע, כי כאשר אוניה, משייטת בלב ים חייב להיות מונף על התורן שלה דגל החברה. כאשר האוניה פוגשת באוניות אחרות, הדורשות ממנה להזדהות, על כלי־השייט להניף את דיגלו הלאומי.

לא כן בעת שאוניה עוגנת או נכנסת לנמל זר, או לטריטוריה ימית זרה, או כאשר האוניה מגיעה לנמל הבית שלה. דגל המדינה חייב להיות מונף, בין אם על התורן או על המוט שבירכתיים.

אולם רב־חובלה שי ה„אשדוד", קרוב מנדלוביץ, החליט אחרת. הוא סרב להניף את הדגל הישראלי בעת המסע לסויס, כפי שמחייב אותו החוק הבינלאומי, וגם כאשר האוניה הגיעה לתעלת סואץ.

מנדלוביץ, למרות שלגם במשך המסע עשרות כוסות ויסקי ובירה וכמה בקבוקי שמפניה, היה בדעה צלולה כאשר סרב להניף את הדגל הישראלי. צלם לישכת־העיתונות הממשלתית, חנניה הרמן, ש־היה על סיפון אשדוד, התחנן בפני הרב־חובל שיניף את הדגל הישראלי: „זה רגע היסטורי! אנחנו חייבים להנציח אותו! התמונה של דגל ישראל מתנוסס בתעלה

* זהו הכתיב הנכון של שם התעלה (והעיר), הנקראת בגרמנית „סואץ".

תכנס לכל ספר לימוד!" מנדלוביץ גער בהרמן, וביתר העיתונאים שהצטרפו לבקשתו, ואמר להם: "אל תלמדו אותי מה לעשות באוניה שלי."

אחד מקציני האוניה, שלא ידע על סירובו של הרב־חובל להניף את הדגל, וחשב כי הדגל לא הונף מחמת שיכחה, החליט לנקוט יוזמה. הוא פנה לגשר והוציא את דגל הלאום שהיה מקופל באחת המגירות, והתכונן להניף אותו. כשראה מנדלוביץ את מעשיו, נער בו והורה לו להניח את הדגל במגירה.

★ רק נורות ביטחון

מדוע החליט הרב־חובל הישראלי להחמיץ את הרגע ההיסטורי? מתברר כי אי הנפת הדגל היתה רק תופעה אחת משלל תופעות מוזרות שאפיינו את התנהגותו של מנדלוביץ במסע.

מנדלוביץ חשש במשך כל המסע, עד שהאוניה עברה את הסוויס, כי המצרים יתחרטו ולא יתירו את מעברה. לכן החליט לשמור על פרופיל נמוך, ולהתגנב כימעט אל התעלה. הדגל היה לדעתו פרובוקטיבי מדי. בסוויס קיים נוהג, כי אוניות הממתינות במשך הלילה לתורן לעבור את התעלה, מדליקות את כל האורות שעל הסיפון. מנדלוביץ הורה להדליק רק שתי נורות ביטחון זעירות.

רק כאשר אנשי מימשל מצריים שעלו על הסיפון העירו לו על כך, הסכים מנדלוביץ להדליק את כל האורות שעל הספינה.

אולם לא רק לגבי הדגל הישראלי התחוללה על האוניה שערוריה־זוטא, אלא גם לגבי הדגל המצרי, שאותו חייבים להניף על פי חוקי השייט הבינלאומיים כאשר מגיעים לתעלה. עוד לפני שמנדלוביץ הורה להניף את הדגל, נקט טבח האוניה, משה הרוש, יוזמה משלו. הוא לבש מדים צחורים של טבח־ראשי, נטל את הדגל והניף אותו, כאשר אחד מן הימאים שהצטרפו למסע, רפי („פולי") סבג, לוקח סיר בישול ענק, הופך אותו ומתופף עליו. כאשר ראה מנדלוביץ כי הצלמים שעל האוניה מצלמים את ה„טכס", וכי השדרים מקליטים את נאומו הנמלץ של הרוש, בשפה הערבית, הוא הפסיק את הטכס ואיים על השדרים שאם הם ידווחו עליו, הוא יאסור עליהם לשתמש באלחוט האוניה.

אולם נראה כי איום זה היה ריק מתוכן. אלחוטן האוניה, יוסי אלוני, היה נותן לעיתונאים להתקשר לחוף, גם אם הרב־חובל היה מורה לו אחרת. אלוני, בן מושב ישריש, היה נרגש בגלל המסע ההיסטורי. בעוד שהרב־חובל קיבל כל פקיד מצרי שעלה על הסיפון בפנים חמוצות ומודאגות, ולא הכין מתנות או מזכרות למצרים, שהיו כולם נרגשים ומחייכים, הכין אלוני בביתו מזכרות לאורחים המצרים וקיבל אותם בשימחה ובברכת סלאם עליכום.

אולם למרות פחדיו, נראה היה כי מנדלוביץ כימעט שגרם לכך שהאוניה לא תעבור בסוויס, ולא בגלל השילטונות המצריים. כאשר עלו אנשי מימשל מצריים וסוכן האוניה על סיפון אשדוד, התברר להם כי מיסמכים רבים, ביניהם מיסמכים רפואיים, אשר כל אוניה העוברת בסוויס חייבת להיות מצויידת בהם, חסרו למנדלוביץ. כל אוניה אחרת, שלא היו בה מיסמכים כאלה, היתה מתעכבת עד שהמיסמכים יוטסו אליה. אולם השילטונות המצריים התירו לאשדוד לעבור גם בלי מיסמכים, וייתכן שעשו כך מחמת החשיבות ההיסטורית של המאורע.

במשך כל המסע, עד לאחר שאשדוד עברה את התעלה, הסתובב מנדלוביץ כשהוא עצבני, מוטרד, נוזף ללא הרף בפיקודים שלו ובאורחיו, כשבקבוק צמוד אליו כל שעות היום והלילה. רק כאשר עברה אשדוד את התעלה, והתברר כי המסע הצליח, השתחרר מנדלוביץ ממתחיו ואנשי צוותו שמעו אותו צועק בשימחה: „הצלחנו! מהר הביתה, לשפוך ויסקי למנועים, כדי שהנבלה הזקנה תרוץ מהר."

עוד לפני שעברה את התעלה, קיבלה אשדוד מיברק מחיפה שבו מודיעים לה כי עליה להפליג, לאחר שתעבור את התעלה, לאשדוד תחת לחיפה. מנדלוביץ היה שווה־נפש אולם מלחי האוניה התקוממו: „זהו מסע היסטורי. אנחנו צריכים לשוב לנמל הבית, חיפה, ולא לאשדוד."

לא אישורו של מנדלוביץ התקשר אחד מהם בשיחת רדיוטלפון אל מנכ"ל „צים", יהודה רך תם, ודרש ממנו לשנות את מסלול ההפלגה. רותם הכין את שמנדלוביץ לא הבין ואישר את הבקשה.

כ־15 מילים ימים לפני שהגיעה אשדוד לחיפה, החל קרול מנדלוביץ לצפור צפירות קורעות שמיים. הוא נזכר כי באותו היום חל יום־הזכרון לחללי צה"ל והחליט לכבד את זכרם בצפירות. לפני שהאוניה נכנסה לנמל נזכר לפתע מנדלוביץ בחשיבותו של הדגל. הוא הורה להניף את דגל הצי הישראלי, לא את דגל הלאום, ורק עד לחצי התורן.

היו שחשדו כי מנדלוביץ פעל על פי הוראות מהארץ, כשפירש להניף את דגל ישראל בתעלת סוויס. אולם דובר חברת „צים", דויד שרגאי, אמר ל„העולם הזה" כי חברת „צים" לא הורתה ל„אשדוד" שלא להניף את הדגל, ואילו היא היתה יודעת שמנדלוביץ אינו מתכוון להניף אותו, היתה מורה לו לעשות כן.

גם דובר שר־התחבורה, יחיאל אמיתי, שהופתע לשמוע על כך שדגל ישראל לא הונף בסוויס, הסביר כי לא ניתנה שום הוראה ממשרד־התחבורה שלא להניף את הדגל.

הקפטן עצמו נמצא השבוע בלב ים, ואי־אפשר היה לקבל את הסבריו למחדל.

דגל מצרי

עוד לפני שניתנה ההוראה, כבר הניף הטבח הראשי של אשדוד, משה הרוש, את הדגל המצרי, ותוך כדי כך נשא נאום נימלץ על השלום בשפה הערבית. את הנפת הדגל ליווה אחד המלחים בתיפוף על סיר מיטבח הפוך. הקפטן כעס על הטכס והורה להפסיק אותו מייד.

הקפטן חוגג

רב־החובל של אשדוד, קרול מנדלוביץ, היה עסוק מרבית זמן ההפלגה בשתיית משקאות חריפים. בתמונה הוא נראה כשלפניו בקבוק שמפניה ובקבוק בירה ריק. אנשי הצוות טוענים, כי ההוראה שלא להניף את דגל ישראל על אשדוד אינה קשורה במשקאות החריפים, אלא נבעה מפחדו של הקפטן קרול מנדלוביץ שמא לא יתנו השילטונות המצריים לאוניה לעבור בתעלה.

דגל בחיפה

דגל ישראל לא הונף על אשדוד כאשר עברה בתעלה, אולם לפני שהגיעה האוניה לחיפה, הורה הרב־חובל להניף את דגל הצי הישראלי על המוט אשר בירכתיים, וגם זאת רק עד חצי התורן, משום שבאותו היום חל יום הזיכרון לחללי צה"ל.

החמודות של "שניידר".
אתה תופתע מעוצמתן המוסיקלית.

SCHNEIDER "TS 1612"
מיוזיק סנטר בדגם COCK-PIT
כולל רסיבר משוכלל, טייפ־דק
אוטומטי, פטיפון חדיש בתוספת
רמקולים תואמים LB-112.5

SCHNEIDER — כולה אומרת
פאר ועצמה. לשניידר 2 מערכות
מיוזיק־סנטר, צנועות במחירן,
ומפתיעות באיכותן ובעצמתן
המוסיקאלית. כל המערכות
מיוצרות בהתאם לתקן הגרמני
המחמיר DIN 45500
אחריות "שניידר" מקצועית —
מעבדה ארצית לשרות מהיר
ומיומן עם מלאי חלפים מקוריים.

SCHNEIDER "STEREO SET" 112
השילוב האידיאלי של טייפ־דק
אוטומטי עם רסיבר משוכלל
ו־2 רמקולים תואמים LB-112.5

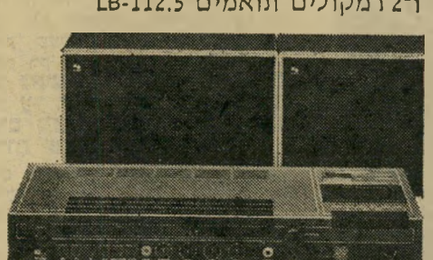

Schneider

מפיצים: צלילי גיתית בע"מ, תל־אביב, רח' ירמיהו 46, טל. 443121

להשיג בחנויות סטריאו מובחרות:

תל־אביב:	נתניה:	אילת:	חיפה:	ירושלים:
"סטריאו",	תל־אור,	שמעיה בע"מ	סטריאו של שמחה,	א.מ. אלקטרוניקה,
בן יהודה 246	שמואל הנציב 15,	מרכז מסחרי,	אחד־העם 12,	אבן־ישראל 5,
טל. 440538	טל. 053-28023	ת.ד. 132, טל. 059-2853	טל. 04-642516	טל. 02-221418

קולנוע

פסטיבלים

תעמולה פוליטית

בלי אף מילה

קנאים לסרט הקצר, אנשים מכורים למלאכתם, שאינם מתרגשים מן הסגריר של סוף אפריל בצפון־גרמניה ומן הרובות העשנות הצמודות זו ליד זו, מתאספים בימים אלה בעיר אוברהאוזן, המארחת זו השנה ה־25 את פסטיבל הסרט הקצר. הם אינם באים לאוברהאוזן על מנת לבלות, אלא נכנסים מדי בוקר להיכל העירייה, המיכל שני אולמות־הקרנה, קפטריה וחדרי־מנוחה ואינם יוצאים משם עד אחרי חצות. כולם עסוקים בצפייה בסרטים, בוויכוחים עליהם ובדיקת אפשרויות העשייה של הסרט הבא.

מאוברהאוזן מדווח דן פיינרו, הכותב לעניני קולנוע של „העולם הזה":

אין פסטיבל סרטים בעולם בלי פוליטיקה. אם אתה רוצה להפגיש אנשים מן המזרח, מן המערב, מן העולם השלישי, המשתחרר, ומן המעולם הישן, המשחרר בעל־כרחו, אין מנוס מהתעסקות בפוליטיקה.

אבל גם בין הפסטיבלים השונים נחשב פסטיבל הסרטים הקצרים באוברהאוזן כפסטיבל פוליטי במייחד. הסיבות לכך שונות ומגוונות.

הגרמנים, שמארגנים את הפסטיבל, משתדלים להפגין פתיחות בלתי־מוגבלת לרעיונות מן החוץ. אולי כדי לאזן את זכר התקופה הלא־רחוקה, שבה לא ידעו פתיחות כזאת כלל. חוץ מזה, מרבית הסרטים הקצרים מממנים על־ידי מוסדות וממשלות, המעוניינים להשיג את התור־

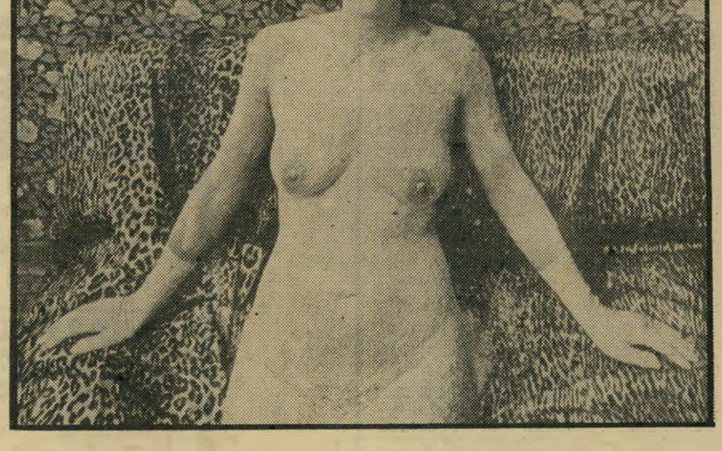

שינויים ע"ידי עצירת הזמן
מציאות חיה ומציאות דוממת

מטרתו, ואין בו אף מילה מדוברת אחת.

הפלסטינים. הארץ שנוכחותה הורגשה במייוחד בפסטיבל, היא מזרח־גרמניה, המייצרת סרטים קצרים בקבלנות. סרטים שהם ברובם הגדול מלוטשים להפליא מבחינה טכנית, ומנוכרים להפליא מבחינה אנושית. כל סרט שיוצא מבית־החרושת צריך להיות בעל אמות־מידה ברורות ל־חלוטין מבחינה אידיאולוגית ותעמולתית. זאת, אולי, הסיבה שהמעניין מבין הסרטים שהגיעו משם, מארחה, הוא ראיון ארוך עם אשה בת 68, האחרונה מבין הנשים שהמשיכו בהתמדה אחרי המילחמה בעבודה לפינוי הריסות, ועשתה זאת עד לאחרונה. העניין בסרט הוא האדם ולא המגנון, והתוצאה — הרשויות במזרח־גרמניה מעקמות את האף.

התרומה של הארצות הלאטיניות היתה גם היא נכבדת למדי. מספרד הגיע סרט בשם שלטון הדומיה, שבו רואים ראש של אדם, שפה נפרץ בו בכל מיני מקומות, ונסתם מייד על־ידי יד נעלמה.

קובה, שהופכת בהדרגה למעצמה קולנועית, שלחה צרור שלם של סרטי־תעמולה, שחלקם עוסק בתיירות. אורח כבוד בפסטיבל היה במאי קובני בשם סנטיאגו אלוורז, וסביבו פרצה גם המערורייה הקטנה היחידה של אוברהאוזן. אלוורז, שנחשב לאישיות בולטת בין עושי הסרטים הקצרים בעולם, הביא עימו סרט תיעודי חדש, שבו הוא מצדיק את הפלישה הווייט־נאמית לקאמבודיה, ומגנה את הפלישה הסינית לווייט־נאם, לפי כל החוקים של סרטי התעמולה הסטליניסטריים. במסיבת עיתונאים שנערכה לאחר מכן, אמרו לו הגרמנים שהוא אולי קולנוען גדול, אבל פוליטיקאי קטן. אלוורז איבד את עשתונותיו, השתולל, צעק וקילל את כל כינויי הגנאי שאפשר לשמוע בשידורי־תעמולה מן המזרח, מבלי שיסכים כלל לנהל ויכוח ענייני.

את ההמשך לגישה הזאת, בדיון על קולנוע, סיפק צוות השופטים הבינלאומי של הפסטיבל. ישבו בו נציגים מבריתהמועצות, צ'כוסלובקיה, הודו וקולומביה, דרישתם המיידית היתה, להעניק פרס לסרט סורי על מצבם של הערבים הפלסטינים בגדה. הבמאי, קאיס אל־זובידי, הוא חניך האסכולה המזרח־גרמנית, ולפי מיטב המסורת, הוא גואם על רקע תמונות שנרכשו משירותי טלוויזיה בעולם. הסרט רצוף נאומי־תעמולה דומים לאלה המושמעים באסיפות פוליטיות, תחת לעסוק בבני־אדם ובמציאות. איש מבין השופטים לא טרח כלל להתווכח על הסרט. העיקר, בעיני אלה שתמכו בו, היתה בחירת הנושא. ואכן, הסרט זכה בסופו של דבר בציון לשבח.

לידיעת המעוניינים. בין הסרטים האחרים שכדאי לציין: סרט הולנדי גס־יוני, שמראה כיצד הופכת מציאות חיה למציאות דוממת, על־ידי הרכבה יחד של תמונות של דוגמנית ערומה (שם הסרט: שינויים עם עצירת הזמן), וסרט קולומביאני שמראה כיצד הופך העוני של ארץ אחת, מוון עשיר לטלוויזיה של ארץ אחרת. בסרט — ערפדי התמונות — רודף צוות טלוויזיה גרמני אחרי כל הזונות, הילדים הרעבים והקבצנים של בוגוטה. הם ימכרו את הסרט ביוקר, אבל המצולמים ישארו עלובי־חיים כפי שהיו. ואפשר להזכיר עוד בדיחה קצרה ולעגנית אחת, סרט אנימציה הולנדי בשם כל העולם אחים, המראה את קרטר מתנשק עם טן־הסיאו־פינג מתחת לדיוקנו של מאו.

החלק המרגיז ביותר בפסטיבל הזה היו סרטי התעמולה המופגנים. אמנם לא היה כימעט סרט שלא דיבר על פוליטיקה, אבל קשה מאד היה לבלוע את הפמפלטים על הנחלת החינוך בקובה, או על הפיכת הצועניים, לאנשים מאושרים, על־ידי העברתם לדירות־קבע בצ'כוסלובקיה. ועוד יותר מרגיז היה לראות, שקובנים עושים סרט הקוטל את ממשלת אורוגוואי, ומכסיקאים שולחים סרט התוקף את השילטון בגיקרגואה.

אבל גם לכך היתה תשובה: סרט יוגוסלבי קצר בשם בית־הספר להליכה. זהו סרט מצויר, שבו רואים איש קטן ועלין ההולך לדרכו. בכל פעם הוא נתקל בבריון אחר הכופה עליו צורת הליכה שונה. האיש הקטן מנסה להישמע לכולם, בזה אחר זה, עד שהוא מואס בכל העניין, מזעים פניו, שולח בעיטה בבריונים, וממשיך בדרכו כבתחילה. כמו שנאמר: לידיעת כל המעוניינים.

דן פיינרו ■

כל העופות אחים
נשיקה מערבית

צאה התעמולתית הטובה ביותר, גם אם זה על חשבון האיכות האמנותית. ואותם סרטים שמופקים עליידי גורמים פרטיים, נוקטים עמדות מיליטנטיות ברורות. בעליהם יודעים שבמילא אין סיכוי גדול למכור סרט קצר, אז לפחות אפשר להוריד בעזרתו אבן מן הלב, לומר את כל אשר מעיק עליו ולטהר את המצפון.

המעוניינים העיקריים בפסטיבל ובקיומו, הם אנשי הגוש המזרחי. ראשית, משום שבארצות כמו פולין, צ'כוסלובקיה או יוגוסלביה, התפתח הסרט הקצר, בעזרת כספי המדינה, והפך מדיום בזכות עצמו, שרבים וטובים עוסקים בו. שנית, משום שפסטיבל כזה הוא אחת ההזדמנויות הבודדות של קולנועני המזרח לצאת החוצה ולפגוש את עמיתיהם מן המערב.

תרומתן של ארצות אלה היתה בולטת במייוחד. היוגוסלבים זכו בשני הפרסים הראשיים. אחד עבור סרט אנימציה בשם סאטימניה, אימפרוביזציות צורניות מקוריות על פי המוסיקה של המלחין הצרפתי אריק סאטי, והשני דאה, סרט תיעודי של כרבע שעה על חיי הצועניים, שמשתמש אך ורק במוסיקה ותמונה ל־

גיבורים לא כאופסים

גיבורים שחזרו (אלנבי, תל־אביב, ארצות־הברית) — שוב סרט על תוצאות מילחמת וייט־נאם, כפי שנרשמו בידי מי שחווה אותה על בשרו, ושוב סרט הנזהר מאד מלדבר על עצם מהותה של המילחמה ומסתפק רק בקביעת הטראומה שהיא יצרה.

ג'ק דאן, גיבור הסיפור, נמלט מן המוסד לטיפול בחוליי־עצבים, שבו היה מאושפז, מפני שאינו מסוגל להתנהג לפי הנורמות שקובעת החברה סביבו. הוא היה בווייט־נאם ומאז שב משם יש לו רק חלום אחד: להקים יחד עם חבריו לכיתה חווה לגידול תולעים ולחיות בטבע, הרחק משאון הכרך. בדרכו לחפש את חבריו, מן החוף המזרחי לחוף המערבי של ארצות־הברית, מצטרפת אליו נערה שיצאה לנשום את אוויר החופש האחרון לפני הנישואין ושוכחת לשוב אל הטכס.

מה שקורה לשניים אלה יחד בדרך, יכול להיות מוזר, בדרך־כלל, כמשעשע ואולי יותר מדי משעשע בשביל הסיפור שהסרט רוצה לספר. מסתבר שיוצרי המילחמה נותרו כולם, במקום כלשהו, לא מאופסים, מחפשים את עצמם, חוששים להתמודד עם המציאות, בורחים מאחריות ומאתגרים. אפילו מערכת היחסים האינטימיים שלהם עם המין השני נהרסה לחלוטין. חסרי־ביטחון הם מגששים באפלה.

את המרכיבים הללו קושר הבמאי ג'רמי פול קגן בעזרת מערכונים, שהם בעיקר מצחיקים, ושבהם ניתן לחנרי וינקלר, כוכב טלוויזיה פופולרי, המופיע בתפקיד הראשי,

וינקלר ופילד: חווה לגידול תולעים

להפגין את כישוריו הקומיים מן הסוג החינני המטורף, המוכרים היטב לקהל העצום של מעריציו מן המסך הקטן, כשלצידו מופיעה מי שהופכת במהירות „בת השכן" המועדפת בהוליווד, סאלי פילד.

החיוניות של שני אלה היא בעצם הקו המאחד היחידי הרצוף לכל אורך הסרט, המציג אירועים ותקריות שלא תמיד הן תולדה של התפתחות הגיונית בתסריט. אשר למילחמת וייט־נאם, לא זאת התשובה המצפונית למה שקרה שם.

במדינה

(המשך מעמוד 48)

לא היה הנאשם ניאז עבד־אל־האצי נוכח באולם. למרות פקודת ההמאה שהוצאה נגדו, לא הגיע והדיון נשמע שלא בפניו.

לאחר שסיימה האשה את עדותה, ו־ נשמעה עדותו של בעל תחנת הדלק, שחזר על סיפורו, קמה לפתע הגברת ז'ק ופנתה אל בית־המישפט בצורה ישירה: „הייתי רוצה להוסיף עוד משהו, כי שכחתי קודם. אם יעלה הנאשם טענה ש־ גנב את האקדח בגלל ערכו הכספי, כי התכוון למכרו, אין להאמין לו. במכונית נמצא באותה העת גם מחשב־כיס בעל ערך רב, ואותו השאיר הנאשם במקומו."

המישפט נדחה עד להבאתו של הנאשם, כדי שבית־המישפט יוכל לשמוע את טע־ נותיו.

כבוד אשת השופט

בבית־המישפט גירה הטכנאי, כי הגברת מזועד־הבית, שעימה התווכח, היא אשת־שופט

צריך גם לדעת עם מי להסתכסך. עם אשת־שופט זה לא כדאי. את זאת למד טכנאי־הגז, שמואל אלברט. כאשר הוזמן להתקין מכלי גז בדירה בבית משותף ברחוב הגפן 5 ברמת־גן, החל הטכנאי במלאכתו באופן שיגרתי.

הגברת הזועמת מוועד־הבית לא הסכימה להתקנת מכלי־הגז בקיר החיצוני. קיר זה הוא רכושם המשותף של דיירי הבית, והוא נצבע זה לא מכבר בכספם המשותף. מיתקן גז חיצוני יכער את מראה הבית, והגברת התגדדה בכל תוקף כי אלברט ימשיך במלאכתו.

אחרי דין־ודברים ארוך אמר לה ה־ טכנאי: „אני לא עובד אצלך," והמשיך במלאכתו בשתיקה מבלי להתייחס עוד לטענותיה. אז נחנה הגברת מעבר למעקה וניסתה לתלוש את הוו שהתקין אלברט בקיר.

מה שקרה אחר־כך הפך דיון ממושך בבית־מישפט השלום בתל־אביב. כאשר התובעת התקיפה, דינה יהב, טוענת ש־ כאשר התרוממה הגברת, דחף אלברט את תריס המרפסת על גבה, גרם לה חבורה כחולה, ואף אמרו לה כי יזרוק אותה מהמירפסת למטה וישבור לה את כל העצמות. על כן ביקשה התובעת כי ה־ שופט, נתן עמית, ירשיע את אלברט ב־ תקיפה ובאיומים.

יחס מיוחד. הסניגור, שמעון בן יעקב, הגיש לבית־המישפט גירסה אחרת. לדבריו לא היה העניין מגיע למישפט לולא היתה הגברת הייקית הזועמת מוועד הבית, גברת חנה אנטין, אשתו של שופט התעבורה התל־אביבי, חיים אנטין. הגברת, הרגילה כי ישמעו למוצא פיה, נעלבה מאדישותו של הטכנאי והתעלמותו ממנה. כאשר התרוממה משליפת הוו וגם זרקה מהמירפסת את הציוורות שאותם היה הטכנאי חייב להתקין, פקעה סבלנותו של אלברט, שאיננו מלאך. לא ברור אם ה־ תריס זז מתנועתה הפיתאומית של ה־ גברת או שהטכנאי, שסבלנותו פקעה, הזיז אותו קמעא, אך אין בכך משום תקיפה, טען הסניגור. לא זו בלבד, אלא מה טעם היה לאיומים על הגברת, כאשר הוויכוח כבר נסתיים?

הסניגור הדגיש כי אשת־השופט ביקשה שהמישטרה תבוא לחקור אותה בביתה. „אני במקומה, כאשת־שופט, הייתי זוחל על ארבע לתחנת המישטרה. הייתי לוקח מונית לשם, כדי שלא יגידו כי אני דורש יחס מיוחד."

הסניגור אף הביא את עדותו של פקד נגר ממישטרת רמת־גן וזה סיפר, כי אחרי שקרא את העדויות בתיק־המישטרה, החליט לסגור אותו. אולם השופט, בעלה של המתלוננת, כתב ערר לראש ענף חקירות, וזה החליט להגיש בכל זאת את כתב האישום נגד הטכנאי.

בלהט ובכושר ריטורי ניסה הסניגור לשכנע את השופט כי אשת־השופט נוקמת ונוטרת לטכנאי המיסכן, וכי יש להפסיק את מרוצו של כדור־השלג המאיים לק־ בור את מרשו.

יהיה פסק־הדין אשר יהיה, ברור כי אלברט יישמר מעתה משופטים ומנשו־ תיהם.

להגנת החינוך הגבוה

קריאת הסטודנטים הקומוניסטים אל ציבור הסטודנטים והמרצים

מזה כמה שנים שרויות האוניברסיטאות במצוקה כלכלית קשה בגין הקיצוצים התכופים של תקציבי הממשלה המופנים לחינוך בכלל ולחינוך הגבוה בפרט. במקביל לקיצוצים אלה בחינוך ובשאר השירותים החינוניים, נמשכת העלייה בהוצאות הצבאיות וסכומי־עתק מוזרמים להתגחלויות בשטחים הכבושים.

אנו עדים לנסיגה ברמת הלימוד והמחקר; לירידה במיספר הסטודנטים הכללי, ובעיקר במיספר הסטודנטים הממשיכים את לימודיהם לתוארים השני והשלישי; לפיגור בהכשרת דור־המשך של חוקרים; לצימצום דראסטי בכל התוכניות לפיתוח (מעבדות, ספריות, וכדומה).

נמשכת המגמה של **העלאת גובה שכר הלימוד** והתייקרות הוצאות הקיום של הסטודנטים. התוצאה הישירה של מגמה זו היא נעילת שערי האוניברסיטאות בפני בני משפחות פועלים, תושבי שכונות ועיירות פיתוח.

חלה **שחיקה משמעותית במעמדם של המרצים וכשכרם.** מאבקם של המרצים הוא צודק ומשרת את עניין החינוך.

אנו עדים לשינוי חיובי בקמפוסים בכיוון של שבירת האדישות שאיפיינה את העבר הלא־רחוק וייתר מעורבות מצד ציבור הסטודנטים במאבקים בעלי אופי סטודנטיאלי, פוליטי וחברתי. חל גם קיטוב של העמדות בין אלה התומכים בקו ממשלת הליכוד לבין המתנגדים לה.

הימין־הקיצוני מנסה להסיט את הוויכוחים בקמפוסים לעבר עימותים על רקע לאומי (מסע ההסתה נגד הסטודנטים הערביים) ולשלול את חופש הביטוי מהחוגים המתנגדים למדיניות המימסד (כמו, למשל, הזמנת המשטרה על־ידי נשיא אוניברסיטת באר־שבע ומעצר 57 סטודנטים בתוך הקמפוס).

מן ההכרח להרחיב את תחומי שיתוף־הפעולה של סטודנטים ומרצים, יהודים וערבים, למען —

- **הגדלה משמעותית של התקציבים הממשלתיים המופנים לחינוך;**
- **הורדת גובה שכר הלימוד;**
- **העלאת גובה שכר העבודה לסטודנטים עובדים;**
- **העלאת שכר המרצים;**
- **הבטחת חופש הביטוי והפעילות הפוליטית והחברתית בקמפוסים;**
- **הבטחת שוויון הזכויות לסטודנטים הערביים והגברת שטחי המיפגש ושיתוף־הפעולה בין בני שני העמים, היהודי והערבי.**

ת"א, ת"ד 26205
ראשית מאי 1979

המפלגה הקומוניסטית הישראלית — רק"ח
המחלקה הארצית של הסטודנטים

לאה פלטשר
מורה יחידה בישראל
המוסמכת ללמד מקצוע
עידון נשי ודוגמנות
פותחת קורסים חדשים

- **עידון נשי**
יקנה לך
יציבה־טובה — יופי
נימוסין ובטחון עצמי
קורס מיוחד לבנות
נוערים בפנרת חקיץ
- **דוגמנות מקצועית**
מתאים לך באם הנך
תמירה, נאה ואינטליגנטית
- **תרבות חגוף**
ישפר גופך לקראת
חקיץ, תרזיה מובטחת
אולפן לאה פלטשר
אבן־גבירול 50, ת"א,
טל. 267682
- **לתשומת לב**
אין לגב' פלטשר סניפים
או אסיסטנטיות
הזהרי מחיקויים,
חבל על כספך.

צביעת מכוניות
בתנור חדיש ומשוכלל

אתה מפקיד מכוניתך
בידי בעלי מקצוע מעולים
ומקבל אותה חדשה ויפהפיה
בתוספת אחריות מלאה לשנה

מבצע מיוחד עד 31.5.79

מכונית קטנה	3000 ל"י	במקום 5000
מכונית בינונית	4000 ל"י	במקום 6500
מכונית אמריקנית	5000 ל"י	במקום 8000
בדוק והשווה	המחיר לא כולל מ.ע.מ.	

צביעה בצבע תוצרת חוץ
תוספת 1000 ל"י
מחלקה מיוחדת לתיקוני פחחות,
פיברגלס ואגוזים.

מוסכי ששון
פ"ת, ז'בוטינסקי 73 מול "מרכבים" טל 923741

מהחר מטלמי
קלמזין Kalmezim
ללא חומר משמר
מזון מבושל מוקפא

חן טרמפ לחייל

החפוח לא נופל

רחוק מהעץ

האם התפרעה בלישכת־הסעד. השופט פסק מאסר, והבן השתולל בבית־המישפט

„שלושה חודשי מאסר," פסק השופט נתן עמית. האשה בעלת־הגוף נטלה את ארנקה ללא אומר, והתכוונה ללוות את השוטרים אל חדר המעצר.

צעקות חזקות הרעידו את אולם ה־מישפט. בחור צעיר לבוש מדי־צה"ל מקו־ מטים ומרושלים החל יורד במהירות ל־ עבר דוכן השופט, כשהוא מנופף בידיו לכל עבר וצועק בקול אל השופט: „מניאק, אינעל רבאק, מה עשית? מי יטפל בי עכשיו? אם אמא תלך לבית־ הסוהר מי יטפל בי ובאחיות שלי?"

ללא אומר ודברים נוספים התנפל על השוטרים, שניסו לעצרו בדרכו לעבר כס־ המישפט. הוא פגע באגרופיו בשוטר אחד, הפיל שוטר שני ולמרות היותו קטן־ קומה וצנום לא הצליחו השוטרים לעצרו.

הוא התקרב אל התובעת המישטרתית הקטנטונת דינה יהב, והיא כבר החלה מחפשת בארנקה אחר מכל הגז המדמיע המשמש את התובעות המישטרתיות. מן הקומה שמעל לאולם המישפט החלו יורי־

שוטר דדון
הרוח הרעה של סוחרי־הסמים

דים אנשי פרקליטות־המדינה אשר נזעקו לשמע הצעקות.

התפרעויות בלישכה. גם מהאו־ למות האחרים הופיעו שוטרים וביניהם אלי דדון, כוכב מישטרת יפו. דדון, ה־ ידוע כביריון, שכל סוחרי־הסמים של יפו פוחדים מנחת זרועו, התנפל על ה־ צעיר המשתולל והפילו לארץ. גם אז לא הפסיק החייל לצעוק ולהכות על סביבו. אולם אין לעמוד נגד אלי דדון, והסדר הושלם.

הנאשמת המבוגרת, אשר היתה קשובה כל העת למתרחש, החלה בשלב זה צועקת ומיללת. גם היא נפלה לארץ ולא הסכימה לזוז ממקומה. מאמציהם המשות־ פים של השוטרת היחידה באולם וחבריה לא הצליחו להזיז את האשה הכבדה מ־ הריצפה.

השופט, שכל אותו זמן ישב כמהופנט, קם ממקומו וברח ללישכתו. הוא ידע היטב במה נאשמת רחל אלג'בת ה־53. לאשה שירשרת התפרעויות בלישכת־הסעד של הרצליה. מזה שנים היא משליטה טרור בלישכה. היא הפכה שולחנות, איימה על פקידים והעליבה אותם פעמים רבות. בתי־ המישפט פסקו לה מאסרים על תנאי ו־ הפעילו אותם. גם באיתו בוקר הפעיל השופט חודשיים מאסר על תנאי, שהוטלו עליה בתיק התפרעות קודם, והוסיף על כך חודש מאסר בפועל מצטבר, על ש־ תקפה פקיד ואיימה כי תנקר את עיניו.

לרחל אלג'י שתי בנות ובן אחד, החייל המשתולל. לדבריה, אחת מבנותיה חולת־ לב, אשר בעלה עזבה עם שלושה ילדים קטנים ולישכת־הסעד מסרבת לתמוך בה ולמלא את צרכיה, לכן השתוללה בלישכת־ הסעד הפעם.

כאשר ראה הבן את אמו שוכבת על הריצפה ומסרבת לקום, ואת פניו של אלי דדון הגוחן מעליו, התעלף והשתתק לרגע. האם קמה ממקומה והלכה בעיקבות ה־ שוטרים, ובנה התלווה לאלי דדון ולשוטרי הליווי אל חדר המעצרים גם הוא.

מתי כדאי לקנות אדיסון II? תמיד. עכשיו במיוחד כי תקבל "ספידו" ב־ ½ המחיר.

מבצע "אדיסון" קיץ 79

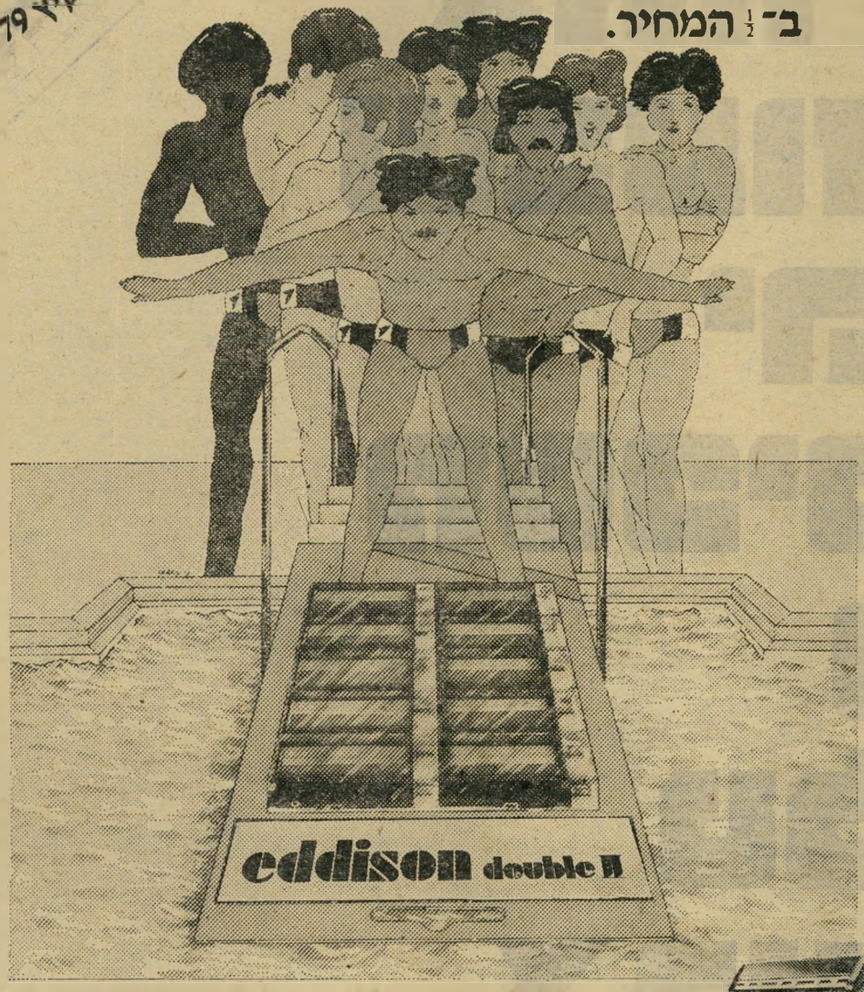

עכשיו עם קניית חפיסה של 10 סכיני גילוח אדיסון II תוכל לקבל בגד־ים "ספידו" ב־½ המחיר. במקום 140 ל"י — 70 ל"י בלבד (+ 10 ל"י דמי משלוח)

לכל חפיסה של 10 סכיני גילוח אדיסון II מצורף תלוש: מלא אותו ושלח בצירוף צ'ק או המחאת דואר ע"ס 80 ל"י (70 ל"י + 10 ל"י דמי משלוח)

לפקודת "אמריקה ישראל בליידס" בע"מ, רח' ז'בוטינסקי 35 רמת־גן, ותקבל את בגד־הים בדואר חוזר. במידה ולא מצורף תלוש לחפיסת אדיסון II שקנית, שלח אלינו את האריזה בצירוף הצ'ק או ההמחאה וציין את מידתך (בין 32 ל־48) ואת כתובתך המלאה.

אדיסון II כדאי לקנות.

מכבי
סוכנויות ביטוח בע"מ
חברה לחיתום בכל ענפי הביטוח

MACCABI
INSURANCE UNDERWRITERS LTD.
שד' רוטשילד 2, תל־אביב, טלפונים 59951-03-58951

בעל רכב!

בדוק השוה!
אל תחכה לסיכומי הוועדה שתוקם, בעקבות התכנית ב„כלבו־טק" מ־3.4.79.

אל חשלם יותר!
אנו משלמים במקרה של תאונה, ישירות לכל מוסך שתבחר, (חבר באיגוד המוסכים).

ביטוח המקיף והזול ביותר
* העדר תביעות עד 50%
* 20% הנחת מבוטח
* 17% הנחת נהג יחיד
* 12% הנחת בני הזוג
* 10% הנחת עובד מדינה

ועוד 10% הנחת „מכבי" מיוחדת לחודש השלום

„מכבי"
סוכנויות ביטוח בע"מ
חברה לחיתום בכל ענפי הביטוח
שד' רוטשילד 2 ת"א, טל' 58951, 59951.

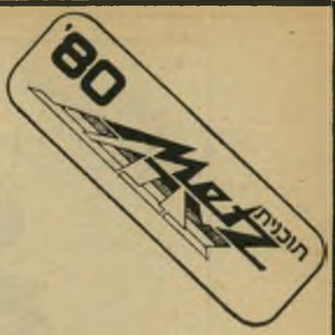

אתה חושב שבעוד שנה יהיה לך מספיק כסף לקנות טלויזיה צבעונית?

®אדמון

התשובה בידינו!

עם "תוכנית מץ־צבע 80" תהיה גם לך טלוויזיה צבעונית

תחנות ההרשמה, אך ורק בחנויות המורשות למכירת מוצרי מץ, אשר בידיהן חוזה קנייה רשמי של מץ לתוכנית „מץ צבע־80"

תל־אביב: סלון להיט — רחוב אבן גבירול 20; שילה — רחוב בן־יהודה 1, בנין מגדלור; מ.ש.י. — רחוב בן־יהודה 3; סופר — רחוב אלנבי 122; הללה את ורדי — רחוב בן־יהודה 100; צליל אור — רחוב אצ"ל 44 (שכונת התקוה); שואף — רחוב אצ"ל 1 (שכונת התקוה) ● **ירושלים:** אלקטריק 2001 — רחוב המלך ג'ורג' 21; טטרון — בית כלל — רחוב דוד ילין 33; סלון השלום — רחוב יפו 68 ● **חיפה:** שופ סנטר (אחים סייג) — רחוב הנביאים 16; סלון הבנקים — רחוב הבנקים 1; סלון באלי — רחוב הרצל 1; כל אלקטריק — רחוב הנביאים 15; קריידמן אמנון — רחוב הנביאים 20 ● **אילת:** שרות מהיר — מרכז חנויות יעלים ● **אשדוד:** סוכנויות דרום — רחוב רוגוזין 31; סלון ושרותים לטלוויזיות צבעוניות בע"מ — מרכז א' חנות 118 ● **אשקלון:** סלון אלקטרוניקה כחלון — רחוב הרצל 9 ● **באר־שבע:** סלון צמרת בע"מ — רחוב החלוץ 114 ● **בת־ים:** מוסקוביץ — רחוב רוטשילד 27; סלון פאר — רחוב רוטשילד 32; אלקטרוליק — רחוב עוזיאל 28; סלון צמרת — רחוב רוטשילד 40 ● **גבעתיים:** נתנאלי משה — רחוב כצנלסון 12 ● **דימונה:** פיליפ יצחק — מרכז מסחרי 443 ● **חוד השרון:** חמד — דרך השרון 94 ● **חדרה:** סלון באלי — רחוב הנשיא 51; רדיו הכט — רחוב רוטשילד 38; חשמלית — רחוב הרברט סמואל 66 בפסג' ● **חולון:** סלון סבוי — רחוב סוקולוב 77 ● **טבעון:** אלקטרו טבעון — מרכז מסחרי ● **טבריה:** קובי יוסף — רחוב הגליל ● **יהוד:** אלקטרו רון — רחוב

טלוויזיה "26

Metz

דגם 1980 עם "שלט־רחוק"

תוכנית '80 Metz

47,000.- ל"י

ב-12 תשלומים ללא ריבית

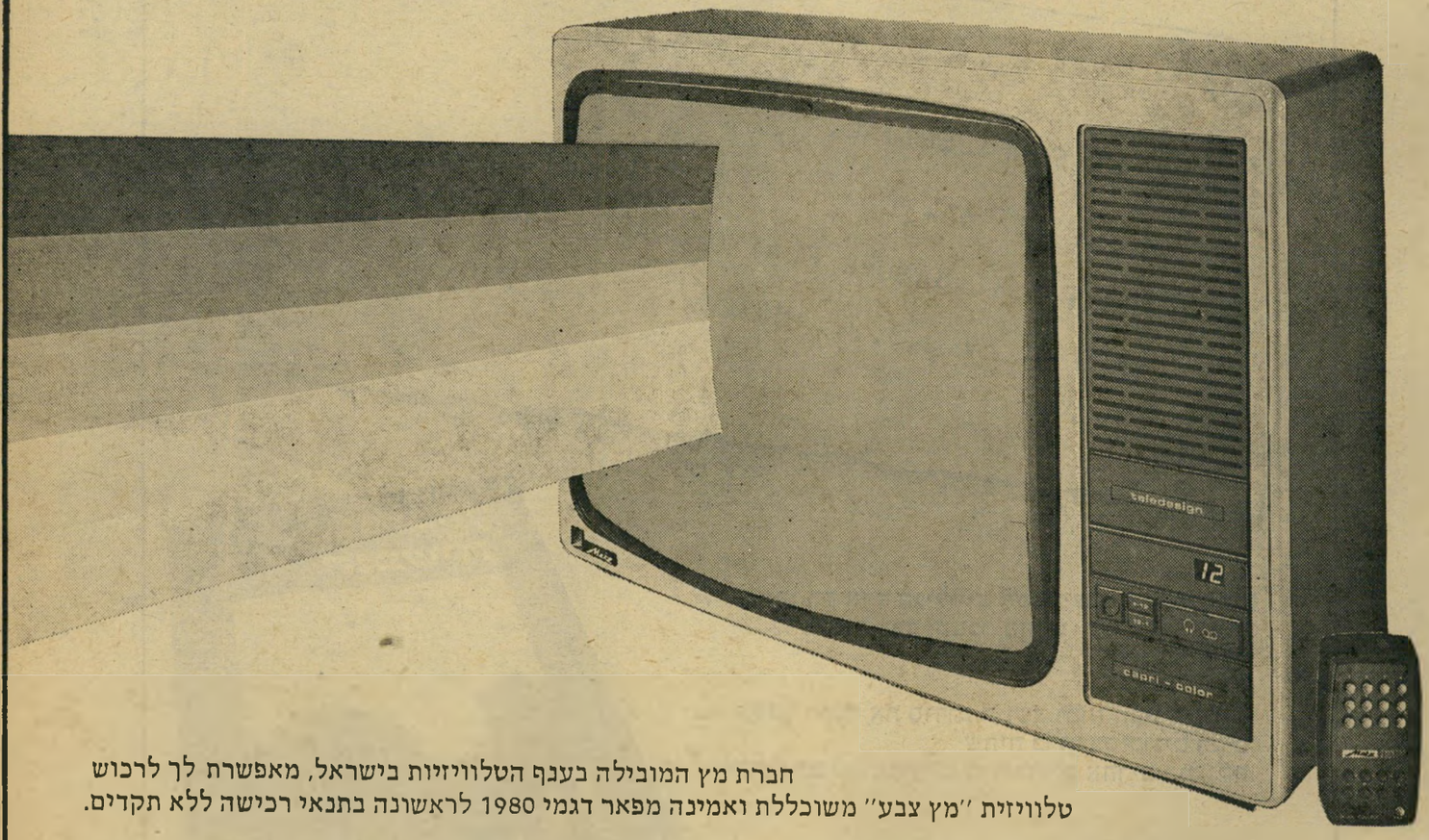

חברת מץ המובילה בענף הטלוויזיות בישראל, מאפשרת לך לרכוש טלוויזית "מץ צבע" משוכללת ואמינה מפאר דגמי 1980 לראשונה בתנאי רכישה ללא תקדים.

למה זה כדאי לך?

א. מחיר טלוויזית "מץ-צבע" בתוכנית זו הינו קבוע וסופי (כאשר לפי התחזיות הכלכליות המקובלות תחול בשנה הקרובה עליית מחירים תלולה עקב האינפלציה בשיעור של 60% בקירוב).

ב. אפילו תוכנית החיסכון הטובה ביותר שבה תשקיע אותו סכום של כסף - לא תדביק בעוד שנה את הפער בין מחיר טלוויזיה צבעונית, לבין הסכום שתצליח לחסוך.

ג. התשלומים שלך קבועים, בלתי־צמודים ואינם נושאים ריבית כל־שהיא.

ד. אתה רוכש "מץ-צבע" "26 עם "שלט-רחוק' 1980 במחירי 1978.

מהן אפשרויות הרכישה?

לפניך מספר אפשרויות נוחות לרכישת "מץ-צבע". אחת מהן בוודאי תתאים לך. אפשרויות נוספות תוכל לקבל בתחנות ההרשמה.

מזומן	מס תשלומים	תשלום חודשי	סה"כ מחיר לתשלום
5,000.-	12	3,500.-	47,000.-
20,000.-	12	2,000.-	44,000.-
4,000.-	12	3,750.-	49,000.-
20,000.-	9	2,850.-	45,650.-
5,000.-	9	4,750.-	47,750.-

המחירים אינם כוללים מ.ע.מ. האספקה בתום התשלום האחרון.

זה כדאי לך - זה כדאי גם לנו!

<u>אל תחמיץ את התוכנית. פנה עוד היום לאחת מתחנות ההרשמה של "תוכנית מץ-צבע 80". התוכנית בתוקף עד 6.7.79</u>

תחנות ההרשמה, אך ורק בחנויות המורשות למכירת מוצרי מץ, אשר בידיהן חוזה קנייה רשמי של מץ לתוכנית „מץ צבע־80"

קיבוץ גלויות 47 ● יפו: לבל אליהו — שדרות ירושלים 29; אלקטרו יפו — שדרות ירושלים 121 ● מעלות: מחבוט יעקב — מרכז מסחרי ● נהריה: גורה אברהם — גבעת כצנלסון ● נס־ציונה: א.ק. אלקטרוניקה רחוב וייצמן 14 ● נצרת: רדיו אקספרס (נביל את נעים) — ככר המעיין; דיב עמורי — רחוב חשוק ● נתניה: אלחוט — שדרות בנימין 5; חשמלית — רחוב שמואל הנציב 3 ● עכו: אחים סט — רחוב בן־עמי 27 ● עפולה: סלון באלי — רחוב הנשיא 17; פנת האושר — רחוב ירושלים 5 ● פתח־תקוה: סלון ברק — רחוב חובבי ציון 30 ● צפת: אחים בוכניק — רחוב ירושלים; חדד עמוס — רחוב ירושלים 20 ● קרית־גת: אלקטרו אלבז — מרכז מסחרי 44/48 ● קרית־ים א': טל קול (אחים סייג) — שדרות ורבורג ● קרית־מלאכי: צלאח שלמה — מרכז מסחרי ● קרית מצקין: וידאו קול — דרך עכו 175; טל קול (אחים סייג) — שדרות השופטים 5 ● קרית־שמונה: בזק — (כחנים יעקב) — מרכז מסחרי 2 ● ראשון־לציון: רמזור (כדריה) — רחוב רוטשילד 36 ● רחובות: נחום את מזרחי — רחוב הרצל 187 ● רמלה: יולזדי חיים — רחוב הרצל 77 ● רמת־גן: סלון באלי — רחוב ביאליק 75 ● רעננה: רן אלקטרוניקה — רחוב בורוכוב 15 ● תל־חנן: אור תל־חנן — רחוב בן־יהודה 17

מץ — אולם תצוגה מרכזי, רחוב מודיעין 19, רמת-גן — בני-ברק.

כשכולם מדברים על אסירי ציון-
ח"כ פלאטו שרון דואג לשחרורם.

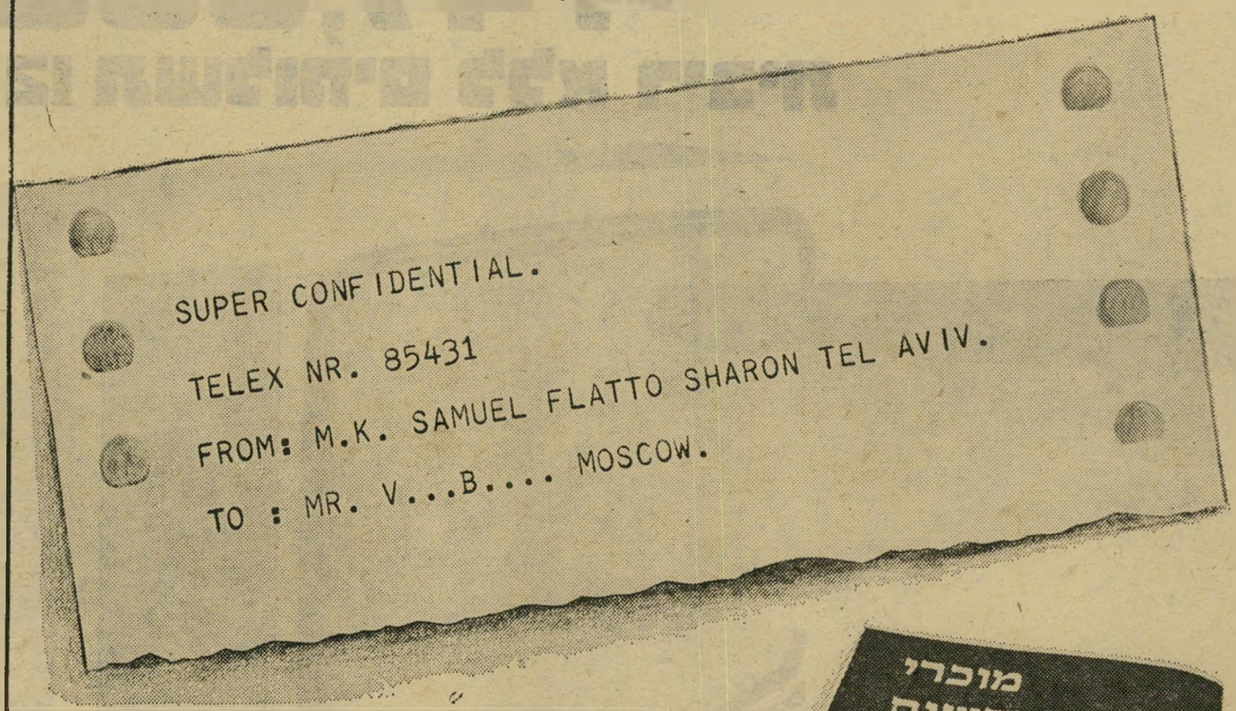

זהו רק אחד הגילויים המרעישים המתפרסמים לראשונה ברב-המכר החדש "מוכרי הנפשות" מאת גבריאלה.

הספר חושף את סודות המשא ומתן הבינלאומי - שהיה כרוך בסיכונים רבים להצלתם של אסירי ציון ויהודים אחרים במצוקה.

"מוכרי הנפשות"

ספר מרתק ומרגש המבוסס על מציאות חיה.

קנה אותו עכשיו.

מו"ל: סטודיו הופמקלר - ליכטנפלד: הפצה: אטלס בע"מ: מחיר: -.56 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

צל"ג

בלי חגובה

● לכתבים הכלכליים של הטלוויזיה, בראשותו של **אלישע שפיגלמן**, בגלל הכיסוי שנתנו לדין־וחשבון של מבקר־המדינה.

שפיגלמן, יחד עם שני עוזריו, **אבי אנג'ל** ו**אליעזר** ("גיזר") **יערי**, לא הצליחו להדריך כהלכה את הכתבים שאותם שלחו לשטח. כך אירע, שהכתבות על הדו"ח, העמוס בגילויים מזעזעים, דמו

חבר ועד זינדר
היורש של פאפו

לעיתון בתמונות. **עפר טל, יגאל גורן, דן סממה, רמי גוברניק, בני דיס וכניה בן־נון**, לא טרחו לפנות אל המבוקרים ולבקש את תגובותיהם. הם גם לא טרחו לקרוא את ספר התשובה של מישרד־האוצר על דו"ח מבקר־ה־מדינה, למרות שהספר חולק לעיתונאים מראש יחד עם הדו"ח עצמו.

כדאי שגם אנשי הדסק הכלכלי בטל־וויזיה ילמדו את חוקי־הברזל של ה־עיתונאי, שלפיהם יש לבקש תגובה מכל אדם, גם אם המטיח בו האשמות הוא מבקר־המדינה, בכבודו ובעצמו.

● **לירון לונדון**, שהפגין שוב את גסותו כמראיין ואת שיטחיותו האינטלקטואלית בראיון עם **רות צור**, רעייתו של **מיכאל צור**, המרצה עונש של 15 שנים בכלא. בכל פעם שרות צור, ש־כבשה את לב הצופים בכנותה ובכאב שניכר בה (ראה הנדון), עמדה לומר דברים חשובים, היה לונדון מפסיק אותה בשאלה, שהיתה יותר מטופשת מקודמתה.

במהלך הראיון התגלתה גם שיטתו של לונדון, שהיתה ידועה עד כה רק לאותם שרואיינו על־ידו. לונדון וצור הסכימו ביניהם שלא לדבר על עצם הפשעים שבגינם נעצר צור. אולם לונדון, כדרכו בקודש, שכח את ההסכם ושאל את צור שאלה על נושא זה. צור, אשה נבונה ואחראית, לא התחמקה מן השאלה והשי־בה עליה, אם כי לא שכחה לציין, שעצם הצגת השאלה סותרת הבטחה מפורשת של לונדון.

שיטה זו של הבטחה למרואיין שלא לגעת בנושא מסויים, והפרת ההבטחה בשידור החי, כשאין למרואיין ברירה אלא לענות עליה, היא עתה סימן־היכר של לונדון, ויש להזהיר מפניה את כל מרואייניו־בעתיד.

מאחרי המסך

זינדר סגן מוקיון

עד לפני כמה שבועות היה ידוע, כי המוקיון הקבוע של הוועד־המנהל הוא עורך־הדין **אהרון פאפו**. הישיבות ה־נדירות שבהן לא השתתף פאפו הפכו ישיבות דלוחות, והדיווחים בעיתונים, ל־מחרת היום, היו מימיים.

אולם לפאפו קם יורש בדמותו של נציג ד"ש בוועד־המנהל, **צבי** ("הזי") **זינדר**. זינדר היה לפני שנים רבות מנהל קול ישראל, ועד היום הוא זכור כמנהל הגרוע ביותר שהיה לרדיו מעודו. לאחר מכן ניסה להקים חברה ליחסי־ציבור ונכשל, ניסה להיבחר כיושב־ראש האגודה של אנשי יחסי־הציבור ונכשל, ניסה לנהל את יד סרמון באוניברסיטה העברית ב־ירושלים ונכשל, הקים חברה לתירגום סרטי־טלוויזיה ונכשל.

הישועה של זינדר היתה הקמת ד"ש. הוא הצטרף אליה, נבחר מטעמה לוועד־המנהל, והיום הוא פורה מחדש. היה זה זינדר שדרש לפטר את **חיים יבין**, ב־עיקבות הראיון עם **סמדר הרן**. היה זה זינדר שנלחם נגד "המאפיה השמאלנית" ונגד **יעקוב** ("יענקלה") **אגמון**, והיה זה זינדר שהסית את המנכ"ל החדש, **יוסף** ("טומי") **לפיד**, נגד מנהל הטל־וויזיה, **ארנון צוקרמן**. זינדר גם היה היחיד מבין כל חברי הוועד־המנהל ש־השמיע ביקורת על ההצלחה הגדולה של הטלוויזיה — האירוויזיון.

השיחה הוקלטה

כתבת דבר לענייני רדיו וטלוויזיה, **מוכה צימוקי**, קיבלה לפני כמה שבו־עות סיפור, שלפיו סירב ראש־הממשלה, **מנחם בגין**, להתראיין לקראת יום־העצמאות על־ידי שלושה מראייני־רדיו, הסכים שרק כתב־החצר שלו, **שלום קי־טל**, יראיין אותו. בגין התבטא אז בזו הלשון: "אני לא צריך שלושה אינקווי־זיטורים."

צימוקי פנתה לדובר ראש־הממשלה, **שלמה** ("נקדי") **נקדימון**, כדי לאמת את הסיפור, אך זה הכחיש אותו מכל וכל.

עיתונאית צימוקי
מישפט נגד בגין

אולם צימוקי התמידה בבדיקותיה, אחרי שהיתה משוכנעת כי הסיפור אמיתי, ב־ניגוד להכחשתו של נקדימון, פירסמה אותו.

למחרת טילפן אליה נקדימון. כשרוחו סו־ערת: "אם לא תפרסמי הכחשה, אני אתבע אותך לדין בוועדת האתיקה של אגודת העיתונאים! גם בגין וגם אני נופיע נגדך, ולמי את חושבת יאמינו יותר? חוץ מזה, הקלטתי את השיחה איתך, ו־אפשר יהיה למצוא בשיחה המוקלטת דב־רים מאשימים!"

צימוקי, בתו של העיתונאי הוותיק מ־ידיעות אחרונות, **אריה צימוקי**, לא נבהלה. היא סירבה להכחיש. נקדימון פנה לעורכת דבר, **חנה זמר**, ורק בעיקבות לחצים של העורכת הסכימה העיתונאית שתתפרסם הכחשה בשמו של נקדימון.

אולם כשהגיע נוסח ההכחשה של נק־דימון התברר כי הוא הכתיב הכחשה של צימוקי, תחת לעשות זאת בשמו. לכך סירבה צימוקי בכל תוקף, וזכתה בגיבוי מצד העורכת.

עתה ממתינה צימוקי לישיבת ועדת־האתיקה. אם יממש נקדימון את איומו, יופיע ראש־הממשלה בישיבה זו. הסיכויים לכך קלושים.

פאר קופץ מן העגלה

מגיש כל־בו־טק, **דניאל** ("דני") **סאר**, הודיע למנהל הטלוויזיה, **ארנון צוקר־מן**, כי אינו מוכן להמשיך ולהגיש את התוכנית.

הוא ניצל את העובדה, שמפיק התוכ־נית, **גידעון לב־ארי**, פורש מהפקתה, אחרי שנבחר לנהל את הרדיו, והחליט לפרוש עימו.

ביגתיים לוטשים כמה אנשים את עיני־הם אל ההפקה וההגשה של כל־בו־טק. המועמד שהקים לו כבר לובי, כדי לקבל את שני התפקידים, הוא **אריה אורגד**. צוקרמן אינו מחסידי אורגד, לכן צפוי לו מאבק קשה.

סופה של קאריירה

ביום החמישי שעבר יכלו באי בניין־הטלוויזיה להבחין בצעירה יפה, המזילה דמעות. היתה זו **רחל** ("חלי") **חיים**, קרייניות־הספורט המבטיחה, תגליתו של מנהל מדור־הספורט בטלוויזיה, **אלכס גיליעדי**.

חלי, שהגישה עד כה את תוכנית־ה־ספורט **לילדים** מהר יותר, גבוה יותר, חזק יותר, נשלחה לקריין בכינוס הפועל ה־11. גילעדי החליט כי הכינוס יהיה המיבחן של חלי, שבעיקבותיו יוחלט אם להעביר

קריינית חיים
פיטורין בכבוד

אותה גם לשידורי־ספורט רגילים, או להס־סיק את עבודתה.

לדעת שדרנים נכשלה חלי בסיקור כי־נוס־הפועל. בו במקום החליט גילעדי לפטר את בת־טיפוחיו. בין השניים הוסכם כי חלי תפסיק לעבוד ביכלל בטלוויזיה, ורק כאשר יהיו תקרים, ולא יגיע קריין לתוכ־נית־הספורט לילדים, היא תוזעק לאולפן.

צנזורה של דובר

רשות־השידור מוציאה מאות אלפי לירות בשנה כדי להוציא לקט יומי של כל קיטעי־העיתונות המופיעים על הטלוויזיה והרדיו בעיתונים היומיים. תפוצת הלקט מוגבלת. הוא נשלח לחברי הוועד־המנהל, למנהלים הבכירים ברשות, למנהלי־מחלקות ולעי־תונאים העוסקים בענייני הרשות. האחרא־על הלקט, ומי שמוציא אותו לאור, הוא דובר רשות־השידור, **משה עמירב**.

לפני שבועות אחדים הופיעה במוסף על המישמר, חותם, כתבה שתקפה את הסיגנון העיתונאי של כתב־החצר של ראש־הממ־שלה, **שלום קיטל**. הכתבה לא הופיעה בלקט. כשנשאל עמירב מדוע, השיב: "אני לא צריך לעזור לתפוצת עיתון כושל, ב־הכנסת מאמרים ארסיים שלו ללקט שלי."

בשיחה הסביר עמירב כי הוא ימשיך בסיגנון הצנזורה שלו, ולא יכניס ללקט שום דבר שלדעתו אינו מתאים.

לפידים

הצילומים - לפח

● למנכ"ל הרשות **יוסף** ("טומי") **לפיד**, יש שיטה חדשה, בכל פעם שעוב־דים מתמרמרים על משהו ברשות־השידור: השבתת־מנע. בשבוע שעבר, כאשר הסכ־נאים התמרמרו על כך שכתב הרדיו **רזי ברקאי** לקח עימו לבריסל רשמקול ב־מקום טכנאי, דבר המנוגד להסכם־העבודה, החליט לפיד להעניש את המתמרמרים ולבטל את יומן השבוע.

קריין פאר ואשתו
הזדמנות להתפטר

● כאשר טכנאי הרדיו ביקשו לבדוק את אישורי־השבת שלהם, שהיו צריכים להנתן על־ידי מישרד־העבודה, כדי שיוכ־לו לעבוד בשבת מבלי לעבור על החוק, השבית לפיד, כבר השבוע השני, את שי־דורי רשתות א' ו־ג' במשך השבת כולה.

● כאשר סיקר צוות טלוויזיה, ברא־שותו של **יגאל גורן**, את הפגנת נטיעת־הגפנים של שלום עכשין, שמעו האנשים במקום איש־טלוויזיה אחד אומר לרעהו: "אנחנו נצלם מה שנצלם, בסוף יזרקו את הכל לפח." לפח אומנם לא זרקו את ה־כתבה, אולם היא היתה קצרצרה הצילומים לא היו ממקום הנטיעות אלא רק מן הפקק שנוצר ליד מחסום הצבא (ראה עמודים 44-43) וניכר בה שהשתדלו להראות עד כמה שפחות אנשים. לעומת זאת שידרה הטלוויזיה הירדנית, למחרת היום, כתבה בת 10 דקות על ההפגנה, פרי עבודתם של הצוותות הזרים שסיקרו את האירוע בהרחבה. הכתבה הועברה לשידור בלוויין.

● הרדיו התבלבל לגמרי בכל מה ש־נוגע להפגנה. ההודעות הראשונות, שנמ־סרו במהדורות החדשות של שעות אחרי־הצהריים המוקדמות, דיווחו על „מאות מכוניות וכאלפיים מפגינים". מאוחר יותר

דובר עמירב
צנזורה מסעם

היה מי שנתן את ההוראה לקצץ את מיספר המפגינים והדיווח במהדורת־החדשות של שעה 7 דיבר רק על „כמה עשרות נוט־עים".

רק כאשר משתתפים זועמים של ההס־גנה, שמעו את המהדורה בנטיעה במכו־ניות ושהגיעו בינתיים לבתיהם, התקשרו למערכת החדשות, גדל שוב מיספר המפ־גינים, והדיווח של שעה 8 היה על „כמה מאות מפגינים". האמת היתה שבהפגנה השתתפו כ־5000 איש.

יום רביעי

16.5

● **מכאן ומשם (7.00).** לפחות שני פרקים מעניינים במגאזין זה של קיטעי תוכניות אמריקאיות. הפרק הראשון הוא סיקור של כנס אוהדי סידרת הטלוויזיה מסע בין כוכבים והפרק השני הוא סיור בכלא אלקטרז.

● **ויהיו לבשר אחד (8.00).** לפי מה שהוריה של אליזבט עוברים בחיים, בסידרה על אדונים ומשרתים, צריך היה לקרוא לפרק זה בסידרה ויהיו לגוש בשר. בד בד עם זה שהיא מגלה להם שיחסיה עם בעלה לורנס מעוררים לגמרי ושלורנס אינו שוכב איתה כלל, ובהתייעצות המיטפחתית המסורתית עם הפרקליט, הנערכת בכל פעם שיש צרות, מחליטים כי יש יסוד להגשת תביעת גרושין, מתברר לפתע כי אליזבת נמצאת בהריון, וכי אבי הילד, כמובן, אינו בעלה.

● **הווארד יוז (10.00).** סרט טלוויזיה המחולק לשני פרקים המביא את סיפור חייו של המיליונר המטורף האווארד יוז על פי ספר שכתב נוח דיטרין, מי שהיה במשך 32 שנה יד ימינו של יוז. כאשר היה יוז בן 18 והתחיל לנהל את חיי־המישפחה, הוא הציב לעצמו שלוש מטרות, שאת כולן השיג פחות או יותר: להיות הטייס הטוב ביותר בעולם, להיות המפיק הגדול ביותר בהוליווד והאדם העשיר ביותר בעולם. תחילת דרכו של יוז הוא בעסק לייקדחי־נפט, אשר הפך אותו מיליונר. את סירטו הראשון הפיק בגיל 20. שנתיים אחר־כך, התחיל לטוס וסס ככפיל בסרט שלו עצמו. יוז תיכנן מכונית מרוץ וקבע עימה שיא מהירות בשנת 1934. הוא קנה את חברת התעופה T.W.A. והוכיח את בטיחות הטיסה כאשר הקיף את כדור הארץ ב־3 ימים, 19 שעות ו־14 דקות כבר בשנת 1938. באחת מטיסותיו במטוס־סיור התרסק הוא מטוס. כאשר שכב יוז בבית־החולים תיכנן מיטת חולים חדשה. בסוף מילחמת־העולם השנייה היה יוז לאיש העשיר ביותר בעולם וועדה של הקונגרס האמריקאי פתחה בחקירה על כשרות עשיית הכסף שלו. הוא נשא לאשה את השחקנית ג'ין פיטרס ואז החל להיות מוזר, בנטייתו לתבודדות ובפחדיו מפני חיידקים. פרשייה נוספת בחייו של יוז היא מיבצע סודי לחילוץ צוללת רוסית שטבעה, שאותו ערך יחד עם ה־C.I.A. את חמשת שנות חייו האחרונות בילה יוז בבדידות מוחלטת באיי בהאמה. את תפקיד יוז מגלם השחקן טומי לי ג'ונס.

האוורד יוז: ג'ונס
יום רביעי, שעה 10.00

חיקו עד לדמעות בשבוע שעבר, פרק שאינו כלי־כך מוצלח השבוע. הבלשים מפתיעים זוג צעירים כושים בעת שוד והצעירה ויוויאן, שאותה מגלמת השחקנית קנדיס בואן, פוצעת את האץ' ביריית אקדח. הוא אינו משיב באש, בגלל גילה הצעיר של ויוויאן. בעוד האץ' בבית־חולים מקבל סטארסקי כבת־זוג את השוטרת הכושית ג'ין מרדית, שאותה מגלמת השחקנית וונטה מקגי. האגי כה מוקסם מבת־הזוג השחורה החדשה של סטארסקי עד שהוא מוכר מידע בחינם ומגלה לשניים היכן עומד להמכר מקלט טלוויזיה גנוב. ויוויאן מזהה את סטארסקי ועיסקת המכירה אינה יוצאת אל הפועל.

● **בועות (11.15).** הסידרה המוצלחת ביותר המוקרנת על מסכי הטלוויזיה בארץ. ג'סיקה אינה מצליחה להתוודות בפני צ'סטר על בגידתה בו. מרי אינה מצליחה להחזיר לברט את אונותו המינית ולדני מתגלה זהותו של רוצח אביו. האדם שעליו לחסל כדי להשיג שיחרור מן המאפיה.

יום שישי

18.5

● **לילי (9.20).** הפרק מוקדש כולו לנסיך מונלס, ברטי, לילי ואדוארד מוצגים בפני היורש המלכותי וכמה ימים אחר־כך מוזמנת לילי לביתו של הלורד סאפילד, שם היא מוצאת את עצמה לבדה בחברת הנסיך. הם נהנים זה מזו, ומייד אחר־כך מתחיל מצבה הכלכלי של מישפחת לנגטרי להשתפר. הם עוברים לבית חדש, שבו יש ללילי חדר־שינה נפרד מזה של בעלה, לילי הופכת חביבתו של הנסיך ומוזמנת לכל אירוע חברתי שבו הוא נוכח. הכסף שנפל בחלקם גורם ללילי להפרד משימלתה השחורה המפורסמת והיא קונה מלתחה מגוונת ונוצצת. אך העונה המונוטונית עומדת בפני סיומה ונראה כי לילי תנבול יחד איתה.

בועות: מיגין וזמון
יום חמישי, שעה 11.15

יום חמישי

17.5

● **סוד כמוס (5.30).** תוכנית נוספת בסידרת התוכניות המצויינות לילדים, שמפיקה אסתר סופר, מגישה דליה מזור ועורכת פילים בלוך. מסמר תוכנית הערב הוא שעור שנותן הילד רן כהן מגבעת־שפירא כיצד להכין את מאכל התאווה התימני מלאווח.

● **שחורה בכחול? (9.30).** אחרי שסטארסקי והאץ' הצטרפו לשוטרת השחורה מרדית, מתחילים הצופים לחשוב שהסידרה הפכה לסידרה על יחסי־גזע. אבל לא כך הוא. הסידרה מתמקדת בקשר המיוחד שבין שלושת השוטרים, ללא קשר לצבע עורם. בפרק זה, שמקורו באמריקה הלטינית ומתקדם במהירות של 600 קילומטרים בשנה לכיוון צפון־מערבית, מאיים על החקלאות ועל התושבים בצפון־אמריקה, וכן על הדבורים היעילות, שאותן הן גורפות עימן. כדי להלחם בהן מגדלים עתה בלגי איזיאנה זן של דבורים אשר ישמידן את דבורי הבר. הפרק השני בתוכנית זו מספר על פלטפורמה המובאת דרך התלתן האספסת. אולם זן אחד שלהן הוא זן מזיק, הפוצע בני־אדם וקוטל חיות. זן זה, מקורו באמריקה הלטינית ומתקדם במהירות של 600 קילומטרים בשנה לכיוון צפון־מערבית, מאיים על החקלאות ועל התושבים בצפון־אמריקה, וכן על הדבורים היעילות, שאותן הן גורפות עימן. כדי להלחם בהן מגדלים עתה בלגי איזיאנה זן של דבורים אשר ישמידן את דבורי הבר. הפרק השני בתוכנית זו מספר על פלטפורמה המובאת דרך ה־

ריינמן: קולינס והאטון
שבת, שעה 10.00

אוויר למקום שבו פרצה דליקה גדולה ועוזרת להציל בני־אדם מן האוויר.

● **עיסקת ריינמן (10.00).** סידרה חדשה בת שלושה פרקים, כל אחד מהם בן שעה וחצי, העוסקת במילחמות ורי־גול, כייאה למוצאי־שבת. הגיבור הוא דיוויד ספולדינג, איש ביון אמריקאי, שאת דמותו מגלם סטיבן קולינס. לורן האטון מגלמת את תפקידה של לסלי ג'יינר, אלמנה וחברה מילדות של ספולדינג והשניים מנהלים במשך ארבע וחצי שעות פרשיות ריגול ואהבה. הפרק הראשון, זמנו בתחילת מילחמת־העולם הראשונה, מתאר את גיוסו של ספולדינג לשירותי המודיעין האמריקאי והטלת משימה קשה על כתפיו.

יום ראשון

20.5

● **שיר אהבה לטניה (5.30).** אם היה סטיב אוסטין במצריים בזמן הפרשה, היו נחסכות מישראל צרות רבות. ההוכחה לכך הוא בפרק של הערב בסידרה האיש השווה מיליונים, שבו מתמנה סטיב להיות מלווה של טניה, כוכבת ההתעמלות הסובייטית המגיעה לארצות־הברית. הרוסים רוצים לרצוח את טניה, כדי להטיל את האשמה על ארצות־הברית, וסטיב מציל אותה.

● **משכר האמונה שלי אידית, חלק ב' (8.30).** המשכר נמשך כבר שבועות רבים, מאחר שכל פעם קורה דבר אחר, סנקציות, שביתות או חגים, שדוחה את השידור. הערב, תמשיך אידית באנקר לריב עם אלוהים.

● **החוטאים (10.00).** פרק נוסף בסיפורי החטא של הסופר האירי פראנק אוקונור. פולי, שאותה מגלמת השחקנית טיניד קיזאק ונורה, היא השחקנית בריג'יט פרוסיית הן חברות המבטיחות לעצמן שכאשר תנשאנה, תסתרנה כל אחת לשנייה את חוויות הנישואין שלהן. נורה פוגשת את החנווני צ'ארלי, שאותו מגלם השחקן ריי מקאנלי והוא מציע לה נישואין. היא פוגשת בפולי ומספרת לה על כך, ומוסיפה שאינה מקבלת את ההצעה מפני שאחזניו של צ'ארלי שעירות. כשמציע צ'ארלי את אותה ההצעה לפולי, היא נעניית לו, למרות האוזניים הסיבות שעירות והיחסים בין השתיים מתקררים.

● **תומס וסאלי או ספן חוזר לביתו (10.50).** אופרה קלה שכתב ד"ר תומס ארנה שהיתה צריכה להיות כבר משודרת, אך העיצומים הביאו אותה להערב. הסיפור הוא על עלמה צעירה המתחינה לשובו של אהובה הספן.

יום שני

21.5

● **מסך גדול מסך קטן (8.30).** קטעים מתוך סרטיו של וורן ביטי וקטעים מסרטים

ד"ר זואלק: ג'ונסון
יום שני, 10.55

המלווים במוסיקה שהלחין נינו רוטה, שהלך לעולמו לפני חודש.

● **ישחק שדים ישחק מלאכים (9.30).** תוכנית נוספת שינידחתה להשבוע בגלל העיצומים. רם לור עקב אחר נסיונותיהם של נולה צ'לטון ותלמידיה בחוג לתיאטרון של קריית־שמונה להעלות מחזה. סרט מצויין.

● **הכל עושים זאת (10.55).** פרק נוסף מהסידרה ואן דר־זואלק שבו הערב היא הכוכבת צ'ארלן ג'ונסון המגלמת את תפקיד כריסטין.

יום שלישי

22.5

● **דמישפחה (7.00).** סועד קרמאן מראיינת את הד"ר נאפז נובאני על נושא המעניין כל יולדת: כיצד להתגבר על משבר התינוק הראשון לשבועות חלב־פרה, אחרי שהתרגל לחלב־אם. צופי הטלוויזיה שילכו הערב לראות את טכס בחירת מלכת־היופי יהנו בוודאי מכתבה על המתחרות והזוכות בתחרות מלכת־היופי, שנערכה בשנה שעברה.

● **הרואיקה (9.30).** ניסיון ראשון של הרדיו עם הטלוויזיה להביא קונצרט בשידור חי וסטראופוני מבניני האומה בירושלים. בעוד תיזמורת הפילהרמונית תנגן את הרואיקה, הסימפוניה השלישית של בטהובן, יוכלו הצופים לפתוח את מקלט הרדיו שלהם ולשמוע את הקונצרט בשידור סטראופוני תוך כדי התבוננות בו.

שבת

19.5

● **חידושים והמצאות (6.30).** דבורי־הבר הן מרכיב חשוב בתעשיית המזון בעולם. הן מייצרות חלק גדול מהסוכר ואמצעי־ההמתקה ומפרות את התפוח, האבוקדו, התפוז, המילון והבצל וגם את מאכל הבהמות התרנגולות — הדבורים. אולם הן גם מזיקות לבני־אדם וקוטל חיות. הן זה, מקורו באמריקה הלטינית ומתקדם במהירות של 600 קילומטרים בשנה לכיוון צפון־מערבית, מאיים על החקלאות ועל התושבים בצפון־אמריקה, וכן על הדבורים היעילות, שאותן הן גורפות עימן. כדי להלחם בהן מגדלים עתה בלגי איזיאנה זן של דבורים אשר ישמידן את דבורי הבר. הפרק השני בתוכנית זו מספר על פלטפורמה המובאת דרך ה־

יש משהו המייחד את הטיולים ש"פלתורס" מארגנת. ב-60 שנות קיומה, צברה "פלתורס", ותק ונסיון יותר מכל חברת נסיעות ותיירות אחרת. כשתיכנס לאחד מסניפי "פלתורס", תגלה כי לשרותך עומד צוות מקצועי, מיומן שידע לארגן עבורך את הטיול המתאים לך ביותר, תוך דאגה לכל הפרטים. "פלתורס" יכולה להבטיח לך טיול מוצלח, במקומות היפים והמרתקים ביותר שניתן לעלות על הדעת, בלי להחמיץ אף פרט חשוב.

באמצעות הוותק והנסיון הרב שלה בטיולי "פלתורס" למשהו מיוחד, המסביר את פשר הצלחתה המצטברת של החברה ואת כח המשיכה של טיוליה המאורגנים. כשאומרים לך ב"פלתורס" "נסיעה טובה", מתכוונים לא רק לאחל לך, אלא גם דואגים לכך שתזכה לטיול מהנה ומוצלח, כפי ש"פלתורס" יודעת לארגן.

ארה"ב
המזרח הרחוק
רודוס
יוון והאיים

— העולם החדש מזווית חדשה.
— מסע ארוך אל עולם זר וקסום.
— פינת החמד של הים התיכון.
— עבר קלאסי והווה ים תיכוני בכפרים ציוריים עוטים בלבן.

ספרד ופורטוגל

— מעצמות העבר שבות לרגע לתחיה. מלחמות השוורים ופולקלור סוחף — חוויה בלתי נשכחת.

סקנדינביה

— מסע אל עולם הסגות הקדומות, שמש של חצות, נוף פראי עוצר נשימה.

אירופה הקלאסית

— סגנון חיים, נופים ואתרים היסטוריים השובים את לבנו כל פעם מחדש.

הקניה הטובה ביותר 1979

נסיעה טובה!

לקבלת מידע על טיוליה רבי־המכר של "פלתורס" פנה עוד היום לאחד מסניפי "פלתורס" הפזורים בכל רחבי הארץ.

פלתור בע"מ
נסיעות ותיירות

פלתורס מארגנת - אתה נהנה!

משרד ראשי: תל אביב, רח' אחד העם 28 טל. 03-50851 **סניפים:** תל אביב, רח' בן יהודה 49 טל. 03-221226/7 מלון הילטון, טל. 03-246832
ירושלים, רח' שלומציון המלכה 2 טל. 02-234318/9 מלון הילטון, טל. 02-534097 מלון פלוה, טל. 02-224622
חיפה, דרך הטצמאות 82 טל. 04-660981/4 חדרה, רח' הרברט סמואל 66 טל. 063-22927 רחובות, רח' הרצל 167 טל. 054-510080
נתניה, רח' דיזנגוף 33 טל. 053-22725 הרצליה, מלון השרון טל. 03-938526 לוד, שדה התעופה בן גוריון טל. 03-971086

לכבוד פלתורס
רח' אחד העם 28 תל-אביב
מחלקת טיולים מאורגנים
אבקש לשלוח לי פרוספקט על טיול ל
שם
כתובת
טל

רודוס

עוד יותר יפה עם קופל.

רק מי שנסע עם קופל לרודוס יוכל למנות לפניך את כל המעלות של רודוס. כי קופל מציע לך את ה"שמנת" של רודוס: בתי־מלון מובחרים, שרותים מצויינים ותכניות לטיולים משגעים בכל רחבי־האי.

בחודשים מאי־יוני, קופל מציע לך תוספת ל"שמנת": חופשה ברודוס ב־5 תשלומים חודשיים (!) ללא ריבית וללא הצמדה.

חופשה של 7 לילות:

מלון מדרגת תיירות מעולה
-.6,125 ל"י (1,225 ל"י לחודש).

מלון מדרגה ראשונה
-.6,530 ל"י (1,306 ל"י לחודש).

מלון מדרגה ראשונה מעולה
-.7,060 ל"י (1,412 ל"י לחודש).

מלון דה־לוקס
-.7,720 ל"י (1,544 ל"י לחודש).

המחירים כוללים
לינה ליחיד בחדר כפול,
ארוחת בוקר + ארוחה נוספת (במשך 7 ימים),
והסעה משדה־התעופה ברודוס למלון ובחזרה.
נציג "קופל" מישראל ישהה במקום, בנוסף לסוכן המקומי של "קופל".

המחירים לפי שער המטבע ביום 23.4.79 (-.$1 = 22.58 ל"י). ●

במשרדי "קופל" כבר החלה ההרשמה לבילוי חודשי הקיץ ברודוס, בכרתים וביוון.

קופל נסיעות

משרד ראשי: תל־אביב, רח' פרישמן 14, טל. 246121. ירושלים, טל. 233533. חיפה, טל. 88011. קרית־ביאליק, טל. 740451. נתניה, טל. 27410. הרצליה, טל. 938057. רמת־גן, טל. 731105. באר־שבע, טל. 78860.

ממלכתו של אבו־אל־בואח

(המשך מעמוד 34)

ליד מיבנה־אבן פשוט, בחוץ, על המידרכה, יושבים כעשרה גברים, לבושים בבגדים אזרחיים. חייל המצוייד בנשק שומר עליהם.

נראה כאילו הוכנה במקום הצגה, כי כאשר מתקרב הג׳יפ מתקרבים כולם כאיש אחד אל הרב־סרן ומצטופפים סביבו. לשאלות משיבים האסירים כי הרב־סרן טוב אליהם, וכי הם רוצים להצטרף לשורותיו, מפני שהוא לוחם למען לבנון החופשית. קצת קשה להבין איך, בתנאי שמירה כל־כך לקויים, איש מהאסירים אינו בורח.

ברגע שהג׳יפ מתרחק מהמקום, ואני מסובבת את ראשי, אני רואה את האסירים מוכנסים בחזרה אל בית־הכלא. כשהחייל השומר עליהם דוחף אותם בנישקו.

דרום־לבנון נראית כמו המערב הפרוע, איש הישר בעיניו יעשה. עשרות מכוניות דגלים לבנים, ועליהם הצהרות של שיתוף־פעולה עם חדאד. ברחוב מתעקש בעל חנות־מכולת לכבד את חדאד ואת חייליו במשקאות קלים. האם הוא עושה זאת מתוך כבוד או מתוך פחד?

רב־סרן חדאד טוען כי אין לו זמן לעצמו, וכי הוא עסוק אך ורק בעבודתו הצבאית. בטלוויזיה אינו צופה, למרות שבמרג׳־עיון קולטים מצויין את ישראל, ירדן ולבנון.

במקום היה בית־קולנוע, שהופגז ויצא מכלל פעולה. התושבים אינם יוצאים מבתיהם בלילות. ספרים אינו קורא. לעומת זאת הוא קורא עיתונים. איזה עיתונים? „עיתונים מביירות, המגיעים אלי, לא תמיד באותו יום, אך באיחור של יום יומיים.״

איך הם מגיעים? הרב־סרן צוחק ואומר: „בכל מיני דרכים.״

את אחד הדרכים מזדמן לנו לראות זמן קצר לאחר מכן. אנחנו חוזים במראה ישראלי מאד פופולרי: מכונית מרצדס עמוסה לעייפה, שעליה רוכנים שלושה חיילים, העורכים בה חיפוש מדוקדק. המכונית הגיעה זה עתה מביירות. הדבר האחד שהוחרם מתוכה מייד היה עיתון ביירותי, המועבר לידיו של רב־סרן חדאד.

חיידי חדאד עורכים חיפוש במכונית שהגיעה מביירות
„יש לי דרכים משלי...״

מדגמים חדישים, בעלי מיספרים בלגיים, נורווגיים וגרמניים, מסתובבות בכבישים. מכוניות שאין עליהן כל מיספר נראות גם הן בשטח. מעט החנויות שבכפרים ובמרג׳־עיון מלאות סחורות תוצרת חוץ ומוצרי־קוסמטיקה יוקרתיים. הסיגריות הפופולריות כאן הן מרלבורו. מחירן כ־12 לירות ישראליות, מחיר אפסי ממש.

באיזה כסף משתמשים בדרום־לבנון, כשאף בנק אינו בנמצא?

חדאד: „בכסף ישראלי או לבנוני, מה שיש.״

האם משלמים תושבי דרום־לבנון מיסים כלשהם? האם משלמים תמורת שרותי המים והחשמל?

„לא, אין מיסים ואין תשלום של מים וחשמל. האספקה מגיעה מבירות, כרגיל, והתושבים אינם משלמים עבורה אף פרוטה אחת.״

אם כך, כיצד משלם הרב־סרן משכורת לחייליו? האם ממשלת־ישראל מממנת אותם?

חדאד: „בשום פנים ואופן לא! אני משלם לחיילי סכום של 300 לירות לבנוניות לחודש, שזה סכום מגוחך. נוסף על כך הם עובדים את אדמותיהם.״

ומהיכן לוקח הרב־סרן סכום של שלוש מאות לירות לבנוניות לכל אחד מתוך גדודי חייליו? מסתבר שלמרות שטען קודם לכן כי אינו מטיל מיסים על התושבים, בכל זאת מוטל עליהם מס אחד.

חדאד: „אני מטיל על התושבים מס בסך של חמישה אחוז על כל סחורה המובאת מביירות, ועל כל קנייה, ומהמס הזה אני משלם לחיילים.״

כבוד או פחד

באיחוט נשמע קול אשה צעירה. רב־סרן חדאד מספר כי בצבאו משרתות כמה נשים, העובדות כאלחוטאיות וכמרכזניות.

הג׳יפ של חדאד דוהר בכבישים הכפריים. בכל מקום מברכים אותו לשלום. הכפר השיעי טייבה מביע את הזדהותו עם המיליציות הנוצריות על־ידי תליית

ממזריו של הברברי

ב כסים האו״ם בטייבה משוחח חדאד עם חיילים ניגריים. באותו יום לכדו כפריים נוצריים ארבעה חיילי־או״ם, כנקמה על שאחד מאנשיהם נהרג בהיתקלות עם אנשי או״ם.

חדאד אינו אוהב את האו״מניקים. הוא מספר כי חיילי או״ם מצלמים עמדות נוצריות, ומוכרים את התמונות. תמורת 15 עד 20 דולר לתמונה, לאירגוני הפידיון.

יש לו דיעות ברורות על טיבם של חיילי־או״ם: „החיילים הטובים ביותר הם חיילי פיג׳י ואירלנד. הם עושים את מלאכתם כשורה, ובאיזור שבו הם משרתים אין כל בעיות. לעומת זאת החיילים הגרועים ביותר הם חיילי סנגאל ונורווגיה. החיילים הסנגאליים ימכרו את אמם־הורתם תמורת כסף, ואילו הנורווגים פשוט מזדהים מבחינה אידיאולוגית עם המחבלים.״

את מי הוא שונא יותר, את הסורים, שהוא טוען כי הם מגהלים את ממשלת לבנון, או את אש״ף, העושה לדבריו את מילחמתה של סוריה לכיבוש לבנון?

חדאד: „את הסורים! הם מקור כל הצרות! הם גררו את המצרים למילחמות בישראל. כעת הם גוררים את הפלסטיניים. הם ממזריו של הברברי, שפלש לארצם והתיר לחייליו לאנוס את נשותיהם. ואם את חושבת שזה היה אפשרי רק בימיו של הברברי, את טועה! אם חייל סוריה יכבשו את אדמותינו, הם יאנסו את נשינו! ממזריו של הברברי ברריים יותר מאביהם מולידים!״

השמועות טוענות כי אלמלא נעצרו אנשי המיליציות הנוצריות בידי אנשי צה״ל, היו גם הם אונסים את הנשים בכפרים השיעיים, בזמן מיבצע ליטאני.

(המשך בעמוד 62)

ממלכתו של אבו־אל־בנאת

(המשך מעמוד 61)

חדאד: „אלה הם שקרים של אש"ף! הכל שקרים של אש"ף! אנחנו לא ניגע בנשים ובילדים. אנחנו לא ממזריו של הברברי! אנחנו חיילים! לא היו מעשים כאלה! זה הכל שקרים."

אוייב משותף

האם כחייך? בצבא לבנון נלחם חדאד אי פעם נגד צבא־ההגנה־לישראל?

חדאד נבון. השאלה אינה נוחה לו, והוא מנסה לעבור לנושא אחר ומדבר על הנוף הנפלא הנשקף מחלונות הג'יפ. „האם לא מגיע לנו לחיות. האם אין לנו זכות להתקיים ולהיות חופשיים בארצנו?"

ובכל זאת, האם חדאד נלחם אי־פעם בחייל ישראלי?

חדאד: „הייתי חייל, וכחייל היו לי הוראות ועשיתי את המוטל עלי. נשלחתי להגן על דרום־לבנון. זו היתה עבודתי."

האם נתקל אי פעם בחיילים ישראליים. כאשר היה בצבא לבנון?

חדאד: „בשנת 1970 נתקלתי בחוליה ישראלית.

הישראלים פתחו באש. השבנו אש. אני עצמי יריתי ופגעתי בזחל"ם של הישראלים."

האם הרג או פצע חייל ישראלי?

„אני זוכר שבאותה תקדית איש לא נפגע, לא בצד שלנו ולא בצד של הישראלים."

ומה היה יחסו של הרב־סרן מצבא לבנון כלפי האויב הישראלי?

„רוב הלבנונים לא מרגישים רע כלפי ישראל. בזמנו היו מעט מאד היתקלויות עם הישראלים, ואני באופן אישי לא החשבתי את ישראל כאויב רציני. עכשיו, כשאני מכיר את הישראלים יותר מקרוב, אני רואה שלא טעיתי בהרגשתי זאת. כעת לנו ולישראלים יש אויב משותף ששנינו נלחמים בו. יש לנו אותם האינטרסים. אנחנו מגינים על אותו גבול בעצם."

תמיכה אמריקאית

האם ישראל? היא בת־בריתו היחידה של רב־סרן חדאד, מפקד המיליציות הנוצריות בדרום לבנון ומושל „לבנון החופשית"?

„כרגע, לצערי, העולם מתעלם מאיתנו. אבל אנחנו מקבלים תמיכה לא־רשמית מארצות־הברית ומגרמניה. אני מקווה שבקרוב מאד התמיכה תהפוך רשמית."

אם הוא כל־כך בטוח בצידקתו, מדוע אינו יוצא לחו"ל כדי לנסות ולנהל יחסי ציבור למאבקו? מדוע אינו מנסה לגייס את דעת־הקהל העולמית לצידו?

„העולם לא יקשיב. העולם כולו נגדנו, ובראשו צרפת הבוגדנית. אינני יכול לעזוב את דרום־לבנון למען מטרה שאני יודע שלא תצליח. אני לא יכול להאמין שהצרפתים הפכו חיות־אדם, אבל זוהי עובדה. למרות שהם כיום האוייבים הראשונים־במעלה שלנו בעולם, אנחנו עדיין ממשיכים ללמד צרפתית בבתי־הספר שלנו. אנחנו לא מערבים חינוך בפוליטיקה."

ואם העולם כולו נגד דרום־לבנון החופשית, מדוע אינו פונה לבת־בריתה החדשה של מדינת־ישראל, מצריים?

„אני חושב שמה שקרה בין ישראל ומצריים הוא הדבר החשוב ביותר שקרה לעולם בשנים האחרונות. אילו היתה לבנון חופשית באמת, היתה המדינה הערבית הראשונה שהיתה חותמת על שלום. אנוור אל־סאדאת הוא המנהיג הערבי הישר וההגון ביותר. הוא רוצה בשלום־אמת."

האם פנה המייג'ור חדאד לנשיא המצרי בבקשת עזרה והכרה?

„עם הנשיא יש לי קשר לא רשמי. היו לנו פגישות. אבל הייתי מאד עסוק. כעת אנסה להפוך את הקשר לרשמי. אדאג שאנוור אל־סאדאת וממשלת מצריים יכירו בנו, כלבנון החופשית. זה עניין של זמן, אבל זה יבוא."

בדרכים מסתובבים חיילי צה"ל, והשטח שטח לבנון. רב־סרן חדאד טוען כי אלה הם חייליו שלו, הלובשים מדי צה"ל. המילה צה"ל, בצבעה הצהוב, בולטת למרחוק. אנחנו מתעקשים כי מדובר ב־חיילים ישראליים, ומבקשים לשוחח איתם.

המייג'ור צוחק וממשיך לנסוע.

מעברה הישראלי של „הגדר הטובה" מצטופפים עשרות אזרחים ישראליים, שאינם מורשים לעבור לשטח לבנון. צוות העולם הזה עבר בלי כל בעייה. רב־סרן חדאד אומר: „אל תדאגי, זה בסדר!"

קצין ישראלי, מהעבר השני של הגבול, צוחק ואומר: „הייתם עם רב־סרן חדאד? אז הכל בסדר. הוא אחד משלנו."

אלוהים יודע

האם בשירות? של רב־סרן חדאד משרתים חיילי לגיון־זרים?

חדאד: „כל מי שרוצה להילחם לצידי הוא יותר מברוך הבא, אבל אני לא יכול לשלם.

„בא אלי, לפני שבוע, בחור אוסטרלי, אמר שהוא מאמין בכנות כוונותי ושהוא מוכן לשרת תחת פיקודי תמורת אלף דולר לחודש. זה לא כסף. בלגיון־הזרים מקבלים אלפי דולרים לחודש.

„אמרתי לו מצטער, אין לי כסף לשלם לך. אני יכול לשלם לך 300 לירות לבנוניות. הלוואי והיה לי כסף. העולם תמיד נוטה לצידו של זה שיש לו כסף. אילו היה לי כסף, הייתי יכול לקנות חיילים, הייתי יכול לחזק את צבאי, הייתי מנצח."

האמנם יבוא יום והוא ינצח?

„אני לא יודע. אלוהים יודע. אבל אני מאמין. אם לא אאמין, פה תהיה קבורתי."

והיכן יבקש מיקלט מדיני, אם יובס?

„אני לא חושב על זה. אם אחשוב על מיקלט מדיני, אין לי מה לעשות בדרום־לבנון. הייתי יכול כבר מזמן לקבל כל מיני הצעות, שהופנו אלי ממדינות שונות בעולם.

„אני חייל. חייל אינו מבקש מיקלט מדיני. אעדיף למות בשדה־הקרב!"

שרית ישי

חדאד עוזר לבתו בשיעורים במיקלט
למות בשדה־הקרב!

מחקרים מוכיחים- מבוטחי קופת־חולים מאוחדת יותר מרוצים!

במחקר על "מימדי שביעות הרצון משירותים רפואיים אמבולטוריים בישראל" שנערך על־ידי המכון למחקר עסקים באוניברסיטת תל־אביב, במהלכו רואיינו 4000 מבוטחים בכלל קופות־החולים בארץ, הוכח: מבוטחי קופת־חולים מאוחדת הם המרוצים ביותר מיחס הרופאים ומן השירותים האדמיניסטרטיביים.

היה גם אתה בין אלפי המבוטחים הנהנים מיחס טוב ומשירות אדיב.
המרכז: ארלוזורוב 100 ת"א. טל. 233251.

קופת חולים מאוחדת

הצטרף לקופת־חולים מאוחדת!

החברה שיצרה את המושג „טיול מאורגן"

„אירופה טורס" המציעה טיולים מאורגנים בכל רחבי העולם

מי אינו מכיר היום את המושג „טיול מאורגן"? דומה שהיה קיים מאז ומתמיד. אבל מי שיבדוק ימצא כי מי שהגה את רעיון הטיולים המודרכים בארץ הוא סוכן נסיעות נלהב ושמו אליפלט לוין, שהציע לראשונה לישראלים לנסוע לחו"ל בטיול מאורגן. את הקריירה שלו בעסקי תיירות החל מר לוין לפני כ־50 שנה, ואת הידע והנסיון שלו העמיד עם הקמת המדינה לרשות הנוסעים שקיבלו אז, תאמינו או לא, הקצבת מטבע זר של 10 $ ....

מזה שנים עומד אליפלט לוין בראש חברת „אירופה טורס", הידועה כיום לכל, אשר אירגנה אלפי טיולים מודרכים בהשתתפות רבבות נוסעים.

הטיול המאורגן מתאים לאופיו של הישראלי

אומר מר לוין: „הטיול המאורגן מתאים מאוד לאופיו של הנוסע הישראלי הממוצע. זהו נוסע שאין לו עודף זמן וכסף, ומעוניין לראות ולהנות ממירב החוויות שמעניק טיול בחו"ל בתוך שבועות אחדים. בקיצור, הוא רוצה לקבל את מלוא התמורה עבור כספו".

הטיול המאורגן משחרר את הנוסע מהתרוצצויות, מדאגה למלון, מהעברת חפציו ממקום למקום, מחוסר מידע על אתרים מעניינים שאדם בודד לא תמיד מצליח להגיע אליהם, וחוסך לו את הדאגה לפרטים הקטנים התורמים ליצירת טיול גדול.

המלווה — כדמות מפתח

המלווה נהפך לדמות מפתח בטיולים של „אירופה טורס", ומאחר שבו תלוי חלק ניכר מהצלחת הטיול, דואגים בחברה לאתר את האנשים המנוסים והמתאימים ביותר לתפקיד זה. בנוסף להם עומדים לרשות המטיילים גם מלווים מקומיים רבים דוברי אנגלית.

כיום מציעה „אירופה טורס" מיגוון גדול של טיולים ברחבי אירופה, קנדה, ארה"ב, מקסיקו, דרום אמריקה והמזרח הרחוק. טיולים מיוחדים מיועדים לקשישים ולצעירים. הנסיון המצטבר, המקצועיות והמיגוון הרחב מסבירים את זרם מכתבי התודה של נוסעים מרוצים המתקבל לאחר סיומו של כל טיול מאורגן ע"י „אירופה טורס". אגב, קטעים מן המכתבים במלואם ראינו במשרדי החברה, מתוייקים בתוך תיקים עבי־כרס.

בוא להנות, לראות ולחיות את אירופה ב-720 ל"י ליום.

ואת ארה"ב בפחות מ-900 ל"י ליום.

42 יום אירופה

צרפת, ספרד, איטליה, אוסטריה, גרמניה, הולנד, לונדון, הריביירה הצרפתית.

30 יום אירופה

הולנד, שוויץ, גרמניה, אוסטריה, איטליה, הריביירה הצרפתית, צרפת, לונדון.

26 יום אירופה

צרפת, פורטוגל, ספרד, לונדון

קבוצות מיוחדות לגילאים: 16–15, 18–17, 26–20, 35–20, 40–28

וגם טיולים מיוחדים למשפחות שלמות

47 יום בארה"ב

לקבוצות מגיל 17 ומעלה

ב־15.7 טיול מיוחד למשפחות

טיול נוסף ב־22.7 לגילאי 17—25

- המחיר כולל 2 ארוחות מדי יום (להוציא לונדון וניו־יורק)
- כל הטיולים כוללים ביטוח מלא
- מלווה קבוצתי לכל טיול וטיול
- דמי הכניסה לכל האתרים כלולים במחיר
- לפי שער 1 דולר — 21 ל"י
- המחיר כולל טיסה ומס נמל

דרוש את חוברות הטיולים של „קמפינג טורס" לאירופה ולארצות־הברית במשרדי הנסיעות.

רשיון ממשלתי מס' ג/152.

שושנה בע"מ

ביח"ר הראשון בארץ

לרהיטי אלומיניום וסולמות

מוצרי איכות

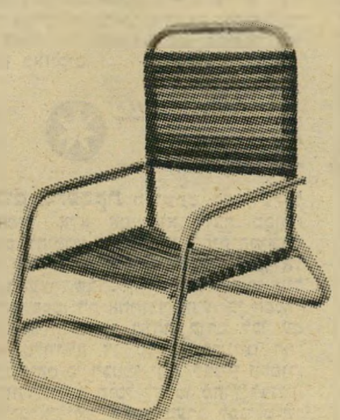

כסא

אלומיניום, מתקפל

לים ולבריכה

לבתי מלון

ובתי הארחה

תל־אביב, רח' המסגר 31, טל' 335935

חיפה, שד' הציונות 34, טל' 522459

ערבי צעירים במועדון 5 לתרבות חדשה

רח' הס 5, תל־אביב

טל' 297263

יום שלישי — 22.5

יוקרן סירטו של צ'רלי צ'פלין

„הדיקטטור הגדול"

יום שלישי — 29.5

„על הנעשה בבתי המוחר בישראל"

האסירים לשעבר: מני כהן

רמי ליבנה

התוכניות מתחילות בשעה 9.00 בערב.

המועדון פתוח משעה 8.30 בערב.

תיאטרון העדות בבאר־שבע

הרולד ומוד

יופי מד תיאטרון: מ. כאל הנדלזלץ - „הארץ"

יום ג' 22.5 נחמני ת"א

יום ד' 23.5 נחמני ת"א

כרטי' „לאן" 247373, דיזנגוף 101

יום א' 27.5 תיאטרון חיפה

יום ב' 28.5 תיאטרון חיפה

מוצ"ש 9.6 ת"א „בית־ארלוזורוב"

יום ה' 14.6 באר־שבע

מוצ"ש 16.6 באר־שבע

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

פירסום אידיאל

אבן גבירול 110 תל־אביב

(פינת אנטוקולסקי)

טלפון 227117, 227118

תן טרמפ לחייל

(המשך מעמוד 17)

בעיקר באמצעות הפונות מחזור הכספים ושער הריבית, תחת המיסמה של מיחמה כאינפלציה. לב ליבה של הסטגפלציה הוא ה־תהליך של קיטוב החכנסות, וזאת גם הסיבה ששומרים עליה.

זאת ועוד. צריכים להבין שהאינפלציה, ההורסת את המשק וכל חלקה טובה ב־חברה ניזונה מקיטוב זה של ההכנסות.

שכר ריאלי גבוה הוא מאבק על באינפלציה

היא ניזונה מריווחי האינפלציה שנוצרים באמצעותה ודוחפים את המחירים למעלה. ריווחי אינפלציה אלה נעשים על חשבון השכר הנמוך. ניסוח זה, שהרבה כלכלנים לא מסכימים לו, אינו אלא ניסוח אחר של התופעה החברתית שעליה דיברנו קו־דם, דהיינו: ההתעשרות של המיעוט מת־בצעת על חשבון ההידרדרות של הרוב, במיוחד בתנאים של תוצר־לאומי קבוע. אין אוייב יותר גדול לאינפלציה מאשר ה־עלייה בשכר הריאלי.

המסקנה החברתית הישירה היא זו: רק משק המתנהל בהתאם ל־אינטרסים של העובדים השכירים — אלה המתנגדים לקיטוב ההכ־נסות ומעוניינים בשכר ריאלי גבוה — מסוגל להיאבק באינפלצי־יה בעיעילות. משק כזה גם יחזיר לעבודה את ערכה האמתי, לעובד את גאוותו, ולחברה שלנו את פרי־צופה האנושי.

הכל תלוי בעובדים

א נחנו ניצבים על סף עידן השלום. שיתוף הפעולה באיזור וההשתחררות מן הנטל הביטחוני הכבד בעתיד, טומנים בחובם סיכויים עצומים של פריחה כלכלית וצדק חברתי. אך אם לא ייפסק תהליך קי־טוב ההכנסות, יירדו כל הסיכויים לטמ־יון. אם כי הנטל הביטחוני הובא פעמים אין־ספור כסיבה לצרות שלנו, הרי ידוע שיש הרבה ארצות בעולם, עשירות באו־צרות מאיתנו, שגם בלי נטל ביטחוני סובלות מכלכלה דלה ומחברה רעועה, דווקא בגלל חלוקת ההכנסות.

המפתח לפריחה כלכלית, לברי־אות משקית ויחברה צודקת מצוי בידי מעמד העובדים השכירים, ובכוח השפעתו על מהלך העניי־נים. אך לשם הצלחה, לשם הישו־עה כי תבוא, חייבים העובדים להאמין בצידקתם, בזהות האינ־טרסים שלהם עם החברה. העוב־דים שלנו הם אחראים ואוהבי־מו־לדת עד כדי כך, שרבים מהם מא־מינים — כפי שמספרים לנו חש־כם והערב, לפי תורות כלכליות ידועות — שהשכר הגבוה הוא דרעת המשק, אמונה כוזבת זו מש־תקת את העובדים, מצבנו הכל־כלי ויחברתי מחמיר, מצב הרוח ירוד והחששות והדאגות מתפש־טים.

צריכים להבין, שאין אנו יכולים להרשות לעצמנו שכר נמוך; שמחירים גבוהים לדי־רות הם עיוות, שגם אותו אין אנו יכו־לים להרשות לעצמנו. אין אנו יכולים להרשות, שבראש סולם העדיפויות של ה־משק יעמדו העסקים הפיננסיים, התיווך והקבלנות, ורק בסוף — הייצור והעבודה. שינוי העדיפויות האלה הוא תנאי להפ־סקת האינפלציה ולכינונה של חברה יצ־רנית וצודקת.

אם נבין דברים אלה ונשכיל לפי עוד לפיהם, נוכל להפוך את השנה ה־32 לעצמאות ישראל לשנת מיפ־נה בחיינו, גם בכלכלה וגם בחב־רה, עם סוף תקופת השחום. הכל תלוי בעובדים השכירים וכאמו־נתם.

במדינה

חקלאות

שעיר לעזאזל

הסיירת הירוקה ממשיכה לרדוף עיזים שחורות

ורועי־צאן בדואים

„הם התחילו להכות אותי בכל חלקי גופי. חטפתי מכה חזקה בפנים ואיבדתי את ההכרה. כשהתעוררתי לא מצאתי את העדר שלי — 66 עיזים נעלמו, כאילו בלעה אותם האדמה." כך תיאר השבוע פארס מרוואח בוריאת את סיפור פגישתו הראשונה עם אנשי הסיירת הירוקה, לפני כחצי שנה.

פארס בן ה־60, רועה בן רועים, מת־גורר עם אשתו ועשרת ילדיו בקירבת הכפר אום־אל־פחם, ליד כביש חדרה— עפולה, בבית רעוע הכולל רק שני חד־רים. „כשהייתי ילד קטן," נזכר בוריאת, „נהגתי לצאת עם אבי לרעות את הצאן. אהבתי את השדות ואת העיזים, שהיו מקור הפרנסה של המישפחה כולה. באותם ה־ימים לא היו בעיות, ואיש לא הפריע לנו לנוע עם עדרינו."

הצרות החלו, לדבריו, לפני כחצי שנה, והם נמשכות עד עצם היום הזה. „הובלתי

רועה בוריאת
שני ג'יפים ומשאיות

את העדר בשדות שליד כפר גליקסון," נזכר הרועה, שפניו יבשו מן השמש ומן הרוח. „לפתע הגיחו למקום שני ג'יפים ומשאיות, מתוכם פרצו כעשרה אנשים. ללא דין ודברים, ובלי אזהרה מוקדמת, התחילו להעמיס את העיזים שלי על ה־משאיות. לא הבנתי מי הם ומה רצונם. „הם טענו שהם מהמישטרה, אך איש מהם לא לבש מדים. כולם היו באזרחית. ביקשתי שיפסיקו להעמיס את העיזים, אך הם לא התייחסו אלי ואל בקשתי. ביקש־תי שוב ושוב, והם בשלהם. בסוף ניפנו אלי, ותחת דיבורים השיבו במכות."

המיפגש עם אנשי הסיירת הירוקה הר־תיר צלקת קטנה מעל לעינו של הרועה קמום־הפנים. לדבריו, זהו זכר למכות.

מרוב פחד. כעבור כמה ימים הוזמן פארס בוריאת לחקירה בחדרה. שם הוח־תם על מיסמך, מבלי שידע את תוכנו. הרועה, החי עד היום בלי חשמל בביתו, לא למד מעודו קרוא וכתוב. „חתמתי מרוב פחד," גילה, „ואחר כך התברר לי, שהח־תימו אותי על העיזים שהחרימו לי ומכ־רו אותן. הבטיחו שישלמו לי את הכסף כעבור שלושה חודשים."

עד היום לא קיבל הרועה השדוד אגו־רה שתוקה אחת עבור עדרו.

(המשך בעמוד 66)

השופט לנדאו נזף בתובעת שפרצה בבכי והפסיק את הדיון במישפט

לפני שיצא אסיר מיספר 1319, ח"כ שמואל רכטמן, בפעם הראשונה מכלא מעשיהו כדי לנסוע לירושלים, לישי־בה הראשונה של בית־המישפט העליון שדן בעיר־עוורו, אמר לו אסיר אחר, אשר ידליו: „רכטמן, אל תיתן להם לשים עליך אזיקים. גם עלי הם ניסו לשים, והתנגדתי בכוח, ולא הייתי באזיקים בדרך לבית המישפט."

רכטמן קיבל את העצה, אולם כשהגיע אל מכונית האסירים שעמדה להובילו ל־ירושלים, סוהר כבל את ידיו באזיקים. הוא ניסה למחות, אולם הסוהר הודיע לו: „אתה אסיר כמו כל אחד, ואנחנו נשים עליך אזיקים אפילו בכוח."

עוד לפני שהגיע רכטמן לאולם בית־המישפט בירושלים, הורה אב בית־הדין, שישב בענייננו, לסלק את הצלמים ואת צוותי הטלוויזיה גם ממסדרונות בית־המיש־פט. הטלוויזיה החמיצה את תמונתו של רכטמן באזיקים.

„אני אדפוק אותך"

אולם בהפסקת המישפט, בעוד שלכל אסיר, אלא אם הוא רוצח מסוכן, נותנים להיפגש באולם או בבית־המישפט עצמו עם בני מישפחתו, הובל רכטמן אל חדר המעצר שבבניין הרוסים השוכן מול בית־המישפט. רק אחר־כך נודע, כי הסמל־כלאי שליווה אותו שוחח קודם לכן עם כתב הטלוויזיה דן סממה. השניים הח־ליטו ביניהם כי רכטמן יובל לבניין הסמוך, כדי שהטלוויזיה תוכל לצלמו מחוץ לבניין, והסמל־כלאי יוכל לאמר בערב לבני מיש־פחתו: „הנה, צילמו אותי בטלוויזיה."

כששב רכטמן לבית־המישפט, הוא פנה אל השופט וביקש ממנו להורות לכלאים המלווים אותו להפסיק לבזות אותו, ולא להוביל באזיקים. השופט לנדאו הורה לכלאי שהיה סמוך אל רכטמן שלא לשים יותר אזיקים על ידיו של הח"כ האסיר. הכלאי השיב לשופט: „זה לא אני מח־ליט, זה הסמל שלי." לנדאו חייך ואמר לו: „אז תגיד לסמל שלך שאני נתתי הוראה."

למחרת בבוקר, כאשר עמד רכטמן לצאת ממעשיהו להמשך מישפטו בירושלים, שוב ניסו לשים על־ידיו כבלים. רכטמן התנ־גד. בהתייעצות בכלא הוחלט בתחילה לשים עליו אזיקים בכוח. אולם רק אחרי שרכטמן הודיע, שעם אזיקים הוא לא ייסע לבית־המישפט, נערכה התייעצות נו־ספת, שכללה גם שיחות טלפון לגציבות בתי־הסוהר בירושלים, והוחלט לאפשר לו לנסוע לבית־המישפט בלי אזיקים.

„אני עוד אדפוק אותך," הודיע לו ה־סמל. „כאשר ייגמר המישפט שלך, אני אדחוף לך תלונה ואתה תשב אצלי בצי־נוק. אותי לא מעניין שום שופט עליון. השופט יכול להגיד מה שהוא רוצה ב־בית־המישפט. כאן אני מחליט."

מתח בבית־המישפט

ע"ד פי קובץ התקנות של שרות בתי־הסוהר מה־17 באוגוסט 1978 לא היו

פרקליט מיכאל כספי
„לא לפרוטוקול!"

חבר הכנסת הבא בכבלים

מלוויו של רכטמן חייבים לכבול אותו. תקנה מיספר 23 בקובץ זה אומרת: „האח־ראי להעברת אסירים רשאי לכבול בכבלים את ידיו ורגליו של אסיר פלילי, אם ראה צורך בכך, ורשאי הוא לחבר בכבלים אסיר פלילי אל אסיר פלילי אחר או למלווהו. מותר לכבול גם אסיר אורחי המועד להימלט.“

על פי טענת נציבות בתי־הסוהר, לא היה השופט רשאי לתת הוראה לסמל של רכטמן ניהל כספי כשנחשון רק עו־זר לידו.

מול כספי התייצבה שרה סירוטה, פרק־ליטת מחוז המרכז, שהצליחה להביא לתר־שעתו של רכטמן במחוזי. סירוטה בת ה־43 משרתת בפרקליטות המדינה כבר 18 שנה והחלה את דרכה שם כמתמחה. ה־פרקליטה בהירת השיער, ידועה לפוש־עים רבים כאשה נוקשה, אך בקרב ידידיה למיקצוע היא נחשבת לאשה רגשנית. אחד תקפה את כספי בחריפות, שלא נשמעה כמוה קודם לכן בבית־המישפט העליון. בפגותה אל בית־המישפט אמרה: „אני חו־שבת שעם כל הכבוד לעורך־הדין כספי, זו ממש חוצפה מצידו לבוא לבית־המיש־פט העליון, לומר דברים שלא היה עד להם, ולמתוח ביקורת על דברים שהוא לא יודע.“

באולם בית־המישפט נפלה דממה ארוכה. עיקר ההשתוממות היה על המילה חוצפה, שליווה את רכטמן, מאחר שהאזיקים על ידיו של הח"כ היו על פי התקנות. מיש־פסנים חלוקים בדעתם. יש כאלה האומ־רים כי הוראה של שופט מחייבת בכל מיקרה, ויש הטוענים כי שופט רשאי לתת הוראות רק לגבי עניינים שבתוך כותלי אולם המישפט.

כאשר הגיע רכטמן ללא אזיקים אל בית־המישפט, הוא סיפר לשופט את הסיפור כולו, עם האיום על התלונה. לנדאו הוציא מייד הוראה בכתב האוסרת על הסהרים לכבול באזיקים את ח"כ רכטמן.

נראה כי פרשה זו הגבירה את המתח בבית־המישפט, מתח הקיים בלאו הכי כבר חודשים רבים, מאז החלה החקירה נגד הח"כ שהיה ראש־עירייה.

ההגנה במישפטו של רכטמן, אשר הוט־לה על מישרד חבר מרכז חרות, עורך־הדין משה נחשון, גייסה לעצמה תיגבורת לקראת העירעור: את שירותיו של עורך־הדין מיכאל („מיכה“) כספי, אחד מוותיקי עורכי־הדין בארץ. את ההגנה בעירעור שליווה את רכטמן, מאחר שהאזיקים על ידיו של הח"כ היו על פי התקנות. מיש־פסנים חלוקים בדעתם. יש כאלה האומ־רים כי הוראה של שופט מחייבת בכל מיקרה, ויש הטוענים כי שופט רשאי לתת הוראות רק לגבי עניינים שבתוך כותלי אולם המישפט.

כאשר הגיע רכטמן ללא אזיקים אל בית־המישפט, הוא סיפר לשופט את הסיפור כולו, עם האיום על התלונה. לנדאו הוציא מייד הוראה בכתב האוסרת על הסהרים לכבול באזיקים את ח"כ רכטמן.

נראה כי פרשה זו הגבירה את המתח בבית־המישפט, מתח הקיים בלאו הכי כבר חודשים רבים, מאז החלה החקירה נגד הח"כ שהיה ראש־עירייה.

ההגנה במישפטו של רכטמן, אשר הוט־לה על מישרד חבר מרכז חרות, עורך־הדין משה נחשון, גייסה לעצמה תיגבורת לקראת העירעור: את שירותיו של עורך־הדין מיכאל („מיכה“) כספי, אחד מוותיקי עורכי־הדין בארץ. את ההגנה בעירעור

תובעת סירוטה
„חוצפה!“

ח"כ יגיא רכטמן
„בושה!“

הפרקליטים העובדים עימה הסביר ניגוד זה: „שרה היא קריזיונרית. הכל תלוי ב־מצב־הרוח שלה כשהיא קמה בבוקר.“

ההערה הסודית

כספי החל תוקף את מה שנעשה ב־ביהמ"ש המחוזי, בעיקר את סירוטה. „אפשר היה להבין מדבריו,“ סיפר אחד מעורכי־הדין שנכחו באולם, „שסירוטה הצליחה להטיל טרור באולם בית המישפט המחוזי ולכן זכתה בהרשעת רכטמן“. הוא תקף את סירוטה ואת נחשון כאחד, על ש־העלו דברים לא־רלוונטיים במישפטו של רכטמן, וטען על ריבוי תופעות של די־בורים שלא לפרוטוקול. ניכר בפניה של פרקליטת־המדינה כי היא נסערת. היא ניסתה אומנם להעיר „הערות ביניים“ לכס־פי, אבל הושתקה על־ידי בית־המישפט.

כאשר הגיע תורה של סירוטה לדבר, היא שבה השתמשה סירוטה, מילה שאינה מקובלת בבית־המישפט העליון, ועל סיג־נון דיבורה, שהיה נרגש וצרחני. השופט לנדאו פנה בסבר פנים חמורות ביותר אל סירוטה ונזף בה: „ככה לא מדברים בבית־המישפט העליון. מר כספי הוא פרק־ליט מכובד. את צריכה ללמוד לנסח את דבריך כאשר את מופיעה בפני בית־המיש־פט העליון.“

אולם סירוטה שהיתה עדיין נסערת לא ויתרה. ספק לעצמה ספק לשופטים אמרה עוד מישפט אחד. איש מלבדה ומלבד שלושת השופטים לא שמע את ההערה, והיא עצמה מסרבת לספר כיום מה אמ־רה. ואם היתה זו קללה שניפלטה מפיה. „כל מה שאני מוכנה לומר על המישפט הזה,“ אמרה השבוע סירוטה, „הוא שלא הייתי צריכה להגיד אותו ושאני מאד מצטערת.“

לנדאו שמע את המישפט, אך לא את צערה של סירוטה. הוא הבין כי הפרק־ליטה הוותיקה נמצאת באותו רגע במצב נפשי מעורער. אחרי שנזף בה פעם נו־ספת, אמר לה: „את צריכה להירגע. בין כה עכשיו מאוחר. אנחנו נמשיך בישיבה בשבוע הבא.“ סירוטה טענה אחר־כך, ש־לדעתה השופטים התכוונו בין כה וכה לנעול את הישיבה וכי היא לא נגעלה בגלל ההתפרצות שלה.

האם בכתה הפרקליטה?

שאלה אחרת המעסיקה את חוגי ה־מישפטנים, הסוערים בעיקבות הקרב לנדאו—סירוטה, היא האם בכתה סירוטה באולם ביהמ"ש או לא. הנוכחים באולם מוכנים להישבע כי ראו דמעות בעיניה. יש כאלה הטוענים כי היא בכתה ממש, וכי היתה זו הדרך היחידה להרגיע את השו־פט העליון לנדאו שלא ינקוט נגדה צעדים של ממש, בעיקבות ההערה הסודית שהש־מיעה נגדו. סירוטה עצמה מכחישה כי בכתה: „הייתי מאד נרגשת, זה נכון, וייתכן שבגלל זה אנשים חשבו שבכיתי, אבל לא בכיתי. כשאני בוכה אף אחד לא יכול להפסיק אותי.“

הדיון בעירעורו של ח"כ שמואל רכט־מן הסתיים. שלושת שופטי בית־המישפט העליון עומדים לתת את פסק דינם, שיח־ליט אם חבר בית־המחוקקים ימשיך לשבת

(המשך מעמוד 64)

„אינני מתמצא בחוקים," הסביר פארס. „כל חיי אני חי בשדות ובמירעה, ומפרנס את מישפחתי בכבוד מגידול העיזים. מעולם לא ידעתי שלפי החוק אסור לגדל עיזים שחורות. איש לא אמר לי, וגם לא קיבלתי שום אזהרה מוקדמת או הוראה למכור את העיזים. אילו ידעתי מראש מה צפוי לי ולעדרי, הייתי מוכר את העיזים במחיר ריאלי בשוק — 1500 לירות עבור עז אחת, תחת 400 הלירות שמבטיחה הסיירת הירוקה."

העיזים של פארס היו מסומנות בסימון מייוחד, והוא יכול לזהותן.

לבית־מישפט השלום בחדרה הוגש כתב־אישום נגד פארס בוריית. פרטי האישום: שימוש באדמת מינהל־מקרקעי־ישראל לי־מירעה ואחזקת עיזים שחורות אסורות.

טען פארס: „לא השתמשתי באדמת מינהל־מקרקעי־ישראל למירעה, אלא באדמת כפר גליקסון השכן, לפי אישור של מרכז המשק." ואמנם, בידי הרועה השדוד מצוי אישור בכתב, המתיר לו לרעות את עדרו בשטח של 200 דונם שבבעלות כפר גליקסון, החל מן ה־10 בינואר 79'. ובדיוק בשטח המסויים, המצויין באישור, הוחרמו העיזים השחורות.

כאין כתובת. כשנשאל פארס מדוע לא התלונן במישטרה, השיב: „לא העזתי ללכת למישטרה, כי הם איימו עלי. פחדתי מהם. הרבה זמן אחרי פגישתנו הראשונה סבלתי מכאבים במקומות שונים בגוף, בגלל המכות שנתנו לי. לכן פחדתי." אלא שבצר לו פנה הרועה לעורך־דין מוחמד קיוואן, תושב אום־אל־פחם השכנה, כדי שיגן עליו בבית־המישפט.

עורך־הדין הגיש בינתיים בקשה לעיכוב ההליכים המישפטיים נגד מרשו. בין שאר נימוקי הבקשה ציין, כי הרועה השתמש באדמת כפר גליקסון בהסכמת הבעלים, וכי הופתע על־ידי אנשי הסיירת הירוקה ללא התראה מוקדמת ומבלי שניתנה לו ההזדמנות לפתור את הבעייה בדרכי שלום. ועוד טען, כי בהגשת כתב־אישום אין עניין לציבור וכי יש לבטל את ההליכים המישפטיים נגד מרשו, המפרנס את מישפחתו מרובת הילדים בכבוד, אך ורק מגידול עיזים.

לדברי הרועה נלקח העדר לקרנטינה באור־עקיבא ונמכר לתושב ג'נין הסמוכה, במחיר של 400 לירות העז. זה מכר את העיזים, שקנה במחיר־מציאה, עוד באותו היום, במחיר של 1300 לירות העז. „אני יודע היכן הם," סיפר פארס, כשהוא מגיע ראשו בעצב. „אני מכיר את העיזים שלי אחת אחת. ואוכל לזהותן."

דוברת הסיירת הירוקה, יעל שוהם, הכחישה את טענת הרועה, כאילו הוכה בשעה שהעדר נלקח. לדבריה, תשלום מחיר העיזים נתון להחלטת בית־המישפט, אך ממחיר העיזים מנכים את דמי תפיסתן, הובלתן ואחזקתן באור־עקיבא.

בקבלה שניתנה לסוחר העיזים מג'נין לא צוויינה כתובתו. לדוברת הסיירת לא היה הסבר לכך.

מישפט

בחזלה אחרי האונס

הנאשם באונס נושא מחדש את גרושתו כדי שלא תוכל להעיד נגדו במישפט

„אם היא עדיין בתולה, מאד תמוה הסיפור שלה. אם כי ניתן להצביע על כמה חריגים רפואיים של אשה שנבעלה ונשארה בתולה." בגלל קביעה זו, החליט השופט מנחם אילן לשחרר את שני הנאשמים באונס, ליאון מיימון בן ה־50,

פרקליט קיוואן
תחת דיבורים השיבו במכות

וחנניה פרקש בן ה־21, בערובה של 50 אלף לירות.

המתלוננת, ששמה לא נזכר בכתב האישום, היא נערה בת 24, ממושב בדרום, העובדת בבית־אריזה בנתיבות. ביום ה־3 באפריל 73' חגיעה הנערה לתל־אביב וירדה בתחנה־המרכזית. היא לבשה מיכנסיים ארוכים, ובארנקה היו 140 לירות. סיבות בואה לתל־אביב אינן ברורות. היא מילמלה משהו על חפצה לבקר את

פרקליט זיו
לשחרר מייד!

אחותה בחולון, אולם למעשה לא עשתה כל ניסיון להגיע לשם. כאשר פגשו אותה שני הנאשמים בתחנה־המרכזית, התפתחה בקלות לנסוע עימם ללוד.

סמים בקפה. לאמיתו של דבר לא היו הנאשמים לבדם, הם היו מלווים בשולמית נתן שהיא גרושתו ואם לארבעת ילדיו של ליאון בן החמישים. הארבעה

(המשך בעמוד 80)

בדרכים שונות
אפשר לחצות את
האוקינוס האטלנטי

אך אתם

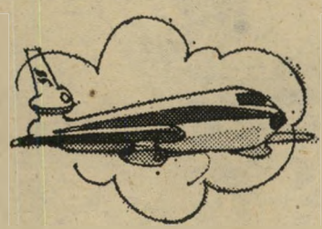

המעדיפים לטוס בעידן הסילון
ב-D.C.10 עם מירב הנוחיות

נצלו את

מחירי הטיסה הנוחים וכן את
אפשרות חניית הביניים באיסלנד,
הפנינה החדשה
של התיירות העולמית

נסיונו הרב

בטיסות סדירות מעבר לאוקינוס
ב-25 השנים האחרונות מבטיחות

להפוך
טיסה רגילה
לנסיעה מרתקת

מלוקסמבורג ליעדים שונים בארצות הברית

לטיסה מיוחדת זו מעבר לאוקינוס האטלנטי
התקשר עם סוכן הנסיעות שלך או
לאיסלנדאייר רח' לבונטין 30, ת-א
טלפונים: **624854, 612043**

ICELANDAIR
new name of LOFTLEIDIR ICELANDIC

אורקולון /ברקו

אפילו הוא יכול להרשות לעצמו מוסך "בן-רגע".

תוכל לראות כבר היום בתערוכת אדם ומשעי. בגני התערוכה בין סוער 26 במאי

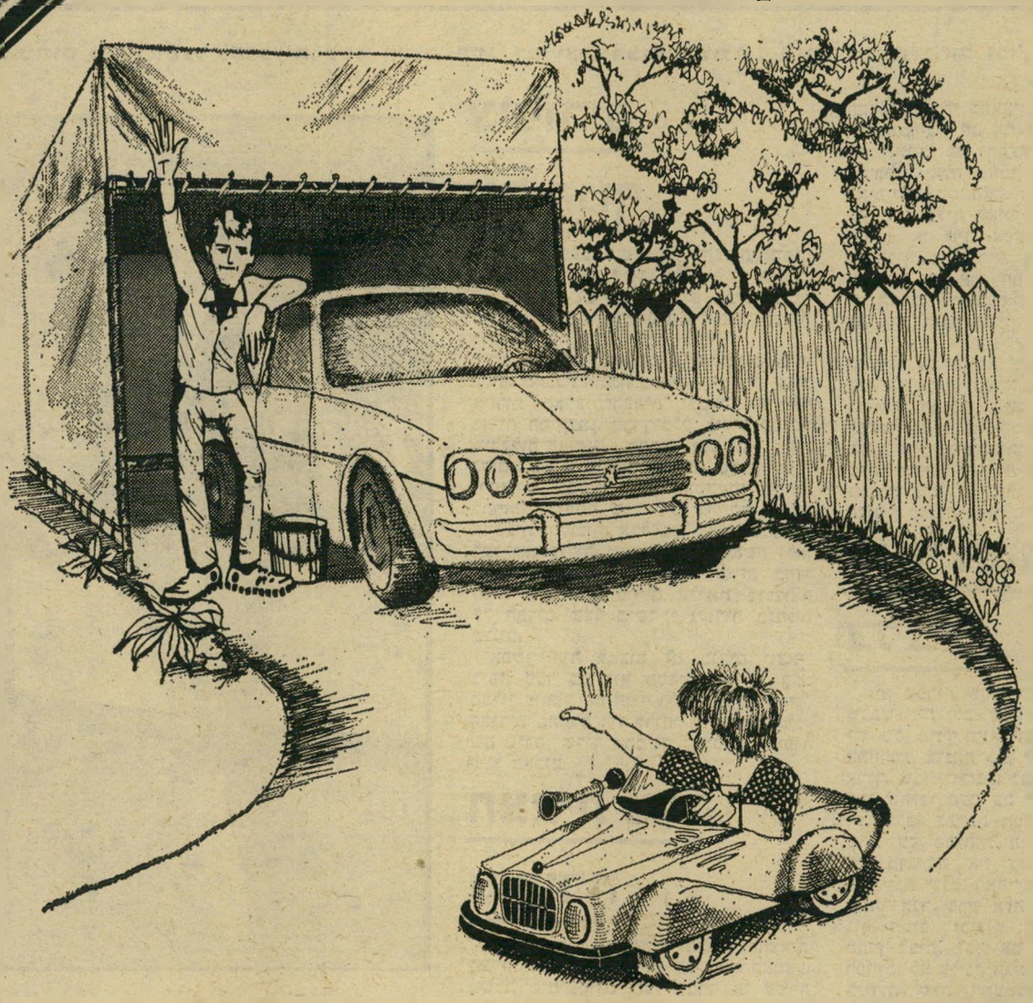

מוסך "בן-רגע" עשוי יריעות שמשוניות המצטיינות בחוזקן ומסוגלות להגן על מכוניתך שנים רבות. ביריעות משולב בד ניילון של חברת "אנקה" הגרמנית עם ציפוי משני הצדדים של העוגנפלסט. יריעות שמשוניות הידועון בטיבן דוחות מים, קל לנקותן, הן אינן נשרפות ואינן נקרעות. את מוסך בן-רגע תוכל להקים בעצמך תוך זמן קצר ביותר, ואם תעבור לדירה אחרת תוכל לפרק בקלות את המבנה ולבנותו מחדש במקום אחר.
מחירו של מוסך "בן-רגע" הוא כה נמוך שכדאי לקנותו גם אם תאכסן בו בינתיים מכונית צעצוע של ילדך או זוג אופניים . . .

מוסך "בן רגע" אידיאלי למפעלים ולמוסדות, בנוסף להיותו מוסך משפחתי יעיל המגן על המכונית מפני גשם ושמש, ניתן להשתמש בו גם כמחסן תחביבים, לתלית כביסה, גידול צמחי צל, חדר משחקים לילדים וכו'.

פרטים נוספים והזמנות:

תל-אביב:
העוגן פלסט, מוצרי תכן, רחוב הארבעה 10, טל. 268251.
טפך, דיזנגוף 290, טל. 446584
פלדורית, רחוב השוק 24, טל. 823288

חיפה:
מוצרי תכן, רחוב הנמל 40, טל. 660911

ירושלים:
מוצרי תכן, אזור התעשיה תלפיות, טל. 718214

נתניה:
דקורה, רחוב שער העמק1, טל. 34695

נצרת:
דקור הגליל, טל. 56588

Diolen superfest
Enka Nylon superfest

מוסך "בן-רגע" מוצר איכות של
העוגנפלסט

אצבעות הרגליים יוצאות לדרך

סנדלי הקיץ. מקום טוב באמצע לאצבעות, לשם הצצה. עקב דק וצר. הצבע השולט: סגול, אדום, כחול ובז'.

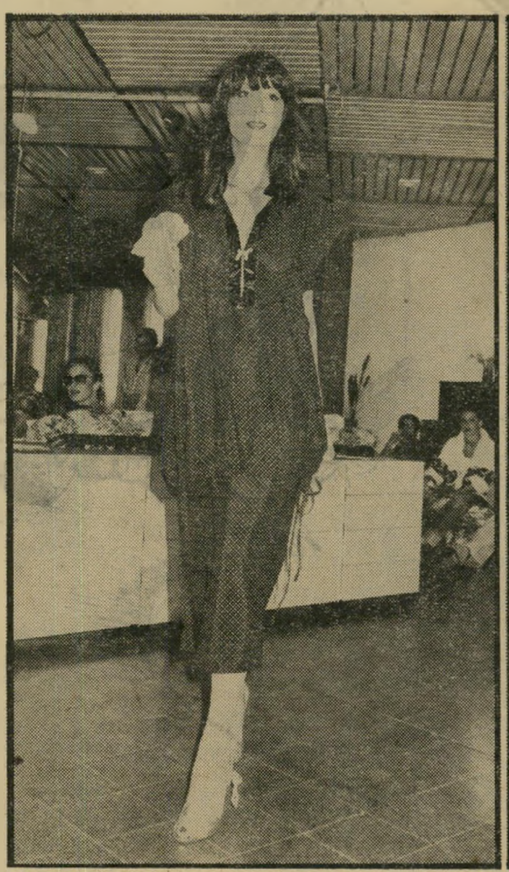

שתיים מיצירותיה של אליס: בגד-גוף מסאטן ומעליו גלימה פתוחה בצבע חריף, ומערכת-לבוש בהדפס של נקודות זעירות על בד ז'ורז'ט.

ציפורים על הגוף

בשבוע שעבר הוזמנתי לתצוגת אופנה שנערכה בחנות דירן בתל-אביב. אומנם, לא מוכרים שם מוצרי לבוש אבל, לעומת זאת, יש שם כורסות נוחות ואפשר לצפות בתצוגה בתנאים נוחים מאד.

הפעם חזינו בקולקציה שתוכננה בידי אליס, מתכנת-אופנה צעירה, ששהתה שנים אחדות בארצות-הברית ולמדה שם את סודות המיקצוע. בדרך-כלל, נוטים מסיימי מיכללות-האופנה, לתכנן מוצגים „משוגעים". זה נותן להם הרגשה של חדשנות ורעננות, כביכול. לכן הופתעתי לטובה למראה עבודתה של אליס. בהחלט יש בה חדשנות ורעננות, אבל בקו מאופק ומסוגנן להפליא. בגדיה מתאימים לכל אשה ולאו דווקא לצעירות „זרוקות". הבדים בהדפסים קיציים. ציפורים עליזות מונצחות על הבדים, בצד מישחקי נקודות בגדלים שונים.

אפשר היה למצוא גם בגדים יוצאי-דופן, כמו בגד-גוף מסאטן מבריק, כש-מעליו עוטפת את הגוף גלימה בצבע חריף. הבגדים בהחלט היו לרוחי והיתה לי הרגשה טובה, שדור ההמשך בתיכנון האופנה אינו מאכזב.

חצאית צרה וצרורה

מנפחים לנו את השכל בעניין החצאית הצרה. עם שסע בצד או עם שסע באמצע; עשרה סנטימטרים מעל לברך או עשרה סנטימטרים מתחת לברך; זה מחמיא לגופך, זה עושה אותך נשית; אל תפריזי באכילה, שמא לא תוכלי להשתחל לתוך החצאית; זוהי החצאית שתסעיר את רוחם של הגברים; אם את רוצה להיות מושכת אל תוותרי על החצאית הצרה.

דברים אלה נאמרים על-ידי מתכנני האופנה, אבל האם חשבת פעם, למשל, איך זה לעלות לאוטובוס בחצאית הדוקה לגוף? או איך אפשר לנהוג במכונית, כשכיפוף ברך הוא מיבצע כמעט בלתי אפשרי? או אם, חס וחלילה, חשפו לך את הארנק ברחוב, איך אפשר לפתוח ברי-צה אחר הגנב החצוף?

אני לא אומרת שצריך להחרים את החצאית הצרה. לא, בהחלט לא. אבל מצד שני, לא צריך להפריז במעלותיה. לעומתה, החצאית המוכרת בשם „קלוש" או חצאית הפעמון, היא על הכיפק. אווירית בימי הקיץ החמים, מסתירה אי-אלו קילוגרמים שלא רוצים להיפרד מאיתנו. ועדיין לא נאמרה המילה האחרונה בנושא: איזו חצאית סכסית יותר, הצרה או הפעמון?

לגוף חטוב בלבד

אתן זוכרות שסיפרתי לכן על בגד-הגוף שכבש את לב הנשים והגברים? ובכן יש כל מיני וריאציות על הנושא הזה. האחרונה מונחת כאן לפנינו. זהו בגד-גוף ארוך, שכדאי לשים לב לסיומת שלו. ממש כמו שהלכו פעם עם מיכנסי סטרץ', כש-רצועת-בד נכרכת מסביב לכף-הרגל ושו-מרת על מתיחות הבגד. החגורה העבה רק מדגישה את מה שיש לך ושאת מעוניינת שגם האחרים יראו.

זהו בגד שרק אלה מביניכן שיש להן גוף חטוב, יכולות להעז ולצאת איתו מחוץ לבית. לכן, אם יש לך שרירי-בטן רפויים, לא עלינו, הגיע הזמן לעשות משהו בנידון. קצת התעמלות, קצת תרגילים מתאימים, פחות עוגות עם קצפת וקצת יותר תשומת-לב לצורתך החיצונית ובגד-הגוף יחמיא גם לך.

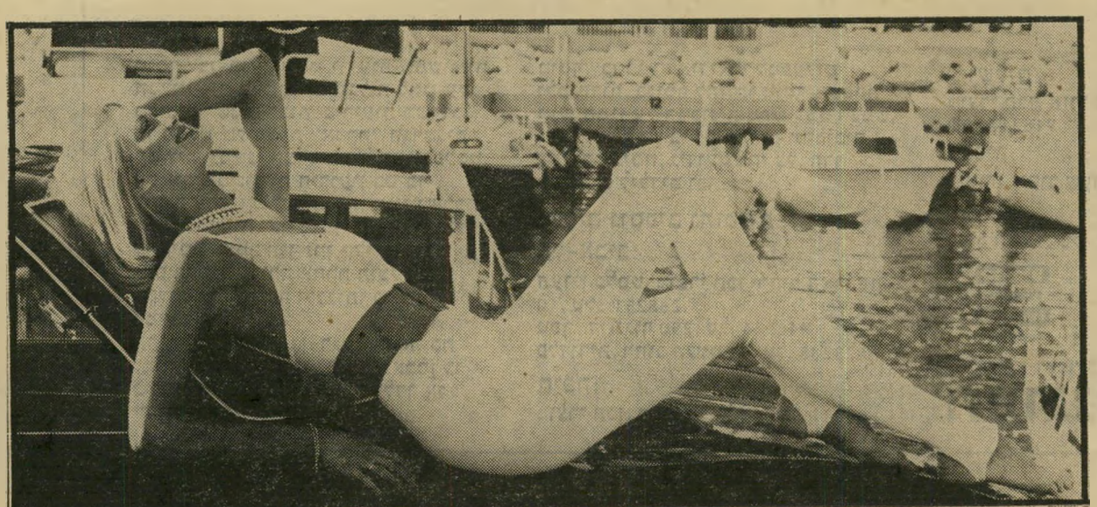

בגד-גוף ארוך בצבע לבן לבעלות גיזרה הולמת. חגורה רחבה לבעלות גיזרה צרה. ודיה לצרה בשעתה.

אם תנהלו שיחה עם ותיקים מן היישוב, ותשאלו: מתי הייתם קונים נעליים כש-הייתם צעירים? יאמרו לכם: היינו קונים נעליים פעמיים בשנה. בערב פסח ובערב ראש-השנה. וגם זאת לא כל אחד יכול היה להרשות לעצמו. במקרה זה היתה האמא נוטלת מספריים וחותכת את קצות הנעליים, ואז, אותה נעל צרה שימשה או-תנו תקופה נוספת.

האמא בוודאי לא חשבה באותם ימים, שהיא עושה אופנה.

מתכנני אופנת הנעליים מחזירים השנה את הנעל הפתוחה. זוהי אפשרות לעשות הכרה עם שתיים מאצבעות רגלייך. לכן, חשוב לטפח אותן ולשמור על צורתן הנאה. בעלות הרגל האסתטית יכולות להרשות לעצמן להציג בפומבי גם יותר משתי אצבעות.

עניין חשיפת הרגל יהיה השנה צו-אופ-נה, גם בלבוש וגם בהנעלה. לכן, אם עדיין לא עשית כלום בעניין, הגיעה השעה. קדימה לטיפוח הרגל. שמאל, ימין, שמאל, ימין.

מה עושה את או־בֶּה, לטמפון הטוב, הנוח והבטוח ביותר בעולם?

"הטמפון הקטן שכבש את העולם", אין זו רק סיסמא, זוהי עובדה! טמפוני או־בה, הם הנמכרים ביותר ברוב ארצות תבל. יותר ויותר נשים נותנות מבטחן בטמפון או־בה, שהוא הטמפון הקטן, הטוב, חנוח והבטוח ביותר בעולם.

כושר הספיגה - הטוב בעולם מבטיח אטימה מוחלטת

טמפון או־בה, העשוי צמר גפן כבוש הוא בעל כושר ספיגה ענק, שאין לאף טמפון אחר. לעומת טמפונים אחרים, המתארכים עם הספיגה, טמפון או־בה מתרחב עם הספיגה. לכן, ככל שהוא סופג יותר, כן הוא אוטם טוב יותר את פתח הנרתיק ומונע כל תזוזה או דליפה.

נסי זאת בעצמך: טבלי טמפון או־בה וטמפון אחר בשתי כוסות מים נפרדות ותווכחי בכושר הספיגה המצויין של טמפון או־בה

טמפון או־בֶּה מתאים למבנה האנטומי הפנימי. הוא קטן, קל ונוח בשמוש

טמפון או־בה תוכנן ופותח ע"י צוות גינקולוגים מומחים כך שיכנס עמוק אל תוך הנרתיק לאזור בו אין עצבים רגישים, הגורמים לכאב או להרגשת אי נוחות. מבנהו המיוחד, עם הראש העגול, מאפשרים לך להכניסו תוך שניות בעזרת אצבע - הנשארת נקייה! - ללא כל צורך במוליכים ואביזרים העשויים קרטון או פלסטיק שיש להפטר מהם לאחר השמוש.

טמפון או־בֶּה, היחידי ב־3 גדלים וב־3 דרגות ספיגה

לא כל הנשים דומות במבנה גופן ובכמות הדימום בעת המחזור החדשי. טמפון או־בה הוא היחידי המיוצר ב־3 גדלים וב־3 דרגות ספיגה, דבר המאפשר לך להתאים לעצמך את הטמפון הדרוש,
או־בה נורמל - למרבית הנשים
או־בה אקסטרה - לנשים עם דמום רב, בעיקר ביומיים הראשונים של המחזור.

והחידוש הבלעדי או־בֶּה מיני

המיני טמפון אשר הותאם במיוחד לנערות, לבתולות ולנשים עם דימום מועט (בעיקר בימים האחרונים של המחזור אצל נשים המשתמשות בגלולות למניעת הריון). עם או־בה מיני אין כל חשש לפגיעה בקרום הבתולים כיוון שהוא כה קטן ונכנס בדיוק לפתח בקרום דרכו עובר הדם

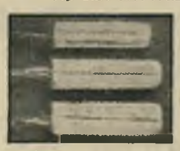

טמפון או־בֶּה חוסך יום במחזור ופועל כדאודורנט טבעי

טמפון או־בה סופג את הדם, מיד עם צאתו מן הרחם לכן, הוא חוסך לך יום במחזור החדשי, כיוון שבאופן טבעי עושה הדם את דרכו החוצה במשך 24 שעות. אינך צריכה לחשוש מריחות בימי המחזור. דם הווסת הוא נקי וחסר ריח. רק מגעו עם האוויר יוצר את הריח. טמפון או־בה מונע מגע הדם עם האוויר ולכן משמש כדאודורנט טבעי המונע ריחות.

היי חפשייה עם או־בֶּה

האם חשבת פעם על העובדה שימי המחזור החדשי מצטברים לכ־50 ימים בשנה? (או כ־6 שנים במשך חייך!) אל תקריבי ימים אלה. טמפון או־בה מאפשר לך להיות פעילה. לנוע בחפשיות 365 ימים בשנה. טמפוני או־בה, מיוצרים וארוזים בתהליך אוטומטי, בהתאם לדרישות ההיגיינה הקפדניות ביותר של הפרמקופאות ואירגוני הבריאות הבינלאומיים. לכן, אין בטמפוני או־בה כל חיידקים ופטריות העלולים להזיק לבריאותך.

אם את אם לנערה מתבגרת

(או אם את עצמך נערה כזו...) **חשוב שתקראי קטע זה**

אם את אם לנערה מתבגרת, לא תמיד קל לך למצוא את המילים המתאימות כדי להסביר לבתך, את אשר היא צריכה לדעת על המחזור החדשי. אנו עוזרים לך למצוא את המילים המתאימות, להסביר זאת לבתך, או לאפשר לה לקרוא על הנושא בעצמה. כל שעליה לדעת, כתוב בחוברת ההדרכה אשר נכתבה בידי צוות גניקולוגים מומחים עבור יצרני או־בה. החוברת הופצה כבר במליוני עותקים בארצות רבות בעולם; בגרמנית, אנגלית, צרפתית, יפנית ועוד, בברכת משרדי החינוך. אנו שמחים להגיש לך את המהדורה העברית של החוברת בצרוף 3 טמפונים בנרתיקון פלסטי. ושלחי אותו אלינו. אנו נעביר אליך בחוזר החוברת בצרוף השי.

לכ' או־בה,
מחלקת ההסברה
ת.ד. 2115 חיפה
אבקש לשלוח אלי את חוברת ההדרכה + השי.

שם _____

כתובת _____

_____

גיל____ ☐ משתמשת בטמפונים
הז. 16.5 ☐ לא משתמשת בטמפונים

שי חינם

או־בֶּה הטמפון הקטן שכבש את העולם

בשנת 1978 נמכרו 2,767,000,000 טמפוני או־בה ב־108 ארצות בעולם.

o.b.

אלנעזר ושות' פרסומאים

לחו"ל הקיץ
בטיול עם צבע

פנינים
איטליה, שוויץ, צרפת, הולנד, אנגליה.
תאריכי יציאה: החל מחודש מאי כל שבוע או שבועיים
25 יום.

שבועיים
הריביירה הצרפתית, ברצלונה, ארמונות הלואר, פרים, לונדון.
תאריכי יציאה: 15.6, 6.7, 20.7, 27.7, 3.8, 10.8, 17.8, 28.9
15 יום.

נופשות מדירה
נופש באי מדירה באוקיאנוס האטלנטי, וסיורים בליסבון.
תאריכי יציאה: 20.5, 3.6, 17.6, 1.7, 8.7, 22.7, 5.8,12.8, 19.8, 2.9, 25.9, 7.10 28.10
10 ימים.

רומנסה ספרדית
ספרד, פורטוגל, אנגליה.
תאריכי יציאה: 7.5, 11.6, 9.7, 23.7, 30.7, 6.8, 3.9, 24.9
26 יום.

איבריה
פורטוגל וספרד*
תאריכי יציאה: החל מחודש מאי כל שבוע או שבועיים
* אפשרות לחופשה לאחר "איבריה" – לונדון או האי מדירה
15 יום.

מצרים
קהיר, הפירמידות, לוקסור עיר הארמונות והמקדשים, אסואן, אלכסנדריה.
תאריכי יציאה*: 17.6, 1.7, 15.7, 29.7, 12.8, 26.8, 16.9, 30.9, 14.10
* כפוף לאישור הממשלות הנוגעות בדבר.
15 יום.

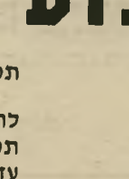

המסע הגדול
הודו, נפאל, בורמה, תאילנד. למשוגעים לדבר.
תאריכי יציאה: 17.9, 19.11, 21.1.80, 10.3.80
35 יום.

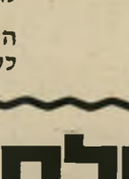

בעקבות מרקו פולו
המזרח הרחוק: הודו, נפאל, בורמה, תאילנד, סינגפור, איי הפיליפינים, טאיוואן יפן, הונג קונג.
תאריכי יציאה: 24.9, 22.10, 17.12, 11.2.80, 24.3.80
32 יום.

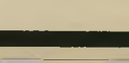

דרום אמריקה
ארץ האש, ארגנטינה, צ'ילה בוליביה, פרו, אקוודור, קולומביה, ברזיל.
תאריכי יציאה: 2.12, 6.1.80, 3.2.80, 24.2.80, 16.3.80
37 יום.

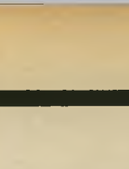

אמריקה אחת
ארצות הברית מחוף לחוף.
תאריכי יציאה: 12.6, 3.7, 17.7, 31.7, 14.8, 4.9, 24.9
25 יום.

אמריקה שתיים
ארצות הברית מנוף לנוף. הטיול המקיף ביותר.
תאריכי יציאה: 10.5, 31.5, 21.6, 5.7, 12.7 19.7, 26.7, 2.8, 9.8, 16.8, 20.9
30 יום.

פניני הבלקן
תורכיה, בולגריה, רומניה, יוגוסלביה, יוון.
תאריכי יציאה: 15.6, 6.7, 20.7, 27.7, 3.8, 21.9
26 יום.

ביזנט
תורכיה ורומניה.
תאריכי יציאה: החל מחודש מאי כל שבוע או שבועיים
20 יום.

פנורמה סקנדינביה
דנמרק, שודיה, נורבגיה, אנגליה.
תאריכי יציאה: 9.7, 23.7, 6.8
22 יום.

סקנדיתור
לדרום מערב סקנדינביה ולונדון. למשוגעים לדבר.
תאריך יציאה: 26.7
25 יום.

שמש חצות
מסע אל לאפלנד, חוג הקוטב ושמש חצות, דנמרק, שודיה, פינלנד ונורבגיה.
תאריכי יציאה: 7 ,16.7
24 יום.

מה קבוע במחיר הקבוע?

בתור עולם מובטח לך מחיר קבוע בל"י על הטיול כולו כולל כרטיס הטיסה!

זאת תמורת תשלום 70% מתעריף הטיול ביום ההרשמה.

תכנית אשראי

לתורעולם יש עבורך תכנית תשלומים עד 6 חודשים לאחר היציאה לחו"ל

התשלום בלירות ישראליות ללא הצמדה.

פרטים מלאים ומידע נוסף אודות טיולי תורעולם ותכניות התשלומים לנוחותך, (ניתן לבחור רק באחת מן התכניות) תמצא בחוברת הטיולים הצבעונית והמהודרת.

תקבל אותה אצל סוכני הנסיעות, או הזמן טלפונית בטל. 53636—03

תורעולם-טיולים עם צבע

אא.קק. אא

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הקדיש כתבה לנפילת המצדה הצרפתית דיאן־ביאן־פו בווייט־נאם בידי חייליו של הו־צ'י־מין, שקיבלה את הפגקת האש בארץ מוכת מלחמות זו.

הקיבה מיוחדת של צוות כתבי „העולם הזה", תחת הכותרת „סדר בכל מחיר", עסקה בעיסקות־שוחד בשוק־הכרמל. כתבת־ענק — „צה"ל צועד" — תיארה את מיצעד צה"ל ברמלה, שאותו סיקרו מרבית כתבי השבועון. במדור „במרחב" פורסמו תמונות מן ההתקפה של צה"ל על הכפר הירדני נחלין. תמונות אלה הוצגו בידי נציגי ירדן בעצרת האומות־המאוחדות. שליח „העולם הזה" לפסטיבל הפרטים בקאן, מיכאל אלמוז, תיאר את פגישתו עם פוכצי־קולנוע שונים, ביניהם: גינה לולוברג'ידה, מישל מורגאן, מאריה של ואחרות.

בשער הגיליון: תמר רפפורט, פקידה בת 21 שנבחרה לשחק בכפילותה של השחקנית ריטה היוורת בסרט „שלומית", שהופרט בארץ. תמר, שלא חלמה על קאריירה בהוליווד, שבה לאחר הצילומים להיות פקידה.

אברהם שלונסקי והשתיה ✶ חיים חפר ממית הלשון העברית

✶ משה שמיר משליך צלחת סלט בפרצופו של יגאל מוסינזון

„העולם הזה" 864
תאריך: 13.5.54

העם

האיש על הבימה

ברגע שהשרים והנשיא נטשו את בימת המיצעד ברמלה, נמשכו האלפים בכוח מגנטי לעבר איש קטן, עטור רעמה לבנה, שישב על הבימה המרכזית. תוך כמה דקות דמה המחזה לקטע ממחזה מזרחי — שרשרת דקה של שוטרים צבאיים מיזעזע יצרה מרחב מסביב לאיש ולאשתו. האלפים המשיכו להצטופף מסביבו.

דויד בן־גוריון, האזרח הפשוט משדה־בוקר, חגג את ניצחונו. הוא, ולא משה שרת, נראה כמסמל את יום־הניצחון. אפשר היה לחשוב כאילו הצליחו חישוביו, שברדתו לשדה־בוקר ישיג כוח יותר ממשי מאשר בשבתו במישרד ראש־הממשלה.

רב־סמל כשדה. אולם היתה זאת רק התרשמות שטחית. מתחת לאדמה פעלו זרמים חדשים. בנאומו ערב חג־העצמאות סיים משה שרת את דבריו בברכה לדויד בן־גוריון. הוא הזכיר אותו במילים חמות — מסוג המילים שדויד בן־גוריון עצמו היה רגיל להזכיר בהן את חיים וייצמן, אחרי שזה ירד מהבימה.

השבוע היה ברור לחלוטין, כי משה שרת לא התכונן כלל לשמש כממלא־מקום, כשחקן־מישנה המשתתף ככפיל ב־הצגה אחת או שתיים, כדי לאפשר לפרי־מה־דונה לנוח ולהינפש. מנוי וגמור היה עם שרת (לפחות בימי שילטונו הראשונים) להשתרש בתפקידו, להחזיק את הרסן ב־ידיו — ולהצליח.

כל עוד היה בן־גוריון המנהיג, נודע משה שרת כאדם מתון. במשך למעלה מ־עשר שנים התנהל ביניהם מאבק מר על רקע זה. אולם משה שרת רחוק מלהיות מתון מטבעו. בעיני דיפלומטים זרים נראה לא פעם עקשן ונוקשה. אחד מהם קרא לו פעם, „רב־סמל בשדה האימונים".

יתכן מאד שכמו פינחס לבון, שהיה פעם איש־הבלגה מובהק והפך מאז לנציג הקו התקיף ביותר, ישתנה גם משה שרת בחודשים הקרובים. העיר על כך אחד מראשי תנועת חרות, ספק ברצינות ספק בהומור: „יהיה זה צחוק הגורל אם משה שרת ייכנס להיסטוריה כאדם שהגיע אל הירדן!"

דיפלומטים

„ידידים יקרים!"

התאריך עבר כמעט מבלי שאיש ירגיש בכך. אולם לפני תשע שנים בלבד נסתיימה מלחמת־העולם השנייה, וצבאות בנות־הברית ממזרח וממערב הצילו את שרידי הפליטה במחנות. בין אלה שזכרו את התאריך הזה, השבוע, היו 15 אלף איש ואשה שהתאספו בהרי־יהודה, מול קיבוץ מעלה החמישה, וחגגו ביער הצבא־האדום את המאורע. הקהל כלל לא רק את האחים המושבעים של הגוש המזרחי, אלא גם את שרידי מחנות־הריכוז — הראשונים ששמחו בראותם מדים סובייטיים עוברים בשערי המחנות.

פיות פעורים. אברהם שלונסקי, שופע חוכמות כרגיל, נתן את רשות הדיבור לשגריר החסון של בריית־המועצות, ניקולאי וסילביץ אברמוב, והתכונן לתרגם את דבריו לעברית. אברמוב קם ופתח את דבריו בשתי מילים עבריות: „ידידים יקרים!" הקהל פרץ במחיאות־כפיים סוערות, וחייך על ניסיונו של השגריר להשתמש בשתי מילים אותן שינן, כנראה בעל־פה. אך כעבור כמה שניות פערו כל הנוכחים את פיהם ולא האמינו למשמע אוזניהם: אברמוב נאם נאום שלם בעברית חסרת שגיאות, את המילים הוא קרא מן הכתב (באותיות קיריליות), אולם היה ברור כי הוא מבין את תוכנן היטב.

„בכך אין אחרת..." הדברים השפיעו כפצצה (הגדיר שלונסקי: „פצצה של ידידות"). למחרת היום, כשהופיע השגריר במסיבת־קוקטייל לרגל יום־העצמאות של צ'כוסלובקיה, הוסיף עוד שלוש מילים עבריות: „אחד אפס לטובתי."

כשנשאל על־ידי מאיר יערי מה הניע אותו למעשהו הבלתי־רגיל, השיב השגריר בחיוך (וברוסית): „בכל ארץ אחרת אין זה חשוב. אולם כאן, כשישנו עם המשתדל לחדש שפה, חשוב לעודד אותו."

חעשיה

על שנים ושלושה

ישנם שני דברים אשר אין אדם מוכן להשאיל אפילו לידידו הטוב ביותר: אשה ומיברשת שיניים. על שני דברים אלה הוסיף שמואל זקס, בעל בית־חרושת ורשת בתי־המיסחר משי זקס, גם דבר שלישי: מיפעל לצביעה ולאשפרה*. הוא הגיע למסקנה שמיפעל למוצרי משי עדיפים צריך להיות קשור למצבעה שתעמוד אך ורק לרשותו. אם תטפל המצבעה גם באריגים עדיפים פחות, עלול טיבו של המשי לרדת.

זקס לא הסתפק במסקנות מופשטות. הוא הפך לשותפו של שמואל קליר, בעל מיפעל הצביעה והאשפרה ארגמן — הגדול ביותר מסוגו בארץ. הוא השתעשע ב־תיקווה, כי הכסף שהשקיע בארגמן יאפשר לו להחזיק ברסן־הנהלת־המיפעל, למנוע בעד חברות הטכסטיל האחרות מלהשתמש בו.

במקום השבתה, חוזים. התיקוות התבדו כבר בראשית השותפות. התברר שאם יטפל ארגמן רק במוצרי משי זקס, תעמודנה מכונותיו הגדולות והמשוכללות באפס מעשה רוב ימות השבוע. למנהל המיפעל, אברהם קליר, לא היה כל רצון להפסיד כסף. הוא בחר בקטנה שבתי־הזרות, גילה נכונות להסתכן בסיכסוך עם שותפו, וחתם על חוזים עם מיפעלי טכסטיל אחרים.

כאשר הטיחו זקס וקליר את טענותיהם בפני שר המיסחר והתעשייה, פרץ ברנשטיין, לא ניסה השר לפשר ביניהם. היה ברור כי קליר לא יוותר וזקס ילמד לדעת, כי מיפעל משוכלל וגדול לצביעה ולאפשרה אינו דומה לאשה או למיברשת שיניים.

במרחב

הם רוצים להצליח

„מנסים לכפות עלינו שלום עם ישראל. אולם העולם חייב לדעת: השימוש בכוח לעולם לא ייאלץ אותנו לשלום..." כך דיבר מאליק, נציג הלבנון במועצת־הביטחון. אחריו בא תורו של נציג הירדן. הוא הזהיר מפני הכוונה לגרום לזרם־הפליטים לשוב לישראל. „אנו מתנגדים לכך בכל תוקף", הכריז. „אנו מתנגדים לכך מפני שאנו יודעים, כי משמעות הדבר תהיה הרס מוחלט של ישראל."

כדורגלנים מסופרים

כוכבי הכדורגל הישראלי בראשית שנות ה־50', יוסף (יוסקה) מרימוביץ ויהושע (שייע) גלזר, בתיספורת קצרה, אופיינית לבני האיים הבריטיים, בשובם מדרום־אפריקה.

הוזמן במייוחד לגולל את טענותיו נגד ישראל, בדיון על תקרית־הגבול. הפעם לא הסתפק בהשמעת השורה הארוכה הרגילה של האשמות־דמים. באמצע נאומו, בהגיעו להתקפה על הכפר נחלין, שבוצעה ימים ספורים לאחר רצח מעלה העקרבים, שלף מתיקו צרור של תמונות: צילומים של תוצאות ההתקפה.

בתמונות נראו קורבנות ההתקפה, מכונית של הלגיון שעלתה על מוקש, ציוד צבאי שנמצא בשטח. כל זה, הסביר, לא היה אלא חלק זעיר ממה שנעשה.

מה שהם רוצים. היתה זאת נקודת־שיא במלחמה הקרה של הערבים נגד ישראל במסדרונות או"ם ובחדרי הסטייט דיפארטמנט. על שולחן מועצת־הביטחון נערמו תלונות על גבי תלונות, עד כי אי־אפשר היה לעקוב אחרי הנעשה לאורך הגבולות המסוכסכים.

אולם הם לא הסתפקו בלחץ על ארצות־הברית. נציגיהם ניסו לבוא במגע עם כל מדינאי שיכלו. תמיכתה של רוסיה מילאה אותם שהלה עד כדי כך שפאוזי אל־מולקי, ראש ממשלת הירדן (שהתפטר מאז), שלח מברק תודה לנציג הסובייטי על עמדתו.

קבע מאליק באסיפה של הנציגים הערביים: „כל הצלחתם של היהודים באה מכך שב־'47 ידעו לגייס לא רק מעצמה זו או אחרת לצידם, כי אם ידעו ללכד את כל המעצמות וחלק גדול של המדינות הקטנות. זוהי עתה המשימה המוטלת עלינו."

על המדיניות הישראלית הוטלה משימה לא פחות קשה — לראות שמה שהשיגה היא אז, לא ישיגו הערבים כיום.

קולנוע

הקהל העריך

הקהל הישראלי הוכיח בשבוע שעבר שהוא יודע להעריך יומן־חדשות טוב, אפילו אם הוא מתוצרת ישראל. הוא הביע את התפעלותו מיומן כרמל החדש, המיוצר בשותפות עם התאחדות בעלי בתי־קולנוע, יומן שהראה תמונות מצויינות מ־מיצעד יום־העצמאות, יומיים לאחר המיצעד עד עצמו.

על רמה פחות טובה עמד חלקו הראשון של היומן, שבו נראה יעקב דוידון, יושב־ראש התאחדות בעלי בתי־הקולנוע נואם כתנועות שפתיים מגוחכות*.

אנשים

● כשנשאל המשורר **אברהם שלונסקי** במסיבת קוקטייל אם הוא שותה קצת, השיב בשלילה: „לעולם איני שותה קצת. אם אני שותה — אני שותה הרבה."

● למתנה מייוחדת במינה זכה הפיזמונאי **חיים חפר**, שקיבל מרב־סרן **שאול כיבר** תמונה של **אליעזר בן־יהודה** עם הקדשה בזו הלשון: „אליעזר בן־יהודה מחייה הלשון העברית — לחיים חפר, ממיתה."

● זעקת „גוואלד!" אדירה פלט **זאב יוסיפון** (יוסקוביץ) בשעת לילה מאוחרת, בשובו מכסית בחברת המשורר **נתן** (הסור השביעי) **אלתרמן**. הסביר יוסיפון, לאחר שזכה לגערה מפי אלתרמן: „לא איכפת לי שאני צועק גוואלד, אבל איכפת לי שאף יהודי אינו פותח את החלון לשאול מה קרה."

● במסיבת יום־העצמאות בכסית קם **יגאל מוסינזון** והרים את כוסו לחיי שני יוצרים גדולים, **נתן אלתרמן** ו**משה** (מלך בשר ודם) **שמיר**, ובא מייד במבוכה לא־קטנה לאחר שמשה שמיר הטיל בפניו צלחת מלאה בסלט.

● „בראבו גאולה, בראבו!" אמרו חבריה של **גאולה כהן**, קריניתו השחרחורת של רדיו הלח"י לשעבר, במסיבה שנערכה בשבוע שעבר בביתה בירושלים, עם קבלת התואר מוסמכת־למדעי־הרוח מטעם האוניברסיטה העברית בירושלים**.

---

* ללא סינכרוניזציה בין תנועות הפה שפתיים לפס הקול.

** נושא העבודה של גאולה כהן היה „הצו — כיסוד המוסר המקראי".

ששת מין יום-יום

קסאווירה הולנדר בנעוריה
לא לנשים בלבד

קסאווירה בתל־אביב (1976)
עסקים מהירים

לפני כשנתיים וחצי היא שיגעה את כל זאבי תל־אביב. היא ביקרה בארץ כמגישה של סידרת סירטי טלוויזיה על ארץ־הקור דש. שמה של קסאווירה הולנדר, הנערה היהודיה למחצה, ממוצא הולנדי, מי שהי תה המאדאם (מנהלת בית־הבושת) המפור סמת ביותר בניו־יורק, הולך לפניה מזה עשר שנים.

את הגבר הישראלי פגשה קסאווירה הר לגדר בבית־הפגישות שלה, כאשר שאבה מנסיונה ומנסיון המארחות שלה פרטים, שאותם ניסחה בסיפרה הראשון, שפורסם בשעתו בעברית בשם בית־התענוגות. כך כתבה קסאווירה: „הישראלים — שוגים בצורה קוטבית ביותר מאחיהם היהודים־ אמריקאים. בראש ובראשונה — אלה (הישראלים) אוהבים את הקונילונגוס המרתיע את בני־עמם המקומיים. הגבר הישראלי ניחן באון ניכר, מיבנה גוף נאה, שעיר — ומיוחם תמיד. הקושי עם הבחו רים האלה גובע מהעובדה שגישתם קמ צנית: הלקוחות הישראליים משתדלים תמיד להפוך את הבית שלי לשוק, שניתן לקנות בו סחורה בחצי מחיר...“

השבוע עומד לראות אור ולצאת לשוק הישראלי סיפרה האחרון של קסאווירה הו לגדר שעשועי מין ((Xavira's Supersex), שהוא ספר המין העליז ביותר שניכתב מאז הומצא המין. זהו ספר שבו מלגלגת קאס־ווירה על עצמה, על לקוחותיה, ועל המין, ספר שבמאתיים עמודיו מצוי מידע אודות המין, שאין למצוא אותו גם באנציקלו פדיות המתוחכמות ביותר.

רצ״ב כמה מפניני־הלשון והחוויות, שאו תן מתארת קאסווירה הולנדר בסיפרה ה חדש:

לחקות את רודולף נוריייב

● ג׳רמיין גריר אמרה פעם: „כל גבר צריך להידפק בתחת, כדי שידע מהי ההר גשה כאשר חודרים לתוכו.“ היא די צו דקת, הגברת.

● עשו יחד מקלחת, ואחרי כן לקקו את המים זה מזה. לעולם לא תרצו יותר להשתמש במגבת. (בנקודה זו אתם בטח שואלים את עצמכם איך אפשר ללקק גוף ולייבשו בעוד שבול דואר מרטיבים על־ידי ליקוק. התשובה היא שאי אפשר. אבל נחמד לנסות.)

● ציפורניים. לא לנשים בלבד, כפי שהיתה אומרת בארבארה וולטרס. גם גבר יכול לגלות דברים שמעולם לא הבחין בהם, אם רק יעשה שימוש נכון בציפור־ ניו. לא רק לגברים יש שערות על הגב: לרוב הנשים פלומה רכה וחסרת־צבע בין כתפיהן ועל עכוזיהן. היא כה רכה וקלה עד שבדרך־כלל אין הגבר מודע לקיומה, בייחוד אם לטיפותיו דומות ללחיצות של דוב.

● פעם היתה לי חזיה עם ביטנה תפו־ רה רע, ותפר אחד, מרושל, לא הפסיק לשפשף את פיטמתי ולשגע אותי במשך כל היום. איך אהבתי את החזיה הזאת. איך אהבתי אותה!

● אנו חיים בעידן שבו הוויבראטור משמש לעיתים כה קרובות תחליף לאבר, עד שלפרקים אנו שוכחות מה יכול אותו אבר לעשות בכוחות־עצמו, אם אפ־ שר לומר. כל מה שחסר הוא הזימזום, ואם זקוקה האשה לזימזום הזה שלה — הייתם מאמינים שיש נשים אשר אינן מסוגלות לתפקד כהלכה בלעדיו? — היא תמיד יכולה להפעיל את מכונת־הגילוח החשמלית שלו בחדר הסמוך, בעוד היא נהנית מעיסוי־אבר־גברי כשר למהדרין.

● בוהן בתחת. מישחק אנגלי, אולם אינך חייב ללמוד באוכספורד כדי לשחק בו, התנאי שתוכלו למצוא ביניכם בוהן גדולה אחת ופי־טבעת אחד.

● מה שמזכיר לי את בוריס, המאהב הרוסי המענג שהיה לי, אשר ניסה פעם ללמד אותי כמה מילים ברוסית. „פיזדה“, הסביר, „זה מה שיש לי ולך אין, אבל אני מוכן לתת לך אותו בשימחה — בתנאי שלא תשכחי להחזיר.“

● כל אשה תיסער לנוכח ההתזות ה־ חדות ורבות־העוצמה הניתכות בדגדגה מ־ טווח כה קרוב. אי אפשר לתאר את הדבר, אלא כנזילה חמה וסמיכה, והאמינו לי, אין בעולם כולו תחושה דומה לזו. כך ודאי חש כדור־הגלידה כאשר נוחת עליו באיטיות רוטב השוקולד החם.

● מעשה־אהבה טוב משול לריקוד טוב: הוא אינו מהווה שום בעייה כל זמן שאתה מתחיל בדברים הבסיסיים ואינך מנסה לחקות את רודולף נורייב כבר בשי־ עור הראשון, בקפיצות משוגעות אשר חז־ קה עליהן שישליכו אותך אל הקיר.

„היא הפליגה על ענן זהוב“

● שמעתם את הגירסה ההודית על ה־ בדיחה הידועה על ספר־המין? הארי סיים סוף־סוף את כתיבת הקאמא־סוטרא אחרי שנים רבות של מחקר, ראיונות וניסויים אישיים, וצבר רפרטואר של 3,542 תנו־ חות שונות. הוא מראה את כתב־היד שלו לידידו קרישנא ושואל אותו מה דעתו.

קרישנא קורא את כתב־היד בעיון, ואז מקמט את מצחו, ושואל, „מה בקשר לתנוחה שבה שוכבת הבחורה על גבה, פושקת את רגליה והבחור שוכב ביניהן?“ הארי נוקש באצבעותיו. „בחיי, עכשי ואני נזכר! זאת התנופה שליידי ג׳יין הר־ אתה לי.“

● „אתה באמת רוצה אותי?“ הדבר משול לשליפת גוף מחוץ לחלוטין מתוך מכונית מחוצה רק כדי לשאול את בעליו „נפצעת?“ אחרי הכל, הוא עושה לך אהבה, לא? מה עוד הוא יכול לעשות?

● „אני טובה בשבילך?“ המישפט הגאוני הזה מצוי בעמוד 331 של פיטון פלייס, שהופיע בשנת 1956. נשים רבות עד להחריד למדו אותו בעל־פה, ולגברים רבים במיספר שווה עד להחריד כבר יצא מהאף לשמוע את השאלה המטופשת הזאת של קונסטאנס מקנדי.

● על כולכן, הנשים, לשכוח את ה־ שטויות של אני טרזן, את ג׳יין. „היי תוקפנית ככל שתחשוק נפשך. תיפסי את אוזנו ותני לה ליקוק הגון. ליפתי את עכוזיו ושחקי בביצים שלו. תני לא פחות ממה שאת מקבלת.“

● שוב אני רוצה לצטט את ג׳רמיין גרייר, הפעם — על התנהגות מיטתית נשית מדי. „מה שגברים רוצים באמת,“ היא אומרת, „הוא קצת ליכלוך אמיתי, קצת תיאבון בכל העסק הזה“. אני עונה

על כך אמן, משום שאם תתני לו מה שהוא רוצה, הדעת נותנת שתקבלי גם את את מה שאת רוצה, לא?

● בעבר הרחוק של הצנזורה המחמירה, ייעץ פעם עורך אחד למחבר של רומן סקסי, „יש שני דברים שאסור לתאר; אחד מהם הוא שקיעת השמש." כיוון שהיו מנועים לקרוא לילד בשמו, גאלצו הסופרים לתאר את האורגזמה הנשית בכל מיני דימויים רומנטיים, כגון: „היא המריאה לתוך אינסוף של תענוג..." „היא הפליגה על ענן זהוב..." ואפילו, תאמינו או לא, „ירכיה התייפחו". כיום אנו רשאים לומר למה בדיוק אנחנו מתכוונים.

„אינני מתכוונת לתנוחה שבה ביזבז מארלון (ברנדו) את כל החמאה"

● גבר המתחיל להלום ללא חמלה בבת־זוגו ברגע שהיא מתחילה לגמור, מעולל לנרתיקה, במידה מסויימת, מה שאנו מעוללים לחוטמנו כאשר אנו לוחצים אותו בשתי אצבעות כדי למנוע עיטוש...

● הבטחת גן־של־ורדים מיני אינה עוזרת למכירות. הכוח לתת מרמז על הכוח לקחת. ולא רק זאת, כאשר מטיל הגבר את האחריות על עצמו, הוא מתמלא מייד מתח ושואל את עצמו אם אכן יעלה בידו לספק את הסחורה המובטחת. מתיחותו משודרת לבת־זוגו, וכתוצאה מכך, מתחילים שניהם לעשות אהבה לתדמית־הגבריות שלו, ולא זה לזה.

● ואז, כמובן, אחרי שסיימה בהצלחה את הסיבוב הראשון, היא יכולה ליהנות מן הדיווידנד הנוסף של הסיבוב השני בעוד הגבר עושה עדיין בעצלתיים את ההתקפה הראשונה. (אם אני מבלבלת קצת בין בורסה ובייסבול, אל תאשימו אותי. מה כבר מבינה נערה הולנדית בורה בדברים מסובכים כאלה?)

● „נשימתה עלתה בפרצים קצרים". זוהי השורה החביבה עלי מספר פורנוגרפי שקראתי פעם. היא מסבירה מדוע מתקשות נשים רבות לגמור: הן עוצרות את הנשימה כשהן חשות באורגזמה המתקרבת.

● תישמעו כגיבורה של רומן פורנוגראפי אם תתחילו לפלוט מבעד לשיניים קמוצות, „כן! כן! כן! כן!" הגיחו לעניין הזה. הסיבה שגיבורות של ספרים פורנוגראפים עושות זאת היא, שהמחבר משתוקק לסיים את הספר במהירות האפשרית ולקבל את ההמחאה; שישה כן"ים תופסים שורה שלמה ומסייעים למחבר להגיע במהירות לסוף הדף.

● אפילו באווירה המשוחררת של ימינו אלה, המפורסמת שבאורגאזמות בנות־זמננו, מקורה בשנות ה־30' — ימי מילחמת האזרחים בספרד, שאליה נהרו קיצוניים ומהפכנים מכל העולם כדי להילחם נגד הפאשיזם. וכך קרה, כמתואר ברב־המכר (ובסרט) של ארנסט המינגוואי למי צילצלו הפעמונים שהגיבורה הספרדיה, מאריה, אמרה לגיבור האמריקאי, רוברט, שדייך; כיתמי הדיו על כל גופך וסיפרי־לימוד מעוכים מתחת לעכוזך הלח.

● הפלונטר האחרון בפאריס. ואין לשכוח, כמובן, את תנוחתם המפורסמת של מארלון בראנדו ומאריה שניידר בטאנגו אחרון בפאריס. אינני מתכוונת לתנוחה שבה ביזבז מארלון את כל החמאה. לזאת נגיע מאוחר יותר. אני מתכוונת לתנוחה שבה הם נראים כאילו הם חותרים בסירה — אבל לא בדיוק.

69 הוא דבר נהדר, אבל 34½ שווה יותר

● זוג חסר־חוש־הומור ישמור נפשו מן התנוחה הזאת. פעם אחת, שיכנע בעל אחד את אשתו לנסות את „המריצה". אותה אשה היתה עקרת־בית יוצאת מן־הכלל, מסוג אלה שאצלן „אפשר לאכול על ה־ריצפה". בעוד בעלה מריץ את המריצה במלוא אונו, הבחינה בכמה פירורים על השטיח והחלה ללקט אותן מניה וביה — ממש כשואב־אבק, אך איש מהם לא העלה אפילו חיוך.

● היו נועזים. היו חדשניים. במיקרה הטוב, תגלו מסלול חדש לאכסטזה. במיקרה הרע, תצחקו מעצמכם עד מוות.

קסאווירה נותנת עצות לזוג צעיר בחוף יפו
קצת ליכלוך אמיתי

קסאווירה הולנדר, כוהנת־המין האמריקאית שביקרה בארץ לפני שנתיים, שומדת לחנך את הגבר הישראלי בעזרת סיפרה "XAVIRA'S SUPERSEX"

איך חשה באמת: „האדמה נעה!" המסר של קסאווירה בשנות ה־70': „מגיעי האדמה בכל העולם, התאחדו — בידע הבשרים."

● אומנם יודעים אנו, כי מרגלות נהנו להחביא חפצים בנרתיקיהן, אולם אברגברי אינו סחורה מוברחת — את יכולה להכניס אותו אפילו לטורקיה.

● לא כל עבודת־שולחן היא משעממת. קשה לגמור אוניברסיטה בלי לעבור את החוויה הזאת. הסיכונים, לדברי אחת מחברותי הסטודנטיות, ברורים, אבל לא־רציניים: עט כדורי המשתלשל בין קשות נשים רבות לגמור: הן עוצרות את הנשימה כשהן חשות באורגזמה המתקרבת.

● תישמעו כגיבורה של רומן פורנוגראפי אם תתחילו לפלוט מבעד לשיניים קמוצות, „כן! כן! כן! כן!" הגיחו לעניין הזה. הסיבה שגיבורות של ספרים פורנוגראפים עושות זאת היא, שהמחבר משתוקק לסיים את הספר במהירות האפשרית ולקבל את ההמחאה; שישה כן"ים תופסים שורה שלמה ומסייעים למחבר להגיע במהירות לסוף הדף.

● אפילו באווירה המשוחררת של ימינו

ואם למדתם משהו מידידתכם קסאווירה, אז אתם יודעים כבר כי מין הוא דבר חשוב מדי מכדי לקחת אותו ברצינות.

● ועצה אחרונה: לעולם אל תעברו מבית־חורון תחתון לבית־חורון עליון מבלי לרחוץ היטב את האבר העובר.

● אחת הנובלות הצרפתיות „המלוכלכות" המקוריות היא אפרודיטה של פייר לואי, שנידפסה בשנות ה־80' של המאה הקודמת. באחד הקטעים הנודעים אומרת

(המשך בעמוד 74)

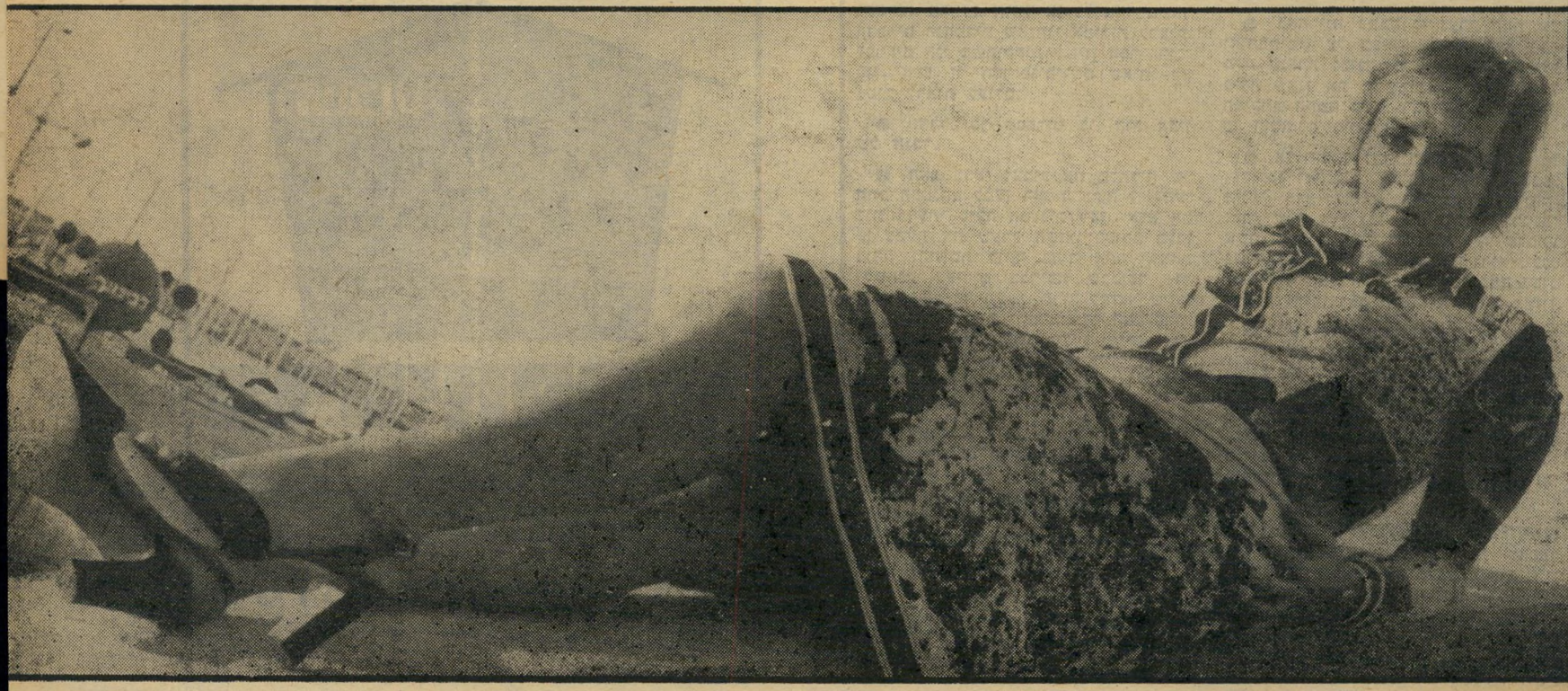

שעשועי מין

(המשך מעמוד 73)

הגיבורה, קריזיס, למאהבה הגבר נשזנח, „אשה היא כלי מושלם. מכך רגל ועד ראש נוצרה באופן מופלא ביותר לאהבה בלבד. רק אשה יודעת איך לאהוב. רק אשה יודעת איך להיות נאהבת. משום כך, זוג המורכב משתי נשים הוא כלילי השלמות; אם יש בו רק אשה אחת, הוא מושלם למחצה; אם אין בו אף אשה אחת, זהו סתם צמד אידיוטים.“ ביסודי אני מעדיפה גברים על נשים, ואני רואה את עצמי כהטרוסכסואלית, אך יש פעמים שבהן אני משתוקקת לאשה במיטתי. באותן פעמים אני מסכימה בכל ליבי עם קריזיס.

● כמה מן הפסיכיאטרים סיווגו את הסביות כצורה של חוסר־בגרות. דומה כי קראו רומנים רבים מדי שנועדו לתלמידות, שבהן מופיעה הלסביות אי־שם בין משחקי הכדור והקקאו החם. באותן נובלות, מחבקות ילדות קטנות ורודות־לחיים זו את זו ללא הרף ותמהות לנוכח התחושה הנהדרת האופפת אותן. למען האמת, לסביות היא משחק לנשים בוגרות באמת.

● טעות גברית שלישית מוכיחה את האימרה עתיקת־היומין כי „ידע מועם הוא עניין מסוכן“. אחרי שניכתבו חמישים מיליון מילים על הדגדגן, החליטו הגברים לבסוף להכיר בחשיבותו — אלא שאפילו תורכים אפשר לחרוג יתר על המידה.

● הטעות הגברית הרביעית משולה לדיבור בפה מלא ליד שולחן־הסעודה. הם מדברים שעה שהם ממלאים את פיהם. כוונתם היא לטובה, בלי ספק; בדרך־כלל, רוצה גבר כזה לספר לנערה כמה היא מתוקה וטעימה, אך אין דבר שיסיח דעתה של אשה יותר מקול עמום הצף לו ועולה מבין רגליה, ואומר, „אממ־ממ. איזה טעם משגע יש לך מותק! הייתי יכול לאכול אותך בכפית.“

● אני מעדיפה 34½ על 69, וכמוני, אף נשים רבות שבהן הרבצתי את התורה הזאת. רובן טוענות כי קנילינגוס* דרסיטרי משגע מדי את השכל, ואי־אפשר ליהנות ממנו בנחת.

„פיג מאליון התאהבה בוויבראטור שלה“

● ייתכן שנראה לכם שעליכם לדלג על פרק זה („הדומינו הדו־מיני או מדריך לזרם ישר וזרם חילופין“) — אבל לא כדאי לכם! לבי־סכסואליות — הדו־מיניות — כמה צדדים קלילים ומעניינים. כמו שאומר ודאי אלן, „הדו־מיניות מכסילה מייד את סיכוייך לסגישה ביום שישי בערב.“ הרשו לי, איפוא, להעיף מבט בעברה השני של המיפשעה, ולאו דווקא מבט מפוכח וחד־סיטרי.

● כל אשה חבה תודה לאריקה ג'ונג מחברת פחד גבהים, על שחשפה את הסוד השמור ביותר בהיסטוריה של המין הנשי. לא תמיד אנו מבקשות אהבה, רומנטיקה, פרחים, חיזור או כל אחד משאר הדברים הנחמדים שאנחנו אמורות לרצות. לפרקים אנו משתוקקות ל„זיון חסר־הרוכסן“, איש זר חסר־פנים־ושם שאותו לא נשוב לראות לעולם.

● הילד, כך מספרים לי, הוא אבי של הגבר.

● האם כדאי לצבוע את תלתלי של חווה הקטנה? למען האמת, קשה לי להעלות בדעתי סיבה הגיונית לכך, אלא אם כן צבעת את שערך השחור־כעורב בלבן בוהק והחלטת בוקר בהיר אחד לצאת ולשחות בעירום בבריכה שבכיכר העירייה. אם כך תעשי, קרוב לוודאי שיהיו לך דאגות גדולות יותר מאשר הצבעוניות המסויימת הזאת. כמה מן הספרים המודרנים עוסקים אף בצביעת שיער־הערווה, אם כי לא ברור לי בדיוק איך הם עושים את הייבוש.

● הנרי מילר טוען כי ערווה מגולחת נראית כמו קרפיון מת. רוב הגברים, כך גיליתי, נהנו מן המראה השיחי בין רגליה של אשה. הבדיחות הרבות על „הזקן של משה רבנו“ מעידות כאלף עדים על אהבתם של הגברים למראה השיער.

● מוסד לאבריינים.

● גברים המבקשים להעניק לאשה את הפתעת חייה, יקנו לעצמם זוג מיכנסי־מלחים מעודפי הצי בעלי פתח מרובע המתכפתר בחזית — זה בעל שלושה־עשר הכפתורים המנציחים את שלוש־עשרה המדינות המקוריות של ארצות־הברית... פתח מיכנסי־המלחים משול למיגבעתו של קוסם, אשר מתוכה מונק לו השפן המגודל (יש לקוות) להפתעתה ולהנאתה של כל נערה קטנה האוהבת לשחק בכפתורים.

● כשאת פרוצה במיקצועך, הרי רצוי שעסקייך יהיו מהירים, כאילו ניהלת דוכן־סטייקים. אין לך זמן לסעודות ממושכות, אלגנטיות וטעימות עם ארבע מנות של מישחק־מוקדם לפני המנה העיקרית. עם זאת, מכירה אני רבים הזוכרים בחיבה את הסטייק בפיתה שבלעו במהירות בלילה רעב.

● תביעותיהן החדשות של הנשים לתענוגות, חוללו אצל גברים רבים געגועים ניסתרים לימים הטובים ההם, כאשר היו חופשיים לעשות בנשים כאוות נפשם... עד כדי כך הגיעו הדברים שגבר אחד ממכרי אמר לי באחרונה: „אם אשמע עוד מילה אחת על הדגדגן המחורבן הזה, אצטרף למנזר של שתקנים.“

● המישגל המהיר המפורסם ביותר שייך, בלי ספק, לנשיא ארצות־הברית וורן הארדינג ולאהובתו, נאן בריטן, שעשו את זה בארון כלי־חלבן של הבית־הלבן. איזו דרך נהדרת לחסוך בסדינים!

● האיטלקים, אם לשפוט ממינהגיהם של לקוחותי מן המאפיה של ניו־יורק, אוהבים להיכנס ולצאת מוקדם ככל האפשר בבוקר. שניים מהם, דום ואל, נהגו להגיע בין שבע לשמונה. או ששוטטו בחוץ כל הלילה וקפצו אל ביתי בדרכם לכנסייה, או שתיכננו קרב־יריות לשעה מאוחרת יותר של היום והעדיפו לירות תחילה את מיטענם האישי.

● אני משוכנעת שרוב האמריקאים עושים אהבה לפני השינה כדי שיוכלו מייד לאחר מכן לשקוע בחוסר־הכרה וכך לחמוק, לפחות לשעות אחדות, מתחושת־האשמה הגואה בהם על שהעזו בכלל לעסוק בעניין זה.

● אין בעייה לשמור על ייחומו של גבר מול הטלוויזיה, כך שיהיה מוכן לפעולה ברגע שתסתיים התוכנית. זכרי, הוא עצמו דומה למכשיר טלוויזיה מן הדור הישן. תחילה יש לתת לו להתחמם. אחרי הכל, הוא לא בנוי מטרנזיסטורים.

● השחקנית החביבה על האנגלים מתקופת המלך אדוארד, הגב' פאטריק קאמפבל אמרה פעם: „לא חשוב מה עושים הבריות בחדרי־השינה שלהם, כל זמן שאינם עושים זאת ברחובות ומפחידים את הסוסים.“

● המישגל הצבעוני ביותר שעליו שמעתי, התרחש בתא־הגבייה של גשר־האגרה של פנסילוניה; הגובה (ממין נקבה, כמובן) נתפסה כשהיא עושה את זה עם נהג משאית (שמשאיתו חסמה אגב־כך, את המעבר).

● באחרונה כתבה לי נערה חמת־מזג ואוהבת־מין על בעייה חמורה. היא נשמעה כנערה נבונה, פרט לכך שלא הקפידה לשנן את המיתולוגיה היוונית. על המיכתב חתמה בשם סיג מאליון והסבירה כי התאהבה בוויבראטור שלה.

● אל תיסחף לתוך המבט הזגוגיתי של רודולפו ואלנטינו בשעת ריקוד הטאנגו. הייתי עדה להצגה כזו בבר ניו־יורקי אחד, שבה נעץ גבר את מבטו הערגן באשה. עיניו ניפערו עוד ועוד, עד שלפתע נשרו מתוכן עדשות־המגע שלו והוא ניכנס לפאניקה והצטרח: „לא לזוז!“ כמה נשים פרצו בצווחות: הן חשבו שזה שוד מזויין.

● מאז שהפכתי סופרת גיליתי תופעה נפלאה הקשורה במיקצועי החדש. כשאני גוחנת על המכונה כדי למחוק משהו (ואני גוחנת הרבה, בין אם יש לי מה למחוק ובין אם לא) מתחוללים דברים מייוחדים־במינם בפיטמותי הנוגעות בה. החמימות, הרטט המזמזם מפלסים להם דרך מן הפיטמות אל בית־השחי. אין לך זימזום נהדר מזה.

שעשועי מין של קסאווירה הולנדר ישעשע הקיץ את הישראלים, כפי שהספר משעשע מזה שלוש שנים את הנשים והגברים ברחבי העולם. אין ספק שקסאווירה הולנדר, עם חוש ההומור שלה, היא בחינת אשה אגדה.

דן עומר

* מגע אורלי עם ערוות אשה.

AR

הדיאודורנט
האהוב על
האמריקנים

!ש

ARRID

ורי הפעם הראשונה
עם "אריד"
תשתמשי בו תמיד.

יאודורנט ריחני- יבש,
רי (ROLL-ON). והלהיט
אריד אבקה קלה. רעננות
משך כל היום! "אריד"
ה של קרטר וואלאס,
השיג בפרפומריות,
ובשתות השיווק.
יצים בע"מ.

יחנית, מבוקר ועד ערב

כרטיסָפח

הגרלת כרטיסָפח של מפעל הפיס
הפרס הראשון **שני מיליון ל"י.**
סך כל הפרסים **11.732.000 ל"י.**
השבוע, גם לך סיכוי להיות מיליונר כפול.

הדייר גוראל אינו משלם

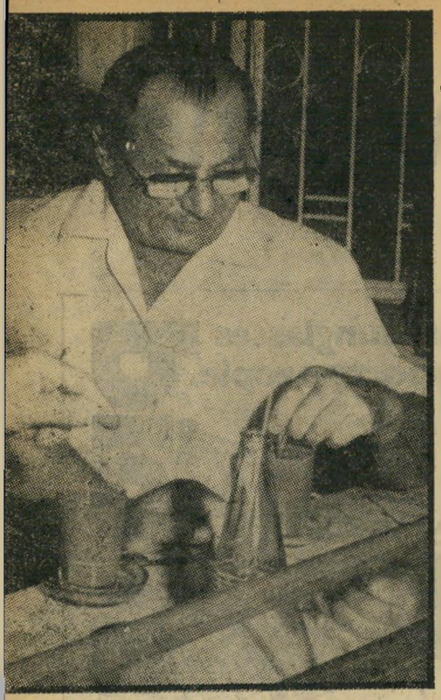

ראש־עיריית גוראל
פנייה לבית־משפט?

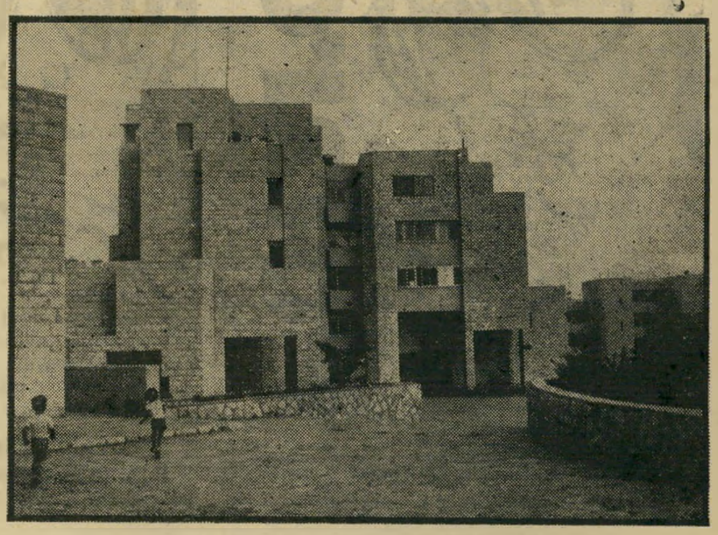

הבית ברחוב רמות 9
קופת־ועד ריקה

„ה דיירים משקרים, מנסים להתנקם בי. אף פעם לא פיגרתי בתשלום. אני תמיד משלם את חובותיי," טוען ראש עיריית חיפה, אריה גוראל.

„זאת שערוריה," טוענים הנושים, „יש לו זמן לכל דבר אחר, רק לא לשלם לנו. חובותיו מגיעים היום לאלפי לירות. כשהוא משלם, אם בכלל, הוא, כאילו, עושה לנו טובה, גמילות חסדים."

עוד בתקופה שבה כיהן כמנכ"ל משרד העבודה, פיגר גוראל בתשלומים לוועד־הבית שבו התגורר ברחוב רמות 9 ב־ירושלים. מאז מערכת הבחירות לרשויות המקומיות והיבחרו כראש עירייית־חיפה, נשאר ביתו הירושלמי ריק. קופת ועד־הבית נשארה אף היא ריקה.

לדברי חברי הוועד, יצחק טל ואמציה קפלן, חדל גוראל לגור בבית לפני כ־שנה. הדירה בשכונה היוקרתית, שמחירה מגיע היום לשני מיליון לירות בערך, לא הושכרה מעולם. גוראל אף לא הודיע ל־וועד־הבית כי עזב את הדירה סופית. הדבר התברר כאשר סנה אליו אחד הדיירים בבקשה לשכור את דירתו. רק אז נודע כי הוא מייעד אותה לבתו הבכירה אורית, הגרה בירושלים. מדי פעם, טוענים הדיירים, באה הבת לדירה, אך כמעט אין קשר בינה לבינם.

כל אחד מ־27 הדיירים בבניין היה משלם לוועד בשנה שחלפה 240 לירות בחודש ובשנת 1979 הועלה הסכום ל־340 לירות. „היו כאלה שפיגרו בחודש בתשלום, אבל לא בשנה שלמה," סיפר גיבור הוועד. „היינו נאלצים לכסות את הגרעונות בעצמנו."

המיכתבים שלא נענו

מ יפי ועד הבית מיספר 9 מיועדים לנקיון חדר־המדרגות, חשמל, גינון והסקה. בחודש הקרוב מתכוונים הדיירים לתקן את חדר־ההסקה בהוצאה של יותר מ־30 אלף לירות. את הכסף נוהגים למשוך מקופת ועד־הבית, אך לפי המצב כיום אין הם יכולים לעמוד בתשלום בשל הגרעון בקופה.

באחד מטעיפי חוק המקרקעין נקבע, כי בעל־דירה חייב להשתתף בהוצאות הדרושות באחזקתו התקינה ובניהולו של הבית המשותף, ואין חשיבות לכך אם הוא גר בדירה, או לא.

„שלחנו לו מיכתבים. ניסינו להשיג אותו בטלפון. תמיד אומרים לנו שהוא עסוק," מתמרמרים יצחק ואמציה. „כשהשגנו בטלפון את אשתו בשבוע שעבר, היא טענה שבגלל שהם לא גרים בבניין, הם לא מוכנים לשלם את כל הסכום. אז מה אנחנו צריכים לעשות? לשלם את הכסף מכיסנו או להגיד, למשל, למנקה, שליד הדירה שלו אסור לה לנקות?"

את המיכתבים הראשונים שלח אשר שטרית, ראש הוועד הקודם. הראשון שבהם נשלח באוקטובר 1978. מיכתב זה נכתב עדיין באדיבות ובסלחנות:

„אנו מקווים שכולכם בטוב, ביודענו עד כמה היינכם שקועים במירוץ לבחירות," כתב הגיזבר. „ודאי שמתם לב, כי חוב־כם לוועד־הבית מגיע ל־3000 לירות. אנו מאחלים לכם הצלחה, אך מבקשים את הסכום הנ"ל."

המיכתב לא נענה. ועד־הבניין שלח את המיכתב השני חודש מאוחר יותר ובו ברכות להיבחרו של גוראל כראש עיריית־חיפה ובקשה לתשלום החוב.

משלא נענה גם המיכתב הזה, שנשלח כשאר המיכתבים בדואר רשום, נשלח מיכתב נוסף: „אין אנו רוצים לנקוט אמצעים משיפטיים," כתב ראש הוועד, „אך אינך מותיר לנו ברירה."

נשלח מיכתב נוסף: „לצערנו אנו נאלצים להודיעך כי במידה שלא תסלק חובך לוועד־הבית במלואו תוך עשרה ימים, יועבר עניינך לערכאות מישפטיות."

„שלחתי להם בינתיים חלק מהכסף," הסביר ראש עיריית חיפה. לדבריו שלח לירושלים צ'ק על סך 1500 לירות ואת השאר התכוון לשלם מאוחר יותר.

הוא תירץ את הפיגורים בתשלום החובות בכך, שבתו הבכירה, אורית, היא תושבת ירושלים והיא שמטפלת בכל הקשור לביתו שם. „אני גר בחיפה והיא בירושלים, אני לא קיבלתי אף מיכתב, גם בתי לא קיבלה אף מיכתב. גם מיכתבים רשומים אינם מגיעים, לפעמים, ליעדם."

לטענתו, הסתכסך בעבר עם אחד מדיירי־הבית והלה מנסה להתנקם בו בשל כך. כשנתבקש להסביר מדוע שלח, כאשר שלח, רק חלק מהכסף, השיב שלהערכתו היה הסכום גדול מכדי לשלם אותו בבת־אחת. „הם כולם משקרים גם כשהם אומרים שאשתי לא רצתה לשלם בגלל שאנחנו לא גרים בבניין," הוסיף.

זילזול והזנחה

ח ברי־הוועד מתרעמים. עתה כבר אינם יכולים להבליג. „נכנסנו לאוברדראפטים עצומים," ציין ראש הוועד, „אני עצמי, שילמתי במצב של דחק, כמה תשלומים מראש וכך גם כמה מהדיירים האחרים, כדי שנוכל לגמור את החורף."

„כשאני חייב כסף, אני טורח לבוא או לפחות לצלצל ולשאול כמה אני חייב," הוסיף חברו. „אין לנו שום דבר אישי נגד גוראל. הוא יכול לחיות אדם מאד נחמד, אבל זה כבר עובר כל גבול. מאז שאני חבר בוועד, הוא מעולם לא טרח לצלצל או לכתוב לנו. נכון, שלסעמים היה שולח את בתו לשלם חלק קטן מאד מהסכום, אבל הוא אף פעם לא שילם תשלום ריאלי. הצד החמור של העניין, פרט לזילזול ולהזנחה שלו, הוא — שמחיריהדלק והמחירים האחרים עלו, בעוד שערך הכסף יורד כל הזמן. אז מה זה שווה לנו לקבל עכשיו צ'ק של אלף לירות על חוב מלפני שנה או שנתיים?

„מה שמרגיז אותנו, זה שלמעשה, הם אף פעם לא אמרו שבאמת לא ישלמו. הם הבטיחו והבטיחו, גם כאשר עוד התגוררו בבניין, כי ישלמו. לדעתי, זו שערוריה ציבורית ממדרגה ראשונה. הוא צוחק מאיתנו כל הזמן. הוא איש יחסי־ציבור מצויין. כל פעם כותבים עליו בעיתונות. יש לו זמן לרכב על סוס בעד־לאידע ולכבות שריפות ביערות הכרמל. אבל כשזה מגיע לענייננו פעוטים, הוא רק מבטיח. מדוע הוא אינו חושב על כך שאנשים אחרים משלמים בשבילו?"

בשבוע האחרון פנו חברי הוועד טלפונית לאשתו של ראש עיריית־חיפה, והודיעו לה, שאם לא יכוסה החוב תוך שבוע, יפנו אל בית־המישפט ויעבירו את העניין לעיתונות.

הם עדיין מחכים.

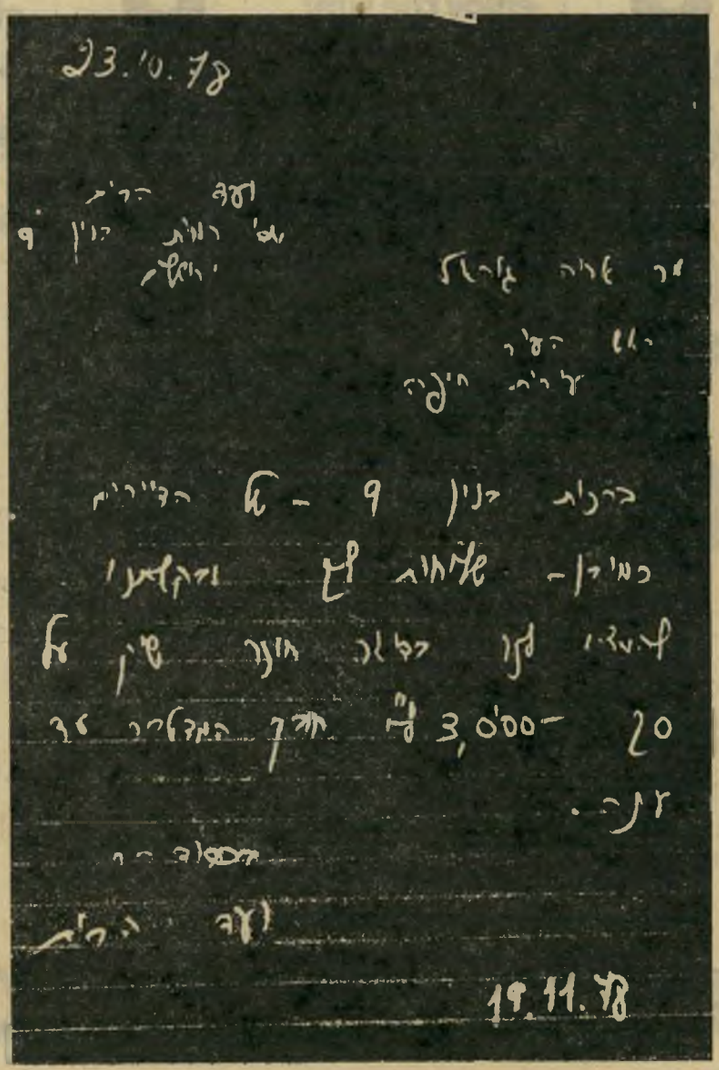

מיכתב־התראה של ועד־הבית
„יש לו זמן לכל דבר, רק לא לשלם!"

משקפי שמש פולארויד-חגיגה לעיניים

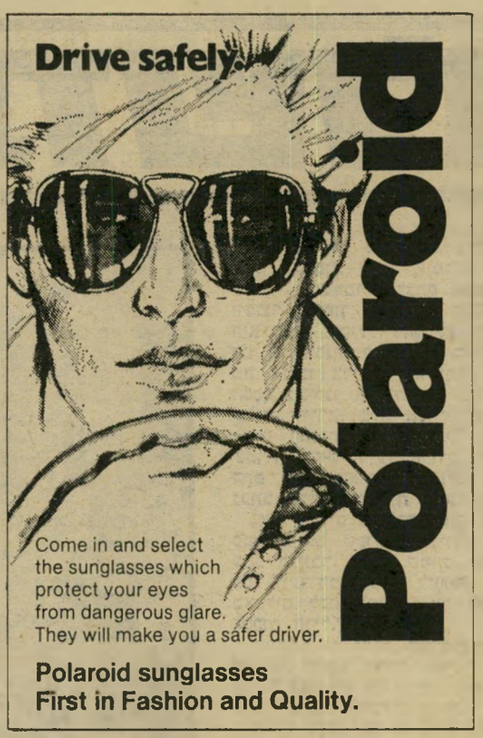

משקפי POLAROID
הטובים תחת השמש

180 דגמים, מיטב העיצוב העולמי.
שילוב של יופי, הידור ובריאות.
אצל אופטיקאים מורשים בלבד

50 זוגות משקפי פולארויד חינם.

יש לך משקפי־שמש פולארויד, מתחשק לך עוד זוג (חינם). שלח(י) גלויה אל ת.ד. 26286 ת"א בציון שמך, כתובתך, ושלושה יתרונות של משקפי שמש פולארויד. בין המשתתפים יוגרלו 50 זוגות משקפי שמש פולארויד.

עמי קפלן בע"מ

'POLAROID' is a registered trademark of polaroid corporation,cambridge mass,u.s.a© 1979 Polaroid Corporation

אדי מור

נמר של עיר

כמה הערות על ה„אוסקר" הישראלי ✷ לא בצלם

הבהמה ✷ דרך קצין־משטרה בעלמה ✷ האיש שהכניס את התיאטרון לחלונות הראווה ויצר קשר ישיר עם קהל־הצופים

תסריטים

עלילה מוזמנת

אחת לשנה חוברים המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות + מרכז הסרט הישראלי מטעם מישרד התמ"ת + המכון הישראלי לקולנוע + שרות הסרטים הישראלי של מישרד החינוך והתרבות, במיסגרת המכונה „תחרות הסרט הישראלי הקצר", שניתן לכנותה „האוסקר הישראלי". מסתבר שבמהלך העשור שחלף נוצרה בארץ, בדומה למיסגרות תרבות אחרות,

שאול דישי
משהו עומד מאחוריו

מיסגרת שניתן לכנותה מימסד קולנועי ישראלי, עם מכונים, איגוד מיקצועי • ושאר הסממנים של מימסד. הקיום הבולט של אנטי־מימסד מעיד על המימסד. בעניין תחרות הסרט הישראלי הקצר לשנת תשל"ט, ששופטיו היו: **עדי סמק, יגאל בורשטיין, אורי קיזיון, רחל חלפי ורודי כהן**, בנוכחותה הבלתי־נמנעת של **לאה פורת**, פירסם הבמאי הצעיר **שאול דישי** את הדברים הבאים, לקראת טכס חלוקת הפרסים, שנערך ב־22 באפריל 1979:

אין ספק שנציגי השופטים טיפר עד כמה קשה היתה מלאכת השיפוט, ועד כמה עלתה רמת הסרטים הפעם... כמו"כ. כאן המקום להודות: כל הכבוד!

ביודעין או שלא ביודעין הצליח חבר המחלוקים להתעלם כליל ממספר ניכר של סרטים מיוחדים ומרשימים, בעיקר מן התחום העלילתי הבלתי מוזמן •• סרטים כמו: במקום חלום (עידית שחורי), **יום חופש** (ציפי טרופה) •••, **כחוד ים המים** (חנן יבין), **חברים** (צחי שיף), **איש שחור־לבן** (שאול דישי), **ועוד סרטים אחרים שיזכו בהתעלמות מוחלטת!**

כל הסרטים יצאו וחזרו אל מספר מצומצם של סרטים, מלאכת מחשבת של בחירה וצימצום, כאילו הסרטים הנ"ל ואחרים כלל לא נעשו. הסרטים הנ"ל ואחרים לא רק שנוצרו, אלא שהם עשויים ברמה טכנית גבוהה (אובייקטיבית) וערכם מבחינה אמנותית לא מבוטל (סובייקטיבית ובהחלט תמך על מבקרי קולנוע חשובים).

התעלמותם של השופטים מחלק חשוב מן הסרטים העלילתיים הבלתי־מזמנים — מתמיהה!

כאן כדאי לצטט דווקא דברים שכתב הבמאי דויד פרלוב •: „אם מתרחש משהו בקולנוע הישראלי, הוא מתרחש לכמה בסרטים קצרים דוגמת אלה שראינו; סוף־סוף אפשר לראות סרטים ישראליים ובשפע. הסרט הארוך מתקדם לאט מדי. לשמחת זאת, אתה רואה סרט אחר סרט, קולנוע שבו מישהו, או לפחות משהו, עומד מאחוריו..." (קולנוע 76, חוברת 10, עמ' 51) **הדברים הנ"ל נכונים גם לגבי הסרטים שהתעלמו מהם הפעם.**

ברוח ספורטיבית, תוך איחולים הבריים לזוכים,

שאול דישי

נ.ב.

קל לומר: „הבן־אדם כועס על שלא זכה," אילם מטבע לחרחש לאמרה זו מאש לוותר על כל הנאמר לעיל.

מדע

מותר האדם

אחד מסוגי הספרים הנפוצים ביותר במאה ה־20 הוא הז'אנר המדעי־למחצה של ספרים, המנסה לשוות תכונות שונות של בעלי־חיים לבני־אדם, בין הבולטים מצויים **מחברים קונרד לורנץ** (הרע לכאורה), **דסמונד מוריס** (הקוף העירום), **רוברט ארדרי** (הציווי הטריטוריאלי) ואחרים.

אשלי מונטגיו, סופר ומדען שעשה לו שם רב בספריו השונים (האדם — מיליון שנותיו הראשונות), מומחה מה־מעלה הראשונה למדעי־האדם ולמדעי־החיים, הכריז מילחמה על הנחת היסוד שהתוקפנות טבועה באדם מרגע לידתו. את הוכחת השקפותיו מביא מונטגיו בספרו על התוקפנות האנושית, שראה אור באח־רונה בעברית **.

בסיפרו מבקש מונטגיו להוכיח, כי ה־תוקפנות איננה גזירה גנטית, אלא עוד אופן התנהגות של האדם, אופן הנקבע על־ידי גורמים חיצוניים־חברתיים־חינוכיים.

לצורך הוכחת השקפתו עוקב מונטגיו אחרי מימצאים שונים לאורך תולדות ה־אנושות. מונטגיו בוחן טיעונים על צ'ארלס דארווין וזיגמונד פרויד, והוא אף מצטט מדבריו של פרויד על „יצר

• הוכחה לניוון בקולנוע הישראלי ה־עכשווי משמש דויד פרלוב, שגם אשתקד זכה בפרס, ולפני שנתיים ישב בחבר ה־שופטים, דבר שיש בו פגם.

•• אשלי מונטגיו — **על התוקפנות ה־אנושית**; עברית: יורם שדה; ספרית אופקים, הוצאת עם עובד. 326 עמודים (כריכה רכה).

המוות". שם הוא טוען: **„בני־האדם אינם יצורים רכים וידידותיים הצמאים לאה־בה..."** כאשר הוא מעדיף לנקוט ולצטט עמדות כעמדותיו של קרופוטקין, שטען כי העורה ההדדית היא „הגורם העיקרי באבולוציה". שימוש ברעיון זה מציג את שרשרת טיעוניהם של לורנץ וארדרי כלו־קה בחסר.

מונטגיו קורא תגר על הטיעון של ארדרי בדבר „הקאניבליזם שהיה שעשוע נפוץ מאז שחר האנושות..." ועל טיעונו של לורנץ, שהגדיר את „איש פקין" •: **„פרומתיאוס שלמד לשמור על האש, השתמש בה לצלות את אחיו..."** מונטגיו מו־כיח שבשרידי העצמות של איש פקין „אין זכר לסימני שיניים..."

פרק מעניין בספר הוא הפרק שכותרתו „התוקפנות והמוח", במהלכו בוחן מונ־טגיו את הקשר שבין גריית מוח ותוק־פנות. הוא מגיע עד לכתביו של **דזגאדן**, הכותב כי: **„בעיות אלה אינן נוכעות מכך, שיש בנו אינסטינקט תוקפני מבעי, הדחק בנו להרוג את בני מיננו... הרקע לאיבה האנושית הוא בעיקרו תרבותי, או סביבתי, וכפי שהוכיחה ההיסטוריה, נמיות תוקפניות ניתנות לשינוי ולעיצוב מכרי־עים באמצעות חינוך..."**

בפרק „פילוסופיה של נכסי דלא נידי"

אין זכר לסימני שיניים
כשמנוף הדגל — התבונה בחצוצרה

עוסק מונטגיו בהפרכת רעיון „הציווי הטריטוריאלי" וכל המשתמע ממנו. הוא גם מלגלג על לורנץ המצטט את הפיתגם האוקראיני: **„כאשר מתף הדגל, כל התי־בונה מחצוצרה..."** מסקנתו העיקרית, ש־הפיתרון לבעיית התוקפנות האנושית מצוי בתחיה ההומנית, ולא בהפניות של האלי־מות והאנרגיה האלימה לקירקסים ולמיג־רשי הספורט. במילים אחרות — חינוך לערכים הומניים של האנושות. השקפותיו של מונטגיו מתמצות בקטע, שאותו הק־דיש לקונפליקט הישראלי־ערבי (ראה: ציטוטון).

• השלד הקדום ביותר של האדם שנמ־צא עד כה.

ציטוטון

בבוז ובתיעוב

את התזה אותה מעלה רוברט ארדרי בסיפרו הציווי הטריטוריאלי על יש־ראל, סותר אשלי מונטגיו בסיפרו על התוקפנות האנושית. מונטגיו כותב על הקונפליקט במזרח־התיכון:

מדינת ישראל ומדינות ערב היו למעצמות צבאיות כבי־רות לא בגלל התלהבות־קרבית או שאיפה להגיב על גירויי איום או התקפה, כי אם משום שאז־רחי מדינות אלה וממשלותיהם נאל־צו להגן על עצמם מפני התלהט ה־קרבי של עוייביהם, שלובה באורח מלאכותי. הערבים בכללם, והישרא־לים בייחוד, מתייחסים בבוז ובתי־עוב לכל צורה של אלימות. אולם בעולם שבו שולטים בכיפה המתיחות, האיום והאלימות, הדרך היחידה ה־פתוחה לפניהם היא דרך הנשק. אשר לישראלים אין הם מבקשים להגן על טריטוריות, כי אם על זכות קיי־מו של עם נידף. כושר עמידתם בפני מתקיפיהם אינו ניזון מדחף טריטו־ריאלי קדום, שאינו ניתן לדיכוי. למעשה, אין לישראלים שאיפה עזה מאשר לכתת חרבותיהם לאתים — לחיות בשלום עם שכניהם ולהושיט להם עזרה וסיוע. רצונם האמיתי הוא לדכא בקירבם להלוטין את כל תגי־בות האיבה, המתעוררות נוכח ה־איומים המופנים כלפיהם. אולם שכניהם העויינים אינם מסתפקים ב־איומים בלבד, והישראלים יודעים זאת, ולא נותר להם אלא להיכון להתנפלות הצפויה מכל עבר. ואומ־נם, כל המחפש דוגמה לדיכויה של ההתנהגות התוקפנית, נוכח אויומים ממשיים על עצם קיומו של עם, ית־קשה למצוא דוגמה מרשימה יותר מאורח התנהגותם של הישראלים...

מקור

עכשוב

הסופר **יגאל מוסינזון** עבר בחייו — כך נידמה לכותב שורות אלה — את כל שסופר יכול לעבור. הוא היה מורד, הוא נימנה על כל־אנשי־המלך, הוא נודה ונוכר, ובעיקר, מעודו לא הצטיין בכושר להריח את המקומות שבהם מחלקים את הכבוד. יחד עם זאת, מן הראוי לציין, כי מוסינזון ניחן בכישרון סיפרותי טבעי, שאיש מ־סופרי דורו (**שמיר, יזהר, מגד, שחם, שחר וכו'**) לא ניחן בו. אלא שבניגוד להם, שידעו כיצד לגלוש מעל ומעבר לכישרונותיהם, הרי שיגאל מוסינזון בלט לאורך כל חייו היצירתיים באי־המיצוי של עשיריית כישרונו היוצר הטבעי.

לפני 18 שנה ראה אור סיפרו האחרון של **מוסינזון** יהודה איש קריות •, מה־

• יגאל מוסינזון — **יהודה איש קריות**, או חטאיו של גרימוס הקדוש; ספריה לעם, הוצאת עם עובד; 222 עמודים (כרי־כה רכה).

נמר של נייר

(המשך מעמוד 77)

מעולים בספרי המקור שראו אור בעברית, ספר שבשל שמו של מוסינזון, ועוד סיבות לא־סיפרותיות, לא זכה לכבוד מידי הביקורת והמבקרים, שמוסינזון לא הטריח עצמו לשחר לפתחם. בחודש שעבר ראה אור ספר חדש מאת מוסינזון, טרנטלה*, המשמש כפרוספקט ליכולתו היצירתית, שאינו מגיע לכדי מימושו. ביגוד ל־320 עמודי הספר ניתן לאתר את הסימנים לכישרונו של מוסינזון, ואת יכולתו להביא שורות בעברית קולחת (דבר שניבצר

יגאל מוסינזון
סוד העריכה

משמיר+יזהר+מגד+שחם וכו'). ובמקביל, אי־אלונות או אי־עריכה. מצער שהמו"ל של הספר לא הטריח עצמו להביאו בסוד העריכה, שהיה בכוחה להגיש לקורא רומן מעולה שבמעולים. התוצאה של רשלנות זו: עוד הוכחה לביזבוז כישרונו היוצר של יגאל מוסינזון.

כותב שורות אלה לא מצא לאורך הספר ולרוחבו את טעם השם טרנטלה, גם כאשר המחבר מסביר על העטיפה את פשר המילה: „טרנטלה: ריקוד פראי". יתכן שעדיף היה השם „עכשוב" (העילה לריקוד הטרנטלה היא עקיצת העכשוב — עכביש־זאב, עכביש ארסי הנקרא ע"ש העיר האיטלקית טאראנטו).

בטרנטלה מצוי סיפור טוב, ש־אותו מצליח מוסינזון, בעודף כישרונותיו, לכסות ולהסתיר. בטרנטלה מצויים איזכורים אוטוביוגראפיים רבים מחייו של המחבר: איש קיבוץ, קצין־משטרה, אב־שכול וכו', שמאפילים על הסיפור ומטשטשים את כוונותיו הסיפרותיו של מוסינזון. חבל שהוא לא טרח להפריד בין השניים. אם היה טורח, היה משיג אוטוביוגרפיה מרתקת וסיפור מעולה.

מנולוג

עם מוטי לרנר

מוטי לרנר (29), נולד בזיכרון יעקב, למד מתימטיקה ותיאטרון באוניברסיטה העברית בירושלים. השתתף בקונדון בהקמה ניסיונית מחזהו „הדרייב" — מופע לחזונות־ראווה — הועלה במסגרת „פסטיבל האביב" בירושלים, עידידי המחקן אבי פניני. „הדרייב" מוצג לעתים, החל מהשבוע שעבר, בחלונות הראווה של דיזנגוף סנטר, ומעורר עניין רב בחידוש שבו. עליו דיבר ועומן בתיאטרון סיפר מוטי לרנר לדן עומר:

● כאשר השתחררתי מהצבא, אחרי מלחמת יום־הכיפורים, חזרתי ללמוד מתי־מטיקה לתואר שני בירושלים. אלא שאחרי כמה שבועות הרגשתי שאני ניכלא בתוך זה, והתחלתי לכן לחפש אחרי משהו אחר. חיפשתי מיקצועות אחרים באוניברסיטה, ואז פגשתי ב־**ג'וים מיכר** מהחוג לתיאטרון רון. היא העבירה סדנה לתיאטרון ועסקה בתיקשורת בין אנשים. היא יצרה סיטואציה שהיה לי קשר אליה, וקשר אמיתי עם אנשים. אחר כך הכרתי בחוג את **יוסף מונדי**. הוא מאוד השפיע עלי אז. דרכו יצא לי ללמוד את השיבות התיאטרון כמכשיר פוליטי. תיאטרון כאמצעי לביטוי של מחאה אישית. מונדי עזר לי להצליח לחיות דרך התיאטרון את החוויה. את הכוח שלה. את ההזדהות. למדתי שם להזדהות בצורה עמוקה ואמיתית עם המרכיבים השונים שמרכיבים את הנפש שלי, דברים שבלי האמצעים הדרמתיים לא ידעתי עליהם ולא הייתי בקשר איתם.

● כשומע־חופשי בחוג לתיאטרון הכרתי את ד"ר **גידעון עפרת**, שהעביר אלי את האינפורמציה על התיאטרון הרדיקאלי, על קבוצות כמו הליווינג תיאטר והאופן תיאטר וקבוצות אחרות. למדתי אצלו להבחין באותנטיות של התיאטרון. את לימודי אצל מונדי ועפרת ניתן למצות בכך, שלמדתי אצלם שעל התיאטרון לעבוד מתוך הקרביים.

● לא ידעתי איפה אני עומד מבחינת המחוייבות שלי לתיאטרון, או למיקצוע אחר. מתוך המבוכה הזאת נסעתי לאירופה מבלי שתהיה לי הידיעה הברורה לאיפה אני נוסע. כעבור חודשים של נדודים הגעתי ללונדון, ודרך מודעה בעיתון מחתרת בשם TIME OUT מצאתי דרכי לתיאטרון ששמו „התיאטרון הארעי". הם קיבלו אותי שם כשחקן. הלהקה כולה ניתמכה בידי המועצה הבריטית לתרבות ולאמנות. עבדתי איתה למעלה ממחצית השנה, עבדנו שם על הפקה שנקראה „בכורת העולם", שהיתה מבוססת על מיסגרת מאד רופפת של עלילה, שבכל הור פעה והופעה היתה צריכה להתמלא בתוכן על־ידי אילתור. השיעור העיקרי שהיה לי בלהקה, היה במשמעות העצומה הקיימת בדרך של עבודה ספונטאנית כמכשיר להשתחרר מדיעות־קדומות והקבועות.

● יום אחד, כאשר המסובבתי לי בשוק פורטובלו בלונדון, מצאתי ספר עם כריכה אדומה, ושמו המהפיכה המינית, מאת

מוטי לרנר
עם היצרים הטבעיים

ויהיהם רייך. באמצעותו גיליתי עולם אחר. מצאתי את שורש מערכת הדיכויים, הלחצים, שלילת־החירות, ואפילו ההתעלות שהחברה כחברה מפעילה על כל אחד מפרטיה — ובעיקר עלי. קניתי את הספר הזאת, והתחלתי להשתתף בקבוצות שהיו תרפויטיות חווייתיות. קבוצות שעסקו במיסגרות שהעניקו למשתתפים אפשרות לחוות את הפורקן מהמערכת הנוקשה של החוקים החברתיים, אמות־מידה להתנהגות, מוסר וכו', והכל כדי להגיע לתחושה של קשר אמיתי עם היצרים הטבעיים ועם האמת הפנימית.

● מלונדון חזרתי ארצה עם שני מחזות כתובים. הראשון — מחזה מצב אחד — שעסק בנושא של בחירה־חופשית וגורל. השני — מחפשי המים — עסק באשה וגבר הנמצאים במידבר ומחפשים מים. את מחזה מצב אחד שלחתי לכל התיאטראות בארץ. כולם החזירו לי את כתב היד. בכמה מיקרים היה ברור לי, מתוך הצורה הלא מרופטת של העותק, שהמחזה אפילו לא נקרא. את מחפשי המים ניסיתי להפיק בכוחות עצמי, בירושלים. אבל המועצה־לתרבות־ולאמנות לא הסכימה לתמוך בהפקה — אלא רק לאחר שההפקה תושלם, וזאת בניגוד למנוהג הקיים באנגליה, של תמיכה בכל תהליך ההפקה מראשיתו. אבל היום, במבט לאחור, אני מכיר במיגבלות של שני המחזות האלה ובעובדת היותם בוסר.

● בינואר 1977 הכנתי את האירוע התיאטרוני „דונים" (מופע שבו משתתפים ראשים הבוקעים מתוך חומת־עץ ומעבירים לקהל, בצורה לא־מילולית אלא צלילית — (בעזרת עבודת פרצוף וראש — סידרה של חוויות שונות). המופע הועלה בתיאטרון ירושלים ובחאן. זאת היתה הפגישה הראשונה שלי עם הפקה והבעיות שמסביבה. היו קשיים בהשגת שחקנים. שום גורם לא היה מוכן לתמוך מבחינה כספית ונוצר מצב שבו הייתי שוקע בסבך של הבעיות האמנותיות. לדעתי הקשיים האלה הם כה חמורים, עד שהם אינם מאפשרים הפקות נסיוניות, בכמות ובאיכות כפי שמקובל באירופה — בעיקר בארצות שבהן נהנים היוצרים מתמיכת הציבור. ולדעתי ראוי הציבור הישראלי לתיאטרון שכזה גם כן. יוצאת־דופן היתה התמיכה הנדיבה של תיאטרון ירושלים, שהשכיר לי את האולם ואת הציוד שלו תמורת סכום סימלי של לירה ישראלית אחת. כאן אולי המקום להזכיר, שבמשך כל הזמן הזה עסקתי לפרנסתי בהוראת המתימטיקה ובתירגום של חומר מדעי.

● כבר בלונדון הושפעתי עד למאד ממחזותיו של **פיטר הנדקא**. גיליתי בהם שקיימות צורות דרמתיות שאינן מבוססות על עלילה, על דמויות או על קתרזיס, ושקיים מיגוון רחב מאד של אפשרויות אחרות ליצירת עימות דרמתי. במיוחד התלהבתי מהמחזה האשמה עצמית*. ניסיתי לשתף בהתלהבות שלי כמה שחקנים מלהקת התאן הירושלמי, והם לא התלהבו כמוני. אחר כך התחלתי לעבוד על המחזה עם שני ידידים, ללא תקציב. כעבור שלושה שבועות גילינו שההפקה הזאת היא מעל ומעבר לכוחותינו. אבל, עלי לציין, שהדביקות שלי ברעיונות התיאטרוניים של פיטר הנדקא לא פסה ואני מקווה להעלות את האשמה עצמית בשנה הבאה.

● בראשית 1978 קיבלתי מילגת השתלמות מ„סדנת התנועה של סן־פרנציסקו" ומהמועצה־לתרבות־ולאמנות לתקופה של חצי שנה. במהלך ההשתלמות עברתי חוויה לימודית יוצאת־דופן, שהתמקדה בנושאים של התיאטרון כמכשיר חברתי־פוליטי, יצירתיות בכלל ויצירתיות שיתופית בפרט, דרמה ותרפיה, והקשר הקיים בין טכניקות מקובלות בתיאטרון לבין טכניקות של זן. מיסגרת העבודה בסן־פרנציסקו היתה התנסותית ולא לימודית. המשתתפים היו חייבים להפוך את החוויה של הלמידה האישית למופע, לפחות כמה פעמים בכל יום.

● בבוקר הראשון לשובי ארצה, ולירושלים, פגשתי ברחוב את שחקן החאן אבי פניני, והתברר לו ששנינו משדרים על גל אחד. החלטנו אז להפיק בשותפות מלאה מופע־לחלונות־ראווה, מתוך כוונה להשתלב בעזרתו בפסטיבל האביב. גם במיקרה הזה לא קיבלנו תמיכה ציבורית. אך, לעומת זאת, הצלחת המופע ועצם הזמנתו לחלונות הראווה של תל־אביב, הוכיחה לי שבעצם ניתן לוותר על תמיכה ציבורית ובכל זאת להתקיים באמצעות מגע ישיר עם קהל הצרכנים של התיאטרון. במילים אחרות: לא להיכנע להכתיבים של שילטון מרכזי, או ריכוזיות תרבותית. הניסיון וההצלחה של המופע הביאו אותנו למסקנה, שהמרכיב היחידי שהוא באמת חיוני לקיומו של התיאטרון זה הקשר הישיר עם הקהל. תיאטרון ללא קשר ישיר עם קהל איננו תיאטרון.

---

* יגאל מוסינזון — טרנטלה; הוצאת רמדור — אורי שלגי; 320 עמודים (כדי־כה קשה).

בחטף

המשקללת חוזרת ★ ברוידס ז"ל

וירידת אגודת הסופרים מנכסיה ★ מגד

בונה מיתוס למגד ★ ס. יזהר מלך הגדה

● ● לאחר שביתת־עט ארוכה שבה המשקללת, **רחל שקיובסקי**, ופירסמה רשימה על סיפרו של פרופסור **שימעון זנדבנק**, תחת הכותרת „הנורמאליות כמועקה". בתום שני טורים, שבהם מצליחה המשקללת לא לומר דבר, כתבה על סיפרו של הפרופ' הירושלמי שהוא „מלא חסרונות. הוא אינו יותר מסקיצה של רומן..." המשקללת מוסיפה וכותבת על זנדבנק, „כי הוא מלטש את המישפטים עד תום, כך שישיגו את מטרתם העיקרית: להצחיק. ואכן, וזו הנקודה העיקרית, הספר מצחיק ומשעשע מאד...". משורר צעיר, שאינו נמנה על המשחררים לפתחה של המשקללת, העיר: „זה כמו **אפריים קישון**, כי הוא מלטש את המישפטים עד תום, כך שישיגו את מטרתם העיקרית: „להצחיק, ואכן, וזו הנקודה העיקרית... קישון לפחות מצחיק את הגרמנים. וזנדבנק מצחיק את האותיות..." ● ● כאשר כותב **אדם בריך** בידיעות אחרונות על תערוכתו של **עמי שביט** (אחיו של בומה): „טענה נכונה אחת של עמי שביט היא שהגברת **לאה פורת** צריכה ללכת לנוח..." הוא שוכח שהוא לא אמר זאת כאשר ערך עבור הגב' פורת את הירחון מושג ● ● כאשר נפטר **אברהם ברויד** ז"ל לפני שבועיים, מיהרה אגודת הסופרים לפרסם מודעות־אבל לזכר מזכירה הכללי לשעבר (ברוידס היה מזכיר אגודת הסופרים במשך 36 שנה — עד לפני כארבע שנים). במודעות ניבצר מהאגודה לציין, כי כאשר התפטר ברוידס ממישרתו הורתה לאגודה קופה מלאה, ונכסים. יורשיו הצליחו תוך תקופת זמן קצרה לדלדל לא רק את אוצרות הרוח של האגודה, אלא גם את אוצרות החומר שלה. העיר על כך משורר המקורב למרחש באגודה: „במודעות האבל לברוידס יכלה האגודה להוסיף את הסימן ז"ל גם לשמה... כפי שאמר ביאליק מייסדה: צנח לז"לז"ל..." ● ● באגו־טרים בצורת ראיון, שאותו העניק **אהרון מגד** לאחד מכתבי דבר, ציין כי סיפורו הראשון של הופיע בדפוס היה מיטען של שוברים. אלא שמגד מיפייף את עברו ומתעלם לפחות משני סיפורים, שאותם פירסם קודם לכן: תעודת בגרות וימי מילחמה. פרק נוסף שאינו מצויין על דשי ספריו של מגד הוא שם סיפרו הראשון, שראה אור ב־1947, תחת הכותרת אל הילדים בתימן. המיתוס הפרטי של מגד מציין כי הקובץ הראשון שלו הוא רוח ימים ● ● רב־מכר בגדה המערבית בחודשים האחרונים הוא תירגום לערבית בכריכה רכה של חירבת חיזעה מאת **ס. יזהר**. הסיבה להצלחתו של הסיפרון בגדה הוא כנראה ניסיונם של הצעירים להבין את הסיבות המניעות את אנשי גוש אמונים ● ●

אהרון מגד
אגו־טריפ

---

* המחזה האשמה עצמית ראה אור בעברית בירחון לסיפרות פרוזה מס' 25.

הקניה הטובה ביותר 1978

בניני אברהם גינדי

בונים ברמה בינלאומית בערים:
ראשון-לציון · פתח-תקוה · תל-אביב · רחובות
ועתה גם:

רמת השרון

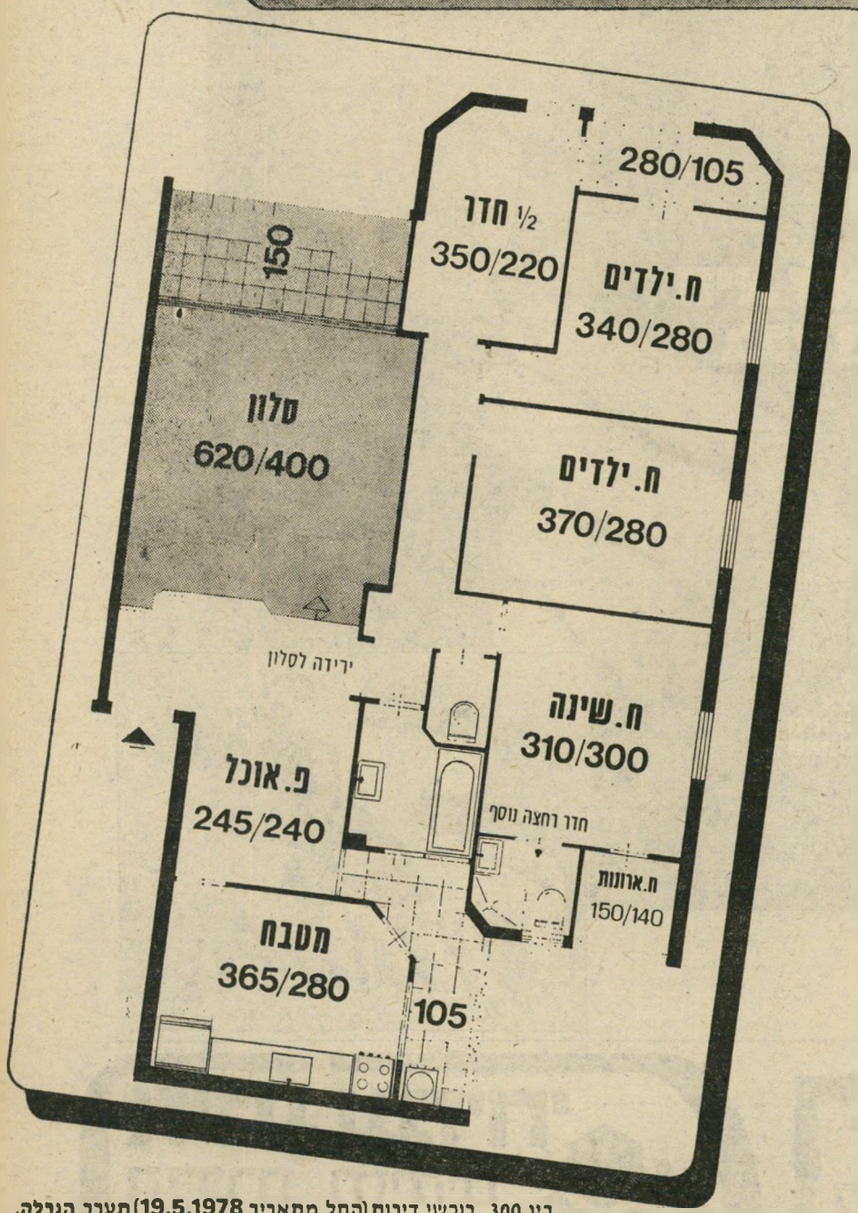

בין 300 רוכשי דירות (החל מתאריך 19.5.1978) תערך הגרלה, בה יזכה אחד הרוכשים בסך של 1,000,000 ל"י (מליון לירות) במזומן.

צמרת השרון

פרוייקט חדשני ויוקרתי ברמה בינלאומית באזור מגורים מרכזי ושקט!

תכנון ארכיטקטוני מרשים ע"י אדריכלי צמרת:
משרד אדריכלים „קורה", אבי רסקין והרי המלי.

בצמרת השרון מציעים:

- שני מפלסים לכל דירה
- הסקה לחימום הדירות
- 2 חדרי רחצה לכל דירה
- חדר ארונות בכל דירה
- ארונות מטבח מפוארים „דגש"
- חרסינה פרחונית במטבח
- רצוף קרמיקה באמבטיה ובשרותים
- חדר תרבות לכל בנין
- לובי מפואר בכניסה
- משטחי דשא וגני נוי
- מתקני משחקים בחצר לילדי הבית

משרדי מכירות: דירות גינדי - אברהם גינדי

ראשון-לציון - משרד המכירות הראשי רח' הרצל 62 (ליד התחנה המרכזית ותחנת סונול) חניה פרטית למבקרים במשרד.

פתח תקוה - רח' חיים עוזר 28 (מול העיריה) רמת השרון - רח' סוקולוב 84

אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים.

במדינה

(המשך מעמוד 66)

נסעו במונית שרות ללוד, והתארחו בביתו של ליאון. כמארח למופת הכין ליאון קפה לאורחיו. אלא שהמומחיות שלו היא להכין קפה מסומם. שכן, ליאון מכור לסמים שנים רבות, וכעת הוא משתמש, לדברי סניגורו, חיים משגב, ב־250 כדורי מתא־דון לשבוע, ועל כן הינו חסר כוח גברא.

התביעה לא התרשמה מטיעון זה, וב־כתב האישום פירטה כי ליאון מהל את הקפה בסם כדי להחליש את התנגדותה של הנערה, כדי שהגברים יוכלו לבוא עימה במגע מיני בניגוד לרצונה.

אחרי שתיית הקפה הסתלקה שולמית מהחדר, והלכה לישון בחדר אחר בדירה. אז החלו שני הגברים בעלילות שהביאו אותם לבית־המישפט.

חנניה התיישב ליד הנערה המסוממת. שצנחה מטושטשת על הספה בסלון, והחל מפשיט אותה. כאשר התקשה להוריד ממנה את מכנסיה, עזר לו ליאון בכך. לבסוף נשארה הנערה שוכבת על הספה עירומה כביום היוולדה, ואז בעל אותה חנניה בניגוד לרצונה. כאשר ניסתה להביע התנגדות בקול ענות חלושה, סטר לה ליאון על פניה ואיים כי ירצח אותה אם לא תשכב עם חנניה.

עדות מזוזרה. כאשר בא תורו של ליאון, הוא לקח את הנערה המסוממת ל־מיקלחת והרטיב אותה, אז החזיר אותה לספה וליקק את כל גופה עד שהתייבש. אז אנס אותה גם הוא.

כאשר פנתה הנערה באותו ערב לתחנת־המישטרה של לוד, הסתיים סיפורה בערך בשלב זה, היא רק הוסיפה, כי חנניה גנב ממנה, בעת המגע המיני, את שעונה ואת כל הכסף שהיה בארנקה.

מכיוון שעדיין היתה מסוממת מאד, שלח אותה השוטר לבדיקה בבית־החולים אסף הרופא, וטילפן למישטרת באר־שבע, כדי לברר אם היא מוכרת שם.

כאשר חזרה לתחנה אחרי הבדיקה נז־כרה כי כשיצאה עם חנניה מביתו של ליאון, לקח אותה הצעיר לבית סבתו ושם אנס אותה שנית.

עדותה מוזרה מאד לאור תעודתו של השוטר שחקר אותה, שבה אומר השוטר פנחס צרפתי: „לדבריה, בשעות הצהריים פגשה שני בחורים בתל־אביב, הזמינו או־תה ללוד ושם שכבו איתה בכוח. לא ניתן לתחקר כי היא היתה מסוממת. היא נלקחה לבית־החולים אסף הרופא ובבדיקה הוברר כי היא בתולה ואין שום סימנים שהיא נאנסה."

סניגורו של חנניה, עורך־הדין הפעלתני, מאיר זיו, טען על סמך תעודה זו, כי למרות שמרשו נאשם בעבירה חמורה, הרי שיש לדון אותה לפי נסיבותיה, ועל כן אין לעצור את שולחו עד תום ההליכים, אלא לשחררו מייד.

הוא טען כי הנערה חיפשה הרפתקה ומצאה אותה, וכעסה לא יצא על המגעים המיניים, אם היו כאלה, אלא על גניבת השעון והכסף.

תיק פרובלמטי. סניגורו של ליאון, חיים משגב, הכין טענת הפתעה לבית־המישפט. הוא סיפר כי שולחו החליט שהוא עדיין מאוהב מאד בגרושתו, ועל כן קבעו השניים להנשא שנית, בתאריך 15.5.79. „אין זה תרגיל" אמר עורך־הדין, „זו אהבה". אולם תוצאת לוואי לאהבה זו היא כי שולמית לא תוכל יותר להעיד נגד בעלה, ליאון, ועל כן לא תהיה עדות מסייעת לסיפורה של המתלוננת.

אחרי התפוכות הללו קבע השופט אילן בהחלטתו: „אין ספק כי אינוס בצוותא הוא מסוג העבירות החמורות שבהן חומרת העבירה כשלעצמה מצדיקה בדרך־כלל מעצר הנאשמים עד לבירור דינם. אין לעשות מזה כלל של ברזל. צריך לבדוק הנסיבות והראיות. המיקרה דנן אין ספק שהוא משונה. המתלוננת נסעה מרצונה עם שני אנשים זרים ללוד, אף על פי שלא היתה לה שום סיבה לנסוע לשם, ובסופו של דבר, בבית שבו בילתה עם השניים בלוד היתה ביניהם פעילות מינית ללא ספק. וגם, לדבריה, נגנב ממנה שעון. הקורא את האימרה שמסרה במישטרה מתרשם שמאד יתכן כי התלונה במישטרה לא היתה מוגשת כלל, לולא היה חסר לה השעון אחרי ההרפתקה... על פי הראיות שיש כעת, אין ספק כי התיק פרובלמטי..."

השופט החליט לשחרר את שני הנאשמים בערבות, ודחה את שיחרורם ל־48 שעות, כדי שהתובעת היפה, הלנה ביילין, תוכל לערער. אולם התיק כל־כך פרובלמטי ש־התביעה אף לא עירערה.

קשר ערסומאים ③

"שתי מלים"

ליקט וצייר: ינקלס

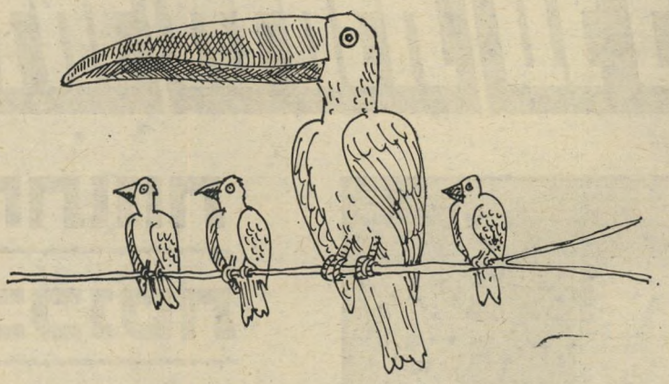

מקור בכיר

משיכה מינית

זנב סיגריה

מקצוע חופשי

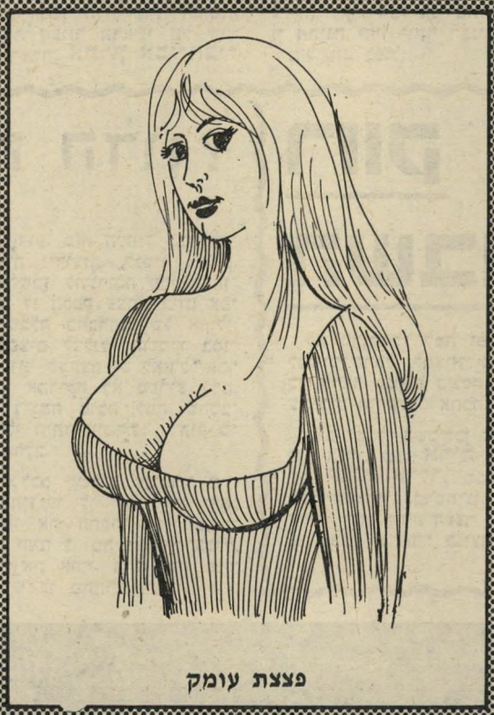

פצצת עומק

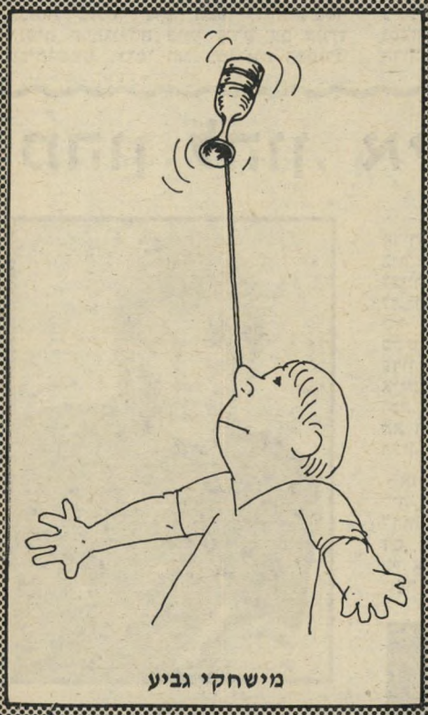

מישחקי גביע

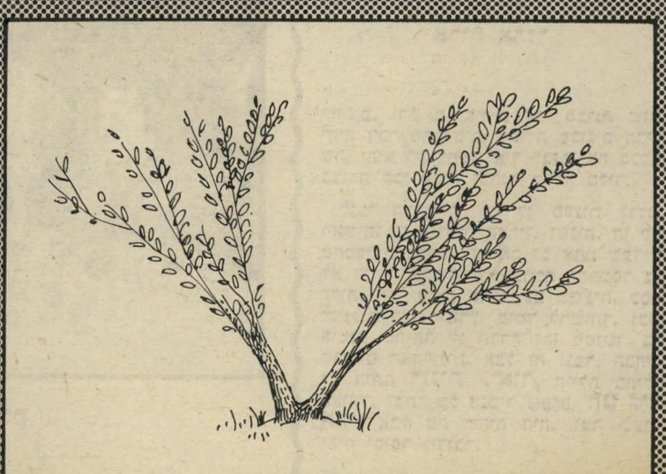

דו שיח

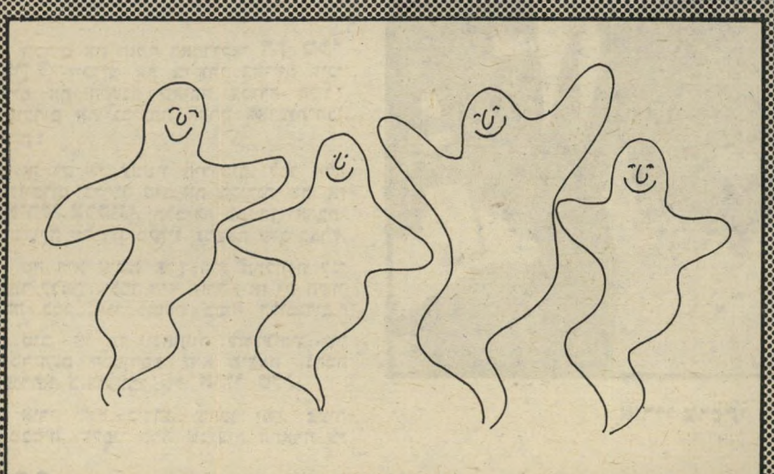

ארבע רוחות

רחל מרחלת על כל השולם

חתונות בכנסת

קול ששון וקול שימחה, הפעם בכנסת, ושמחות וששונים כפולים. בעתיד הקרוב יצטרך כל אחד מחברי־הכנסת לשלוף פע־מיים את פינקס הצ׳קים שלו ולכתוב שני סכומים של מתנות. שתיים מהפקידות הכי־חתיכות של הכנסת יוצאות מהמחזור.

הראשונה היא **עליזה מוסרי**. יש חברי מערך שחשבו ברצינות לעשות תרגיל **משה דיין** ולעבור לליכוד, רק מפני שעליזה היא מזכירת סיעת־הליכוד ב־כנסת. הצעירה, בעלת השיער השחור וחסו־בת הגו, היא רק בת 24, אבל כבר אמא לבת. בעלה של עליזה נפטר אחרי מל־חמת יום־הכיפורים.

המאושר שיקדש אותה בחתונה שתי־ערך בפגרה הבאה של הכנסת, הוא קבלן צעיר ובן של קבלן מבוגר. שמו בישראל, **צביקה עציון**. צביקה מביא איתו לא רק מכונית מפוארת, אלא גם פנטהאוז שלם, בבית שהוא בונה באחד הרחובות הכי יפים בירושלים.

החתונה השנייה היא כמעט חתונה מיש־פחתית. הכלה, אינה אלא **תני עשור**, הידועה כמזכירה הכי נחמדה והכי יעילה בכנסת: מזכירת סיעת המפד״ל. תמי, סטו־דנטית המתגוררת בימי קודש עם הוריה בבית־שמש, ובימי חול במעונות הסטודנ־טים בגבעת־רם בירושלים, לא הלכה רחוק כדי למצוא את אהבת חייה. היא פשוט ניגשה לנחלת המפד״ל, מישרד הדתות, ומצאה שם את העוזר הראשי של שר־הדתות, איש רמלה, **אהרון אבו־חצי־רא**, וראש לישכתו — **ישראל כנפו**.

אני לא יודעת, כמובן, איזו חתונה תהיה עליזה יותר, אבל אני בוודאי יודעת באי־זו חתונה יהיו יותר רבנים.

מזל טוב כפול.

זה בוער. זה בוער

מסתובבת לה בארץ, אשה שעושה לעצ־מה חיים קלים, ומודה לאלוהים מדי יום „ברוך שעשני אשה״.

כל זה למה? אז יש כמה סיבות. הטו־בה מכולן מסתכמת בגבר אחד, בן אר־בעים וכמה שנים, אלמן פלוס שניים, כשהבת הגדולה שלו כבר בת 15. השניים הכירו ככה סתם, במיקרה, ושבוע אחרי הפגישה הראשונה החליטו על חופה וקי־דושין. ואומנם, הכל כבר מוכן, רק מח־כים לתאריך מסויים, שיחול בחודש הבא, כי **עמירה תמיר** רוצה להתחתן ביום־ההולדת שלה.

זה שבעלה לעתיד בא אליה עם כמה שנים אכסטרה ועם שני ילדים גדולים, לא מפריע לה. להיפך, היא טוענת שהיא והבת הגדולה כבר חברות אל־א־כיפק, ומה צריך יותר מזה? העיקר, החברים הטובים ב־חיים.

בימים אלה אפשר לראות את עמירה, שעזבה את הצבע הג׳ינג׳י שפאר את רא־שה מאז ומתמיד ועברה לשחור עורב, גר־הגת במכונית ביאנקי חדישה, שקיבלה במתנה מהמאהב המיסתורי. אם תשאלו אותה היכן היא גרה, היא בוודאי תספר לכם שכיום היא, וכמובן גם הוא והילדים, נמצאים תחת קורת־גג אחת, במיגדלי פינ־קס האכסקלוסיביים. אבל מה? זה צפוף מדי. שישה חדרים זה לא מספיק ועמירה פלוס המהנדס שלה, מחפשים היום דירה או בית, בקנה־מידה גדול יותר. ולמה לא בעצם? הרי זו מישפחה ברוכה וגדולה.

הוא עובד עם אביו בחברת־הבנייה ומר־וויח לא־רע בכלל, ומובן שיש לו גם יד ורגל בבורסת־היהלומים, כי זה בעצם מה שמוצא חן בעיניו. אז נכון שהענף חלש במיקצת, אבל אריה מסתדר, לא תשמעו ממנו תלונות. הבחור נוסע הרבה לבל־גיה לצורכי מיסחר ביהלומים, ובאותה ההזדמנות הוא גם מלביש את עצמו גר־סת חוצלארץ במיטב האופנה האחרונה.

אומנם, אריה עדיין גר עם הוריו, אבל לא לאורך זמן. הבחור בונה לעצמו דירת־

אריה אדלר
מי לא חיזרה?

מהון להון, איפה הדון?

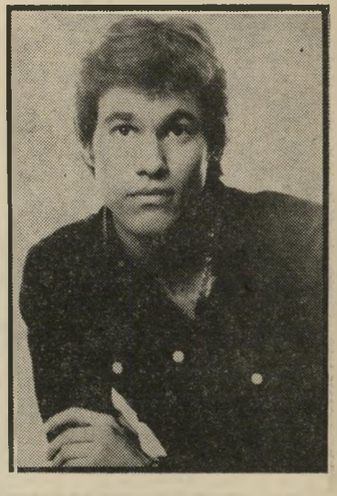

אורי סלי
רחוק מהעין —

מדור רווק השבוע. מאז הספיק כבר לע־בור כמה יפות וידועות, לגמור סרט, לצייר תמונות־שמן לתערוכה פרי מכחו־לו, ובכלל יש לו הספק עצום. כיום אפ־שר לראותו מבלה בחברתה של אורלי, כששניהם מקפצים לצלילי הדיסקו במו־עדון בנתניה. וזה שבעצם יש לאורלי חבר אי־שם ברחבי אמריקה לא מפריע להם. הנה, בעצם, דוגמה טובה למה שהסב־תא היקרה שלי היתה אומרת: „רחוק מ־העין, רחוק מהלב.״

אז אם יש לכם קשרים עם דון מק־לין, כדאי שתודיעו לו שאם לא ידאג להחזיר לעצמו את החברה שלו בהק־דם, אולי לא יהיה לו מה להחזיר בכלל, כי אילו ראה את אורי, היה מבין מייד שפה בארץ יש לו מתחרה רציני.

זוכרים את הזמר האמריקאי **דון מק־לין**? זוכרים את ביקורו בארץ? זוכ־רים את הקטנה שהיתה צמודה אליו? וזוכרים את נסיעתה אחריו לארצות־הב־רית?

אז יש לי עכשיו חידושים, לכל אלה שזוכרים כל־כך טוב את הקורות שם, אז **אורלי צרפתי**, תלמידה בתיכון ואהבתו הגדולה של דון מקלין, נמצאת שוב בארץ.

מה היא עושה פה? היא מתכוונת לג־מור ללמוד. ולמה היא חזרה? אז יש תשו־בה כמו „אני נוסעת בסוף הלימודים.״

טוב, אז עד שתחזור לזרועותיו של זמר־העם המפורסם, היא מוצאת נחמה פורתא בזרועותיו של **אורי סלי**.

אורי, הוא כידוע, שחקן יפה, צעיר ומבטיח, שלפני כמה שבועות התארח ב־

רווק השבוע

לא ברור לי למה ומדוע כל־כך קשה לבנות־ישראל למצוא מחזרים. יש כל־כך הרבה פנויים בשטח, יפים, מוכשרים, עשירים ומחפשים אהבה.

שוב יש לי בשבילכן אחד עם כל המע־לות הללו. שמו **אריה אדלר**, והוא בנו של **יצחק אדלר**, מבעליה של חברה קבלנית גדולה ברמת־גן, ומובן מאליו ש־אריה הוא יורש־העצר הצעיר. הוא בן 24, וכבר מתהדר בנוצות לא כל־כך לו.

אורלי צרפתי ודון מקלין
— רחוק מהלב

Lee עושה אנשים יפים.

את חולצות האיכות של Lee ניתן להשיג בחנויות האופנה המובחרות.

י"ט אייר תשל"ט, 16.5.79 — 84 עמודים — שנה 43 המחיר: 20.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) — מספר 2176

העולם הזה

אשתו של ח"כ עקיבא נוף

פונה ליו"ר הכנסת,

ליועץ המשפטי

ולמישטרה:

„הצילו אותי מבעלי!"

מירה נוף